

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

5 kwietnia 2002 r., nr 14 (574)

Cena 1,50 zł

WILKOŁAKI, BARSZTUKI, ZIEMIOPĄCY

Znów witamy wiosnę. Drugą w trzecim tysiącleciu. Cofnijmy się jednak daleko wstecz w zamierzchłe czasy początków Słowiańszczyzny i przypomnijmy sobie to, o czym opowiadali nasi przodkowie.

Rusalki leśne zamieszkiwały lasy, bory i dąbrowy. Pojawiały się na początku wiosny. Były to piękne i do-rodne dziewczyny, z czarnymi, pełnymi blasku oczami, z białą cerą i żywymi rumieńcami. Miały drobne ręce i kształtne nogi. Były podobne do

prawdziwych dziewczyn, ale zdradzały je włosy o kolorze ciemnozielonym, które zaplatały w długie warkocze. Nie nosiły żadnych ubrań, a jedynie okrywały się wieńcami i przepaskami z liści i kwiatów. Dodawało to im wdzięku i przyciągało ludzkie oczy. Ludzie widywali je tylko nocą. Urządzały sobie tańce na polanach w pobliżu lasu, wabiły tam młodych chłopców i dziewczęta.

(CIAĞ DALSZY NA STR. 10)

Zanim powstała Nowa Huta

PIERWSZA BYŁA WANDA

Na przełomie dziewiętnastego i dwudziestego wieku na ziemiach polskich znajdujących się pod zaborem austriackim, a przede wszystkim w miastach, coraz większą popularność zaczął zdobywać sport. Największym zainteresowaniem cieszyła się piłka nożna, ale ówczesni sportowcy nie ograniczali się tylko do jednej dyscypliny. Uprawiali

po kilka różnych dyscyplin (tak będzie jeszcze przez lata), a powszechnie wywodzili się ze środowisk młodzieży gimnazjalnej i uniwersyteckiej, choć początkowo nauczyciele i różni „obrońcy moralności” tepili sportowe nowinki.

(CIAĞ DALSZY NA STR. 11)

RADIO TAXI
96-22
422-22-22
tel. kom. 0601-88-96-22
NAJTANIEJ W KRAKOWIE
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE TAKSÓWEK
0800 22-22-22

ROSA
STUDIO ODNOWY BIOLOGICZNEJ
www.rosa.cc.pl
SOLARIUM
SAUNA
642-11-11

BAJMOT TWÓJ SKLEP MOTORYZACYJNY
Części zamienne:
ŁADA, TAVRIA, UAZ,
SKODA, FIAT, FSO,
DAEWOO, ŻUK
oraz do samochodów produkcji
zachodniej i japońskiej
tel./fax 644-17-26 **RATY**
Kraków, os. Szklane Domy 1

SKLEP OGRODNICZY
ROLTECH
♦ nasiona
♦ nawozy
♦ narzędzia
♦ środki ochrony roślin
pon.-pt. 9.00-18.00, tel.
sob. 9.00-13.00 (012) 644-07-46

ULICA WIŚLICKA ZAKWITŁA

Kalendarzowa wiosna w pierwszych dniach nie rozpieszczala nas pogodnymi dniami. Było raczej zimno i pochmurno. Na szczęście Święta Wielkanocne były ciepłe i słoneczne. Sprzyjało to spacerom i wędrówkom. Podczas nich można zauważyć jak piękne są niektóre ulice nowohuckie. Nasz fotoreporter zrobił zdjęcie kwitnących drzew na ul. Wiślickiej. Mimo ruchliwej arterii baczny obserwator dostrzeże tutaj motyle i inne owady. (P)

Fot. Sławomir Pietrzyk

Pierwsza Otwarta
Konferencja Gospodarcza
Nowa Huta

HUTA I OKOLICE

Prezentacja programu strategicznego restrukturyzacji Huty im. T. Sendzimira S.A., prezentacja firm działających w obszarze Nowej Huty oraz otwarcie kampanii marketingowej Programu Krakowskiego Instytutu Nieruchomości w obszarze Nowej Huty, to główne tematy I Otwartej Konferencji Gospodarczej Nowa Huta, która odbędzie się w HTS 9 kwietnia br. o godzinie 16 w Sali Teatralnej HTS.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych przyszłością Nowej Huty. Czytaj na str. 4.

„Uważaj, komu dajesz swoje pieniądze”

ZAMIAST DO KAPELUSZA...

Proszę nas o jałmużnę przed kościołami, na dworcach, targowiskach, przed sklepami czy w ciągach zatłoczonych ulic. Pewno wielu z nas dało datkę proszącym o wsparcie, których przed każdymi świętami przybywa. Pomyśleliśmy pewno wtedy, że przybywa i biedy i zateśniliśmy za czasami gdy nie oglądaliśmy żebraków, mając za złe zarządzającym naszym krajem, że doprowadzili do takiego wręcz wstydliwego zubożenia społeczeństwa.

Nasilające się zjawisko żebractwa w Polsce dostrzeżono w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Prezydentów polskich miast zobowiązano do zwrócenia większej uwagi na ten problem, szczególnie pod kątem wykorzystywania dzieci i osób niezaradnych życiowo do uprawiania tej profesji. Efektem tego zalecenia było w Krakowie tzw. zdiagnozowanie środowiska osób żebrzących. Wyniki tej akcji były zaskakujące. Opowie o tym p. Elżbieta Matuzik – kierowniczka MOPS fili nr 4.

NIECHCIANA POMOC
– Kraków jest miastem sprzyjającym żebractwu. Krakowscy mieszkańcy, co chyba ma już wielowiekową tradycję, nie bacząc na swoje „centusiosstwo”, chętnie ich wspomagają. A i liczni turyści wspierają osoby znajdujące się w potrzebie. Przyznaję, że sama też daję datkę do błazanego pudełeczka, ale tym, którzy swoją muzyką wnoszą do krakowskiego Rynku Głównego sporo folkloru i barwy.

(CIAĞ DALSZY NA STR. 8)

NAJTAŃSZE KOMPUTERY
KOMPUTER PENTIUM 4 (1,4 GHz) 2399 zł
DRUKARKI, SKANERY, AKCESORIA
Najtańszy komputer już za 1419 zł. (Ceny brutto)
Os. Złota Jesień 13e. Tel. 640-10-50, fax 648-53-90.

KURSY KOMPUTEROWE
obsługa komputera, INTERNET, grafika, edytory tekstu, programy biurowe, inne
Ośrodek Doskonalenia Kadr EduCom
Kraków, ul. Warszawska 4
tel. (012) 429 62 72
Atrakcyjne ceny - już od 99 zł

MPT 96-63
KRAKÓW 644 55 55
30% ZNIŻKI
bezpłatne przywołanie taksówek
0800-444-444

KOSIARKI ponad 70 modeli
KOSY
PILARKI
elektryczne i spalinowe
MARAX
Kraków, ul. Makuszyńskiego 24, tel./fax: 643-66-01, 644-13-12 www.maraxnew.com.pl
DOMIALKO
STIGA
ALPINA
AGROMA
HOMELITE

linEa rok założenia 1980
Kraków, os. Słoneczne 11, tel./fax (12) 425-95-25 644-34-64
GADŻETY i UPOMINKI
reklamowe dla firm
WIELKI WYBÓR

WESELNE PRZYJĘCIA
TEL. 648-36-04

DELIKATESY ZIKO
✓ Polędwica bostońska 1 kg – 12,99
✓ Koncentrat pomid. „Pudliszki” 200 g – 2,29
✓ Herbatniki „Petitki” 125 g – 2,15
✓ Ser „Edamski” 1 kg – 13,59
✓ Szampony „Pantene” 200 ml – 5,85
os. Piastów 60

P. STRZEŻONY
ZAPRASZAMY NA NOWY PARKING
KONKURENCYJNE CENY
OS. ALBERTYŃSKIE 1-2 (HOTEL LIPSK)

INTROLIGATOR
OPRAWA: ♦ PRAC DYPLOMOWYCH ♦ DZIENNIKÓW
USTAW ♦ DOKUMENTACJI
Centrum B, bl. 7 Tel. 644-12-25

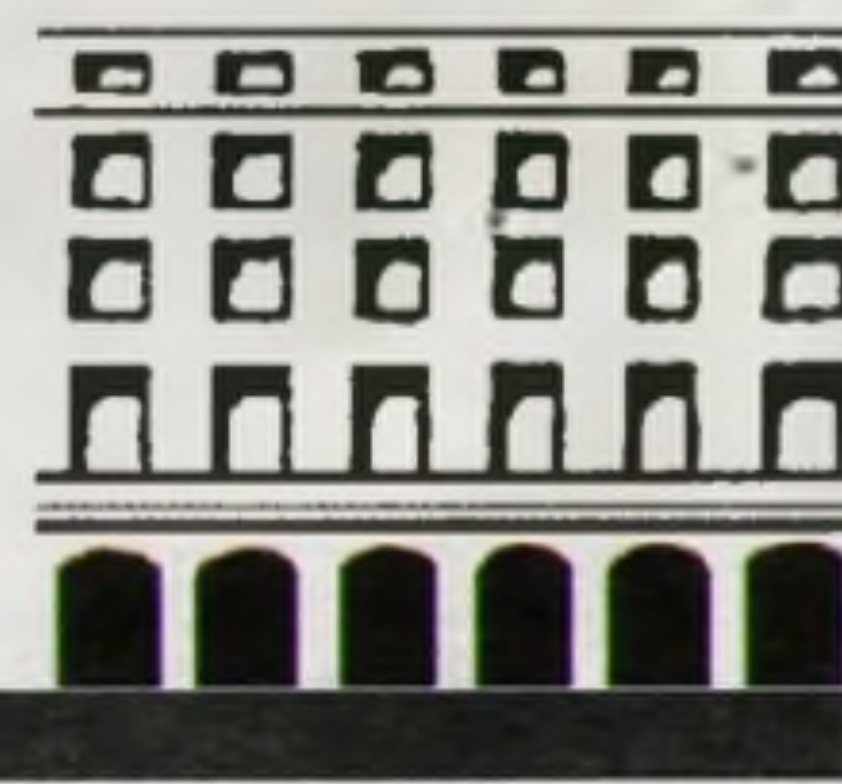
TAXI BARBAKAN 96-61
0501-13-96-61, 0602-238-000
0609-400-400
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE TAKSÓWKI
0800-400-400

OKNA PCV DREWNIANE ALUMINIUM
Z MONTAŻEM – WYSOKIE RABATY
KRAKÓW OS. CENTRUM E 14 SPRZEDAŻ
F.H.U. KRYDA Tel./fax (012) 425-89-86 MONTAŻ

CENTRUM I OKOLICE

Kwiaciarnia „Róża”
Piękno • Styl • Elegancja
MARIUSZ NAWALNY
♦ artystyczne bukiety ślubne
♦ kompozycje okolicznościowe
♦ wiązanki pogrzebowe i wieńce
♦ serwis kwiatowy w kraju i za granicą
♦ dekoracje firm i banków kwiatami
pon.-pt. 9-19, sob. 7-18, niedz. 10-17
os. Komendantów 6, tel./fax 649-24-64

KRÓTKO O DZIELNICY

• W środę w godzinach popołudniowych nasz reporter był świadkiem sprawnej akcji policjantów po cywilnemu na placu Centralnym. W bezpośrednim pościgu z ostrzeżeniem użycia broni został ujęty podejrzany o popełnienie przestępstwa. Przechodnie z akceptacją komentowali szybką akcję policji. (P)

NIE ŚWIĘTOWALI

W dniach między 28 marca a 1 kwietnia włamano się (przecinając kraty okienne) do pomieszczeń trzech firm i biura rady Dzielnicy XIV znajdujących się w budynku nr 34 w os. Dywizjonu 303. Z biura radnych skradziono sprzęt komputerowy, telefony, kserokopiarke, głośniki i dyktafony. Złodzieje włamali się nawet do skrytek radnych. Jakby tego było mało, zdemolowali biuro, zniszczyli jego wyposażenie. Radni szacują straty na 4 tysiące złotych.

31 marca policjanci z KMP zatrzymali dwóch mężczyzn w wieku 40 i 41 lat, którzy skradli bramę ogrodzeniową z terenu budowy przy ul. Bora Komorowskiego. Funkcjonariusze zabezpieczyli żukę, w którym znajdowało się skradzione mienie. Podejrzanych osadzono w policyjnym areszcie.

Tego dnia w komisariacie w os. Zgody zjawił się mężczyzna, który zgłosił, że ok. godz. 22.00 w os. Centrum C napadło go dwóch młodych mężczyzn. Jeden z nich uderzył go pięścią w twarz. Skradli mu telefon komórkowy. 1 kwietnia ok. godz. 18.30 trzech nastolatków zaatakowało przechodzącego os. Handlowym mężczyznę. Przewrócili go na ziemię i pobili. Skradli mu portfel, w którym miał 50 zł. (jdz)

PACZKA DLA SĄSIADA

27 marca o godz. 12.10 do jednego z mieszkań w os. Centrum A zapukali kobieta i mężczyzna, prosząc o przekazanie paczki nieobecnemu sąsiadowi. Kobieta nie odmówiła wyświadczenia tej drobnej uprzejmości. Wpuściła ich do domu celem spisania zawartości paczki. W jakimś momencie zachowanie tej pary wydało się jej podejrzane. Wyprosiła ich z mieszkania. Po czym stwierdziła, że z jej domu zniknęły trzy książeczki z lokatami terminowymi, dowód osobisty i 600 zł. (jdz)

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

Henryk DOBEK, lat 58
Stanisław PAŹDZIÓR, lat 68
Zenon SZYDŁO, lat 71
Czesław WRÓBEL, lat 78

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 20.

ŚWIĄTECZNE REMINISCENCJE

Tradycyjnie jak co roku w Wielką Sobotę odwiedziliśmy groby w kościołach nowohuckich. Nasz fotoreporter także wykonał kilkadziesiąt fotografii. Prezentujemy poniżej kilka z nich.

W tym roku groby były tradycyjne. Nie było jakichś akcentów politycznych jak przed laty. Chociaż w poszczególnych kościołach różniły się. Mamy propozycję dla Czytelników „Głosu”. Prosimy o rozpoznanie, w jakich kościołach zostały sfotografowane groby. (sp) Fot. Sławomir Pietrzyk

To była informacja primaaprilisowa

„CARREFOUR” CHCE WSPÓŁPRACY?

W poprzednim numerze „Głosu” ukazała się na stronie trzeciej informacja „Carrefour chce współpracy” z nadtytułem „Z kupcami z Tomexu i mieszkańcami”. W informacji napisaliśmy, że władze firmy „Carrefour”, wyciągając wnioski z protestów kupców i mieszkańców, proponowały pewne korzystne rozwiązania kupcom i okolicznym mieszkańcom. W pierwszym przypadku kupcy z „Tomexu” mieliby otrzymać możliwość wynajmu powierzchni handlowych w nowo budowanym centrum handlowym „Carrefoura” przy zbiegu ulic Medveckiego, Dąbrowskiej i Bieńczyckiej w pierwszej kolejności oraz możliwość przenoszenia swoich stoisk handlowych na sąsiadujący teren. Otóż była to informacja primaaprilisowa. Z tego, co autorowi informacji wiadomo, wynika, że kupcy z Tomexu nie

mogą liczyć na żadne preferencje przy wynajmie powierzchni handlowych w „Carrefourze”. O wykorzystaniu powierzchni handlowych uzupełniających decydują plany inwestora i zasady wolnorynkowe. Również nie przewiduje się żadnego placu handlowego obok, na który można by przenosić jakiegokolwiek stoiska. Podobnie obietnice o dowożeniu towarów do hipermarketu nie TIR-ami, lecz mniejszymi samochodami, nie znajdują zapewne akceptacji w kierownictwie firmy „Carrefour”. Niestety również nie nam nie wiadomo, aby „Carrefour” chciał otworzyć dla mieszkańców sąsiednich bloków bezpłatny strzeżony parking. Wszystkie informacje zatem były primaaprilisowe, chociaż wiele osób nie miałooby nic przeciwko temu, aby była to prawda. (sp)

Licytowano wysoko i 20 lokali znalazło najemców

OŻYWIENIE NA PRZETARGACH

2 kwietnia odbył się kolejny przetarg otwarty na komunalne lokale użytkowe. Gdy zbierałem informacje o przetargu, to aż nie wierzyłem własnym oczom, oglądając wylicytowane stawki za 1 m kw. Duże lokale w os. Centrum B 8 wzbudziły najwięcej zainteresowania. O ponad 320-metrowy lokal (po meblach) walczyło 9 oferentów. Rozpoczęto od 18 zł, a zwycięzca „Sero-vit”, który chce otworzyć tutaj swój sklep, zapłaci 31 zł za 1 m kw. Na obok położony lokal (po dywanach) o pow. blisko 200 m kw. ofert było mniej, bo 5, a i cena jest nieco niższa, 21 zł za 1 m kw. Zwycięzca Pro Dom ma szeroką gamę działalności, więc dopiero po otwarciu zobaczymy, co tutaj będzie. Sześć ofert złożono na lokal w os. Centrum D 2 (pow. 222 m kw.). Zwycięzca „Victus”, płacąc 32 zł za 1 m kw., otworzy tutaj sklep spożywczy. Także sześciu oferentów starało się o sklep w os. Uroczym 11 (92,70 m kw.) opuszczonym chwilowo przez „Sabę”, albowiem to ta sama firma wygrała przetarg, oferując 33 zł za 1 m kw. Rekordowe stawki licytowała firma „Rapido”. Za małe lokale w os. Jagiellońskim 7 (niecałe 15 m kw.) zapłaci 81 zł za 1 m kw., a za lokal w os. Na Wzgórzach 31 (32,20 m kw.) zapłaci 60 zł. Powstaną tutaj sklepy z art. przemysłowymi i spożywczymi. Czterech oferentów walczyło o lokal w os. Na Stoku 32 o pow. 65 m kw. Zwycięzca, firma „Spiryka”, oferując 45 zł za 1 m kw., otworzy tutaj swój sklep mięsno-wędliniarski. Co prawda tylko 2 oferentów starało się o sklep w os. Ogrodowym 10 (106 m kw.), ale cenę wywindowano z 11,30 na 36,30 zł za 1 m kw. Będzie tu sklep spożywczy. W pozostałych przypadkach przebitki nie były już tak duże. Lokal w os. Uroczym 1 o pow. 113 m kw. wynajęto za 27 zł za 1 m kw. i będzie tu sklep z art. przemysłowymi. Za taką samą cenę wynajęto lokal w os. Na Skarpie 24 na zakład pogrzebowy. Tam, gdzie był 1 oferent, przebijano o 1 zł i tak wynajęto lokale w os. Handlowym 7 za 18 zł na sklep z art. wędkarskimi i turystycznymi, w os. Zielonym 2 za 12,30 zł (17,25 m kw.) na sklep spożywczy, w os. Zielonym 7 za 5,80 zł (78 m kw.) zostanie uruchomiona pracownia witraży. W os. Jagiellońskim 7 w lokalu o pow. 66,40 m kw. powstanie zakład gastronomiczny, a najemca zapłaci 17 zł za 1 m kw. W os. Górali 6 powstanie kolejna apteka w lokalu o pow. 122 m kw., a najemca zapłaci stawkę 16 zł za 1 m kw. Pozostałe lokale wynajęto za małe stawki: w os. Centrum D 2 (32 m kw.) za 7 zł na magazyn i garaż, Na Stoku 14 piwnicę o pow. 44 m kw. wynajęto za 4 zł na pracownię komputerową i usługi internetowe, w os. Piastów 40 (24,30 m kw.) za 4,60 i Na Skarpie 6 (60 m kw.) za 3,85 zł. Następny przetarg odbędzie się 30 kwietnia. Szerzej o ofercie napiszemy w jednym z najbliższych numerów „Głosu”. (sp)

URZĄDZENIA GRZEWcze I SANITARNE WOD.-KAN., GAZ-C.O.

JUNKERS

termet

MONTAŻ – RATY – SERWIS

F.H.U. „Le-Mar” os. Jagiellońskie 19
(paw. handlowy obok „Biedronki”) tel. 647-83-44, 0602-226-482

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk. Redaguje zespół. Telefon red.: 643-44-33. Fax 643-66-33. E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl. Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków. Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków. SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: DRUKARNIA POLSKA Sp. z o.o., ul. Centralna 51, 31-586 Kraków.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

SZKOŁA W WOLICY

Osiedle Wolica należy do XVIII Dzielnicy miasta Krakowa. Szkoła – jak wszystkie szkoły w mieście – posiadała swój numer – numer 142. Od 23 marca br. ma jednak już swoje imię i sztandar. Wspólną decyzją Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Szkolnego obrano patronem Tadeusza Kościuszkę.

O historii szkoły, nierozdzielnie wplecionej w historię osiedla, opowiada dyrektor placówki **Izabela Podgórska**.

Pierwsza wzmianka o szkole w Wolicy pochodzi z 1889 r., a plac pod jej budowę (1 hektar i 60 arów) wydzielony został z gminnego pastwiska. Była jedną z ostatnich w ówczesnym powiecie krakowskim. Uczniowie uczyli się w jednej klasie, a pierwszym nauczycielem był **Orczykowski**.

Dopiero w 1914 roku szkoła ta zostaje przekształcona z jednoklasowej w dwuklasową. Zmienne i dramatyczne były losy szkoły w czasie I wojny światowej. Nękały ją powodzie, najazdy, służyła jako kwatera dla przemieszczających się wojsk aż wreszcie wstrzymano nauczanie ponieważ jedyny nauczyciel szkoły – Karol Wąs – przebywał w niewoli. Gdy z niej powrócił zastał budynek zrujnowany. Zabrał się więc do gruntownego remontu. Zapisal się na wyższy kurs oświatowy i w latach dwudziestych został kierownikiem tzw. więcejklasowej szkoły w Wolicy.

Gdy w roku szkolnym 1935/36 państwo wprowadziło obowiązek szkolny od 7. roku życia, do szkoły w Wolicy zapisano 108 uczniów. Tuż przed II wojną światową dokonano generalnego remontu placówki. Wojska niemieckie wkroczyły do Wolicy 7 września. Niemcy polecieli ówczesnej kierowniczce Marii Krajewskiej wydać

wszystkie książki, mapy i zabronili korzystać z polskich podręczników. Kierowniczka przebiegle wypożyczyła książki miejscowej ludności, a mapy skrzętnie ukryła.

W czasie okupacji niemieckiej w wolickiej szkole nauka odbywała się z większymi lub mniejszymi przerwami, najczęściej spowodowanymi ostrymi zimami i koniecznością oszczędzania opału. Mimo, iż przez Wolice przemieszczał się front, przyznać należy, że nie ucierpiały w tej zawierusze budynek prywatny ani szkoła.

Normalną naukę rozpoczęto już 3 lutego 1945 roku, tuż po wyzwoleniu. W następnym roku szkolnym dzieci z Wolicy uczą się już w szkole siedmioklasowej.

Jak wynika ze „Szkolnej Kroniki” w maju 1946 roku w szkole uroczystie obchodzono dwusetną rocznicę urodzin Tadeusza Kościuszki. Uczniowie przygotowali przedstawienie „Waldek Kosynier”. Dochód z tej imprezy przeznaczony został na rzecz biblioteki powiatowej im. T. Kościuszki. Jak widać postać Naczelnika była już wtedy szczególnie bliska uczniom tej szkoły.

W 1948 roku rozpoczęto budowę kombinatu, a teren wsi Wolica włączono do dzielnicy Krakowa – Nowej Huty.

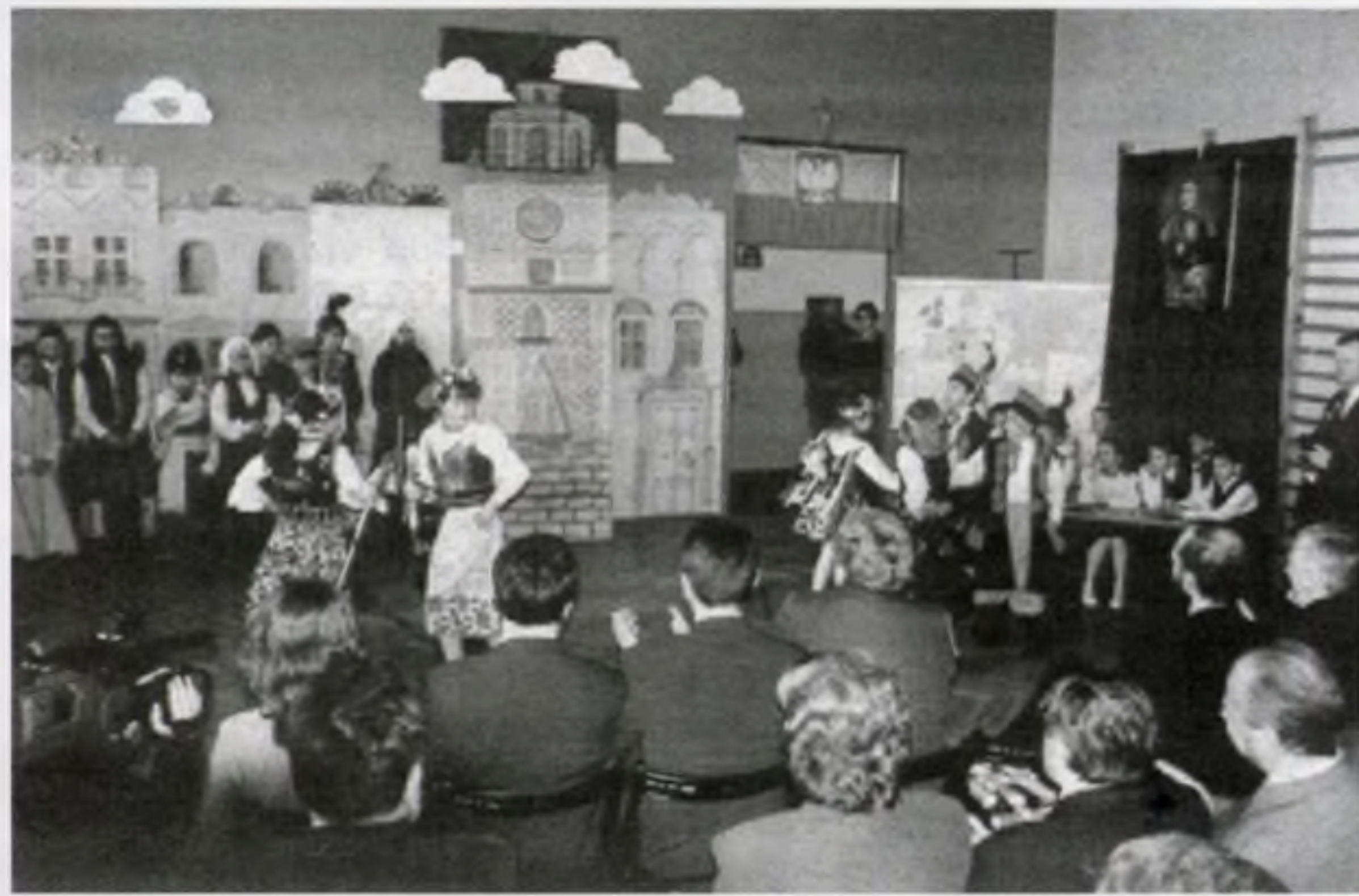
W roku szkolnym 1950/51 szkoła otrzymała dodatkowy, czwarty etat nauczycielski. Warunki lokalowe były bardzo trudne. Władze oświatowe zdecydowały więc o wynajęciu na sale lekcyjne prywatnych pomieszczeń Jana Dziadurę, który równocześnie pełnił funkcję przewodniczącego komitetu Rodzicielskiego.

Wreszcie wiosną roku 1953 przystąpiono do rozbudowy szkoły, a 14 września odbyło się uroczyste otwarcie.

Gdy w roku 1964 wprowadzono do szkół program ośmioletniego nauczania, znowu w szkole zrobiło się ciasno.

Dopiero jednak na przełomie lat 80. i 90. gdy funkcję dyrektora pełnił Stefan Kacprzycki, dokonano rozbudowy szkoły do kształtu dzisiejszego. Stworzono zaplecze kuchenne, wybudowano salę gimnastyczną, świetlicę szkolną, wydzielono przestrzenie sale lekcyjne, boksy na szatnie, zaczęto tworzyć pracownię komputerową. W roku 1992 oddano nową część szkoły do użytku. Niestety, podmokły teren sprawił, że praktycznie do dziś zdarzają się problemy z zalewaniem piwnic. Szkołę więc czeka kolejny remont.

Dzisiaj do szkoły w Wolicy uczęszcza 138 dzieci. Obok 6 klas szkoły podstawowej uczą się one także w oddziale przedszkolnym „zerówka” (dla sześciolatków) i utworzonym w tym roku oddziale przedszkolnym dla dzieci 4-, 5-letnich. W szkole im. Tadeusza Kościuszki pracę pedagogiczną prowadzi 17 pedagogów. (I)

Nadanie szkole nowego imienia było świętem całej Wolicy. Nowy patron szkoły spogląda z portretu na krakowiaka wykonywanego przez najmłodszych uczniów.

Przepraszam wszystkich serdecznie, ale jeszcze raz wróć do sprawy graffitiowców, smarujących wszystko co spotkają na swojej drodze. Do napisania tych paru słów skłoniła mnie wtorkowa jazda samochodem ul. Mikołajczyka. Jechałem w stronę Arki i już z daleka, po prawej stronie, zauważyłem odnowioną gustownie elewację bloku nr 10 w os. Kalinowym. Niestety, gdy znalazłem się na wysokości tego

Tydzień Ręce opadają

budynku, zobaczyłem, że cały parter odmalowanej elewacji pobazgrany jest bohomazami...

Przyznam, że ręce już opadają i nie wiem, czy znajdzie się ktoś, kto wymyśli skuteczny sposób na graffitiarzy, którzy potrafią zeszpecić wszystko, co napotkają na swojej drodze. A szpecą wszystko – wystarczy przejść przez odnowiony fragment alei Róż i zobaczyć, jak wyglądają okoliczne bloki. Zresztą, co ja narzekam na Nową Hutę. Malunki na ścianach widziałem nawet na ul. Kanoniczej.

Najwyższy czas, by policja i straż miejska złapały kilkunastu takich „artystów”, a właściciele zniszczonych budynków wystąpili do sądu o odszkodowania. Gdy ojcom jednego lub drugiego delikwenta przyjdzie zapłacić kilkaset lub więcej złotych, być może wtedy będą bardziej skutecznie przemawiać do swoich pociech. Inaczej tej plagi nie zwalczymy. A miasto coraz bardziej będzie przypominać zachodnie dzielnice nędzy.

Jan L. FRANCZYK

PS Od kilku miesięcy zastanawiam się, czy nie kupić farby i nie pomalować pobazgranych drzwi do mojej klatki schodowej. Wstrzymuje mnie tylko jedno – myśl, że za chwilę przyjdzie jakiś bałwan i znów je zasmaruje.

W ZALIPIAŃSKIM STYLU

W poniedziałek, 25 marca br. w Szkole Podstawowej nr 100 w os. Albertyńskim odbył się konkurs na najpiękniej wymalowaną pisanekę w stylu „zalipiańskim”. W konkursie, który zorganizowała nauczycielka tej szkoły mgr Gabriela Solecka, wzięło udział 190 dzieci z klas I–III. Specjalnym gościem imprezy była pani Stanisława Curyło z Zalipia. Ubrana w tradycyjny strój zalipiański opowiadała o życiu i wielkanocnych zwyczajach swojej słynnej wsi. Laureatom konkursu dyplomy i nagrody wręczał dyrektor szkoły mgr Józef Figlewicz.

(S.W.) Fot.: Stanisław Wójcik

„ZŁOTY STRZAŁ”?

2 kwietnia o godz. 8.20 funkcjonariusze straży miejskiej powiadomili KP Nowa Huta, że na klatce schodowej jednego z bloków w os. Centrum D znajdują się zwłoki młodego mężczyzny. Jego wiek określono na ok. 30 lat. Włosy długie rudoblonde, wąsy i broda rude. Ubrany niedbale. Miał na sobie granatową kurtkę z kapturem, brązową bluzę zapinaną na guziki, czarne skórzane spodnie, czarne skórzane buty. W lewej ręce denata znajdowała się strzykawka z igłą

i płynną substancją koloru brązowego.

Zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej, gdzie zostanie ustalona przyczyna jego śmierci.

Denat nie posiadał przy sobie żadnych dokumentów.

Policja prosi osoby, które mogą pomóc w ustaleniu jego tożsamości, o kontakt telefoniczny pod numerami: 997 lub 6444-444.

Mieszkający w tej klatce lokatorzy twierdzą, że nie znali denata. (jdz)

NIE UJECHALI DALEKO

26 marca o godz. 15.15 właścicielka opla astry zgłosiła policji kradzież auta, informując, że skradziono je między godz. 14. 45 a 15.00, w czasie gdy przebywała na poczcie w os. Willowym. Że z jej torebki zniknęły kluczyki, stwierdziła dopiero wówczas, gdy po wyjściu z poczty nie znalazła zaparkowanego w jej pobliżu samochodu. Funkcjonariusze spenetrowali pobliski rejon. Skradzione auto znaleźli porzucone w al. Solidarności.

Jak się okazało, samochód posiadał specjalne zabezpieczenie, które odcina dopływ paliwa do silnika po przejechaniu kilkuset metrów. Złodzieje nie ujechali więc daleko. (jdz)

**Pod Wawelem
najtaniej jeździmy z...**

TAXI WAWEL

96-66

0501-44-96-66

BEZPŁATNE ZAMAWIANIE

0800-66-66-66

InterAuto

AUTORYZOWANY DEALER SKODY
Kraków, ul. Kocmyrzowska 1A

ŠkodaFabia

- kredyty
- leasing
- zamiany

już od **30 970 zł**
rocznik 2002

SALON 644-73-43
685-51-55
SKLEP 644-78-56
FAX 644-69-04
KREDYTY 685-51-55

SERWIS
BLACHARNIA
LAKIERNIA
644-08-86
644-97-84

24 h Assistance
(0604) 58-40-80

www.interauto.krakow.pl
e-mail: salon@interauto.krakow.pl

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE

Miłym akcentem przedświątecznego Wielkiego tygodnia było spotkanie Zarządu Huty im. T. Sendzimira z dyrektorami zakładów i przewodniczącymi związków zawodowych działających w HTS. Prezes Jerzy Podsiadło złożył wszystkim życzenia świąteczne wyrażając przy tym nadzieję, że wszystkie nasze hutnicze problemy znajdą dobre rozwiązanie.

– Jesteśmy w tym gronie, które ma wpływ na wspólne działanie na rzecz huty i jej załogi. Życzę wszystkim, abyśmy w zrozumieniu podejmowali dobre decyzje –

stwierdził prezes Podsiadło.

Jednocześnie wiceprezes Edward Nowak zapoznał zebranych z aktualną sytuacją odnośnie Programu Restrukturyzacji HTS.

W swoich wystąpieniach szefowie związków Janusz Lemański (NSZZ Pracowników HTS S.A.) i Władysław Kielian (NSZZ KRH „Solidarność”) i Antoni Kwater (Zw. Zawodowy Inżynierów i Techników) podzieliли się swoimi uwagami o aktualnej sytuacji w HTS i przekazali wszystkim najlepsze życzenia świąteczne.

(mg)

Moim zdaniem

Gorzki smak lekarstw

Decydując się pisać o najważniejszych sprawach huty, mam świadomość, iż nie wszyscy będą się ze mną zgadzać. I mam szacunek do takiej postawy wielu moich czytelników. Przecież czas jednomyślności dawno już minął, a różnorodność też przybiera różne kształty, w tym karykaturalne.

„Umieć się różnić” – to już sam Norwid. Z różnieniem się są jednak kłopoty. Także u nas w hucie.

„Nie bo nie” – słyszę często w codziennych rozmowach. „My się na to nie zgadzamy...” My to znaczy kto? – pytam w takiej sytuacji. „No, ja” – słyszę odpowiedź. Wiem, że wokół działań Zarządu, wokół tworzenia programu restrukturyzacji HTS rodzi się wiele wątpliwości, pytań, zastrzeżeń. Uważam to za rzecz naturalną. Gdy jednak pada: „my się na ten program nie zgadzamy”, to gotów jestem zapytać: Na co? Na zmiany...?

Te, powiem od razu, są w hucie konieczne i nieuniknione. Ich celem jest efektywność firmy – tzn. huty. Robimy coś po coś. To „coś” to obecność na rynku. Tylko rynek weryfikuje istotę naszego działania. Muszą to zrozumieć też przywódcy związków. Przynajmniej ci, którzy głośno pokrzykują na rynek. Z rynkiem jest bowiem jak z gorączką: stłuczenie termometru nie obniży temperatury. Trzeba zastosować leki. Z reguły gorzkie i niesmaczne. Ale lekarzowi powinno zależeć na uratowaniu pacjenta, a nie na grymasie jego twarzy.

Mieczysław Gil

Drogiej Koleżance
BASI MIKOŁAJCZYK
wyraży głębokiego współczucia
w powodu śmierci
TATY

składają

koleżanki i koledzy
z Biura Socjalno-Administracyjnego HTS S.A.

Panu
JANUSZOWI MICHAŁSKIEMU
szefowi Ośrodka Szkolenia Zawodowego HTS S.A.
wyraży szczerego współczucia
z powodu śmierci BRATA

składają

pracownicy Ośrodka Szkolenia Zawodowego
oraz
dyrekcja Zespołu Szkół Zawodowych HTS S.A.

Prezentacja programu strategicznego restrukturyzacji Huty im. T. Sendzimira S.A., prezentacja firm działających w obszarze Nowej Huty oraz otwarcie kampanii marketingowej Programu Krakowskiego Instytutu Nieruchomości w obszarze Nowej Huty to główne tematy I Otwartej Konferencji Gospodarczej Nowa Huta, która odbędzie się w HTS 9 kwietnia br. o godzinie 16 w Sali Teatralnej HTS.

I Otwarta Konferencja Gospodarcza Nowa Huta

HUTA I OKOLICE

Prezentacja programu strategicznej restrukturyzacji Huty im. T. Sendzimira obejmie zagadnienia związane z osiąganiem celów strategicznych, w tym wzmocnienie wiodącej pozycji HTS wśród dostawców wyrobów hutniczych, (szczególnie płaskich) na polskim rynku, zwiększenie skali produkcji z aktualnego poziomu 1,6 mln ton do około 2 mln ton w roku 2006 oraz blisko 2,3 mln ton w roku 2010, penetrację rynku przez udoskonalenie systemu dystrybucji, uzyskanie do roku 2004 stabilnej rentowności, przygotowanie do procesu konsolidacji polskiego przemysłu stalowego oraz prywatyzacji w ramach struktur PHS, osiągnięcie konkurencyjnego poziomu efektywności zatrudnienia itp. Nakreślone zostaną także kierunki restrukturyzacji huty.

Podczas spotkania będą zaprezentowane firmy, które oznaczyły swoje kierunki rozwoju, a dzisiaj stanowią istotny element aktywności gospodarczej.

Dla skutecznego uruchomienia procesu aktywizacji gospodarczej obszaru Kraków-Wschód niezbędne jest przygotowanie terenów na tym obszarze oraz ich marketing wśród lokalnych i zewnętrznych inwestorów.

Przygotowanie terenów pod inwestycje wymaga wielu wyprzedzają-

cych działań sektora publicznego, włącznie z nakładami materialnymi, a do tego niezbędne jest upolitycznienie problemu konieczności aktywnego stawienia czoła niekorzystnym procesom społeczno-gospodarczym obejmującym Obszar Kraków-Wschód.

Wyznaczenie polityki opartej na rozpoznaniu aspektów społecznych i gospodarczych stanowić mają podjęte stosowne rezolucje samorządów, w oparciu o które będą prowadzone prawie wszystkie pomniejsze działania rozumiane w społecznym odczuciu jako odpowiedź na te rezolucje.

Zadaniem kampanii marketingowej będzie przede wszystkim zidentyfikowanie podmiotów gospodarczych i pozyskanie ich zaangażowania w realizację wizji aktywizacji Obszaru Kraków-Wschód. Wizja ta zostanie przygotowana przez Fundację KIN w oparciu o wyniki zorganizowanego w tym celu seminarium uzgodnione z zainteresowanymi partnerami, takimi jak przede wszystkim Agencja Rozwoju Gospodarczego Kraków-Wschód, Fundacja Promocji Gospodarczej Regionu Małopolskiego, Centrum Zaawansowanych Technologii oraz Prezydium Forum dla Nowej Huty i Prezydium Forum Gospodarczego Kraków-Wschód.

Związkowy turniej piłkarski

STALPRODUKT GROMIŁ RYWALI

Jeszcze w marcu, 16 i 17 ubiegłego miesiąca, rozegrany został halowy turniej piłki nożnej o puchar hutniczych związków zawodowych. Tak jak wszystkie ostatnie turnieje, również i ten odbył się w pięknej i nowoczesnej (a przede wszystkim dość taniej!) hali Gminnego Ośrodka Sportu w Zielonkach. Tym razem sponsorami turnieju były tylko dwa największe związki zawodowe w hucie – NSZZ Pracowników HTS S.A. i KRH NSZZ Solidarność, a organizatorem, tradycyjnie już, hutniczy TKKF.

Do turnieju zgłosiło się dwanaście drużyn, reprezentujących hutnicze zakłady, wydziały i spółki. W wyniku losowania wszystkie zespoły zostały podzielone na trzy grupy eliminacyjne. Do dalszych gier awansowały po dwie najlepsze drużyny z każdej grupy. Gry eliminacyjne rozegrane zostały w sobotę, 16 marca.

W grupie pierwszej spotkały się – Stalprodukt, REM-TECH, ZM i SKOK-DTE. Zgodnie z wcześniejszymi przewidywaniami, faworyt tej grupy bocheński Stalprodukt wysoko gromił rywali. Pokonali REM-TECH aż 7:1, SKOK-DTE 5:1, a ZM 8:3. Drugie miejsce w grupie wywalczył zespół SKOK-DTE, który wygrał mecze z pozostałymi rywalami.

Do grupy drugiej wylosowane zostały – Solhut, PTS, Madrohut i Complex. W tej grupie rywalizacja okazała się bardziej wyrównana. Madrohut pokonał Complex 3:1, PTS 4:1 oraz zremisował z Solhutem 1:1. Z kolei Solhut pokonał PTS 1:0 i Complex 3:2. O kolejności miejsc w tej grupie musiały decydować rzuty karne. Lepiej wykonywali je piłkarze Madrohutu i to oni właśnie zajęli pierwsze miejsce.

W grupie trzeciej spotkały się – ZK, ZA, COS i ZG. To one właśnie, zdaniem obserwatorów, dostarczyły najwięcej emocji w tej pierwszej fazie turnieju. Po wielu ciekawych meczach najlepsza okazała się drużyna ZG, któ-

ra pokonała COS 3:2, ZK 2:0 i ZA 8:1. Drugie miejsce wywalczył zespół COS, który pokonał ZK 4:2 oraz ZA 5:1.

W niedzielne przedpołudnie, 17 marca, przystąpiono do gier ćwierćfinałowych – w dwóch grupach po trzy drużyny. W pierwszej spotkały się – Stalprodukt, Solhut i ZG, a w drugiej – Madrohut, SKOK-DTE i COS. W grupie pierwszej Stalprodukt pokonał, nie bez trudu, dobrze grający Solhut 2:0, zapewniając sobie zwycięstwo dopiero w końcówce meczu. Po dobrym, stojącym na wysokim poziomie meczu drużyna z Bochni wygrała z ZG 4:2, awansując do półfinału z pierwszego miejsca. Mecz o drugie miejsce dostarczył wielu emocji i zakończył się remisem 1:1. O tym, że w półfinale zagra ZG zdecydowały rzuty karne. W drugiej grupie najlepszy okazał się COS, gromiąc SKOK-DTE aż 8:2 i remisując z Madrohutem 1:1. Dzięki drugiemu remisowi do półfinału awansował też zespół Madrohutu.

W pierwszym meczu półfinałowym Stalprodukt pokonał Madrohut 2:0. Bardzo długo utrzymywał się wynik bezbramkowy i wszyscy osiwiali się już z myślą o rozstrzygnięciu w rzutach karnych, gdy piłkarze z Bochni strzelili gola. Rywale rzucili się do odrobienia strat i zostali skarceni drugą bramką. W drugim meczu półfinałowym spotkali się rywale z eliminacji,

**I OTWARTA
KONFERENCJA
GOSPODARCZA
NOWA HUTA**
9 KWIETNIA 2002 r.

?

9.04.02

SALA TEATRALNA

w bud. administracyjnym „S”
Huty im. T. Sendzimira
godz. 16.00

KIN będzie gotowy do podjęcia działań w zakresie scalania i przygotowania pod inwestycje, w oparciu o zawierane umowy cywilnoprawne z dysponentami terenu z rozliczeniami uzależnionymi w głównej mierze od sukcesów w ostatecznym zainwestowaniu tych terenów.

Organizatorzy spotkania – HTS oraz Krakowski Instytut Nieruchomości – gorąco zapraszają wszystkich szefów krakowskich firm oraz osoby zainteresowane prezentowanymi tematami.

czyli ZG i COS. W tym spotkaniu, po sporej dawce emocji, padł remis 3:3. O tym, kto zagra w finale, musiały zdecydować rzuty karne. Doskonałą formą błysnął bramkarz zespołu ZG i to jego zespół wywalczył prawo do gry ze Stalproduktem w finale.

W spotkaniu o trzecie miejsce spotkały się drużyny Madrohutu i COS-u. Tym razem również nie zabrakło emocji. COS dość szybko wywalczył prowadzenie 2:0, ale później zmarnował kilka wybornych sytuacji i rozkręcająca się z minuty na minutę drużyna Madrohutu doprowadziła do remisu 4:4. A więc ponownie rzuty karne. Tym razem szczęście było przy zespole COS-u, który, pokonując rywala 3:2, wywalczył trzecie miejsce w związkowym turnieju.

Mecz finałowy pomiędzy Stalproduktem i ZG miał być rewanżem za ćwierćfinał. Ponownie lepsza okazała się drużyna z Bochni, wygrywając spotkanie 3:2 i cały turniej. Puchar związków zawodowych huty pojechał do Bochni.

Ufundowany przez hutniczy TKKF puchar „Fair play” zdobyła drużyna Solhutu. Najlepszym bramkarzem turnieju został, broniący barw ZG i reprezentacji HTS, Przemysław Krzeczowski. Najlepszym zawodnikiem okazał się Marcin Imiolek ze Stalproduktu. Tytuł króla strzelców wywalczył Piotr Mańnica z drużyny COS. Puchary, dyplomy i nagrody wręczyli piłkarzom – przewodniczący NSZZ Pracowników HTS Janusz Lemański, przedstawiciel KRH NSZZ Solidarność Andrzej Dedo oraz reprezentujący TKKF Łucja Kumpicka i Kazimierz Pyż.

(jack)

MUSIMY SOBIE POMAGAĆ

– Chcemy wspólnie działać, współpracować i tworzyć nowe miejsca pracy – zapewniał podczas spotkania z przedstawicielami spółek hutniczych (20 marca br.) **Edward Nowak**, wiceprezes ds. rozwoju i strategii HTS S.A. – *Obszar HTS ma być obszarem nowej przedsiębiorczości, musimy sobie jednak wzajemnie pomagać.*

Przyjęty przez Zarząd HTS i Radę Nadzorczą „Program Restrukturyzacji HTS S.A.” wzbudził duże zainteresowanie nie tylko w samej hucie, ale także w spółkach wylonionych z huty w procesie przekształceń własnościowych. Ponad trzy godziny trwała prezentacja programu i dyskusja z prezesami i członkami zarządów hutniczych spółek. Program prezentował wiceprezes ds. strategii i rozwoju Edward Nowak. Dyskusja była bardzo merytoryczna i różniła się zdecydowanie od dotychczasowych debat z innymi środowiskami hutniczymi. Prezesi spółek zainteresowani są przede wszystkim możliwościami przejęcia majątku, który dzisiaj dzierżawią od huty, współpracą między sobą, a także podejmowaniem wspólnych przedsięwzięć chociażby przy pracach wyburzeniowych i rekultywacyjnych. W „Program Restrukturyzacji HTS S.A.” wpisano również usamodzielnianie niektórych dzisiejszych zakładów produkcyjnych huty. 26 marca br. odbyło się robocze spotkanie przedstawicieli Zarządu HTS S.A. i pracowników Zakładu Walcownia Rur na temat wydzielenia tego zakładu w odrębny podmiot.

Struktura grupy kapitałowej HTS S.A. ukształtowała się w wyniku restrukturyzacji własnościowej Huty, polegającej na wydzieleniu w odrębne podmioty działalności pomocniczych, nie związanych bezpośrednio z podstawowym procesem produkcyjnym oraz w efekcie obejmowania udziałów w różnych podmiotach w wyniku postępowań ugodowych.

Na początku przemian w Polsce, po przejściu z gospodarki centralnie planowanej do gospodarki wolnorynkowej w Hucie nastąpił gwałtowny spadek produkcji z 6 mln do 2,8 mln ton. Gwałtownie rosnące ceny energii i surowców, a w szczególności rudy, za którą trzeba było płacić w dewizach, nadmiar majątku produkcyjnego przy rosnących kosztach i nadal utrzymującym się zatrudnieniu sięgającym ok. 30 tys. pracowników spowodowały, że za 1991r. Huta osiągnęła ujemny wynik netto w wysokości ok. 850 mld starych złotych. W tym czasie trwały niepokojące społeczne, a związki zawodowe prowadziły akcje ostrzegawcze. Po-

nadto władze Krakowa postawiły Hucie ostre wymagania w zakresie ochrony środowiska. W takiej sytuacji, pod kierunkiem zarządcy komisyjnego, dyrektora generalnego HTS S.A. Jerzego Knapika, opracowano i rozpoczęto realizację programu naprawczego. Integralną częścią tego programu były uzgodnienia dotyczące zasad postępowania przy rozwiązywaniu problemów restrukturyzacji Huty im. T. Sendzimira i Huty Katowice.

W wyniku jego realizacji utworzono podmioty gospodarcze, które umożliwiły gruntowną restrukturyzację całego zakładu, przyjmując organizację wg wzorów zachodnioeuropejskich oraz były kontynuowaniem procesu „odchudzania” Huty poprzez wydzielenie i przekazanie innym użytkownikom do zagospodarowania terenów i obiektów **nie przeznaczonych do dalszej działalności HTS**. W latach 1990–1993 utworzono 12 spółek, w większości z udziałem HTS S.A. W trzech z nich większościowe udziały mają związki zawodowe.

Program naprawczy realizowany w okresie 1992–1994 roku był pierwszym etapem przebudowy Huty im. T. Sendzimira. W jego ramach m.in. uporządkowano stan własnościowy nieruchomości oraz skomunalizowano część majątku. Mając na uwadze przyszłą strukturę holdingową, ze struktury huty wydzielono wydziały pomocnicze i usługowe, na bazie których utworzono kilkanaście niezależnych spółek prawa handlowego. Realizacja niniejszego procesu umożliwiła obniżenie zatrudnienia z 23 536 pracowników na dzień 31 grudnia 1991 r. do 17 484 na dzień 31 grudnia 1992 r. oraz do 14 100 na koniec 1993 roku. Pozwoliła na ograniczenie zatrudnienia o 6,5 tys. osób bez stosowania mechanizmów zwolnień grupowych i na znaczne zmniejszenie kosztów stałych. Dzięki temu programowi huta odzyskała również płynność finansową i osiągnęła w 1994 roku zysk netto 17,3 mln PLN (w 1991 r. strata wyniosła 890 mld zł; rok 1992 zysk brutto 428 mld i strata netto 6 mld zł). Uzyskana poprawa pozwoliła na zakończenie trzyletniego postępowania naprawczego (w grudniu 1994 roku).

W 1995 roku huta uzyskała przychody 2 643 mln PLN i 101 mln zysku netto. W roku tym nadal kontynuowano działania modernizacyjne i wydzielanie jednostek pomocniczych. Spółki te powoływano w oparciu o przepisy ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz prawa handlowego. HTS jako osoba prawna oraz pracownicy wydziałów – jako osoby fizyczne tworzyli nowe podmioty, przy czym huta zachowała w nich od 40 do 70 proc. udziałów. Majątek byłych wydziałów huty pozostawał jej własnością i został wydzierżawiony zgodnie z obowiązującymi przepisami. Oprócz umów dzierżawy spółki podpisały szereg innych umów, określających m.in. reguły współpracy, świadczenia wzajemnych usług.

W latach 1995–1998 powstało 11 kolejnych spółek z udziałem HTS S.A., w tym Agencja Rozwoju Gospodarczego Kraków-Wschód Sp. z o.o., której udziałowcem została Gmina Kraków.

W latach 1995–96 we współpracy z brytyjską firmą konsultingową Beddows and Co. oraz Wydziałem Organizacji i Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej opracowano założenia drugiego etapu restrukturyzacji HTS. Koszt tego programu zakładał wydatkowanie w latach 1990–2000 sumy ok. 1,7 mld PLN. Równoległe z wdrażaniem drugiego programu restrukturyzacji trwały prace mające na celu pozyskanie inwestora zagranicznego oraz przekształcenie przedsiębiorstwa w strukturę holdingową z Hutą Stali jako centrum holdingu. Do utworzonego holdingu miały wejść wszystkie spółki z kapitałowym udziałem HTS S.A. Program restrukturyzacji miał na celu wzmocnienie lidera na krajowym rynku wyrobów płaskich poprzez osiągnięcie konkurencyjności asortymentowej, kosztowej i jakościowej wyrobów. Osiągnięcie tych celów łączyło się z wyłączeniem z eksploatacji instalacji produkcyjnych i racjonalizacji zatrudnienia, w tym celu konieczne było tworzenie nowych podmiotów gospodarczych. Jednak do prywatyzacji krakowskiej huty nie doszło.

Następny etap programu restrukturyzacji opracowany w 1999 roku, zakładał przebudowę huty przy zmniejszeniu polskich mocy produkcyjnych do 11,9 mln ton oraz zmniejszeniu zatrudnienia w sektorze z 74 tys. osób (w czerwcu 1999) do 39,2 tys. osób (w 2003 roku). Tego samego roku powstał w HTS program restrukturyzacji zatrudnienia w latach 1999–2000, który zakładał utworzenie kolejnych podmiotów gospodarczych (spółek serwisowych). 19 czerwca 2000 r. zarejestrowano 7 spółek z o.o.

W 2002 roku zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali, resort gospodarki zapowiedział przyspieszenie prac nad powołaniem holdingu Polskie Huty Stali i konsolidacją polskiego hutnictwa. Art. 22. 1. niniejszej ustawy stanowi, iż minister właściwy do spraw gospodarki może, za zgodą Rady Ministrów, połączyć w imieniu Skarbu Państwa Hutę Cedler S.A., Hutę Florian S.A., Hutę Katowice S.A. oraz Hutę im. Tadeusza Sendzimira S.A. w PHS S.A., poprzez za-

RESTRUKTURYZACJA AKTYWÓW I GRUPY KAPITAŁOWEJ

(z Programu Restrukturyzacji HTS S.A.)

DZIAŁANIA DORAŻNE

- Pełna inwentaryzacja majątku pomocniczego i zbędne-go.
- Kontynuacja rozpoczętych działań w zakresie uwłaszczenia spółek grupy kapitałowej na majątku pomocniczym.
- Racjonalizacja systemu rozliczeń HTS S.A.- spółki grupy kapitałowej.

DZIAŁANIA KRÓTKOOKRESOWE

(Początek działań do końca br.)

- Wniesienie majątku zbędnego do Agencji Rozwoju Gospodarczego Kraków-Wschód oraz ewentualnie innych spółek, w celu jego aktywizacji.
- Zbycie majątku zbędnego i pomocniczego dla firm funkcjonujących w nim obecnie i w przyszłości.
- Wydzierżawienie nieruchomości przewidzianych w przyszłości na cele rozwojowe huty (obiekty Walcowni Drobnej, Taśm, inne obiekty w sąsiedztwie obecnych Zakładów produkcyjnych).
- Uporządkowanie organizacyjne strefy działalności pomocniczej.
- Uruchomienie rezerw wydajności i efektywności spółek grupy kapitałowej.
- Zabezpieczenie trwałych powiązań korporacyjnych z podmiotami o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania huty.

DZIAŁANIA ŚREDNIOOKRESOWE

- Fizyczne ogrodzenie huty w granicach niezbędnych do prowadzenia działalności produkcyjnej i dla przyszłych inwestycji rozwojowych.
- Otwarcie działalności na zewnętrznych partnerów handlowych i kapitałowych.
- Zabezpieczenie dostępności infrastruktury w zakresie dostaw mediów, towarów itd. w obrębie terenów produkcyjnych huty i poza nimi (dla inwestorów) optymalizacja i udrożnienie sieci dróg, torowisk.
- Rekultywacja terenów poprzemysłowych w celu ich ponownego zagospodarowania.

dysponowanie ich majątkiem lub akcjami, na zasadach określonych w przepisach odrębnych ustaw. Zgodnie powyższą ustawą (Art. 13.) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., w latach 2002-2004 wyemituje obligacje lub zaciągnie kredyty bankowe na finansowanie restrukturyzacji finansowej PHS S.A., w szczególności poprzez wykup powstałych do dnia 31 grudnia 2000 r.:

- 1) zobowiązań finansowych, w tym kredytów bankowych wraz z odsetkami od tych kredytów,
- 2) zobowiązań handlowych, a w szczególności:
 - a) wobec przedsiębiorstw energetycznych oraz dostawców energii i paliw gazowych,
 - b) wobec dostawców towarów i usług, w tym wobec Polskich Kolei

Państwowych S.A., dostawców węgla kamiennego i koksu oraz surowców i półproduktów do produkcji hutniczej,

3) zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne wraz z odsetkami.

W zamian za wykupione w wyniku restrukturyzacji zobowiązania, PHS S.A. wyda Agencji (po uzgodnieniu z nią przedmiotu wydania, warunków wydania oraz sposobu jego wyceny i po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw gospodarki), wycenione według wartości rynkowej, w szczególności nieruchomości, rzeczy ruchome, akcje, udziały będące własnością PHS S.A.

(mg, vk, l)

Obecnie HTS S.A. dysponuje udziałami lub akcjami w 69 podmiotach gospodarczych, z czego:

- ♦ 29 spółek jest w grupie kapitałowej HTS S.A.,
- ♦ 27 spółek powstało w wyniku restrukturyzacji Huty (wszystkie są w grupie kapitałowej HTS),
- ♦ 14 spółek zależnych wobec jednostki dominującej HTS S.A. (wszystkie są w grupie kapitałowej HTS),
- ♦ 18 spółek stowarzyszonych wobec jednostki dominującej HTS S.A. (wszystkie są w grupie kapitałowej HTS),
- ♦ 27 spółek pozyskanych w wyniku ugody bankowej,
- ♦ 3 spółki pozyskane w wyniku konwersji wierzytelności.

„Głos HTS SA” – Centrum Administracyjne HTS, budynek „Z”, pok. 208, tel. 644-00-23 lub przez centralę Huty, wew. 50-37.

GŁOS video

„STYGMATY” – reż. Rupert Wright, wyst. Patricia Arquette, Gabriel Byrne, Jonathan Pryce.

Zagubiona dusza dotknięta męką Chrystusową... i szokująca tajemnica, która zmieni historię. Frankie Paige jest wolnym duchem, bez trosk i zmartwień, bez obiecującej kariery i... bez wiary w Boga. Jak sama mówi – kocha siebie taką, jaką jest. Nagle jednak jej życie zmienia się całkowicie. Narażona na paranormalne ataki, krwawienia z nadgarstków i stóp, smagana niewidzialnym biczem i raniona kołcami niewidzialnej cierniowej korony, szuka pomocy, której nikt nie potrafi jej udzielić. Sprawą zaczyna interesować się Watykan niezadowolony z powstałego wokół niej sensacyjnego rozgłosu. Do przeprowadzenia śledztwa zostaje wyznaczony ojciec Kiernan.

1. (2) Blow
2. (3) Replikant
3. (5) Szybcy i wściekli
4. (1) Dogma
5. (8) Stygmaty
6. (N) Sztuczna inteligencja
7. (4) Poranek kojota
8. (6) Purpurowe rzeki
9. (N) Grzeszna miłość
10. (9) Powiedz tak

Nowohucka
ZŁOTA
10

HITY
2002

Shrek	73
Dziennik Bridget Jones	67
Tomb rider	58
Hannibal	57
15 minut	43
Stygmaty	41
Mumia powraca	41
Kapitan Corelli	40
Oblędny rycerz	39
W sieci pająka	39

Humor, ironia i żart

VIII DNI NORWIDOWSKIE

Przez ostatnie 7 lat, organizując Dni Norwidowskie, Ośrodek Kultury C.K. Norwida podejmował próby poznania wielkości naszego wieszca przez tematy takie jak: „Życie i twórczość poety”, „Vade-mecum”, „Norwid wobec Mickiewicza”, „Twórczość dramatyczna”, „Listy kobiet-dialogi o rzeczach najważniejszych”. W powszechnej opinii autor „Fortepianu Chopina” łączony jest z ciemnym i tragicznym nastrojem. Dlatego tym razem organizatorzy VIII Dni Norwidowskich, które są przygotowywane wspólnie z XII LO im. C.K. Norwida, zatytułowali je „Norwidowski humor, ironia i żart”. 8 kwietnia w os. Górali 5 o godz. 17.00 odbędzie się Kawiarnia Literacka w ramach, której: Wojciech Siemion przedstawi „Moje

czytanie Norwida”, Maciej Miežian skomentuje „Rysunki satyryczne C.K. Norwida”, o humorze Norwidowskim mówić będą Anna Kadyjewska i Tomasz Korpysz z Uniwersytetu Warszawskiego i Marek Buś z Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Nastąpi także ogłoszenie wyników występów laureatów konkursów norwidowskich i odbędzie się wręczenie nagród. 9 kwietnia o godz. 18.00 w Tatrze Ludowym, Scena Pod Ratuszem w Rynku Głównym odbędzie się premiera przedstawienia pt. „Tajemnica”, inspirowanego nowelą C. K. Norwida „Tajemnica lorda Singelworth”. Reżyseria, scenariusz i muzyka Barbara Krasieńska. Występują uczniowie XII LO im. C. K. Norwida.

(sp)

Notowania cenowe

NA PRZEDNÓWKU

Na zielonym rynku towaru nie brakuje, ale ceny ulegają ostatnio wahaniom. Istotny wpływ miały święta wielkanocne, przed którymi z reguły ceny idą w górę. Teraz poświętecznie nieco spadły. Ponadto, jak twierdzi pani Ala z najlepiej zapatrzonego stoiska warzywnego na placu Bieńczykim, obecnie nowalijki zaczynają tanieć, a stare warzywa będą droższe. W tym drugim przypadku jest to charakterystyczna cecha przednówka. Do czasu, kiedy pojawią się nowe warzywa, stare będą zyskiwać na cenie. Tak będzie do maja. Odnotowuję ceny warzyw na stoisku państwa Myszków na pl. Bieńczykim. Zgodnie z tym co mówi pani Ala, taniej nowalijki, najbardziej rzodkiewka, która staniała o 100% z 3 na 1,50 zł/pęczek. Sporo, bo z 3,50 na 2,50, potaniała ładna sałata. Zaczynają wreszcie tanieć ogórki, które już można kupić za 7 zł/kg, a także pomidory; krajowe z 16 na 14 zł/kg i importowane z 14 na 12 zł/kg. Ceny zieleniny są stabilne i natka pietruszki, zielona cebulka kosztują 1 zł/pęczek, koperek kosztuje 1,20 zł/pęczek i podrożał w tym tygodniu szczypior z 1 na 1,20 zł/pęczek. Stare krajowe ziemniaki trzymają cenę w granicach 1,00–1,20 zł w zależności od gatunku i dnia sprzedaży. Pojawiły się nowe ziemniaki greckie, ale nie dorównują smakiem polskim młodym ziemniakom, na które jeszcze musimy poczekać. Warzywa okopowe trzymają cenę od pewnego czasu i tak: marchew kosztuje 1,20 zł/kg, pietruszka i seler 3,00 zł/kg, a por na sztuki krajowy od 0,60 do 1,20 zł (w zależności od wielkości). Stabilna jest cena cebuli i wynosi 2,00 zł/kg. Podobnie jak papryka z importu, której cena oscyluje wokół 10,00 zł/kg. Nowe kalarepki kosztują 2,00 zł/szt, a biała rzodkiew (podłużna) 4,00 zł/kg. Ceny paczkowanego selera naciowego i brokuł wynoszą 4,00 zł/szt. Kalafior także z importu jest nieco droższy i kosztuje 5,00 zł/główka. Wyjątkowo droga od kilku tygodni jest sałata pekińska, niedawno dużą głowę można było kupić za 2,00 zł, a teraz trzeba dać 5,00 zł. Drogie są też krajowe kapusty, które słabo się przechowały: biała kosztuje 2,00 zł/kg, czerwona 2,50 zł/kg, włoska sprzedawana jest na sztuki i w zależności od wielkości główki trzeba zapłacić za nią od 1 do 5,00 zł. Cała jarzynka na zupe kosztuje 2,00 zł. Ceny kiszzonek są stałe i cena kapusty kiszzonej oscyluje wokół 2,00 zł/kg, a ogórków 5 zł/kg.

Owoców nie brakuje. Rodzime jabłka kupujemy już od 0,50 zł do 2,00 zł/kg. Jabłka i gruszki z Argentyny kosztują 6,00–7,00 zł/kg. Tanie są cytrusy: pomarańcze kupujemy w kilku cenach w zależności od gatunku od 2,80 poprzez 3,50 do 4,50 zł/kg, grejfruty są nieco droższe i kosztują 5,00 zł, a mandarynki 6,0 zł/kg. Cytryny w zależności od gatunku kosztują 4,00–5,00 zł/kg. Ceny bananów ustabilizowały się na wysokości 3,80 zł. Winogrona z importu można kupić za 11,00 zł/kg. (sp)

WALUTA

Sprzedaż bonów skarbowych znów interesuje inwestorów z zagranicy. Rzeczywiste oprocentowanie w granicach 8%, a nie tak jak na Zachodzie 3% powoduje wykup złotych i zakup bonów. W efekcie złotówka znów się wzmocniła.

W kantorze na pl. Bieńczyce paw. 14, tel. 641-46-29, odnotowaliśmy aktualne ceny walut: USD: 4,05–4,11 zł, EURO: 3,55–3,60 zł, frank szwajcarski 2,38–2,45 zł.

Restauracja „FEMA” ul. Bieńczycka 19 (przy bazarze TOMEX)

organizuje przyjęcia okolicznościowe:

* WESELA * SPOTKANIA FIRMOWE

* BANKIETY

Tel.

0501-444-890

ART. BIUROWE, SZKOLNE, DRUKI AKCYDENSOWE, AKCESORIA KOMPUTEROWE, OPAKOWANIA JEDNORAZOWE

REALIZUJEMY ZAMÓWIENIA NIETYPOWE

Zaopatrzenie biur, szkół i sklepów – dostawa GRATIS!!!

hurtownia „RENMAR” os. Złotego Wieku 88 TEL./FAX 641-32-32

Studio Urody „MK”

- * Ekskluzywne usługi za małe pieniądze:
- * Fryzjerstwo damsko-męskie.
- * Kosmetyka.
- * Soluminacja.
- * Siłownia dla pań.

ul. Kocmyrzowska, za placem targowym Bieńczyce, obok salonu Skody, I piętro, prawe skrzydło

tel. 643-63-13

pn.–pt. 8–20, sob. 8–14

RATUNEK DLA KRĘGOSŁUPA

Gabinet leczenia schorzeń kręgosłupa.

Dyplomowany masażysta i rehabilitant PAWEŁ KACZOR.

Masaż całościowy – 60 zł, masaż kręgosłupa – 20 zł, masaż częściowy – 15 zł, moxa – 5 zł, masaż kręgosłupa + manualne ustawienie kręgów + moxa – 30 zł.

Także masaże regeneracyjne, odchudzające i upiększające.

Studio Urody MK

ul. Kocmyrzowska, za pl. Bieńczykim, obok salonu Skody, I piętro, prawe skrzydło

Tel. 643-63-13

EXPRES TAXI
96-29
0501-44-96-29
40% TANIEJ!
0800-11-11-11
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE TAKSÓWEK

SZAFY, GARDEROBY, ZABUDOWA WNĘK
DRZWIAMI PRZESUWNYMI I SKŁADANYMI, PANELE RENOMOWANYCH FIRM
Zapraszamy do naszych punktów:
• os. Niepodległości 3 (prawo) tel. 641 62 96
• ul. Prudoty 6, tel. 412 22 06
PEŁNY MEBLOWY CIĘCIE I OKLEJANIE
ULGA PODATKOWA

DOMOFONY
montaż, naprawa
ALARMY WŁAMANIOWE, TELEWIZJA DOZOROWA
tel. 642 04 36, 600 685 105

GIMNASTYKA: ♦ rehabilitacyjna ♦ korekcyjna ♦ aerobik

- masaże - fizykoterapia - zabiegi odchudzające

Os. Górali 18B (Przedszkole nr 68)
Zapisy pod nr. tel. 643-20-91 (po 20.00)

LISTY DO REDAKCJI ZAWSZE NA NIE?

W „Głosie – Tygodniku Nowohuckim” z dn. 8.03.2002 r., którego jestem stałą czytelniczką, przeczytałam artykuł p. Marka Ogarka zatroskającego o efekty podróży Jana Pawła II do Polski. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie agresywność autora skierowana przeciw grupie katolików zawsze bliskich Ojcu Świętemu i Jego nauce. Budzi to obawy i podejrzenie chęci manipulacji najwyższym autorytetem w świecie współczesnym. Osobiście jestem szczęśliwa, że żyję w okresie trwania pontyfikacji

tu Jana Pawła II i mam możliwość słuchania katolickiego Radia Maryja. W agresywnej, dziennikarskiej postawie wyczuwam pragnienie dołączenia do tych, którzy od początku zaufali Ojcu Świętemu i Jego nauce. Robi to p. Marek w sposób nieudaczny, na wzór zachowania się młodzieży trudnej. Chcąc być zauważonym, atakuje w nieobliczalny sposób tych, dla których Ojciec Święty jest, był i będzie najwyższym autorytetem.

Anna Hat, os. Krakowiaków.

JÓZEF SZAJNA W TEATRZE LUDOWYM

W ostatnią niedzielę przed Wielkanocą w Teatrze Ludowym gościnnie wystąpił zespół Teatru im. Wandy Siemaszkowej z Rzeszowa. Widzowie obejrzą spektakl według scenariusza i w reżyserii Józefa Szajny „Deballage” (Rozpakowanie). To jedna z najnowszych sztuk artysty, pokazywana już w wielu teatrach w kraju i za granicą. Brała udział w festiwalach, m.in. w Meksyku w XXIX Międzynarodowym Festiwalu Cervantino 2001, a także we Lwowie w Festiwalu Złoty Lew, gdzie otrzymała Grand Prix.

Józef Szajna, artysta, grafik, scenograf, reżyser, autor scenariuszy i teoretyk teatru urodził się 13 marca 1922 roku w Rzeszowie. W czasie II wojny był członkiem ruchu oporu i więziony obozów w Oświęcimiu i Buchenwaldzie. Po wojnie studiował w Krakowskiej ASP, następnie pracował na uczelni, a od 1972 jako profesor ASP w Warszawie. W latach 1955–63 był scenografem w nowohuckim teatrze, a od 1963 do 1966 r. także dyrektorem i kierownikiem artystycznym Teatru Ludowego. Później współpracował ze Starym Teatrem, Śląskiem w Katowicach. Współczesnym we Wrocławiu i Polskim w Warszawie oraz z innymi teatrami na świecie. Działalność artystyczna Józefa Szajny była wielokrotnie nagradzana na licznych międzynarodowych wystawach plastycznych i festiwalach teatralnych, np. w 1975 roku jego imieniem nazwano Teatr w Port Jefferson w stanie Nowy Jork. W 1983 roku otrzymał Światową Nagrodę Kulturalną – Statuę Zwycięstwa, nadaną przez „Centro Studi e Ricerche delle Nazioni” w Salsomaggiore.

„TRYBUNA LUDU”: SZAJNIZM I SZMACIZM TO JEDNO

W początkach kariery, w Teatrze Ludowym, którego dyrektorem była wówczas Krystyna Skuszancka, to

właśnie Józef Szajna decydował o obliczu artystycznym teatru, o jego stylu. Sama zaś Krystyna Skuszancka w swej wypowiedzi drukowanej w „Teatrze” nr 19 z 1958 roku tak formułowała zasady tej sceny: „Myślenie nasze szło torem następującym: skoro nie dały wyników żadne dotychczasowe próby „pocziwego” i elementarnego wprowadzenia Nowej Huty w odbiór sztuki – to prawdopodobnie nie zdaje egzaminu sama zasada elementarza. Należy więc może zastosować zasadę inną – zasadę uderzenia, kulturalnego ataku. Jeżeli nasz widz jest człowiekiem o nie rozbudzonych jeszcze potrzebach teatralnych, to znaczy nie ma on żadnych na ten temat pojęć i nawarstwień – ani dobrych, ani złych. Jest czystą kartą, którą możemy naszym językiem zapisać. Dawać mu w tych warunkach sztukę mieszczańską minionej epoki? – znaczyłoby to zmarnować jedyną i niepowtarzalną szansę wprowadzenia nowych ludzi w kulturę współczesną, znaczyłoby uczyć ludzi naiwnych z fałszywego podręcznika zakurzonej rekwizytorni. Jeżeli nasz widz obojętny jest w sferze tradycji, to należy zaatakować go wprost problematyką życia współczesnego, narzucić mu wielkie konflikty, których on sam jest bohaterem i które na pewno nie są mu obojętne”.

★ ★ ★

Józef Szajna, po przejściu kierownictwa Teatru Ludowego, zaczął podporządkowywać swej wizji plastycznej cały spektakl, stając się równocześnie scenografem, inscenizatorem i reżyserem. Już pierwsza premiera tego teatru – „Rewizor” Gogoła z Franciszkiem Pieczką w roli Horodniczego (premiera 21 XI 1963 r.) – wywołała skandal wśród krytyków, którzy na ogół odnosili się do dzieł Szajny z rezerwą. I to właśnie tu, do Ludowego gdzie zaczynał swą artystyczną drogę, przyjechał Józef Szajna obchodzić 80. urodziny i jubileusz pracy twórczej. Tu czekali na niego starzy przyjaciele, aktorzy pamiętający początki Teatru Ludowego, czasy, w których – jak mówi artysta – stał po tej scenie, gdy jej jeszcze nie było.

„DEBALLAGE”

Jubileuszowy spektakl w Teatrze Ludowym, o którym sam Szajna mówił, iż jest to „rzecz o nas samych, o naszym sposobie rozumowania, o śmiesznościach, głupocie, troskach i dramatach...”, krakowska publiczność nagrodziła owacjami na stojąco. A kiedy na scenie pojawił się słynny jubilat, wszyscy odśpiewali „100 lat”. Później pokrojono piętrowy tort, przygotowany przez uczniów Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 w Krakowie i rozpoczęto degustację potraw wykonanych przez dwie restauracje. A że poczęstunek był wyśmienity, goście ustawili się po niego w ogonku. Nie uszło to uwagi dyrektora teatru, Jerzego Fedorowicza, który skomentował: „Za Szajny też się stało w kolejkach...”.

ANNA
GOROLL-KASZEWSKA

W Nowohuckim Centrum Kultury

ŚWIĄTECZNA ATMOSFERA

Co prawda święta wielkanocne już za nami, ale w NCK jeszcze jakiś czas będzie można poczuć świąteczną atmosferę. W budynku A w głównym holu trwa bowiem wystawa pisanek, koszyczków i projektów kart świątecznych, które przygotowały dzieci z nowohuckich przedszkoli oraz szkół podstawowych. Jest to efekt spotkań w „Chałupie u Szpinaka” o tradycjach i zwyczajach wielkanocnych i przeprowadzonej w Wielkim Tygodniu przez Jurka Kujawskiego imprezy pod hasłem „Świąteczny koszyczek”. W jej ramach odbył się kiermasz koszyków wiklinowych przygotowany przez firmę Metro ze Ściejowic specjalizującą się w wyrobach wikliniarskich oraz

degustacja chleba przygotowana przez piekarnię Państwa Pęgielów. Przeprowadzono również konkursy na świąteczną palmę, kartkę świąteczną, pisanek i koszyczek. Szanowne jury miało olbrzymi problem z rozstrzygnięciem konkursów. Tak wspaniałe prace przygotowały dzieci, że trudno było wybrać tę najlepszą. Postanowiono zatem wyróżnić palmę wykonaną przez dzieci z grupy III Przedszkola nr 99. Na szczególną uwagę zasługują prace uczniów z klas I, II i III Szkoły Podstawowej nr 88. Pisanek były wykonane przeróżną techniką, poczynając od tradycyjnych drapanek, poprzez wyklejanki do pisanek owijanych kordkiem i różnymi ozdobami. Wyróż-

niały się dwa koszyczki Magdy Farys z II b oraz Esterki Buska, także z II b SP 88. Należy jeszcze wspomnieć o pięknych pracach uczniów ze Szkół Podstawowych nr 126 i 143. Najważniejsze, twierdzi Jurek Kujawski, że udało się w NCK wprowadzić wspaniałą nastrój świąteczny.

(sp) Fot. autor

W GALERII NCK

Od 6 do 19 kwietnia br. w budynku B Nowohuckiego Centrum Kultury można będzie oglądać wystawę prac plastycznych absolwentów Szkoły Artystycznego Projektowania Ubioru „Iglą malowane”. W tym samym pawilonie do niedzieli 7 kwietnia eksponowana jest wystawa prac Agnieszki Kozień „Rajasthan”. Do 10 kwietnia natomiast w budynku A (parter) można oglądać wystawę malarstwa i rysunku Christo i Christiana Prodanowów. (f)

FANTAZJA POLSKA

W najbliższą niedzielę, 7 kwietnia o godz. 17.00 w sali estradowej Nowohuckiego Centrum Kultury odbędzie się koncert Zespołu Baletowego „Kanon” poświęcony pamięci Stanisława Hadyny w choreografii i reżyserii Aiszy Hadyny. Szczegółowe informacje w Dziale Artystycznym NCK, pok. 113, tel. 644-22-47. Bilety: 6 zł. (f)

W TEATRZE LUDOWYM

Scena Nurt, os. Teatralne 23

● 10 i 11.04 (środa i czwartek),
godz. 9 – Odlot.

Scena Pod Ratuszem

● 7.04 (niedziela), godz. 20 –
Nocna scena piosenki.

NORWID W. SIEMIONA

We wtorek, 9 kwietnia o godz. 9.00, 11.00 i 13.00 w sali 203 odbędą się spotkania z Wojciechem Siemionem, aktorem, reżyserem i autorem książki „Lekcja czytania: Norwid”, wydanej przez Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Bilety w cenie 6 zł. Szczegółowe informacje i zamówienia w Dziale Organizacji Widowni NCK, pok. 013, telefon 644-24-81 lub 644-12-33. (f)

ZMIENIAĆ SIĘ...

W poniedziałek, 8 kwietnia Klub Przyjaciół Psychologii Nowohuckiego Centrum Kultury zaprasza na spotkanie z psychologiem i psychoterapeutą Magdaleną Sękowską nt. „Co to znaczy zmieniać się”. Spotkanie odbędzie się o godz. 18.00 w sali 203. Wstęp wolny. (f)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
Kościół św. Bartłomieja: 8, 11.30.
Szkłane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14.30, 17, 19, 20.30.
Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17.30, 19.
Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19.
Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.
Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
Wzgórza Krzesławickie: 7, 8, 9.30, 11, 12.15, 16, 19.
Boh. Września: 6.30, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.15, 16.30, 18, 19.30.
ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Teatralne: 7, 9.00, 10.30, 12, 16, 18, 19.30.
Krzesławice: 9.30, 14.00.
Pleszów: 7.20, 11.00.

Słowa na niedzielę

Pokój wam!

(por. Ewangelia św. Jana 20, 19–31)

Okazuje się, że pokój, którego życzy nam Zmartwychwstały, jest ściśle związany z ranami po okrutnej męce krzyża. O tym, iż nie jest to wcale tak oczywiste, świadczy choćby zachowanie Apostoła Tomasza.

Prawdą jest i to, iż w Jego ranach znajdziemy nasze zdrowie. Jednak osoba zdrowa w oczach Bożych to nie tyle tryskający energią młodzieniec czy pełna zewnętrznego wdzięku dziewczyna, ile nade wszystko osoba o czystym sumieniu i szczerej wierze w Jezusa Mesjasza i Syna Bożego.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

- **5.04 (piątek):** chirurgia ogólna i urazowa – II Klinika Chir., ul. Kopernika 21, tel. 421-37-43 i 424-82-00, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia – Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 421-00-38, urologia – Klinika, ul. Grzegorzewska 18, tel. 421-08-30 i 424-79-50.
- **6.04 (sobota):** chirurgia ogólna i urazowa oraz okulistyka, laryngologia i urologia – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04.
- **7.04 (niedziela):** chirurgia ogólna i urazowa oraz okulistyka, laryngologia i urologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.
- **8.04 (poniedziałek):** chirurgia ogólna i urazowa – Szpital Kolejowy, ul. Lea 44, tel. 637-34-59 i 624-45-33, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia i urologia – Szpital Kolejowy, ul. Lea 44, tel. 637-34-59 i 624-45-33.
- **9.04 (wtorek):** chirurgia ogólna – III Klinika Chir., ul. Prądnicka 35, tel. 633-31-05, chirurgia urazowa – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia – Szpital im. Rydygiera, os. Złota Jesień 1, tel. 647-66-66 i 647-09-04, urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 633-01-00.
- **10.04 (środa):** chirurgia ogólna – I Klinika Chir., ul. Kopernika 40, tel. 424-80-01, chirurgia urazowa – Szpital Wojskowy, ul. Wrocławska 1-3, tel. 630-82-03 i 630-82-10, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, urologia – Klinika, ul. Grzegorzewska 18, tel. 421-08-30 i 424-79-50.
- **11.04 (czwartek):** chirurgia ogólna i urazowa – II Klinika Chir., ul. Kopernika 21, tel. 421-37-43 i 424-82-00, okulistyka – Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 421-42-30 i 424-75-40, laryngologia – Klinika, ul. Kopernika 23a, tel. 421-00-38, urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicka 35, tel. 633-01-00.
- **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnia:** Inst. Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

DYŻURY APTEK

- **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 644-17-36 (przez całą dobę).
- **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.**

PRZYCHODNIE PEŁNIĄCE DYŻURY LEKARSKIE

- **Opiekę całodobową dla pacjentów Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pełnią:** Ambulatorium Opieki Całodobowej, os. Jagiellońskie nr 1, tel. 648-00-44 oraz os. Niepodległości nr 2, tel. 647-02-44.

KINA

- **ŚWIT:** ● 5.04 (piątek): godz. 16.00, 18.00, 20.00 – „Kariera Nikosia Dyzmy” (pol., 15 lat). ● 6 i 7.04 (sobota i niedziela): godz. 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 – „Kariera Nikosia Dyzmy”. ● 8 i 9.04 (poniedziałek i wtorek): godz. 16.00, 18.00, 20.00 – „Kariera Nikosia Dyzmy”. ● 10.04 (środa): godz. 9.00 – „Chopin – pragnienie miłości” (pol., 15 lat), godz. 9.00, 10.30 – „Potwory i spółka” (USA, b.o., dubbing), godz. 16.00, 18.00, 20.00 – „Kariera Nikosia Dyzmy”. ● 11.04 (czwartek): godz. 16.00, 18.00, 20.00 – „Kariera Nikosia Dyzmy”.
- **SFINKS:** ● 5 i 6.04 (piątek i sobota): godz. 17.00 – „Vatel” (Francja/W. Brytania, 15 lat), godz. 19.00 – „Kłątwa skorpionia” (Niemcy/USA, 15 lat). ● 7.04 (niedziela): godz. 17.00 – „Kłątwa skorpionia”, godz. 19.00 – „Vatel”. ● 9.04 (wtorek): godz. 17.00 – „Moulin Rouge” (USA, 15 lat), godz. 19.10 – „Vatel”. ● 10.04 (środa): godz. 17.00 – „Moulin Rouge”, godz. 19.10 – „Kłątwa skorpionia”. ● 11.04 (czwartek): godz. 17.00 – „Vatel”, godz. 19.00 – „Kłątwa skorpionia”.

ZAMIAST DO KAPELUSZA...

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

– Mężczą mnie natomiast nachalnie żebrzące dzieci Cyganów rumuńskich lub rodzime, wystawiane na żebrzy „kalectwo”. Ale i przeraża uboga starość, a z tym rodzajem żebractwa spotykam się coraz częściej. Drażni zwiększająca liczba ubogich, przeważnie mężczyzn w wieku tzw. produkcyjnym, których prawdopodobnie jedynym źródłem utrzymania są miejskie śmietniki. Czy ktoś myśli o tym, jak temu zaradzić, jak pomóc tym ludziom?

– Doświadczenia z pracy MOPS, w szczególności Działu Pomocy Bezdomnym, ze Strażą Miejską stanowiły inspirację do opracowania „Programu interwencji w środowisku osób żebrzących”, w którym przedstawiono koncepcje ograniczenia zjawiska żebractwa w Krakowie. Nie skupiono się w nim wyłącznie na problemie wykorzystywania do żebrania dzieci czy ludzi niepełnosprawnych lub żebrzących niezadowolonych życiowo. Chodziło o zdiagnozowanie całego środowiska żebrzących w naszym mieście. Celem było objęcie pomocą kwalifikujących się do jej udzielenia, pomocą na tyle skuteczną, by porzucili żebractwo.

Druga część tego „Programu...”, przeprowadzana jest pod hasłem „Uważaj, komu dajesz swoje pieniądze”. Tym apelem zachęcić chcemy mieszkańców miasta do pomagania osobom znajdującym się w szczególnie złej sytuacji życiowej, poprzez wspieranie profesjonalnych instytucji pomocowych i organizacji pozarządowych.

– Na czym polegało owo diagnozowanie środowiska żebrzących?

– To były cztery akcje. W tym celu utworzone zostały zespoły, w skład każdego z nich wchodził dwaj pracownicy socjalni MOPS oraz dwaj pracownicy straży miejskiej. W akcji brały udział trzy lub cztery takie ekipy. Pracownicy socjalni MOPS współpracując ze strażą miejską patrolowali miasto, nawiązując kontakt z żebrzącymi i nakłaniając ich do wyrażenia zgody na przewiezienie do jednej z filii MOPS przy ul. Rogozińskiego. Tam przeprowadzano rozmowy, podczas których wstępnie rozpoznawano sytuację życiową człowieka, który żebrze. Wspólnie z nim ustalano termin przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w jego miejscu zamieszkania, celem dokładnego rozpoznania sytuacji materialnej, stanu jego zdrowia, sytuacji rodzinnej i, co najważniejsze, możliwości udzielenia pomocy. W czasie tych akcji czwórki żebrzących dzieci (troje z romskim rodowodem i jedno ukraińskim) przewieziono do pogotowia opiekuńczego. Dzieciom, które były w złym stanie fizycznym i psychicznym, nie mówiąc już o zaniedbaniach higienicznych, zapewniono odpowiednią opiekę. Ale musiały wrócić do rodzin, które się po nie zgłosiły. A te rodziny w związku z ich nielegalnym pobytom na terenie Polski, miały być deportowane.

I, co chyba też ważne, wszyscy ci żebrzący, którzy zgodzili się na przejazd do MOPS w czasie akcji, nie chcieli tej pomocy. Zwykle że-

brzący nie posiadają przy sobie dokumentów tożsamości, podają fałszywe dane i nieprawdziwe informacje dotyczące ich sytuacji życiowej.

Efektom tej akcji było to, że pracownikom socjalnym udało się przeprowadzić zaledwie jeden wywiad środowiskowy i przyznać pomoc (w formie dofinansowania do żywności) tej jednej osobie.

W ramach tej akcji w 20 przypadkach wystąpiono do sądu grodzkiego o ukaranie 18 obcokrajowców i 2 Polaków. 31 żebrzących zostało pouczone.

OBRAZ KRAKOWSKIEGO ŻEBRAKA

W czasie tych akcji zidentyfikowano wśród proszących o jałmużnę 51 osób pochodzenia polskiego i 24 obcokrajowców. Około 35 proc. żebrzących przyjechało do naszego miasta z innych gmin, inaczej mówiąc z innych regionów Polski. Zaledwie 19 żebrzących wyraziło zgodę na rozmowę z pracownikami MOPS. Trzy osoby powiedziały, że zgłoszą się w późniejszym terminie, ale nie zgłosiły się. Cztery osoby żebrzące rozpoznane zostały dwukrotnie. Ci, którzy się zgłosili na takie rozmowy, podawali nieprawdziwe dane. Więc efektem tej akcji był tylko taki obraz krakowskiego żebraka:

– żebrzących mężczyzn było 36, w wieku od 20 do 78 lat. Najliczniejszą grupę stanowili mężczyźni w wieku od 20 do 30 lat, a następnie od 40 lat do 60.

– żebrzących kobiet naliczono 15 w przedziale wiekowym od 30 do 82 lat. Najliczniejsza liczba kobiet uprawiających żebractwo to kobiety powyżej 40 roku życia.

Sytuacja materialna osób żebrzących: 21 nie wykazało żadnego dochodu. Pozostali podawali tego typu informacje, że np. posiadają świadczenia emerytalno-rentowe oraz świadczenia przyznane przez pomoc społeczną – zasiłek stały wyrównawczy, zasiłek pielęgnacyjny oraz zarobki pochodzące z podejmowanych prac dorywczych. 19 żebrzących korzystało z takiej pomocy społecznej jak np. schronienie, gorące posiłki, zasiłki celowe, usługi opiekuńcze i inne.

Żebrzący bardzo niechętnie przekazywali informacje o powodach, które zmusiły ich do uprawiania tej profesji i emocjach temu towarzyszących. Ale z zebranych danych wynika, iż:

– powodem uprawiania żebractwa przez mężczyzn jest: ubóstwo, niska renta, brak innych dochodów, brak możliwości podjęcia pracy,

– powodem uprawiania żebractwa przez kobiety jest brak perspektyw, sposób na życie, uzależnienie od nałogów czy traktowanie żebractwa jako czasu na „przetrawienie” lub chęć odciążenia rodziców.

Większość z nich nie odczuwa ani skrupowania, ani wstydu. Część z nich uważa żebractwo za kolejne doświadczenie w życiu i wielu z nich mówi, iż nadal będą żebrać i nie oczekuje żadnej pomocy od MOPS.

Proceder żebractwa utrudnia zła pogoda, kontrolowanie ich przez straż miejską no i ... konkurencja.

WŚRÓD ŻEBRĄCYCH...

... była kobieta na wózku inwalidzkim. Żebrała w alejce prowadzącej do przejścia podziemnego przy Dworcu Głównym w Krakowie. Młoda, w wieku ok. 30 lat. Schludnie ubrana. Ma obie kończyny amputowane. Okazało się, że do Krakowa przyjechała z północy Polski. Miała kiedyś rodzinę, dom i dzieci. Rodzina pozbyła się jej, bo piła. W Krakowie otrzymała dużo wcześniej propozycję pomocy z MOPS; zaproponowano jej protezy kończyn dolnych, wyrobiono dokumenty, ustalono stopień niepełnosprawności, co gwarantowało jej stały dochód miesięczny, z którego, jak się okazało, zrezygnowała. Powiedziała, że mieszka w baraku.

Rozmawiając z ludźmi przeprowadzającymi wywiad, roniła łzy, mó-

wiąc, że jest to jej jedyny sposób na zdobycie środków do życia. Zgodziła się na przewiezienie jej do jednej z filii MOPS. Miała dwóch opiekunów, dwóch świetnie wyglądających młodych mężczyzn, którzy na widok strażników miejskich wycofali się. Ale w oczach tej kobiety widać było, że się znają i błaga o pomoc. Kobieta wyraziła zgodę na przewiezienie jej do MOPS. W czasie wywiadu ustalono, że jest znana pracującym w dziale pomocy dla bezdomnych. Była objęta stałą formą pomocy. Otrzymywała zasiłek stały wyrównawczy, z którego zrezygnowała, gdyż odmówiła współpracy z pracownikiem socjalnym MOPS, nie wyrażając zgody na przeprowadzenie wywiadu w jej miejscu zamieszkania. Tak więc świadczenia zostały jej wstrzymane. Widocznie uznała, że żebractwo jest bardziej dochodowe i zapewnia całkowitą niezależność. Można więc uznać, że dużo więcej, niż wynosi miesięczne świadczenie z MOPS, a wtedy wynosiło 364 zł. Jak powiedziała, dziennie mogła wyżebrać 50 zł.

KŁOSZARDZI

Pod kościołem Mariackim żebrał mężczyzna wysoki, postawny z siwą brodą. Płaszcz miał trochę wyświechtany. Miał przy sobie dwa

aktualne paszporty, polski i amerykański. Miał też przy sobie laptopa. Jak mówił, był profesorem w Stanach Zjednoczonych, ale nie ma renty ani emerytury. Mieszka w Krakowie u znajomych i oni go wspierają. Obiecał, że zjawi się w MOPS na spotkanie. Mówił, że będzie też dochodził swoich roszczeń rentowych w Ameryce. Ale chętnie wysłuchał, gdzie w Krakowie rozdawane są bezpłatne posiłki i jaką pomoc może otrzymać z MOPS. Nie zgłosił się.

Datki zbierał do czapki.

Przed kościołem śś. Piotra i Pawła żebrało dwóch młodych mężczyzn (w wieku od 24 do 25 lat) z dwoma ogromnymi wilczurami. Żeby rozpoznać w nich narkomanów, nie trzeba było być fachowcem. Powiedzieli, że od dwóch dni są w Krakowie. Jeden z tych młodych ludzi był z Poznania, a drugi z Katowic. Jeden z nich nie mógł pozostać z żoną i córeczką. Miał, jak opowiadał, własne mieszkanie, ale tak pokochał nieakceptowane przez rodzinę psy, których nie mógł trzymać w domu, że wybrał się w podróż po Polsce. Kumpla poznał w czasie tego podróży. I też interesowało ich tylko to, gdzie mogą zjeść za darmo i gdzie za darmo można się wykapać. Ich celem, jak mówili, było zebranie pieniędzy na karmę dla psów i na... piwo. Powiedzieli też, że tak sobie jeżdżą od miasta do miasta. I jest to ich sposób na życie. Datki zbierali do pudełeczka. mieli w nim jakieś drobne.

DORABIAJĄCA STARUSZKA

Przed Dworcem Głównym spotkaliśmy też staruszkę, sprzedawała wyhaftowane przez siebie serwetki. Bardzo się wystraszyła naszym najściem. Powiedziała, że dorabia do renty. Powiedziała też, że na pomoc swoich dzieci nie może liczyć, a rentę ma za niską, żeby przeżyć. Przerażona, że musi się tłumaczyć i bojąc się mandatów za to, że handlowała bez zezwolenia, obiecała, że zgodzi się na wywiad. Jak dotąd do nas nie dotarła.

ZAWÓD, KTÓRY ZAGŁUSZA WSTYD

Wniosek jest jeden, żebrzący uczynili z żebractwa zawód, tak opłacalny, że zagłusza on poczucie wstydu. Wielu z nich posiada stałe dochody i nie jest zainteresowana uzyskaniem świadczeń z pomocy społecznej. Wydaje się więc, że żebractwo nie stanowi tak naprawdę problemu socjalnego. Ci ludzie nie chcą wsparcia ze strony państwowej opieki społecznej.

Ale są i tacy, którzy wstydzą się biedy, wstydzą się też żebractwa. I tym ta pomoc się należy, „okrojona” ostatnio przez budżetową „dziurę”, dlatego też MOPS szuka innej formy pomocy dla tych, którzy się wstydzą tego, że zubożeli. Taką formą jest akcja „Uważaj, komu dajesz pieniądze”. Wspomaga ją choćby w sfinansowaniu plakatów i ulotek ze środków przeznaczonych na realiza-

cję programu „Bezpieczny Kraków” wiceprezydent M. Krakowa Bogumił Nowicki. Objął też patronat nad akcją „Uważaj, komu dajesz pieniądze”.

Jak wyczytałam w „Programie...” ma ona na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa na problem żebractwa (zwłaszcza uprawianego w sposób oszukańczy) oraz zaproponowanie alternatywnego sposobu niesienia pomocy ludziom rzeczywiście jej potrzebującym. W zamian za wrzucenie pieniędzy do kapelusza, proponujemy przekazanie ich na konto MOPS. Przygotowana została lista osób i rodzin znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji bytowej, zdrowotnej i rodzinnej, dla których zostaną przekazane środki zgromadzone na koncie. Osoby, którym udzielone zostanie wsparcie, objęte są już pomocą społeczną – jednak ich sytuacja zdrowotna i życiowa jest tak ciężka, że przekazywane przez pomoc społeczną środki nie rozwiązują w żaden sposób problemów, z którymi boryka się rodzina. W ten sposób osoby, które pragną wesprzeć innych ludzi i będą miały pewność, że trafią one do tych, którzy tego najbardziej potrzebują.

Podajemy numer konta: Deutsche Bank 24 S.A. Oddział Kraków ul. Bracka: 19101048-40025883-360-111000012.

ANONIM DONIOŚŁ

Opisywanie sytuacji rodzin objętych pomocą MOPS niekiedy nie podoba się „anonimom”. Cieszę się, że czytają nasz „Głos”, ale mniej się cieszę, że mając tę prawdziwie polską przywarę ludzi, którym nic się nie podoba, zniechęcają innych do pomocy. Panie Anonimie, nie wiem, jak Pan rozpoznał rodzinę, której taka pomoc się nie należy. Być może taka pomoc należy się Panu. Proszę się więc zgłosić do MOPS z dopiskiem, że Pana sprawą powinienam się zająć, zamiast kontrolować zachowania rodziny, której wielu innych ludzi w dobrej wierze pomaga, obdarowywując ją 10 kilogramami mąki, odzieżą czy garnkami i innymi rzeczami. Może przyjmie i Pan takie dary. Podany numer konta jest dla wszystkich potrzebujących pomocy. Ja nie otworzyłam tego konta dla rozpoznanych przez Pana ludzi. Wyjaśniam Panu również, że takie instytucje jak MOPS pomagają wszystkim potrzebującym pomocy, a przede wszystkim dzieciom ludzi, których Pan nazwał nierobami czy hochszaptlerami. I umówmy się, Panie Anonimie, że przede wszystkim pomaga się tak zagubionym. Co chciałby Pan z nimi zrobić? To pytanie jest retoryczne, bo z Panem się nie spotkam. Powiem jeszcze, że byłam w tym osiedlu, rozmawiałam z ludźmi. Jak widać, w prywatnym wywiadzie na Pana nie natrafiłam.

Jest w nas wielka nieufność do wszelkiego rodzaju kont, na które wpłacamy pieniądze, więc nie dziwię się tym, którzy zażyczyli sobie, że sami, osobiście wręczyć chcą swoje dary potrzebującym.

Wszystkim, którzy pomogli rodzinie Anny, dziękuję.

JANINA DZIURO

22 marca br. przy ul. Grzegorzkiej 79 w Krakowie odbyło się uroczyste otwarcie Oddziału Fundacji Pomocy Humanitarnej. To jeszcze jedna organizacja pozarządowa, która będzie działać na terenie regionu, miasta i także Nowej Huty. Otwarcie siedziby organizacji, jej poświęcenie, połączone było jednocześnie z seminarium na temat ubóstwa w Polsce, z przykładami, jak to zjawisko wygląda w świecie.

Głównym celem Fundacji jest pomoc najuboższym, w tym także tym, którym ośrodki pomocowe państwa, z konieczności obwarowane kryteriami, wskaźnikami finansowymi, przepisami, nie mogą pomóc albo pomagają w bardzo ograniczonym zakresie. Fundacji nie wiążą tego typu ograniczenia, którym podlega-

gdy trzeba kupić bilety na autobus. „Łatwiej opanować inflację, trudno poradzić sobie z ubóstwem”.

JAK PRZERWAĆ BEZNADZIEJĘ?

Istnieje obawa, że w naszym kraju może powstać warstwa społecz-

KIERUNKI DZIAŁANIA KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU

Krakowski Oddział będzie kontynuować rozpoczęte akcje, które się sprawdzają i konkretnie służą w środowiskach najuboższych. Ma też nowe pomysły, z którymi poprzez ośrodki pomocy społecznej, parafie, chce dotrzeć w najważniejsze miejsca, głównie do dzieci z rodzin ubogich. Oddziałowi udało się już pozyskać do pracy 11 wolontariuszy. W większości są to studenci ostatnich lat psychologii i socjologii uniwersyteckiej. Młodzież więc wzięła sprawy w swoje ręce i usiłuje pomóc najmłodszym, swoim rówieśni-

że naszym staraniem w roku przyszłym zorganizowany zostanie pierwszy rodzinny dom dziecka. Rodzinne domy dziecka są z całą pewnością przyjaźniejsze, bardziej zbliżone do rodzinnych warunków. Dziecko ma tu lepsze warunki rozwoju. Przyswieca nam w tym działaniu myśl Janusza Korczaka: „Bez pogodnego, szczęśliwego dzieciństwa całe życie potem jest kalekie”.

Organizatorzy wiele sobie obiecują po spopularyzowaniu akcji w szkołach. Wymyślono sposób gromadzenia pieniędzy. Rozprowadzać się będzie tzw. „cegiełki”. Są to „długopisy nadziei” po 3 zł. Takim długopisem zapewne łatwiej będzie

dzieci, w biednych krajach Afryki, Azji, Ameryki Południowej.

W seminarium z okazji otwarcia krakowskiego Oddziału Fundacji uczestniczył prof. A. J. C. van Hal – prezydent Fundacji „Reach” z Hagi, konsultant organizacji pozarządowych w Europie Środkowo-wschodniej i Afryce. Współpracuje z nim zarząd Fundacji Pomocy Humanitarnej. Profesor ma 73 lata, pracował w ponad dwudziestu krajach na kilku kontynentach, uczestnicząc w humanitarnych misjach. Naturalnie, stwierdził znaną powszechnie prawdę, że ubóstwo istnieje na całym świecie. „Widziałem też ludzi bogatych, którzy są bardzo

FUNDACJA POMOCY HUMANITARNEJ

ją instytucje państwowe. Tymczasem pole do działania w „sferze biedy” jest w ogóle ogromne dla organizacji pozarządowych, bo i obszar biedy w naszym kraju z miesiąca na miesiąc powiększa się.

NAJSŁABSZE SĄ DZIECI

Jeszcze nie dostrzegaliśmy zjawiska ubóstwa na początku lat dziewięćdziesiątych. Wówczas społeczeństwo było zaabsorbowane innymi, ważnymi sprawami związanymi z transformacją ustrojową. Ubóstwo nie było przedmiotem debaty publicznej ani działań. Dopiero w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, w czasie coraz większego różnicowania dochodów w Polsce, coraz głośniej i częściej dawały o sobie znać sprawy biedy. Zaczynają też powoli działać organizacje pozarządowe i uzmysławiać skalę problemu oraz szukać rozwiązań.

Aktualnie – mówił dr hab. Jarosław Górniak z Uniwersytetu Jagiellońskiego – jest to problem, któremu trzeba wielokierunkowo przeciwdziałać. Badania socjologiczne wykazują, że 5 proc. ludzi w Polsce nie ma po prostu co jeść. 70 proc. ubogich w Polsce to dzieci i młodzież do 18. roku życia, bo w biedzie najslabsze, najbiedniejsze są dzieci.

W co drugim gospodarstwie domowym nie jada się codziennie pełnowartościowego posiłku itp. W tym przypadku, jak to określił dr Górniak, można mówić o ubóstwie względnym. Można przecież w ten sposób przeżyć, ale to za mało, żeby w miarę normalnie żyć, żeby w pełni mogły rozwijać się dzieci. Ubóstwo jest zresztą rozumiane szerzej niż tylko kwestia odżywiania, to sposób egzystencji, warunków rozwoju rodziny, kształcenia dzieci. O ubóstwie mówi się także wówczas, gdy człowiek musi, z konieczności, a nie, że tak chce, rezygnować z powszechnie akceptowanego sposobu życia w społeczeństwie. 40 proc. ludzi, jak wykazują ankietowe sondaże, rezygnuje z kontaktów towarzyskich, bo nie może sobie pozwolić na wydanie kilku złotych związanych z wizytą u znajomych i przyjaciół lub na przyjęcie ich u siebie. Przeliczone są skrzętnie złotówki na przejazd związany z odwiedzinami,

na „podklasa”, jeśli skutecznie nie będziemy przeciwdziałać ubóstwu. To wielkie zadanie dla rządu i dla społecznego działania, dla organizacji pozarządowych, w których znajdują się ludzie z pomysłami. Nie rozwiązują problemu zasiłki, choć oczywiście dla głodnego najważniejszy jest kawałek chleba. Zasiłek jednak na dłuższą metę uzależnia, obojętnia. Najgorzej jest wtedy, gdy człowiekowi do życia wystarcza tylko takie wsparcie jak doraźny zasiłek, by nie umrzeć z głodu. Gdy godzi się z takimi warunkami egzystencji i nie myśli, nie usiłuje zmienić cokolwiek na lepsze. Bieda przechodząca z pokolenia na pokolenie, czyli „bieda dziedziczna”, całkowicie rujnuje fizycznie i psychicznie.

Dla wszelkich fundacji, czy innych organizacji humanitarnych jest to teren, z którego trzeba przede wszystkim wyrwać dzieci. Trzeba choćby dzieciom zaszcześcić potrzebę zmiany, dać nadzieję, że mogą wybrnąć z biedy. Trzeba pomóc, by mogły się uczyć, by dążyły do wyższego standardu życia. Trzeba przerwać beznadzieję. Taki cel stawia sobie między innymi wymieniona Fundacja Pomocy Humanitarnej.

Fundacja powstała w sierpniu 2000 roku, na Podkarpaciu. Jej zarząd mieści się w Krośnie. Aktualnie doszły jeszcze dwa oddziały – w Krakowie na woj. małopolskie, którego uroczyste otwarcie nastąpiło właśnie kilka dni temu, i we Wrocławiu, na woj. dolnośląskie.

Województwo podkarpackie, gdzie narodziła się i zainicjowała działalność Fundacja, to teren między innymi bieszczadzkich wsi, gdzie panuje duże bezrobocie i dużo tu niedożywionych dzieci. Jak słyszeliśmy, w niedługim czasie Fundacji udało się nawiązać kontakty z organizacjami pomocowymi za granicą – w Holandii, Hiszpanii, na Węgrzech, gdyż pracownicy Fundacji, jeszcze przed formalnym powołaniem jej do życia uczestniczyli w różnych, także międzynarodowych programach charytatywnych, integracyjnych, artystycznych, pomysła-nych dla dzieci z najbardziej potrzebujących rodzin, dla dzieci niepełnosprawnych. W czasie tegorocznych wakacji też planuje się zorganizować obozy terapeutyczne dla 150 dzieci.

kom, bezradnym. Kierownikiem Oddziału jest student piątego roku socjologii Maciej Karimiński, mające spore doświadczenie w organizowaniu na dużą skalę imprez i akcji. Rzecznikiem prasowym – sympatyczna Magdalena Gryszko, zorientowana w tym, co dzieje się w ogóle w Fundacji i jaka jest strategia działania zarówno całej Fundacji, jak i krakowskiego Oddziału.

Jednym z obszarów działania – mówi Magdalena – jest ratowanie życia i zdrowia. Do tej pory Fundacja zdołała zgromadzić fundusze na ratowanie 2-letniej Marcelinki, chorej na białaczkę. Dziecko jest przygotowywane do skomplikowanej operacji.

Pomagamy także uratować 15-letniego Damiana, u którego stwierdzono guza mózgu... Do maja zbierzemy też 200 tysięcy złotych, co pozwoli sfinansować koszty przeszczepu szpiku kostnego u 3-letniego Emilka od dwóch lat chorującego na ostrą białaczkę limfoblastyczną. Kilka krakowskich drukarni wydrukowało nam bezpłatnie 7 tysięcy plakatów, dotrzemy z informacją o akcji do wszystkich środowisk.

Ponadto przymierzają się do otwarcia stałego medycznego punktu informacyjnego. Poszukują lekarzy, którzy na zasadach wolontaryjnych służyliby radą, jak, na przykład, załatwić skierowanie do sanatorium, rentę socjalną, przyznanie stałej refundacji leków itp. Na terenie Podkarpacia ogromne znaczenie ma właśnie sprawa refundacji leków. Okazuje się, że około 30 proc. chorych nie wykupuje leków, nie ma na to pieniędzy. Jeśli trzeba wybierać – czy wykupić lekarstwa czy też te pieniądze wydać na zakup żywności – najczęściej odkłada się receptę do szuflady. Fundacja pomaga. Zrefundowano dotychczas 1500 recept. To ważny kierunek działania i krakowski oddział także będzie realizować ten program. Zamierza się na początek sporządzić w tym celu listę 50 osób przewlekłe chorych o najniższych dochodach, po konsultacjach z ośrodkami pomocy społecznej i świetlicami terapeutycznymi.

Drugi obszar działania – informuje Magda Gryszko – to tworzenie rodzinnych domów dziecka. Prowadzimy tę akcję wspólnie z ośrodkiem adopcyjnym i mamy nadzieję,

można napisać wypracowanie, klasówkę, a nawet maturalny test. Fundusze natomiast, złotówka do złotówki, pozwolą na uruchomienie jeszcze jednego rodzinnego domu, w którym sieroty będą miały godziwe warunki życia.

Trzeci obszar działania, to wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży specjalnej troski...

W tym zakresie myśli się zarówno o dzieciach z dysfunkcjami intelektualnymi, jak i o tych, które mają problemy różnego rodzaju. Przygotowano projekty warsztatów i letnich obozów integracyjnych, „ukierunkowanych na rozwój twórczego potencjału i wyrównywanie szans życiowych”. Ogólnie nazwano tę akcję „Dać szansę dzieciakom”. Zamierza się 50 dzieci wysłać na obóz integracyjny na Węgry.

W najbliższym też czasie, w maju, w siedzibie Oddziału Fundacji przy ul. Grzegorzkiej 79, uruchomiona zostanie kawiarenka internetowa. Wolontariusze-informatycy poprowadzą kursy i szkolenia przeznaczone w pierwszej kolejności dla bezrobotnej młodzieży. Młodzi ludzie z ubogich rodzin, które nie mogą nawet marzyć o komputerze w domu, tutaj będą mogli zbliżyć się do tejże techniki, by nie odstawać od swych zamożniejszych kolegów. Trzeba u tej młodzieży budzić wiarę, że potrafi, że poszerzając umiejętności i wzbogacając wiedzę, będzie mieć większe szanse, by wyrwać się z kregu biedy, niemożności. Planuje się następnie uruchomić też, oczywiście bezpłatną, naukę języka angielskiego, by swobodnie poruszać się w komputerowym świecie, na miarę potrzeb edukacyjnych i stosownie do wymogów obecnych czasów.

RÓŻNE OBLICZA BIEDY

Ubóstwo manifestuje się w różny sposób, na różnych kontynentach i w różnych krajach. W tym roku na przykład z okazji „dnia gruźlicy”, również podjęto ten temat, sugerując, że ta choroba zakaźna to głównie skutek ubóstwa, niedożywienia, stylu życia, złych warunków higienicznych. Okazuje się, że w Polsce choruje na gruźlicę dwukrotnie więcej osób, aniżeli w bogatszych krajach Unii Europejskiej. Inne, groźne choroby dziesiątkują, zwłaszcza

biedni, i biednych, którzy są bogaci.” To spostrzeżenie ma wymowę bardziej psychologiczną. Z dużą uwagą natomiast wysłuchano, co profesor ma do powiedzenia na temat ubóstwa w świecie, głównie w odniesieniu do dzieci. Otóż, przytoczone liczby porażają. 100 mln dzieci jest pozostawionych samym sobie, wykonuje różne niebezpieczne prace. 20 mln dzieci straciło dom w wyniku konfliktów lokalnych. 10 mln dzieci umiera z powodu różnych chorób, nie otrzymując pomocy. 6 mln dzieci umiera wskutek działań wojennych. 1 mln dzieci umiera na AIDS. Dzieci bezdomne, pozostawione same sobie, to dzieci ulicy; dzieci, których, jak mówił Korczak, całe życie będzie kalekie...

★★★

Mimo postępującego ubóstwa w naszym kraju taki obraz, jaki poparty przykładami z misyjnej działalności przedstawił znany Holender, to dla przeciętnego Polaka prawdziwy horror. Trzeba więc dmuchać na zimne, przeciwdziałać zjawiskom biedy, pomagać potrzebującym pomocy, by wyrwali się ze stanu beznadziejnego trwania. Duże pole do działania mają tu ludzie z inicjatywą, obdarzeni wrażliwością społeczną i chcący coś zrobić dla drugiego człowieka. Organizacje społeczne, pozarządowe nawiązują kontakty międzynarodowe, wspierają się nawzajem. Z opłotków Podkarpacia wychodzi także – choć potrzeby własnego środowiska lokalnego są najważniejsze – Fundacja Pomocy Humanitarnej. Poszerzyła działalność, z Krosna, do Wrocławia i Krakowa.

Prof. van Hal, sam od kilkunastu lat pracujący jako wolontariusz, chyba nie tylko kurtuazyjnie zauważył, że widział w Polsce wielu ludzi chętnych do pomocy. Z pewnością też nie brakuje takiego zapалу wolontariuszom z Krakowa, w przypadku Fundacji, studentom. Są pełni wiary i nadziei, że uda im się rozwinąć akcje na rzecz najbardziej potrzebujących, małych dzieci i młodzieży. Zachęcają do współpracy i zbierają informacje. Telefon do rzecznika prasowego Fundacji Magdaleny Gryszko: (0-12) 411-20-74 lub tel. kom. 0609 308-129.

HENRYKA ROSIEK

Nasze słowiańskie ziemie zamieszkiwali jeszcze do niedawna (a może gdzieś żyją tu do dziś) nie tylko ludzie, ale również przeróżne twory ludzkiej wyobraźni, takie jak biesy, zjawy, widziadła, upiory. Znany polski XIX-wieczny historyk i badacz obyczajów słowiańskich, Kazimierz Wójcicki, pisał, że cudowność ta i fantastyczność rozlała się mgłą widomą na całej Słowiańszczyźnie. Te cudowne i fantastyczne postacie pojawiały się głównie we wsiach, ale i miasta miały też swoich baśniowych mieszkańców.

Istoty te zasiedlały stare wierzby, lasy, zarośla rzeczne, głębiny mórz, jezior, bagien, ruiny różnych budowli, a nawet powietrze nie było od nich wolne, latały tam bowiem dusze pokutujące pod postacią nocnych świetlików. Niektórzy ludzie widywali je lub

niewątpliwie: Boruta mieszkający w ruinach zamku w Łęczycy i Rokita – działający w Wieluniu. Obecność diabła w legendach zaowocowała wieloma „diabelskimi” przysłowiami, np.:

- *Zakochał się jak diabeł w suchej wierzbie* (oznaczało to gwałtowną miłość).
- *W starym piecu diabeł pali* (albo nieci).
- *Modli się pod figurą, a diabła ma za skórą.*
- *Cieszyć się z nieszczęścia cudzego, jak diabeł z polowu dobrej duszy.*
- *Potrzebny jak diabeł w Częstochowie.*
- *Wstąpił do piekieł, po drodze mu było.*

★★★

We wsi pojawiali się czasem wilkołacy, którzy różnili się od normalnego wilka nie tylko wielkością, ale również zuchwałością. Potrafili bowiem rzucić

dziewczyny do kryształowej groty w morskich głębinach. Natomiast topielcy żyjący w bagnach i jeziorach przyjmowali ludzką postać, wysoką, nagą i białą jak śnieg. Płasniali na spokojnym jeziorze, porywając kąpiące się dziewczyny i dzieci do swych podwodnych, marmurowych pałaców ze złotymi drzwiami i oknami. W niektórych regionach Polski wyobrażano sobie topielca jako upiora – był to człowiek, który się utopił przypadkowo lub zginął tam śmiercią samobójczą i został ożywiony przez diabła. Przebywał w głębinach wodnych i zatapiał kąpiących się oraz rybaków i flisaków. Taki topielec potrafił przybrać postać pięknej dziewczyny lub zwierzęcia. W dzień przebywał na dnie rzek, stawów lub jezior, a wieczorem wychodził na brzeg i czatował na zdobycz. Gdy światało, wracał w głębiny, ale bardzo tego momentu nie lubił. Górale wierzyli na-

wsze z wykrzywioną twarzą. Rusalkom poświęcono drugi dzień Zielonych Świątek. Tego dnia dziewczęta i młode mężatki wity wianki i śpiewały rusalkom pieśni. Przez tydzień po Zielonych Świątkach wieśniacy nie grodzili płotów i nie bronowali pola, aby nie narazić się na gniew rusalek za nieuszanowanie ich święta. Podania mówiły, że rusalki zstępują na ziemię z nieba lub chmur. Uważano, że powstają z dusz ludzi zmarłych w dzień po Zielonych Świątkach albo też że są to dusze dzieci poronionych lub zmarłych bez chrztu. W czasach przedchrześcijańskich były traktowane jak boginie, a po wprowadzeniu chrześcijaństwa oddawano im cześć w Zielone Świątki i w dzień Trójcy Świętej. Popi usiłowali chronić wiernych przed rusalkami przez zaklanie, ale nie zawsze to pomagało, natomiast jedyną ochroną przed nimi był piołun, którego nie zno-

mieją w zwyczaju leżeć na wznak; nie miej pod głową za nisko ani za wysoko, pod szyją sobie odwiąż, gdy idziesz spać, nie zakładaj rąk na głowę, nie nakrywaj się na głowę, przez cały dzień zawsze się czemś zatrudnij, abyś nudów nie cierpiał, głowy sobie nie nabijaj pokutowaniem, czarami, diablami itp., nie oszukuj nikogo, nie kłóć się z nikim, nie bądź złym i zawziętym, nie szukaj zemsty nad nikim i odmów pacierz, gdy idziesz spać, aby cię sumienie nie gryzło; a obaczysz, że cię zmora nigdy nie będzie dusiła. I podobno rada okazała się trafna.

★★★

Nie wszystkie zjawy były jednak nieprzyjemne człowiekowi, zdarzały się też (choć rzadko) pomagające ludziom. Do nich należały Trzy Niewidy – trzy czyste anioły Boże – niewidzialne dla oka ludzkiego. Spadały na ziemię z białej, pogodnej chmurki, ubrane były

WILKOŁAKI, BARSZTUKI, ZIEMIOPACY

co najmniej odczuwali ich obecność. Zdarzały się istoty przyjazne ludziom, ale najczęściej czyniły one szkody i budziły lęk. Wiara w nie pochodziła zapewne jeszcze z czasów przedchrześcijańskich, przekazywana drogą ustną. Niestety, nasi słowiańscy przodkowie nie pozostawili nam żadnych źródeł pisanych. Kościół katolicki zwalczał te wierzenia zapewne z niewielkim skutkiem, natomiast do plejady zjaw dołączył chrześcijański diabeł – doskonale dopasowując się do prasłowiańskich mieszkańców wyobraźni. Jego też, zwanego także biesem, spotykano najczęściej. Zamieszkiwał stare, spróchniałe wierzby, gdzie zamieniał się w puszczyka lub sowę i przepowiadał ludziom obłąkanie lub śmierć. Ukrywał się w trzcinie lub w konopiach, siedział w bzie, dlatego też nie wolno było ścinać starej wierzby ani okopywać bzu, aby nie narazić się diabłu. Razem z nim pod brem rezydowały tak zwane bożyszcza – barsztuki i ziemiopacy – które nie czyniły ludziom większych szkód. Niektórzy gospodarze część ogrodu pozostawiali nieuprawianą, aby bies mógł tam szaleć i nie pojawiał się w innych miejscach, ale bywało też, że zasiedlił stary piec rozwalonej chałupy.

★★★

Rusini, aby nie narazić się diabłu, nosili do cerkwi dwie świece: większą, okazalszą zapalali przed carskimi wrotami Panu Bogu, a mniejszą, gorszą stawiali w kacie diabłu. Może stąd wywodzi się przysłowie Panu Bogu świeczkę i diabłu ogarek. Diabeł pilnował skarbów ukrytych pod paprociami kwitnącymi w noc świętojańską. Jak wiadomo, nikt tego kwiatu nie znalazł, bo na śmiałką, który by się na to poważył, czekały gromy, błyskawice i śmiech diabelski. Diabły strzegły także skarbów ukrytych w grotach i pieczarach, ale można było cośkolwiek z tych bogactw uszczknąć w dniach świątecznych, gdy diabły rozlażyły się po wsiach. Czarł mógł swoich diabelskich sztuk nauczyć pewne wybrane osoby, które potem stawały się czarnoksiężnikami i czarownicami, a ceną za te nauki była najczęściej dusza. Bies potrafił także pojawić się pod postacią wichru. Wtedy należało rzucić nóż w sam środek wiru. Zdarzało się wtedy, że nóż spadał skrwawiony, ale mógł także pojawić się sam diabeł, pokorny i drżący, gotów spełnić każde żądanie. Pewną postacią czarta był także latawiec – zły duch – spadający z gwiazdy. Zakochiwały się w nim kobiety, ale nie była to szczęśliwa miłość, chudły one z tęsknoty i młodo umierały. Najśłynniejszymi polskimi diablami byli

się na człowieka, okaleczyć go lub zabić. Wilkołak był to najczęściej mężczyzna zamieniony w wilka przez zakochaną w nim czarownicę, karzącą go w ten sposób za brak wzajemności. Opowiadano także, że czarownica potrafiła zamienić w wilki wszystkich uczestników wesela, mszcząc się w ten sposób za to, że wybraniec żeni się z inną. Czasem zdarzało się, że pod skórą zabitego na polowaniu wilka znajdowano resztki ludzkiej odzieży. Bywało, że po wielu latach czarownica przywracała wilkołakowi ludzką postać i pozwalała powrócić do wioski, ale wtedy dochodziło do tragedii; lata minęły, rodzice zmarli, dziewczyna lub narzeczona miała innego, a sąsiedzi go nie poznawali i przeganiali ze wsi. Jedynym wyjściem był powrót do lasu. Na ziemiach ruskich powszechna była wiara w upiory. Taki upiór wyjeżdżał na czarnym zrebaku z cmentarza i przebiegał na nim okoliczne wsie. Czasem zmarły małżonek przybywał w nocy do żony pod postacią upiora i stukał w okno. Należało wtedy zbić szybę, upiór zraniony odłamkami uciekał, znacząc drogę krwią. Niektóre upiory w dzień dyszały pod mogiłami, a nocą opuszczały groby i potrafiły wysysać ludzką krew, a szczególnie gustowały w krwi dzieci i młodych panien. Pojawiały się też takie, których oddech siał zarazę. Dlatego też, gdy wieść o zarazie dotarła do wsi, chłopci biegli na cmentarz, aby pozatykać wszelkie dziury w mogiłach, uniemożliwiając wyjście upiorom. Zarazę – inaczej zwaną morowym powietrzem – wyobrażano sobie również jako niewiastę noszoną od wsi do wsi na ramionach człowieka; była podobno lekka jak piórko, aby niosący ją nie czuł ciężaru. Wierzono, że ten kto ją weźmie na plecy, sam nie zachoruje. Czasem też widywano ową niewiastę, najczęściej roznosicielkę dżumy, siedzącą na czarnym, wysokim, dwukołowym wozie, otoczoną tłumem widm. Ten korowód widm i straszdeł, który ciągnął podczas zarazy i zabijał ludzi, zwany był *homen*. Opowiadano także o „morowej dziewczynie” – olbrzymiego wzrostu, przyodzianej w białe szaty – która wędrowała po wsiach, wkładała rękę przez drzwi lub okno i powiewała tam czerwoną, skrwawioną chustką, rozsiewając śmierć. Gdy zbliżała się do obejścia, koguty chrypiły, a psy traciły głos. W morzu, w rzekach, jeziorach i bagnach żyli topielcy i topielice. Topielcy morscy mieli zielone brody i zielone, długie włosy opadające na barki. Kołysali się na morskich falach, śpiewali pieśni, wabiąc nimi piękne dziewczyny. Zdarzało się, że wciągali

tomiasz, że topielec rodzi się wtedy, gdy utopi się kobieta w ciąży. Taki topielec wychodzi czasem na słońko ogrzać się i wtedy można go unieszkodliwić, złapawszy za środkowy palec u ręki, odbierało mu to całą moc. Jeszcze inni topielcy zamieszkiwali jezioro Gopło. Pojawiali się tylko w niektóre dni roku, rozpuszczali długie, gęste warkocze, które pływały po wodzie, a w zimne dni zakładali na głowę złote czapeczki, świecące po zmroku jak gwiazdy odbite w wodzie. Karmili się promieniami księżyca. Topielnice – zwane w Nowogrodzkiem świętżankami – wabiły młodych chłopców urodą i miłym głosem, a potem porywały w głębiny. Czasem wychylały głowy nad powierzchnię wody, a ich rozpuszczone, złociste warkocze dźwięczały delikatnie jak struny. Na Wiśle widywano topielnice z białymi włosami i koralami na szyi, a na Bugu z zielonymi wiankami na głowie. Twierdzono, że karmią się solą kradzioną z zatopionych statków. W Karpatach, według opowieści górali, topielnice, zwane również boginkami, zamieszkiwały rzeki i bajory. Wychodziły one czasem z wody i chodziły po wsiach w podartych lachmanach; potrafiły zamienić noworodka lub porwać położnicę. Często słyszano, jak prały ubrania nad wodą, a potem znajdowano tam porzucone szmaty.

★★★

Nad Dnieprem, na Rusi, mieszkaly rusalki nazywane także nimfami ruskimi. Te dziewczęta widma zwane były na Mazowszu majkami, a w Tatrach dziwożonami. Znane rusalki leśne, wodne i morskie. Rusalki leśne zamieszkiwały lasy, bory i dąbrowy. Pojawiały się na początku wiosny. Były to piękne i dorodne dziewczyny, z czarnymi, pełnymi blasku oczami, z białą cerą i żywymi rumieńcami. Miały drobne ręce i kształtne nogi. Były podobne do prawdziwych dziewczyn, ale zdradzały je włosy o kolorze ciemnozielonym, które zaplatały w długie warkocze. Nie nosiły żadnych ubrań, a jedynie okrywały się wienkami i przepaskami z liści i kwiatów. Dodawało to im wdzięku i przyciągało ludzkie oczy. Ludzie widywali je tylko nocą. Urządzały sobie tańce na polanach w pobliżu lasu, wabiły tam młodych chłopców i dziewczęta. Warkoczami zaczepiały się o gałęzie drzew i, bujając się na nich, potrafiły skoczyć z dzikim śmiechem na jeźdźca na koniu lub na wóz i zafaskać człowieka na śmierć. Gdy ktoś ujrzał, przywoływały do siebie, ale biała temu, kto się do nich zbliżył. Wykrzywały wówczas twarz, a ten, kto na nie spojrzał, pozostawał na za-

siły jak zarazy. Rusalki wodne były to małe dziewczynki w białych, luźnych sukienkach. Pływały po wodzie, a ich włosy wydawały piękne dźwięki, które zachwycały ludzi. Kiedy u rusalek odbywało się wesele, po rzece lub jeziorze niosły się odgłosy zabawy, śmiechy i dźwięki muzyki. Rusalki te wychodziły z wody około Świętej Trójcy i przebywały na ziemi do św. Piotra. W tym czasie nikt nie odważał się kąpać w rzece, bo rusalki zwabiały do siebie kąpiących i pozbawiały życia. Rusalki morskie, zwane też czellicami, nosiły strój z rybich łusek, ozdoby perłami, a na głowie małą koronę z bursztynu. Miały prześliczny głos, którym zwabiały młodych mężczyzn i porywały na dno morza. Dlatego też młodzi rybacy składali cztliwym ofiary z ryb – po jednej rybie z każdego złowionego gatunku. Czellicom królowała Jurata – mieszkająca na dnie morza w pałacu z białego bursztynu, który progi miał ze szczerzego złota, dach z rybiej łuski, a okna z diamentów.

★★★

Na Mazowszu i w Krakowskim pojawiały się strzygi. Wierzono, że strzygami stawały się dzieci, które rodziły się z dwoma rzędami zębów i w parę dni po urodzeniu umierały, wyrosły im sowe skrzydła lub przemieniały się w puchacza i, siedząc na dachu, przepowiadały śmierć jednemu z mieszkańców domu. Pojawiały się tylko nocą około północy, przed paniem koguta. Urządzały sobie loty w ruinach zamków, pałaców i wypalonych chat. Nie czyniły ludziom większych szkód, a jedynie wróżyły śmierć. Gdzieśkolwiek jednak uważano, że strzygi są podobne do upiora lub zmory, żywią się ludzką krwią, uśmiercają i pożerają swe ofiary. Po lasach tułały się potępieniec – dusza pana, który za życia okrutnie obchodził się z poddanymi. Po śmierci był pędzony i chłostany przez diabła aż do dnia Sądu Ostatecznego. W nocy, podczas gdy ludzie spali, do domu wchodziła zmora i dusiła mężczyzn tak, że ledwie odetchnąć mogli. Potrafiła także nadciąć zębami żyłkę i napić się krwi. Tak mówił o niej pewien wieśniak: Jest to niegodziwa zmora, która mię noc w noc dusi, a często tak mię zmoczy, że się spocę jak mysz i ledwo odetchnąć mogę. Ów wieśniak robił już wszystko, co mu radzono, aby zmorę odpedzić – bez rezultatu. Tadeusz Wolicki w *Nauce dla włościan* tak radził: *Aby cię zmora nie dusiła, nie jedz nigdy nadto, a osobliwie na wieczór, nie pij za wiele na noc, mało używaj wódki, nie kładź się najpierw na bok lewy, ani*

w białe, zwiewne sukienki, na głowach nosiły wianki z białych i czerwonych róż, a pojawiały się po to, aby przywrócić zdrowie dziewczynom, które nawiedził Duch Tęsknoty.

Dziewczyny dotknięte chorobą chudły, bladły, traciły apetyt, trapiła je bezsenność, stroniły od towarzystwa, przebywały często na cmentarzu lub pod świętymi figurami. Jeśli Trzy Niewidy nie pojawiały się, dziewczynę czekała śmierć. Jeśli jednak przybyły z pomocą, dziewczyna szybko odzyskiwała zdrowie, a Trzy Niewidy, rozwinawszy skrzydła, ulatywały w przestrzeń. Sprawiedliwym duszkiem był pojawiający się na Białorusi Dobrochoczy. Przechadzał się on w okolicach lasu i miał zawsze ten sam wzrost co drzewa. Opiekował się ludźmi dobrymi, a karał nieuczciwych. Zsyłał choroby na przestępcę, który mógłby umrzeć w męczarniach, ale Dobrochoczy był litościwy i dawał się przebłagać. W tym celu należało mu zanieść do lasu kromkę chleba i szczyptę soli oraz odprawić stosowne modły. Najślawniejszym „miejskim” stworem był oczywiście Bazyliśzek, żyjący w Warszawie w czasach Zygmunta Augusta, Doniesienia o nim pochodzą z roku 1587. Bazyliśzek zamieszkiwał piwnicę wypalonej kamienicy na Krzywym Kole. Zabijał wzrokiem każdego, kto ośmielił się wejść do podziemi. Gdy zginęło od jego wzroku dwoje dzieci, miarka się przebrała. Wszedł tam wówczas jeden ze złoczyńców czekających na egzekucję. Źródła podają, że był to Ślżak, Jan Taurer. Trzymając przed sobą lustro, krążył po podziemiach ponad godzinę, ale z dobrym skutkiem, bo Bazyliśzek – ujrawszy swe odbicie – sam się własnym wzrokiem zabił. Gdy wyciągnięto go na powierzchnię, okazało się, że *bestia była jak wielka kura, z głową i szyją indyczką, oczy miała żabie*. W tych samych czasach również w Wilnie załagał się Bazyliśzek i tam go unieszkodliwiono jakimś przemysłnym sposobem. Autor informacji o Bazyliśzku kończy jednak swe doniesienie taką sentencją: *Wielu wzrok Bazyliśzka zabija*

na ciebie

Na ciebie i na duszy oko ludzkie wiele. Bazyliśzek został unieszkodliwiony, są na to stosowne dokumenty i zeznania świadków, a co z pozostałymi istotami? Czy gdzieś jeszcze żyją w zakamarkach ludzkiej wyobraźni, czy zamieszkuje jeszcze zatrate wody i przesiąknięte spalinami lasy czy też zostały całkowicie wyparte przez telewizyjnych mieszkańców masowej wyobraźni?

SŁAWOMIR PIETRZYK

PIERWSZA BYŁA WANDA

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Nie dziwi zatem, że największymi ośrodkami sportu w Galicji były największe miasta Kraków i Lwów. Szybko też owa nowość zaczęła zdobywać nowe obszary wokół tych miast. Dotarła też do wsi znajdujących się na wschód i północ od Krakowa, na których terenie po kilkudziesięciu latach wyrosła Nowa Huta. Dużo w tym było zasługi Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (pisaaliśmy o tym w numerze GTN 52 (560)/2001 – red.), które przypuszczałem w 1905 roku – albo kilka miesięcy później – zawiązało w Bieńczycach swoje ognisko.

MAJSTER DO WSZYSTKIEGO, CZYLI PIŁKI ZE STARYCH CHOLEW

Ale do rozwoju sportu na tych terenach przyczyniła się również sama młodzież. Wielu uczniów z Bieńczyc, Czyżyn, Mogiły kształciło się bowiem w szkołach średnich w Krakowie, a naukę ułatwiał im pociąg, którym dojeżdżali do miasta. I właśnie oni propagowali w swoich miejscowościach świeżo poznane gry i zabawy.

(...) Największą popularnością zaczęła się cieszyć piłka nożna, z początku grano w popularną szmaciankę – pisze w swoich wspomnieniach jeden z mieszkańców Bieńczyc, **Jan Kotyza**. – Potem jeden z miejscowych chłopców, „majster do wszystkiego”, **Staszek Biernacik** „spod młyna”, zaczął szyc piłki skórzane ze starych cholew od butów. Była to już wielka atrakcja. W braku dętki gumowej piłkę napelniano powietrzem, stosując w zamian pęcherz zwierzęcy (...).

Były piłki, zawodników także nie brakowało, toteż wnet zaczęły powstawać drużyny. Najpierw jednak skrzykiwano wszystkich chętnych, a dopiero potem zaczęto wybierać graczy według pewnych zasad. Najczęściej zespoły tworzyli chłopcy z tych samych wsi, a jak przyszło zmierzyć się z silniejszym przeciwnikiem, korzystano z pomocy futbolistów z sąsiednich miejscowości, często kolegów ze szkolnej ławki.

(...) Wśród młodzieży dojeżdżającej pociągami kocmyrzkowskim do szkoły do Krakowa zaczęły powstawać dzikie drużyny piłki nożnej – kontynuuje bieńczycki kronikarz. – Rozgrywano mecze między drużynami złożonymi z uczniów rekrutujących się z Mogiły i Bieńczyce przeciwko drużynie z Kocmyrzowa. Czasem tworzone reprezentacje całego pociągu i ściągano drużynę z Krakowa (...).

BOLEK RAŻNY GRAŁ NA BEKU

W tej reprezentacji grali oczywiście najlepsi piłkarze. Cieszyli się oni wielkim mirem i autorytetem wśród kibiców, zwłaszcza tych młodszych, którzy dopiero próbowali swych sił w kopaniu futbolówki (jak widać przez lata nic się nie

zmieniło). Może więc warto za Janem Kotyzą przedstawić piłkarskie „gwiazdy” – z początku lat dwudziestych dwudziestego wieku – które dominowały na łakach Bieńczyce czy Mogiły.

(...) Z uczniów gimnazjalnych dobrze grał w piłkę nożną **Franek Ciepiela** (później był kapitanem w wojsku), dobrze grał i miał własne buty **Staszek Kaszowski**, dobrze grał zwłaszcza na obronie (mówiło się wtedy na „beku”) **Bolek Rażny** z Krzesławic, z Mogiły grali **Staszyszyn Janek** i **Marcinek Janek**, z Kocmyrzowa **Romek** i **Zygmunt Gajda** oraz **Staszek Garlicki**. Drużynę Kocmyrzowa zasilali często urzędnik kolejowy **Prich**, chłop chyba dwumetrowej wysokości. Żartowaliśmy, że małego wzrostu Bolek Rażny przemyczał mu między nogami (...).

NA SKOSZONYCH ŁAKACH, NA BOSAKA

Grający w obronie Kaszowski miał własne buty, co jest godne podkreślenia, bo niewielu graczy mogło się nimi pochwalić. (...) Na takiego który miał własne buty footballowe patrzono z respektem (...). A właśnie brak specjalnego obuwia stanowił dla wielu zawodników poważny problem. Grano więc na bosaka, jednak po kilku godzinach biegania za szmacianką czy skózaną piłką bolały zawodników palce i stopy, ale piłka pociągala. Zresztą brakowało też sportowych kostiumów, bo przecież zakup całego stroju łącznie z butami to był spory wydatek.

Kłopoty były też z boiskami, zwłaszcza w Bieńczycach. W znacznie lepszej sytuacji znajdowali się futboliści z Mogiły, Czyżyn czy z Kocmyrzowa, którzy spotkania rozgrywali na miejscowych błoniach (w Czyżynach powstało na nich później boisko AKS, obecnie znajduje się tam baza MPO). W Bieńczycach jednak błoni nie było, a nie zawsze dało się pokopać piłkę na okolicznych łakach, bo przecież rosła na nich trawa i gospodarze przeganiali niefortunnych graczy. Dlatego, jak podaje Kotyza, (...) grywano głównie w jesieni na skoszonych łakach (...). Po kilku latach z pomocą pospieszył jednak dzierżawca bieńczyckiego dworu.

JAK POWSTAŁA WANDA

W 1922 roku doszło do wielkiego wydarzenia sportowego w Mogile. Powstał pierwszy klub „Wanda”, w którym znaleźli się nie tylko sportowcy z Mogiły. Jego współzałożycielami byli także uczniowie krakowskich szkół średnich i studenci z Bieńczyce, Grębałowa, Krzesławic, Luboczy, Pleszowa, Wyciąża. Wśród twórców mogińskiego klubu byli m.in. prawnik z Zakopanego **Stanisław Kaczorowski**, wymieniani już wyżej **Franciszek Ciepiela** (jedno ze źródeł podaje jednak, że był on nauczycielem, a nie wojskowym) i **Jan Staszyszyn** (zginął w czasie drugiej wojny światowej, zamordowany przez hitlerowców). Pierwszym prezesem Wandy został

natomiast **Franciszek Romański**, wieloletni dyrektor Szkoły Powszechniej im. Królowej Wandy w Mogile (budynek tej szkoły wciąż służy wychowaniu i edukacji), który zawiadywał klubem przez dwanaście lat. Po nim rządy przejął **Franciszek Lelito**, który sprawował swoją funkcję do 1939 roku. Mocno zaangażowani w działalność byli także inni mieszkańcy Mogiły, jak choćby **Anna Dudziak**, **Władysław Cieluch**, **Jan Mars**, **Władysław Okoń**. A reprezentowali Wandę m.in. **Stanisław Garlicki**, **Stanisław Kaszowski**, bracia **Bolesław**, **Stanisław** i **Witold Koseccy**, **Karol Kowalczyk**, bracia **Henryk**, **Jan** i **Władysław Marcinkowie**, bracia **Stanisław** i **Tadeusz Stelmachowscy**, **Bolesław Strzelecki**, **Stanisław Styczeń**.

Patronat nad Wandą szybko przejęła Wisła Kraków i podobno jednym z większych sukcesów drużyny z Mogiły było pokonanie Wisły 5-0 (niestety, nie wiadomo, w jakim wystąpiła składzie i który to był jej zespół).

A tak wspomina powstanie pierwszego klubu sportowego na ziemiach, na których po ponad dwudziestu latach powstała Nowa Huta, **Jan Kotyza**. (...) Niebawem założono stałą drużynę, która pieczętowała się herbem „Wandy”, jako że w całej okolicy najbardziej znanym zabawką był kopic Wandę w Mogile. Była nie tylko jedna drużyna, ze słabszych utworzono drugi, a nawet trzeci garnitur. W Bieńczycach niezależnie od tamtych drużyn grała młodzież miejscowa. W czasie gry dzielono się się zwykle na dwie drużyny i w niedzielę po południu odbywały się miejscowe derby: **Góra – Dół**; jako że w jednej drużynie grali ci, co mieszkali w górnej części wsi, a w drugiej ci, co pochodzili z dołu.

I W BIEŃCZYCACH ZMIANY

W 1926 roku w Bieńczycach powstało koło Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej (po roku cała organizacja przyjęła nazwę Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Archidiecezji Krakowskiej, w latach nam współczesnych odpowiednikiem kół wydają się być Parafialne Kluby Sportowe). Jej działacze dobrze wiedzieli, że łatwiej im będzie trafić do młodych mieszkańców wsi poprzez sport, a szczególnie przez piłkę nożną. Organizowali przedstawienia, festyny, zabawy i tym podobne imprezy, a dochód z nich przeznaczali na sprzęt sportowy. I z tych pieniędzy (...) zakupiono z prawdziwego zdarzenia piłkę nożną. Pierwsze kostiumy do gry dla całej drużyny (czerwono-białe) odkupiono już używane od Poczтового Klubu Sportowego w Krakowie. To już była wielka rzecz, własne kostiumy.

Z upływem lat młodzież się wyrabiała, sport zyskiwał sympatyków i kibiców wśród starszych, którzy czasem dorzucali parę złotych na piłkę i kostiumy. Zakupiono niebawem nowe kostiumy i buty footballowe dla całej drużyny (...).

POMÓGŁ DZIERŻAWCA DWORU

W Bieńczycach piłkarze nie mieli gdzie grać, gdyż nie było błoni, na których w innych wsiach można było kopać futbolówkę. (...) Kiedy już powstało stowarzyszenie, zabiegano o stałe boisko u dzierżawcy dworu p. **Świerczewskiego**, a potem u **Cieślewicza**. Ci odstępowali na boisko kawałek łąki, to znowu jakiś ugór czy pole po skoszonej koniczynie, lecz stałego boiska wciąż nie było. W tych okolicznościach niewygodnym było tak dla właściciela

kurencje propagowało stowarzyszenie, urządzając co roku rozgrywki między okolicznymi stowarzyszeniami, których było na terenie dekanatu kilkanaście.

Koła stowarzyszenia przeważnie powstawały w miejscowościach, w których były parafie, choć nie zawsze (przykład Bieńczyce). A na terenie dekanatu mogińskiego było od 1925 roku jedenaście parafii: **Bińków**, **Czulice**, **Górka Kościelna**, **Igołomia**, **Luborzyca**, **Pleszów**, **Pobiednik**, **Mały**, **Raciborowice**, **Ruszcza**, **Wawrzeńczyce**, **Więclawice**. Miał więc kto i gdzie rywalizować. Ale

pola, jak i dla grających, to, że piłka nie chciała się trzymać granic boiska, lecz często przekraczała linię autową i wybiegała w nieskoszoną jeszcze łąkę czy koniczynę lub inną uprawę. Co wywoływało nieporozumienia i kłopoty z właścicielami i sąsiadami (...).

Na szczęście potrzeby sportowców rozumiał wspomniany wyżej inżynier **Kazimierz Cieślewicz**, życzliwie odnoszący się do ich potrzeb. Po jednym z kolejnych spotkań bardzo więc uradował swych rozmówców ze stowarzyszenia, mówiąc im.

– No znajdźcie gdzieś taki kawałek pola lub łąki, który byłby jakoś odgraniczony od otoczenia i nie powodował szkód i deptania upraw.

Zaczęliśmy szukać. I znalazło się. Obok dworskich stodół był kawałek pola, chyba wielkości hektara, wchodzący między chłopskie zabudowania z jednej strony Nowaka, z drugiej Tyrki.

Stanęliśmy z gotowym wnioskiem przed Cieślewiczem.

– A toście sprytnie wyszukali, ale słowo się rzekło. Dobrze, możecie to pole zagospodarować na boisko.

NIE TYLKO FUTBOL

Ale bieńczyccy sportowcy, za co im chwała, nie poprzestali tylko na boisku do piłki nożnej. Postarali się również o boiska do innych dyscyplin. Obok postawili bowiem tablice do koszykówki, słupki do siatkówki, a zajmujący się lekką atletyką mieli do dyspozycji skocznnię, rzutnię i bieżnię. Teraz już prawie co niedzielę odbywały się mecze piłki nożnej oraz rozgrywki w piłkę koszykową i siatkową. Te ostatnie kon-

zmagania odbywały się nie tylko w sportach drużynowych. (...) Odbywały się co roku także zawody lekkoatletyczne, zwykle w ramach złotych okręgowych stowarzyszeń. Zawody te odbywały się na zmianę w różnych okolicznych wsiach i propagowały sport tam, gdzie on jeszcze nie cieszył się większym zainteresowaniem (...).

POWSTAŁA TĘCZA

Największym zainteresowaniem wciąż jednak cieszyła się w Bieńczycach i okolicy piłka nożna. I dzięki staraniom sympatyków tej dyscypliny w 1931 roku (?) postanowiono sekcji sportowej przy stowarzyszeniu nadać osobną nazwę, nie zrywając jednak związku z organizacją młodzieży katolickiej. Powstał klub sportowy **Tęcza**, choć chętnie nazwalibyśmy go byli Wandą, lecz tę nazwę przybrał klub sportowy w Mogile.

BOGDAN PRZYBYŁO

Być może klub **Tęcza** powstał w 1932 roku, ale rok powstania nie jest pewny, gdyż brakuje materiałów źródłowych – niestety, archiwa krakowskich organizacji sportowych sięgają przeważnie do początku lat sześćdziesiątych XX wieku – a pamięć ludzka jest zawodna. Dlatego proszę Czytelników, którzy mogą podzielić się swoją wiedzą albo posiadają materiały dotyczące historii sportu – na obecnych terenach Nowej Huty i w okolicy – przed 1949 rokiem, o kontakt.

Telefon 643-44-33.

Od nowego roku szkolnego w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych os. Stalowe nauczanie zostanie poszerzone o trzy nowe kierunki. O możliwość kształcenia w nowych zawodach ubiegało się kilka szkół, bo to przecież szansa dalszego rozwoju dla szkoły. Akceptację uzyskała nowohucka szkoła, wyspecjalizowana placówka, której absolwenci są zatrudniani w ośrodkach i instytucjach pomocy społecznej. Szkoła jest odpowiednio przygotowana do podjęcia nowego zadania według standardów, jakie są wymagane w krajach Unii Europejskiej. Posiada opracowane programy, wysoko kwalifikowaną kadrę i częściowo już zapewnione środki finansowe na rozwój działalności dydaktycznej, na miarę dzisiejszych potrzeb. Zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc społeczną, czyli na fachowców w tej dziedzinie, jest coraz większe, bo niemało, także w naszym mieście i regionie, osób niepełnosprawnych. Rośnie też liczba osób nie radzących sobie w nowych warunkach ekonomicznych.

Opiekun może mieć spory wpływ na poprawne ułożenie stosunków rodzinnych. Jego postawa i wiedza mogą pomóc lepiej rozumieć niepełnosprawnego.

Jak widać, od opiekuna pracującego w DPS wiele się wymaga i coraz więcej oczekuje. Jest to jednocześnie zawód dla ambitnych młodych ludzi, oprócz trudności stwarzający wiele okazji do satysfakcji zawodowej, gdy uda się pomóc drugiemu człowiekowi. Kierownictwo szkoły spodziewa się, że będzie wielu kandydatów zainteresowa-

OPIEKUNKA ŚRODOWISKOWA

Podobnie, w przypadku opiekunki środowiskowej, edukację przewidziano na dwa semestry. Plan nauczania dla szkoły policealnej na podbudowie programowej liceum ogólnokształcącego lub liceum technicznego dla młodzieży i dorosłych, przedstawiła nauczycielka bloku przedmiotów medycznych **Dorota Wierzbą**.

Opiekunka środowiskowa, jak sama nazwa wskazuje, ma szerokie

co dzień problemy niepełnosprawnych.

Szkoła jest otwarta na propozycje. Część opinii może jeszcze zostać uwzględniona w systemie organizacyjnym kształcenia. Można także, zgodnie z lokalnymi potrzebami, wzbogacić program nauczania. Uważano na przykład, że opiekunowie podopiecznych powinni być dobrze przygotowani do świadczenia pomocy w zależności od wieku podopiecznych. W domach dla ludzi starych, opiekun powinien posiadać sporo wiedzy z punktu wi-

W Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych

NOWE KIERUNKI EDUKACJI

◆ Opiekun w Domu Pomocy Społecznej ◆ Asystent osoby niepełnosprawnej ◆ Opiekunka środowiskowa

Opiekun w domu pomocy społecznej, asystent osoby niepełnosprawnej w jej lokalnym środowisku i opiekunka środowiskowa to mają być profesjonaliści, potrafiący zarówno bezpośrednio wesprzeć osobę niepełnosprawną w jej problemach codziennych i osobistych, jak też potrafiący sprawnie poruszać się w gąszczu przepisów, w kontaktach z różnymi instytucjami w załatwianiu spraw podopiecznego czy też ułatwić mu kontakty z urzędami.

Temat edukacyjnych zamierzeń szkoły był przedmiotem spotkania, które odbyło się kilkanaście dni temu w szkolnych murach w os. Stalowym, z udziałem dyrektorów i przedstawicieli domów pomocy społecznej, ośrodków pomocy społecznej, warsztatów zajęć terapeutycznych. Zebranie miało charakter nie tylko informacyjny. Organizatorom zależało na wysłuchaniu opinii i zasięgnięciu rad, co jeszcze należałoby wprowadzić do programów, by w nauce uwzględnić maksymalnie potrzeby krakowskiego środowiska. Nowe, wymienione zawody nie są to profesje całkiem nieznanne, egzotyczne w środowisku służb społecznych. Pracownicy spotykają się w praktyce z całym konglomeratem problemów, które muszą usiłować rozwiązywać i radzić sobie w rzeczywistości, jaka jest. Aktualnie, chodzi o to – jak mówiła dyrektorka szkoły **Stanisława Urbaniak** – by niezbędne kwalifikacje osiągać drogą systemową, edukacyjną, i by to były kwalifikacje według standardów europejskich. Jest to model ukierunkowany na uruchamianie osób niepełnosprawnych do działania. Naturalnie, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości, ale cały czas z myślą o rozwijaniu tych możliwości i zauważonych uzdolnień. Każdy, najmniejszy nawet sukces niepełnosprawnego, jest przecież symptomem budującym, dodającym sił do dalszego wysiłku.

OPIEKUN JAKO TOWARZYSZ PODOPIECZNEGO

Kształcenie opiekuna do pracy w DPS trwać będzie 2 lata. Program nauczania i kwalifikacje, jakie powinien posiadać absolwent po ukończeniu szkoły, przedstawiła **Irena Krzywonos**, nauczycielka prowadząca także praktykę w DPS. Absolwent powinien posiadać kwalifi-

kacje z różnych dziedzin życia, począwszy od umiejętności wspomaganie podopiecznego w najdrobniejszych zajęciach codziennych, aż po nietatwą ogólnie rozumianą adaptację niepełnosprawnego w środowisku. Konieczna jest także pomoc w trudnych sytuacjach kryzysowych. Tych oczywiście nie brakuje, bo i los nie szczędzi razów osobie słabszej. Nietatwo również pomóc odnaleźć sens i cel w przypadku, gdy podopieczny musi na stałe pozostać w DPS. Jak wypełnić jego czas wolny? Jak go wesprzeć psychicznie, by mógł cieszyć się życiem i warunkami, w jakich przyszło mu żyć?

Nadrzędną zasadą we wszelkich poczynaniach jest mądre wspomaganie, ale nie wyręczanie. Irena Krzywonos przedstawiła ten fakt z punktu widzenia modelu opieki społecznej zmierzającej do nieustannego odkrywania u podopiecznego umiejętności, które powinny podnosić jego wiarę, że potrafi, że warto się trudzić. „Rehabilitacja i terapia nie powinna się skupiać na ograniczeniach, lecz na odkrywaniu i rozwijaniu możliwości podopiecznego”. „Pomóż mi, bym mógł to zrobić sam...”

Opiekun pierwszego kontaktu, gdy zachodzi potrzeba, współpracujący również z innymi specjalistami, ma być dla podopiecznego przewodnikiem na drodze życia, filarem, dającym poczucie bezpieczeństwa. Opiekun to więc wrażliwy towarzysz, niezły psycholog, człowiek znający elementarne zasady prawa w takim zakresie, by umieć porządkować, gdy trzeba, sprawy prawne podopiecznego. To również przewodnik orientujący się w kwestiach zdrowotnych niepełnosprawnego, służący mu radą, współpracujący z pracownikami służby zdrowia. W nagłych wypadkach i zachorowaniach powinien także umieć udzielać pierwszej pomocy. Ma zachęcać podopiecznego do dbania o zdrowie, wyzwać zachowania prozdrowotne. Trzeba być też zorientowanym, jakie potrzeby ma człowiek w aspekcie spędzania czasu wolnego i ciekawie ten czas wypełnić, podpowiedzieć, zorganizować. Ważną rolę w życiu każdego człowieka odgrywa rodzina, także relacje podopiecznego z rodziną mają ogromne znaczenie dla jego zdrowia psychicznego i fizycznego.

nych zdobyciem kwalifikacji w tym zawodzie.

ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Kolejnym, nowym kierunkiem edukacji, jaki podjęty zostanie w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych, noszącej imię Adama Chmielowskiego, będzie asystent osoby niepełnosprawnej. Program kształcenia omówiła **Beata Kuś**, nauczycielka oraz terapeutka w Warsztatach Terapii Zajęciowej os. Szklane Domy. W tymże programie zawarto również przedstawienie standardowych zasad wyrównywania szans osób niepełnosprawnych. „Osoby niepełnosprawne są członkami społeczeństwa i mają prawo do pozostania we własnym środowisku lokalnym. Powinny one otrzymać potrzebne im wsparcie w ramach normalnych struktur edukacyjnych, opieki zdrowotnej, zatrudnienia i usług społecznych”.

Asystent to również przewodnik, opiekun, druh podopiecznego, z tą różnicą, że nie w konkretnej placówce, lecz na miejscu, w jego środowisku lokalnym. Najważniejszym celem jest również wyzwalanie aktywności niepełnosprawnego. Asystent powinien w tym środowisku nawiązać kontakty z różnymi osobami mogącymi pomóc i działającymi na rzecz podopiecznego. Bardzo ważna jest w tym zawodzie umiejętność pozyskiwania partnerów do rozwiązywania problemów osoby niepełnosprawnej. Problemy te są różne w zależności od wieku i stopnia sprawności podopiecznej osoby. Czasami, jak czytamy w stosownym bloku programowym, trzeba nawet organizować zasoby materialne i zarządzać nimi. To duża odpowiedzialność i konieczność pozyskania zaufania podopiecznej osoby. Nie można też zapominać o czuwaniu nad jej zdrowiem, trzeba zachęcać do systematycznych ćwiczeń podnoszących sprawność fizyczną, pomagać radzić sobie ze stresami.

W trakcie dyskusji sugerowano, że „asystenci” powinni znaleźć zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej. Ośrodki powinny być ich bazą wyjściową. Nauka w zawodzie „asystent osoby niepełnosprawnej” będzie trwać 2 semestry, czyli jeden rok szkolny.

pole do działania w środowisku, w którym żyje podopieczny. To rola i przewodnika, i niemalże „instytucji” rozwiązującej codzienne problemy i czasami także mediatora w najbliższym kręgu podopiecznego. W sytuacji, gdy postępuje rozluźnienie więzi rodzinnych, dezintegracja rodziny, jest niezbędne, by ktoś fachowo przygotowany pomógł słabszemu „normalnie” żyć. Trzeba być zawsze niezłym psychologiem, czasami po prostu pielęgniarką, często pedagogiem, a przede wszystkim wrażliwym człowiekiem i sprawnym „pełnomocnikiem” podopiecznego w załatwianiu rozlicznych spraw, także urzędowych. Dość często trzeba interesować się problemami rodziny w ogóle i wspomagać jej funkcje, tworząc korzystniejsze warunki życia dla podopiecznej osoby. Opiekunka musi umieć rozwiązywać problemy podopiecznego, mieć rozeznanie w polityce społecznej państwa i możliwościach pomocy socjalnej.

Bardzo ważną sprawą w wielu przypadkach jest również konkretna opieka. Gdy trzeba, opiekunka udziela pierwszej pomocy. Nie obce mają jej być zagadnienia higieny osobistej podopiecznego i najbliższego środowiska, higieny żywienia. Opiekunka interesuje się również tym, jak podopieczny spędza czas wolny. To również fachowiec znający język migowy, potrafiący posługiwać się komputerem. Język migowy bywa konieczny w porozumiewaniu się z osobami niemymi, a elementy informatyki są niezbędne w organizowaniu własnej pracy i, niejednokrotnie, we wspomaganie podopiecznego i jego zainteresowań.

SZKOŁA OTWARTA NA PROPOZYCJE

Przedstawione nowe kierunki edukacji w gronie osób pracujących w różnych ośrodkach i instytucjach pomocy społecznej, wywołały ożywioną dyskusję. Świadczy to o autentycznym zainteresowaniu, by tę pomoc organizować i spełniać z coraz większym pożytkiem dla niepełnosprawnych. W spotkaniu uczestniczyło wielu byłych absolwentów nowohuckiej szkoły. Z uwagą słuchano wypowiedzi i uwag osób, które doskonale znają problemy zarówno służb społecznych, jak i na

dzenia medycznego, potrzeb tego wieku, umiejętności podtrzymywania sprawności fizycznej i psychicznej. Sugerowano również wprowadzenie do cyklu kształcenia jeszcze jednego zawodu – instruktora terapii zajęciowej. Taki wykształcony odpowiednio pracownik jest potrzebny do prowadzenia zajęć w warsztatach terapeutycznych. Obiecano nad tą propozycją poważnie się zastanowić.

Nauka w wymienionych, nowych kierunkach będzie się odbywać w systemie dziennym, zaocznym i wieczorowym, w zależności od zainteresowań słuchaczy. W ten sposób szkoła chce otworzyć możliwości kształcenia młodzieży tuż po ukończeniu szkoły średniej i zaspokoić potrzeby dorosłych, już pracujących w służbach społecznych lub zamierzających zmienić rodzaj pracy, zdobyć nowy, coraz bardziej poszukiwany na rynku pracy zawód, stwarzający możliwości zatrudnienia.

Zgłaszano także propozycje, by szkoła organizowała więcej krótszych szkoleń i kursów – semestralnych. Ten system dawałby możliwość nieustannego doskonalenia się pracowników służb społecznych. Wskazywano również w tym przypadku na wagę kontaktów zawodowych i towarzyskich. Pracownicy różnych placówek pomocy społecznej odczuwają potrzebę wymiany doświadczeń, spotkania się, rozmowy, szybkiego dopływu informacji o tendencjach i zmianach w tej dziedzinie. Prowadząca zebranie, nauczycielka **Urszula Ochal** zapewniła, że intencją szkoły jest realizacja takiego systemu edukacji, który najlepiej służyłby potrzebom lokalnym. Jest więc wciąż możliwa modyfikacja kształcenia, chociaż szkoła już ma oczywiście opracowane programy nauczania i jest odpowiednio przygotowana do wdrożenia poszerzonego zakresu edukacji. Co do jednego panowała całkowita jednomyślność: proponowane nowe zawody to zawody z przyszłością. To dla młodych ludzi, specjalistów w zakresie wielokierunkowej opieki społecznej, szansa na zatrudnienie, a dla osób niepełnosprawnych nadzieja, że ich problemy będą coraz lepiej artykułowane.

HENRYKA ROSIEK

14 DZIEŃ TELEWIZJA

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

PIĄTEK

5.04

TVP1

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Telezakupy 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Mapeciątko (23): Muzeum sztuki Mapetów – serial anim. prod. ang. 8:50 Jedynećka 9:20 Mapeciątko (24): Fazzi śmieje się po raz ostatni 9:55 Muppet show, czyli rewia gwiazd: Roy Clark 10:20 Jim Henson Show (4) – serial anim. prod. USA 10:45 Telezakupy 11:00 Więcej niż Everest – film dok. prod. australijskiej 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes – rolniczy program informacyjny 12:20 Czas relaksu 12:45 Plebania (165) – serial TVP 13:10 Plebania (166) – serial TVP 13:35 Telezakupy 13:50 Tygodnik polityczny Jedynećka 14:40 Światowe dziedzictwo kultury: Katedra w Chartres 15:00 Wiadomości 15:10 Aby ślady stóp twoich... 15:35 Szerokie tory 16:05 Raj 16:30 Moda na sukces (1595) – serial prod. USA 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedynećki 17:35 Plebania (167) – serial TVP 18:05 Randka w ciemno – zabawa quizowa 18:45 Jaka to melodia? – quiz muzyczny 19:10 Wieczorynka: Bajki z mchu i paproci 19:30 Wiadomości 19:56 Sport 20:01 Pogoda 20:10 Grease – film fab. prod. USA 22:00 Na żywo 22:30 Monitor Wiadomości 22:50 Sportowy flesz 23:00 Odsłona – film fab. prod. USA (1983) (tylko dla dorosłych); reż.: James Toback; wyk.: Nastassia Kinski, Rudolf Nureyev, Harvey Keitel 0:40 Zabójca – film fab. prod. USA (1992) (tylko dla dorosłych); reż.: Roy London; wyk.: Forest Whitaker, Sharon Stone 2:05 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Gilda Radner 2:30 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Pearl Bailey 2:55 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Jean Stapleton 3:20 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Alice Cooper

TVP 2

7:15 Wycieczki przyrodnicze (3/9): Pajaki z Marsa – serial dok. prod. ang. 7:50 Studio urody 8:00 Program lokalny 8:30 W labiryncie (100/120): Brylanty – telenowela TVP 9:00 Transmisja obrad Sejmu 13:00 Panorama 13:10 Fatalny rewolwer – serial prod. USA 13:55 Przygody Chucka Finna – serial prod. australijskiej 14:25 Mogę wszystko – mag. dla młodzieży 14:55 Wokół nas: Anna Onichimowska „Walizka” (1998); reż.: Piotr Trzaskalski; wyk.: Władysław Kowalski, Sergiusz Żymelka, Wiesław Komasa 15:40 Pr. lokalny 16:00 Panorama 16:22 Pogoda 16:30 07 zgłoś się (10/20): Grobowiec von Rausch – serial TVP (za zgodą rodziców) 17:50 Pr. lokalny 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:55 Klejnoty (3/4) – serial prod. USA 20:05 W 80 mi-

nut dookoła świata, czyli nieznany życiorys Jacka Wójcickiego 21:00 Panorama 21:20 Sport-telegram 21:28 Prognoza pogody 21:35 Wieczór z Jagielskim: Jerzy Bończak, Małgorzata Kożuchowska – widowisko (za zgodą rodziców) 22:20 Wideoteka Dorosłego Człowieka 23:00 Błędne koło – film fab. prod. USA (1991); reż.: Barry Primus; wyk.: Danny Aiello, Robert De Niro 0:50 Nowojorscy gliniarze – serial prod. USA (za zgodą rodziców) 1:30 Gorsza pleć – film fab. prod. USA (1984); reż.: Lee Grant; wyk.: Jean Stapleton, Nancy Beatty

TV POLONIA

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Gość Jedynećki 7:45 Kawa czy herbata 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Złotopolscy (373): Długi sen 8:50 Mistrzowie: prof. Anna Świdowska 9:10 Z lamusa techniki: James Watt 9:20 Parnas Literacki: Stanisław Witkiewicz 9:35 Tygodnik polityczny Jedynećki 10:20 Od A do Z: Alosza Awdiejew 10:30 Budzik 11:00 Hrabia Kaczula (1): Dr Goosewing i Hrabia Kaczula – serial anim. 11:30 Złotopolscy (373): Długi sen 12:00 Wiadomości 12:15 Forum Polonijne – pr. publ. 13:15 Więzy krwi (4) – serial 14:00 Hity satelity – propozycje programowe TV Polonia na nadchodzący tydzień 14:15 Wieczór z Jagielskim: Edward Lubaszenko, Waldemar Gószcz 15:00 Wiadomości 15:15 Mistrzowie: prof. Anna Świdowska 15:35 Z lamusa techniki: James Watt 15:45 Parnas Literacki: Stanisław Witkiewicz 16:00 Panorama 16:22 Pogoda 16:30 Telewizyjne Wiadomości Literackie – mag. kulturalny 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedynećki 17:30 Hity satelity 17:45 Nie tylko o... 18:00 Hrabia Kaczula (1): Dr Goosewing i Hrabia Kaczula – serial anim. 18:30 Panorama 18:50 Złotopolscy (373): Długi sen 19:15 Dobranocka: Miś Uszatek 19:30 Wiadomości 19:55 Pogoda 19:57 Sport 20:00 Wieści polonijne 20:15 Zaproszenie – pr. krajoznawczy 20:40 Mówi się... – pr. poradnikowy 21:00 Więzy krwi (4) – serial prod. polskiej 21:45 Nie tylko o... 22:00 Bezludna wyspa – pr. rozrywkowy; wyk.: Joanna Bartel, Agnieszka Pilaszewska, Olga Bończyk, Ryszard Rynkowski 23:00 Porozmawiajmy 0:00 Monitor Wiadomości 0:22 Sportowy flesz 0:25 Powtórki programów

**TELEWIZJA
KRAKÓW**

6:30 Kurier 6:35 Echa dnia 7:00 Barbar 7:30 Kurier 7:35 Wyspa Nogo 8:00 Kronika 8:10 U siebie 8:30 Kurier 8:45 Gość dnia 9:00 Transmisja obrad Sejmu 15:30 Kurier 15:40 Msza św. dla chorych 16:30 Kurier 16:45 Echo Bałtyku – film dok. 17:15 To jest temat 17:30 Kurier 17:50 Tematy dnia

18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 Rekomendacje kulturalne 18:55 Nowe miasto 19:30 Pamiętam ciebie z tamtych lat (Maryla Rodowicz i Urszula Sipińska) 20:00 Telekurier 20:30 Kurier 20:45 Eurotel 20:55 Echa dnia 21:15 Sport 21:20 Tematy dnia 21:30 Kurier gospodarczy 21:45 Kronika 22:00 Polska Liga Siatkówki 23:30 Kurier 0:00 Jeffrey – komedia prod. USA (1995)

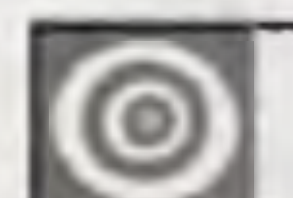
POLSAT

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Faceti w czerni – serial anim. 7:25 Casper – serial 7:50 Legendy kung-fu – serial sens. 8:40 Ostry dyżur – serial 9:30 W imieniu prawa 10:25 Samo życie – telenowela 11:00 Amor latino 11:45 Z głową w chmurach – telenowela 12:45 Życie jak poker – serial obycz. 13:15 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 13:45 Disco Relax 14:45 Benny Hill 15:20 Incredible Hulk – serial anim. 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 16:30 Wysoka fala – serial sens. 17:20 Bar – reality show 17:50 Serca na rozdwoju – telenowela 18:40 Pogoda 18:43 Era biznesu 18:45 Informacje 19:05 Sport, pogoda 19:15 Amor latino – serial 20:00 Bar 20:45 Samo życie – serial 21:15 Idol – pr. rozr. (21:30 Lotto) 22:10 Z Archiwum X – serial sens. 23:05 Informacje 23:15 Graffiti 23:25 Sport, pogoda 23:35 Puls biznesu 23:50 Bar 0:20 Łup – film sens. USA 2:05 Playboy 3:05 Muzyka na bis

**Telewizja
Nova**

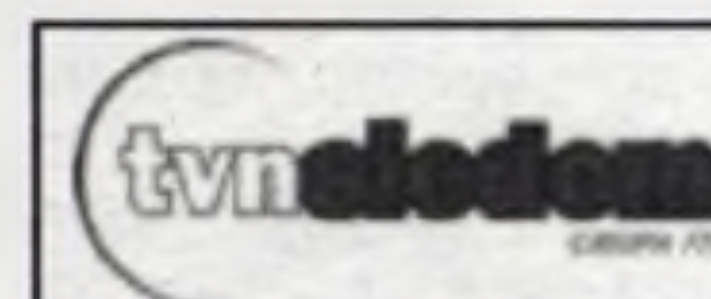
5:35 Kropka nad i 5:50 Wiosenna namietność – telenowela 6:35 Telesklep 7:05 Brzydula – telenowela 7:50 Maska – serial anim. 8:15 Oliver Twist – serial anim. 8:40 Przybysz z gwiazd – serial animowany 9:05 Niezwykłe przygody Sindbada – serial anim. 9:30 Telegra – teleturniej 10:30 Telesklep 11:30 Big Brother 12:10 Rozmowy w toku 13:05 Maska 13:30 Przybysz z gwiazd – serial anim. 13:55 Oliver Twist – serial anim. 14:20 Beverly Hills 90210 15:15 Milionerzy 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula – telenowela kolumb. 17:10 Wiosenna namietność – telenowela 18:00 Rozmowy w toku 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i pogoda 20:00 Big Brother 20:45 Zabójcza broń – film sens. USA (1987) 22:50 Nocne rozmowy w toku 23:50 Big Brother Extra 0:35 Odwet – film sens. austral. 2:20 Nic straconego

TV Puls

8:55 Kacper i przyjaciele – serial anim. 9:20 Baśnie braci Grimm 9:45 Byli sobie odkrywcy – serial 10:15 Domek na prerii – serial 11:10 Dotyk anioła 12:00 Real autoklub.pl 12:30 M Kwadrat 12:50 Telesklep 13:55 Remington Steele – serial 14:45 Cudowne lata 15:15 Bill Cosby Show 15:45

Kacper i przyjaciele 16:05 Baśnie braci Grimm 16:35 Byli sobie odkrywcy – serial anim. 17:05 Domek na prerii – serial 18:00 Cudowne lata – serial 18:30 Bill Cosby Show 19:00 Dotyk anioła – serial obycz. 19:45 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego 20:00 Wydarzenia 20:30 Rodzina Churchillów – film dok. 21:30 Pogotowie lotnicze – serial 22:20 Moto Puls – magazyn 22:50 Wydarzenia 23:00 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego 23:15 Krzyżacy (1) – film hist. pol. (1960)

7:10 Kangoo – serial anim. 7:35 SOS Croco – film anim. 8:00 Izabella – serial 8:50 Maria Emilia – serial 9:40 Melrose Place – serial 10:30 Telegra 11:00 Gorączka w mieście – serial 11:50 Telesklep 13:50 Angela – serial obycz. 14:40 Kangoo – serial anim. 15:05 SOS Croco – film anim. 15:30 Magiczni wojownicy 15:55 Dragon Ball – film anim. 16:20 Belfer z klasą – serial komed. 16:45 Krok za krokiem – serial kom. 17:15 Cobra – serial 18:10 Gorączka w mieście 19:05 Melrose Place – serial 20:00 Echo burzy – film obycz. austral. 21:55 Kochane kłopoty – serial obycz. 22:45 Pokój na piętrze – film obycz. USA 0:35 Co za tydzień – informacje 0:55 Big Brother – bitwa 1:55 Koniec lata – film obycz. USA

TV 4

6:00 Muzyczny VIP 6:30 Super VIP 7:00 Muzyczne listy 7:50 Hoboczeki – serial 8:20 Alvaro – serial przygodowy 9:20 Życiowa szansa – teleturniej 10:20 Policjanci z Miami – serial 11:20 Miasteczko Evening Shade – serial komed. USA 11:50 Dharma i Greg – serial 12:20 Jak dwie krople czekolady – serial kom. 12:50 Egzamin z życia – serial obycz. 13:15 Obieżyświat 13:45 Muzyczny VIP 14:20 Hoboczeki 14:45 Muzyczne listy 15:35 Miasteczko Evening Shade – serial komed. 16:00 Alvaro 17:00 Kolorowy dom – serial komediowy 17:30 Hot Chat 2001 – internetowy pr. publ. 17:45 Dziennik 18:00 Życiowa szansa – teleturniej 19:00 Ten drugi – serial sens. kanad. 20:00 W stalowych kleszczach – dramat USA (1983) 21:50 Dziennik 22:00 Informacje sportowe 22:05 VIP 22:15 Cień anioła – serial s.f. 23:15 O czym mówią gwiazdy – serial dok. 0:15 Muzyczne listy 2:05 Strefa „P”

HALLMARK

9:00 I nigdy nie pozwolić jej odejść (2) – thriller USA 11:00 Przygody Wilhelama Tella – film przyg. USA 13:00 Siedlisko – serial ang. 14:00 Zaginięni – serial 15:00 Katts i pies – serial 16:00 Podcięte skrzydła – serial obycz. 17:00 I nigdy nie pozwolić jej odejść (2) – thriller USA 19:00 Podcięte skrzydła – serial obycz. 20:00 Zaklęty książę – film s.f. USA 22:00 Taggart: Zmylić ślad – film sens. ang. 0:00 Zaklęty książę – film s.f. USA 2:00 Katts i pies – serial

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV 4, GODZ. 20.00

• **W STALOWYCH KLESZCZACH**

– Amerykański dramat z 1983 roku. Emory był synem hutnika. Poszedł w ślady ojca i zaczął pracować tam, gdzie on. Niestety, huta została zamknięta, a Emory stanął przed koniecznością znalezienia pracy i nowego miejsca w życiu.

TVN, GODZ. 20.45

• **ZABÓJCZA BROŃ** – Sensacyjny

film produkcji amerykańskiej z 1984 roku. Po śmierci żony policjant Martin Riggs myśli o samobójstwie. Przełożeni przenoszą go na posterunek, gdzie jego partnerem zostaje Roger Murtaugh, przykładowy ojciec, człowiek o nienagannej opinii. Ich pierwszym zadaniem jest zbadanie okoliczności podejrzanego samobójstwa. Podczas śledztwa zostają wpłątani w porachunki mafijne. Pomimo niechęci do pracy z partnerem będą musieli sobie zaufać.

PROGRAM I, GODZ. 20.10

• **GREASE** – Amerykański musical

z 1978 roku z Olivią Newton John i Johnem Travoltą. Nastolatka z Australii spędza wakacje w Kalifornii. Na plaży poznaje równieśnika, Danhy'ego, z którym przeżywa romantyczną przygodę. Rozstają się w smutku nie wiedząc, że rodzice dziewczyny postanowili nie wracać do Sydney. Sandy rozpoczyna naukę w Rydell High. Okazuje się, że do tej samej szkoły chodzi Danny. Jednak spotkanie na szkolnym dziedzińcu w niczym nie przypomina romantycznych randek z wakacji.

PROGRAM II, GODZ. 23.00

• **BŁĘDNE KOŁO** – Obyczajowy

film produkcji amerykańskiej z 1991 roku. Marvin, niegdyś wzięty reżyser i scenarzysta, otrzymuje nęcącą ofertę. Jack proponuje mu realizację filmu, opartego na jego dawnym scenariuszu. Marvin zgadza się, nie przypuszczając, jak zabiegi bogatych sponsorów i pewnego początkującego scenarzysty wpłyną na ostateczny kształt filmu.

PROGRAM I, GODZ. 23.00

• **ODSLONA** – Amerykański thriller

z 1983 roku. Wzięta modelka nawiązuje romans ze skrzyptkiem, którego matka zginęła w zamachu bombowym. Jedzie za nim do Paryża nie podejrzewając, że zostanie wykorzystana jako przynęta do schwywania terrorysty.

♦ **ROZLICZENIA ROCZNE**

♦ **USŁUGI KSIĘGOWE,
ZUS**

♦ **POŻYCZKI, KREDYTY
HIPOTECZNE**

Biurowisko „SALDO”,
ul. Korony Polskiej 19
(Mistrzejowice – pętla autobusowa).
Tel. 641-07-59

TVP1

6:30 Rok w ogrodzie 7:00 Agrolinia 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Przygody szwajcarskiej rodziny Robinsonów – serial prod. USA 8:40 Ziarno – pr. redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców 9:05 Program dla dzieci 9:35 Walt Disney przedstawia: Mała Syrenka: Muzyczny talent 10:00 Walt Disney przedstawia: List do prezydenta 10:45 Nowe przygody Flippera (4) – serial prod. USA 11:30 Kolejka – Lista przebojów 11:55 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera: Parmenides, czyli Józef Zółka 12:00 Zabawy językiem polskim 12:30 Kwadrans na kawę 12:45 Kobiety Białego Domu: Edith Roosevelt 13:00 Wiadomości 13:10 Moda jak pogoda (1) 13:45 Słoneczny patrol (29) – serial prod. USA 14:30 Gwiazdy w Jedyńce: Westlife 15:00 Zwierzęta świata: Tajemniczy świat ogrodów (1) – film dok. prod. kanad. 15:30 Poszukiwacze zaginionych cywilizacji (7): Śmierć 16:00 Co Pani na to? 16:30 Moda na sukces (1596) – serial prod. USA 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Plebania (168) – serial TVP 18:00 Kochamy polskie seriale – teleturniej 18:30 Jaka to melodia? – quiz muzyczny 19:00 Wieczorynka: Fraglesy 19:30 Wiadomości 19:51 Sport 19:56 Pogoda 20:05 Złoto dezertów – komedia prod. polskiej (1998); reż.: Janusz Majewski; wyk.: Marek Kondrat, Bogusław Linda, Wiktor Zborowski, Katarzyna Figura 22:10 XXIII Przegląd Piosenki Aktorskiej 2002 – Koncert laureatów 23:00 Łowcy wrażeń – film fab. prod. USA (2000); reż.: Mario Azzopardi; wyk.: Casper Van Dien, Catherine Bell, Martin Sheen 0:35 Randall i duch Hopkirka (1, 2) – serial prod. ang. 2:15 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Loretta Lynn 2:40 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Liberace 3:05 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Marisa Berenson 3:30 Noc z Muppetami – Muppet show, czyli rewia gwiazd: Rachel Welch

ton! lista, lista – lista przebojów 17:30 Jazda kulturalna – mag. 18:00 Pr. lokalny 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:55 Herbatka u Tadka – talk show 20:00 W 80 minut dookoła świata, czyli nieznaną zyciorys Jacka Wójcickiego 20:50 Słowo na niedzielę 21:00 Panorama 21:20 Sport-telegram 21:28 Prognoza pogody 21:35 Rok pod znakiem karabinu – film fab. prod. USA (1992); reż.: John Frankenheimer; wyk.: Sharon Stone, Andrew McCarthy 23:30 Podróż – film fab. USA (1993) (tylko dla dorosłych); reż.: John MacKenzie; wyk.: Rutger Hauer, Karen Allen 1:00 Gala Boku Zawodowego 2:35 Akcja! (10/13) – serial prod. USA

TV POLONIA

6:00 Na dobre i na złe (81): Rozliczenie z przeszłością 7:00 Echa tygodnia (program w języku migowym) 7:30 Telewizyjne Wiadomości Literackie 8:00 Wiadomości 8:10 Tu jest wszystko – film dok. 8:30 Muzeum wsi Mazowieckiej w Sierpcu 8:40 Ziarno – pr. redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców 9:10 Zabawy językiem polskim – teleturniej językowy 9:35 Dzieci dzieciom – pr. dla dzieci 9:45 Pandora i Platon (5/12): Skarb piratów 10:15 Tam gdzie jesteśmy: 30 lat minęło... Nowy Dziennik 10:45 Wieści polonijne 11:00 Zaproszenie – pr. krajoznawczy 11:20 Mówi się... – pr. poradnikowy prof. Jerzego Bralczyka 11:45 Klan (562) 12:10 Klan (563) 12:35 Klan (564) 13:00 Wiadomości 13:15 Kariera Nikodema Dyzmy (5/7) 14:00 Nie tylko o... 14:15 Od przedszkola do Opola 14:50 Pamiętaj o mnie 15:10 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza: Huculski smak 15:35 Wojna domowa (11/15): Co każdy chłopiec... – serial prod. polskiej 16:25 Tam gdzie jesteśmy: 30 lat minęło... Nowy Dziennik 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Na dobre i na złe (81): Rozliczenie z przeszłością – serial prod. TVP 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:50 Zaproszenie – pr. krajoznawczy Wojciecha Nowakowskiego 19:15 Dobranocka: Przygody Misia Colargola 19:30 Wiadomości 19:50 Pogoda 19:53 Sport 20:00 Kariera Nikodema Dyzmy (5/7) – serial prod. polskiej; reż.: Jan Rybkowski, Marek Nowicki; wyk.: Roman Wilhelm, Leonard Pietraszak, Mariusz Dmochowski, Grażyna Barszczewska 20:45 Cafe Fogg, czyli co nam zostało z tych lat; wyk.: Kinga Preis, Alicja Majewska, Katarzyna Groniec, Tomasz Stockinger 21:40 Pan Tadeusz – impresja z planu filmowego – rep. Grzegorz Sadurskiego 22:05 Wieczór z Jagielskim: Edward Lubaszenko, Waldemar Gószcz 22:50 Herbatka u Tadka (7) – pr. Tadeusza Drozdzy 23:35 Co Pani na to? – pr. publ. 0:05 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

7:00 Fraglesy – serial anim. 7:30 Kurier 7:35 Czerwony pies Clifford – serial anim. 8:00 Kronika 8:10 Warto wiedzieć 8:15 Wiara i życie 8:40 Rekomendacje kulturalne 9:00 Złoty pi-

lot – teleturniej 9:30 Kurier 9:45 Świat – informacje 10:10 Rozwiązanie pytania – teleturniej 10:20 Książka dla dzieci 10:30 Kurier 10:35 Kwartet – inf. 11:00 Kowalski i Schmidt 11:30 Kurier 11:35 Cel podróży – dokument 12:30 Kurier 12:45 Reportaż tygodnia 13:00 Magazyn motoryzacyjny 13:30 Kurier 13:35 Podaj cegłę – mag. poradnikowy 14:05 Zaproszenie 14:30 Kurier 14:35 Siedem szczytów – dok. 15:05 Muppet show, czyli rewia gwiazd 15:30 Kurier 15:40 Z plecakiem i walizką 16:05 Portrety 16:30 Kurier 16:45 Od arii do piosenki 17:30 Kurier 17:35 Świat – informacje 18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 Bliżej Europy 18:50 Nowe miejsca – felieton 18:55 Warto wiedzieć 19:00 Anwil Włocławek-Polonia Warszawa 20:00 Telekurier bis 20:30 Kurier 20:45 Przegląd gospodarczy 21:15 Wiadomości sportowe 21:30 Kurier 21:45 Kronika 22:00 W kręgu podejrzeń (6/6) – serial 23:35 Kurier 23:50 Sportowa niedziela 0:20 Minuta ciszy – film fab. francuski (1988)

POLSAT

6:00 Disco Relax 7:00 Twój lekarz 7:15 Wystarczy chcieć 7:30 Magazyn redakcji programów religijnych 8:00 Smocze opowieści 8:30 Piesek Pochini – serial anim. 9:00 Dziwolągi – serial anim. 9:25 Młody Herkules – serial 9:55 Disco Polo Live 10:55 Powrót Maksa Dugana – dramat USA 12:40 Kacza zupa – komedia USA 13:50 Walka o przetrwanie – film dok. 14:45 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 15:15 4x4 – mag. motoryz. 15:45 Informacje 16:05 Najzabawniejsze zwierzęta świata 16:35 Miłość, czy kochanie – serial obycz. USA 17:25 Apetyt na miłość – program rozrywkowy 17:55 Jezioro marzeń – serial obycz. USA 18:45 Informacje 19:00 Sport i pogoda 19:10 Życiowa szansa – teleturniej 20:00 Bar – gorące krzesła 21:15 Graczykowie... – serial komed. (21:30 Lotto) 21:45 Bar – wyniki 22:00 W obliczu śmierci – film sens. ang. (1987) 0:25 Gangsterski rap – film sens. USA 2:00 Samo życie – serial 3:00 Muzyka na bis

Telewizja Nova

7:20 tv.onet – magazyn 7:50 Punky Brewster 8:15 Maska – serial anim. 8:40 Oliver Twist 9:05 Przybysz z gwiazd 9:30 Telegra – teleturniej 10:30 Automaniak 11:00 VIVA Polska! 13:00 Big Brother – bitwa 13:40 Nowe przygody Robin Hooda 14:40 Ananasy z mojej klasy – pr. rozrywk. 15:55 Kto Was tak urządził? 16:25 Adopcje – reportaż 16:55 Legendy kung-fu – serial 17:55 13. posterunek 2 18:30 Ale plama – program satyryczny 19:00 TVN Fakty 19:20 Sport i pogoda 19:35 Milionerzy 20:20 Big Brother 21:05 Droga do gwiazd – program rozrywkowy 22:15 Parszywa dwunastka – film wojenny USA 0:10 Operacja „Wieczność” – serial fantast. USA/Francja/Kanada 1:10 Drapieżne żądze – horror USA (1993) 2:50 Nic straconego

TV Puls

8:00 Martin rycerz – serial anim. 8:30 Karolina i przyjaciele 9:00 Domek na prerii – serial 10:00 Dotyk anioła – serial 10:55 Martin rycerz 11:20 Karolina i przyjaciele – serial 11:50 M Kwadrat 12:20 Jedyńce prawda jest ciekawa (2) – film dok. 13:20 Real autoklub.pl 13:50 Remington Steele 14:45 Zagadka Zimbabwe – film dok. 15:30 Kacper i przyjaciele 16:00 Moto Puls 16:30 Siła marzeń – dramat USA 18:10 Krzyżacy (1) – film hist. pol. (1960) 20:00 Wydarzenia 20:25 Zdarzyło się jutro – serial 21:25 Pan wzywał milordzie? 22:20 Długie gorące lato – dramat USA (1958) 0:25 Pan wzywał milordzie?

7:15 Telesklep 8:45 Magiczni wojownicy 9:10 Dragon Ball 9:35 Ukryte miasto 10:05 Spotkanie w Pekinie – film sens. USA 11:25 Telegra 12:25 Koniec lata – film obycz. USA (1999) 14:10 Niezwykły świat świnek – film dok. 15:05 Tenbit GSM 15:35 Czynniki PSI – serial 16:25 Kochane kłopoty 17:15 Ford (1/2) – film biograf. USA 19:05 Słoneczny patrol – serial przygodowy 20:00 Jej alibi – komedia USA (1989) 21:45 Katastrofa na Alasce – dramat W. Brytanii/USA (1992) 23:30 Big Brother – bitwa 0:30 Żądza ciała – film erotyczny 2:10 Tenbit GSM

TV 4

6:00 Rudzielec 6:30 Czarny królewicz 7:00 V Max 7:30 Rosomak – film dok. 8:30 Muppety i ich goście 9:00 Rudzielec – serial anim. 9:30 Czarny królewicz 10:00 Czasem lepiej być kobietą (1) – serial komed. 11:00 Z afrykańskiego pamiętnika – serial 12:00 Walka o przetrwanie: Randki ze śmiercią – film dok. 13:00 TV4 kropka pl 13:30 V-max 14:00 Maroko – dramat USA (1930) 15:50 Tajne przez poufne – serial USA 16:50 Nowe wcielenie – serial sens. 17:45 Dziennik 18:05 Bandzior i karuzela srebra – komedia USA (1995) 20:00 Bunt – film sens. USA 21:50 Diagnosta: morderstwo – serial 22:50 Wokanda – dok. 23:20 Drogówka 23:50 Zauroczona i zdradzona – film kryminalny USA (1998) 1:40 Muzyczny VIP

HALLMARK

5:00 Przygody Wilhelma Tella 7:00 Siedlisko 8:00 Zaginieni 9:00 Chrysty: wybory serca (1) – serial obycz. USA 11:00 Emma – romans W. Brytanii 13:00 Wojna Variana – dramat Kanada/USA/W. Brytanii 15:30 Katts i pies – serial 16:00 Podcięte skrzydła – serial obycz. 17:00 Chrysty: wybory serca (1) – serial obycz. USA 19:00 Podcięte skrzydła – serial obycz. 20:00 Przeciwnik – dramat USA (2000) 22:00 Gdzieś w Luizjanie – dramat USA 0:00 Przeciwnik – dramat USA 2:00 Katts i pies 2:30 Gdzieś w Luizjanie – dramat USA

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TV SIEDEM, GODZ. 20.00

• **JEJ ALIBI** – Amerykańska komedia sensacyjna z 1989 roku. Autor kryminałów Philip Backwood szuka inspiracji odwiedzając sale rozpraw. Jego uwagę zwraca tajemnicza Nina Ionescu, oskarżona o morderstwo.

PROGRAM I, GODZ. 20.05

• **ZŁOTO DEZERTERÓW** – Polska komedia z 1998 roku. „Złoto dezertów” to kontynuacja kinowego przeboju z lat osiemdziesiątych „C.K. Dezertarzy”. Jest jesień 1942 roku. Na warszawskim Żoliborzu odbywa się konspiracyjne spotkanie oficerów AK. Rotmistrz informuje zebranych, że powołano oddział do zadań specjalnych, który ma zdobyć gotówkę na zakup broni od armii włoskiej. Wywiad ustala, że w łódzkim banku Niemcy przechowują gigantyczną fortunę w złocie. Problem w tym, jak ją zdobyć.

PROGRAM II, GODZ. 21.35

• **ROK POD ZNAKIEM KARABINU** – Amerykański thriller z 1992 roku. Rzym, rok 1978. Miastem rządzą anarchia i przemoc. Czerwone Brygady postawiły sobie za cel zjednanie studentów i profesorów. W ich sprawę jest zaangażowany wykładowca Bianchi. Jego kuzynka ma romans z amerykańskim pisarzem, Davidem, który w tajemnicy pisze książkę o Czerwonych Brygadach. Zabiera on Bianchiego na przyjęcie, gdzie poznaje reporterkę Allison. David zaprzyjaźnia się z nią. Gdy maszynopis powieści trafia w ręce Czerwonych Brygad, na jej autora zostaje wydany wyrok śmierci.

TV POLSAT, GODZ. 22.00

• **W OBLICZU ŚMIERCI** – Angielski film sensacyjny z 1987 roku. Bond przybywa do Pragi, by osłaniać przechodzącego na zachodnią stronę oficera sowieckiego wywiadu, generała Koskowa i zakochaną w nim Karę. Jak słusznie podejrzewa Bond, Koskow chce zmylić wywiad i uciec do Afganistanu.

PROGRAM I, GODZ. 23.00

• **ŁOWCY WRAŻEŃ** – Amerykański thriller science-fiction z 2000 r. Turycy z przyszłości uczestniczą w wycieczkach do miejsc największych katastrof, aby przeżyć dreszcz emocji. Dziennikarz Tom przypadkowo odkrywa prawdę o podróżach w czasie i próbuje zmienić bieg wydarzeń. Naraża się tym samym organizatorowi wycieczek, który nasyła na niego zamachowców z przyszłości.

OŚRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW „LIDER”
os. Oświecenia 33

kursy nauki jazdy.

OSTATNIA SZANSA DLA 17-LATKÓW

Biurowo czynne: pon.-pt. 15.00-17.00.
Tel. 649-51-09, 649-12-46, 0502-292-702

SUPERATRAKCYJNE CENY!

AUTOMYJNIA RĘCZNA

wyposażona w sprzęt firmy KÄRCHER

PROMOCJA DLA STAŁYCH KLIENTÓW

FUH „WAAM”, ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39

KOREPETYCJE, MATEMATYKA.
Tel. 644-00-14

SKUP, KOMIS RTV
telefony komórkowe, komputery
os. Niepodległości 3A
Tel. 681-34-35

BIURO OGŁOSZEŃ

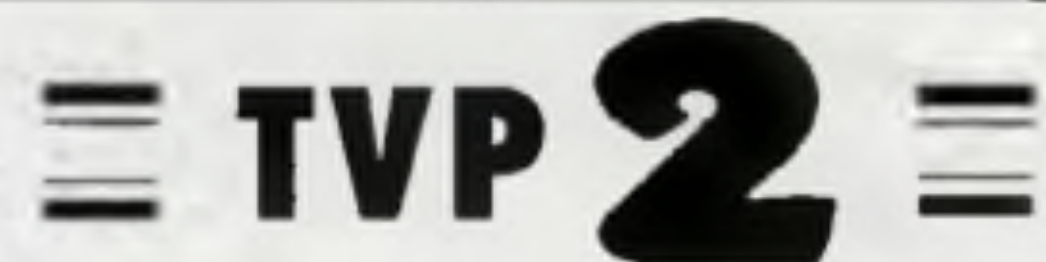
DO WSZYSTKICH GAZET KRAKOWSKICH
NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY
TEL. 643-44-33,
pon.-pt. w godz. 9-16

NAJBLIŻEJ KRAKOWA LECZENIE NAJLEPSZYMI
W EUROPIE KAPIELAMI SOLANKOWO-SIARKOWYMI
SOLEC-ZDRÓJ

KOMFORTOWE POKOJE DO WYNAJĘCIA (niedaleko zakładu przyrodoleczniczego) 16-17 ŁZ ZA DOBĘ, NA MIEJSCU TANIE
DOMOWE OBIADY, ul. Kościuszki 3b,
tel. (0-41) 377-61-18 lub 0 604 863-613

6:30 Proszę o odpowiedź 6:45 Przy-
stanek Unia 7:40 Mapeciatka (25): Jak
w książce – serial anim. prod. ang. 8:05
Niewidzialna mama (1) – film fab.
prod. USA 9:00 Teleranek 9:25 My-
ślisz o kimś? – Wybierz teledysk 10:00
Teatr dla dzieci 10:50 Od przedszkola
do Opola: piosenki o kwiatach 11:25
Otwarte drzwi 12:00 Anioł Pański –
transmisja modlitwy 12:10 Cząsy – ka-
tolicki magazyn informacyjny 12:25
Tydzień 13:00 Wiadomości 13:10 Po-
szukiwacze skarbów – teleturniej 13:40
Anastazja – film fab. prod. USA
(1956); reż.: Anatole Litvak; wyk.:
Ingrid Bergman, Yul Brynner 15:20
Bezpieczna Jedynka 15:40 Konkurs dla
Abonentów 16:25 ...aby ślady twoich
stóp przetrwały cię. Ks. bp. Jan Chra-
pek (2) 17:00 Teleexpress 17:20 Dzien-
nik telewizyjny – program Jacka Fedo-
rowicza 17:35 Lokatorzy – serial TVP
18:05 Śmiechu warte 18:30 Jaka to
melodia? – quiz muzyczny 19:00 Wie-
czorynka: Myszką Miki i przyjaciele
19:30 Wiadomości 19:51 Sport 19:56
Pogoda 20:05 Łzy w deszczu – melo-
dramat prod. ang. (1988); reż.: Don
Sharp; wyk.: Sharon Stone, Christo-
pher Cazenove, Anna Massey 21:40
Czas na dokument: Prawdziwe psy – te-
lenowela dok. (tylko dla dorosłych) 22:05
Losowanie audiotęte 22:10
Uczta kinomana: Rozważna i roman-
tyczna – film fab. prod. USA (1995);
reż.: Ang Lee; wyk.: Emma Thomp-
son, Kate Winslet, Hugh Grant 0:25
Sportowa Jedynka 0:45 Niegłuchci
aniołki – serial prod. USA

7:10 Film dla niesłyszących: Ostat-
nie takie trio – film obycz. prod. pol-
skiej (1976); reż.: Jerzy Oblamski;
wyk.: Zbigniew Zapasiewicz, Ry-
szard Ronczewski, Mirosław Otrę-
bus, Joanna Szczepkowska 7:55 Sło-
wo na niedzielę (dla niesłyszących)
8:00 Program lokalny 9:00 M jak mi-
łość (60) – serial TVP 9:50 Nie tylko
dla komandosów 10:15 Czy tak musi
być 10:30 Tajemnice narodzin „Wład-
cy pierścieni” – film dok. prod. USA
11:35 Podróże kulinarne Roberta Ma-
kłowicza: Warszawski smak 12:00 Per-
ły w południe: Gunbus – film fab.
prod. ang. (1986); reż.: Perisic Zoran;
wyk.: Scott Mcginnis, Jeff Ostergage
14:00 Familiada – teleturniej 14:30 Zło-
topolscy (409) – telenowela TVP 15:05
Pół żartem, pół serio czyli Ostry dyżur
w Leśnej Górze 16:00 Na dobre i na złe
(98) – serial prod. TVP 17:00 Święta
wojna – serial TVP 17:30 7 dni świat
18:00 Program lokalny 18:22 Pogoda
18:30 Panorama 19:00 Magazyn piłkar-
ski „Gol” 20:00 Trzeci Oddech Kaczu-
chy 21:00 Panorama 21:20 Sport-tele-
gram 21:28 Prognoza pogody 21:35
Boża podszewka (15-ost.) – serial TVP
22:35 Losowanie audiotęte 22:40 Studio
Teatralne Dwójki: Nikołaj Kola-
da „Merylin Mongol” (2002); reż.:
Izabella Cywińska; wyk.: Agnieszka
Krukówna, Kinga Preis, Adam Wo-
ronowicz 23:45 Więzy przyjaźni –
film fab. USA (1980); reż.: Rob Co-
hen; wyk.: Brad Davis, Karen Allen

TV POLONIA

6:25 M jak miłość (31) 7:10 Słowo
na niedzielę 7:15 Spotkania z folklo-
rem: Jaworowe nuty serca otwierają
7:35 Skansen w Olsztynku 7:45 Bio-
grafie: Grande Educator (Ignacy Do-
meyko) – film dok. 8:45 Uczmy się
polskiego: lekcja 29 – Plany na przy-
szłość 9:15 Niedzielne muzykowanie:
Muzyczne Maksymy Maksymiuka 9:45
Ojczyzna-polszczyzna: Zaczynamy od
zmarłych 10:00 Otwarte drzwi: Marian
Kasprzyk 11:00 Złotopolscy (372):
Bezradna medycyna 11:25 Złotopolscy
(373): Długi sen 12:00 Anioł Pański

12:10 Cząsy – katolicki magazyn infor-
macyjny 12:25 Otwarte drzwi 13:00
Transmisja Mszy Świętej z kościoła św.
Kazimierza Królewicza w Świnicach
Warczych 14:00 Feliks Janiewicz – Di-
vertimento 14:15 Cztery pancerni i pies
(5/21): Rudy, miód i krzyż – serial TVP
15:05 Graj z Kuroniem (13) – pr. kuli-
narno-rozrywkowy 15:35 Zwierzenia
kontrolowane: Krzysztof Cugowski
16:05 Biografie: Grande Educator
(Ignacy Domeyko) – film dok. Lucyny
Smolińskiej i Mieczysława Sroki 17:00
Teleexpress 17:20 Dziennik telewizyj-
ny – program Jacka Fedorowicza 17:30
M jak miłość (31) – serial TVP; wyk.:
Witold Pyrkosz, Teresa Lipowska, Do-
minika Ostalska, Cezary Morawski
18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:50
Kochamy polskie seriale – teleturniej
19:15 Dobranocka: Przygody Bolka i
Lolka 19:30 Wiadomości 19:50 Pogo-
da 19:52 Sport 20:00 Podróż do śmierci
– film sens. prod. polsko-niemiec-
kiej (1997); reż.: Wolfgang Pancer;
wyk.: Marek Kondrat, Radosław Pa-
zura, Peter Sodann, Bernd-Michael
Lade 21:35 Szansa na sukces: Koncert
Laureatów 2000 (1) – pr. rozrywkowy
22:30 Opowieść o Józefie Szwejk i
jego „Najjaśniejszej epoce” (5): Grog
rozpuszczonego marynarza – widowisko
teatralne; reż.: Włodzimierz Gawroń-
ski; wyk.: Jerzy Stuhr, Anna Seniuk,
Magdalena Sokółowska, Jerzy Bin-
czki 23:00 Magazyn piłkarski „Gol”
23:55 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

7:00 Fraglesy – pr. dla dzieci 7:30
Kurier – pr. inform. 7:35 Tęczowy do-
mek – serial anim. 8:00 Kronika Świę-
tokrzyska 8:10 Bzik kontrolowany
8:40 Kalejdoskop sportowy 9:00 Po-
nad czasem – serial anim. 9:30 Kurier
9:45 Teleplotki 10:15 Co słychać dok-
toru? – magazyn 10:30 Kurier 10:35
Sukces (1/9) – pol. film dok. 11:30
Kurier 11:35 Wojny, bitwy, żołnierze
– serial dok. 12:30 Kurier – pr. inform.
12:35 Portrety 13:00 Nowe miasto –
program „publicystyczno-kulturalny”
13:45 Wiara i życie 14:10 Dzielnice
Krakowa 14:25 Warto wiedzieć
14:35 Człowiek i przyroda – film dok.
15:30 Kurier 15:40 Bliżej Europy
16:00 Zdrowy Kraków 16:10 Nowe
miejsca – felieton 16:15 Bezpieczny
Kraków 16:25 Warto wiedzieć 16:30
Kurier 16:45 Magazyn motoryzacyjny
17:15 Książka tygodnia 17:30 Kurier
17:35 Teleplotki 18:00 Kronika 18:20
Regiony kultury 18:30 Z plecakiem i
walizką 18:50 Nowe miejsca 18:55
Warto wiedzieć 19:00 Dwoje do pary
– film obycz. USA 20:30 Kurier – pr.
inform. 20:45 Od niedzieli do niedzieli
– wydarzenia z kraju 21:30 Kurier –
pr. inform. 21:45 Kronika 22:00 Dziel-
nice Krakowa 22:15 Widziane z Fran-
ciszkańskiej 22:30 Kurier 22:35 Cri-
men – serial kostium. pol. 23:35 Ku-
rier – podsumowanie dnia 23:50 Po-
dium – magazyn sportu niepełnospraw-
nych 0:05 Dr Popaul – film obycz.
francuski

POLSAT

6:00 Disco Polo Live 7:00 4x4 – ma-
gaz. motoryz. 7:30 Ręce, które leczą
8:00 Smocze opowieści – serial anim.
8:25 Piesek Poochini – serial anim.
8:50 Hugo – program dla dzieci 9:30
Młody Herkules – serial anim. 9:55
Disco relax 11:00 Zwirowany świat
Malkolma – serial anim. 11:30 Sabrina
– nastoletnia czarownica – serial kom-
ed. 12:00 W swoim rodzaju – kom-
edia USA 13:35 Largo – serial sens.
14:20 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 14:55
Niewiarygodne, ale prawdziwe 15:30
Fundacja Polsat 15:45 Informacje
15:55 Pogoda 16:00 Drogówka 16:30
Bar 17:40 V.I.P. 18:30 Bar 18:45 In-
formacje 19:00 Sport i pogoda 19:10
Życiowa szansa – teleturniej 20:00 Idol
20:55 El Mariachi – film sens. USA
(21:30 Lotto) 22:30 Magazyn sporto-
wy 0:00 Magazyn Ligi Mistrzów 1:00
Muzyka na bis

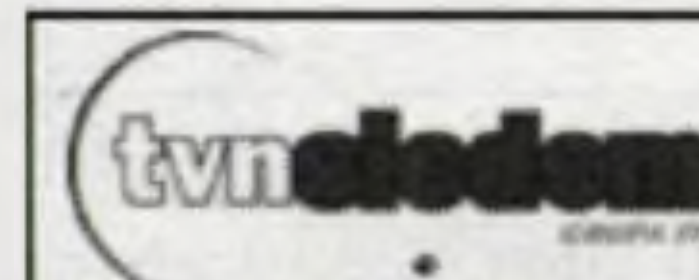
Telewizja
Nova

6:05 Telesklep 7:35 Maski – serial
anim. 7:55 Listonosz zawsze dzwoni
dwa razy – film sens. USA 10:00
Serce do wynajęcia – film obycz.
USA 11:35 Droga do gwiazd – pr. roz-
rywkowy 12:40 Północ-Południe – se-
rial 13:40 Galaktyka – teleturniej
14:10 Król przedmieścia – serial kom.
pol. 14:55 Zielone drzwi 15:25 Co za
tydzień – magazyn 15:40 W krzy-
wym zwierciadle: Strzelając śmie-
chem – kom. USA 17:15 Nauka jaz-
dy 17:45 Ananasy z mojej klasy 19:00
TVN Fakty 19:20 Sport i pogoda
19:35 Milionerzy 20:20 Big Brother –
ring 21:35 Pod napięciem 22:05 Su-
perwizjer 22:35 Nie do wiary 23:05
Noktowizjer 23:40 Ale płama 0:10 Big
Brother – ring 1:15 Złamane śluby –
film obycz. USA 3:00 Nic straconego

TV Puls

7:00 Jedynie prawda jest ciekawa –
film dok. 8:00 Zagadka Zimbabwe –
film dok. 9:00 Karolina i przyjaciele –
serial anim. 9:30 Kacper i przyjaciele
10:00 Siła marzeń – dramat USA
12:00 Anioł Pański 12:20 Bez miłości
– film obycz. pol. (1980) 14:10 Kuch-
nia polska 14:40 Polak, katolik, oby-
watel 15:10 Zdarzyło się jutro – serial
16:00 Rytm serca 16:50 Dotyk anioła
17:55 Długie, gorące lato – dramat
USA 20:00 Wydarzenia 20:25 Detek-
tyw w sutannie – serial sens. 21:25 Piąt-
ka u Semki 22:00 Puls sportu 22:15
Magazyn żużlowy 23:00 Studio otwar-
te 0:00 Lista przebojów filmowych

7:05 Telesklep 8:35 Delfy – serial
anim. 9:00 Speed Racer – film anim.
9:25 Yaiba – legendarny samuraj 9:50
Luzaki i kujony – serial komed. 10:35
Nie do pary – serial komed. 11:05 Czyn-
nik PSI – serial 11:55 Echo burzy –
film obycz. austral. 13:45 Wyspy Igu-
any – film dok. 14:35 Hotel – serial
15:30 Na wariackich papierach – serial
sens. 16:25 Słoneczny patrol 17:15 Fort
– serial 19:05 Jack i Jil 20:00 Dwie-
czyna na lato – film sens. USA 21:45
Prezydencki poker – serial obycz. 22:35
Co za tydzień – magaz. 23:10 Drugi po-
czątek – dramat USA 0:55 Wariatko-
wo – dramat USA

TV 4

6:25 Rudzielec – serial 6:55 Czarny
Króliewicz – serial anim. 7:25 Maroko
– dramat USA (1930) 9:15 Rudzielec
– serial 9:45 Ania z Zielonego Wzgó-
rza – serial anim. 10:15 Bandzior i
karuzela srebra – komedia USA
12:00 KINOMANIAK 12:30 Informator
prawny 12:45 Informator gospodarczy
13:00 A kuku! 13:30 Obieżyświat
14:00 Błyskawiczna ucieczka – film
sens. USA 15:50 Tajne przez poufne –
serial 16:50 Bil Cosby i straszne dzie-
ciaki 17:20 Diabli nadali – serial 17:45
Dziennik 18:05 Maggie Winters – se-
rial komed. 18:35 Nowe wcielenie –
serial sens. 19:30 Muppety i ich goście
20:00 Spadaj na drzewo – komedia
USA 21:50 Drogówka 22:20 Supergol
22:55 Wokanda 23:25 Diagnosta: mor-
derstwo 0:25 Samotny mściciel – film
przygod. Hongkong 2:15 Super VIP
2:45 Strefa „P”

HALLMARK

6:30 Wojna Variana – dramat
obycz. USA-kanad.-Wlk.Bryt. 9:00
Christy: wybory serca – romans prod.
ang. 11:00 Znak czterech – kryminal
USA 13:00 Hazardzista (1) – serial
obycz. 14:00 Zaginięni – serial obycz.
15:00 Katts i pies – serial 16:00 Dr
Quinn – serial obycz. 17:00 Christy:
wybory serca – romans prod. ang.
19:00 Dr Quinn – serial obycz. 20:00
Córki McLeoda (1) – serial obycz. au-
stral. 21:00 Córki McLeoda (2) – serial
obycz. 22:00 W tych ścianach – film
obycz. USA 0:00 Córki McLeoda (1) –
serial obycz. 1:00 Córki McLeoda (2) –
serial obycz. 2:00 Katts i pies – serial

PROPOZYCJE NA NIEDZIELE

TV POLONIA, GODZ. 20.00

● **PODRÓŻ DO ŚMIERCI** – Sen-
sacyjny film produkcji polsko-nie-
mieckiej z 1996 roku. W Krakowie
na skutek wybuchu bomby ginie
żona niemieckiego komisarza. Za-
gadkę jej śmierci próbuje rozwiązać
Halski. Dochodzi do wniosku, że
śmierć kobiety jest tylko częścią mię-
dzynarodowej afery, której zasięg
wykracza poza terytorium Polski.

TVN SIEDEM, GODZ. 20.00

● **DZIEWCZYNA NA LATO** –
Sensacyjny film produkcji amerykań-
skiej z 1983 r. Gavin i Mary Schel-
burne są szczęśliwym małżeństwem
wychowującym dwoje dzieci. Ro-
dzinna sielanka kończy się, gdy w
ich domu pojawia się nowa niania.

PROGRAM I, GODZ. 20.05

● **ŁZY W DESZCZU** – Obyczaj-
owy film produkcji amerykańskiej z
1988 roku. Casey przyjeżdża z Lon-
dynu, by doręczyć lordowi Bredono-
wi list, który zostawiła jej umierają-
ca matka. Pewnego popołudnia Ca-
sey zjawia się w pobliżu jego posia-
dłości. Próbując przedostać się przez
ogrodzenie, wpada w ramiona Mi-
chaela, syna Lorda. Młodzi zakochu-
ją się w sobie, ale nad ich miłością
ciężą tajemnica sprzed lat.

TV POLSAT, GODZ. 20.55

● **EL MARIACHI** – Amerykański
film sensacyjny z 1992 roku. El Ma-

riachi, wędrowny śpiewak i gitarzy-
sta, grający w barach przy meksykań-
skiej granicy USA, zostaje wzięty za
zbiegłego z więzienia, szukającego
zemsty gangstera, który zazwyczaj
nosi broń w futerale gitary. Zanim El
Mariachi zorientuje się o co chodzi,
tropi go czterech zabójców.

PROGRAM I, GODZ. 22.10

● **ROZWAŻNA I ROMANTYCZ-
NA** – Amerykańsko-angielski film
kostiumowy z 1995 roku. „Rozważ-
na i romantyczna” to obsypana na-
gradami ekranizacja powieści Jane
Austen. Rzecz dzieje się w osiemna-
stowiecznej Anglii. Po śmierci Dash-
wooda jego majątek przypada syno-
wi z pierwszego małżeństwa, a dru-
ga żona i jej trzy córki muszą znaleźć
nowy dom. Jedyną szansą na popra-
wę losu panien jest bogate zamażpój-
ście.

PROGRAM II, GODZ. 23.45

● **WIĘZY PRZYJAŹNI** – Dramat
produkcji amerykańskiej z 1980
roku. Jest rok 1969. W Ameryce na-
silają się nastroje antywietnamskie.
Dochodzi do krwawych potyczek
policji z młodzieżą protestującą prze-
ciwko wojnie. Na Uniwersytecie
Harvarda rozpoczyna się rok akade-
micki. Wśród nowych studentów są
Nick, Leo i Jessica, którzy bardzo się
zaprzyjaźniają. Rok później Leo
orzynuje powołanie do wojska.
Przed wyjazdem do Wietnamu ratu-
je go Nick, fałszując jego historię
choroby.

Ośrodek Rekreacji i Sztuk Walki „Alfa”

os. Spółdzielcze 5 A (naprzeciwko Kina Świt)
tel. 681-13-53, 607-455-416, 601-739-156

Ośrodek czynny: pon.–pt. 10–22, sob. 9–16.

♦ aerobik ♦ ćwiczenia ogólnorozwojowe, gimnastyka korekcyj-
na dla dzieci ♦ samoobrona dla pań ♦ masaże ♦ Jiu Jitsu
dla dzieci (od 5 roku) ♦ combat Jiu Jitsu dorosłych

Pocztex
Kurier Poczty Polskiej

POCZTEX - pod tą nazwą świadczona jest usługa kurierska
Poczty Polskiej.

POCZTEX to:

- - Atrakcyjne ceny
- - Oszczędność czasu
- - Terminowość
- - Bezpieczeństwo

W obrocie krajowym mają Państwo możliwość wyboru
spośród czterech rodzajów usługi POCZTEX
o gwarantowanym terminie doręczenia:

- „Na dziś” (w serwisie krajowym i zagranicznym)
- „Poranek”
- „Południe”
- „Standard”

Wszystkie szczegóły mogą Państwo omówić podczas
spotkania z naszym przedstawicielem, który pozostaje
do Państwa dyspozycji pod numerem telefonu:
0600-834-714, 0607-67-67-82, 0609-519-790

Infolinia: 0-804-104-104

6:00 Kawa czy herbata 7:30 Telezakupy 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Mapeciatka (26): Pomyśl, nim wypowiesz życzenie – serial anim. prod. ang. 8:50 Budzik – pr. dla najmłodszych 9:15 Kino Malucha: Dziewczynka z orzeszka – serial anim. prod. czeskiej 09:30 Lassie (41): Wściekły pies – serial prod. kanad. 10:00 Muppet show, czyli rewia gwiazd: James Coco 10:25 Jim Henson Show (5) – serial anim. prod. USA 10:55 Telezakupy 11:10 Na tropie zapomnianych bogów Wyspy Wielkanocnej (1) – film dok. prod. ang. 11:40 Saga Rodu Ganzegal (30) – nauka języka niemieckiego 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:20 Kontrasty – świat, ludzie, pieniądze 12:25 Rolnictwo na świecie 12:45 Plebania (167) – serial TVP 13:20 Gotowanie na ekranie 13:40 Telezakupy 13:55 Dziecko – tróski i radości 14:10 Niepodobni – felieton 14:25 Dzieci różnych bogów: Judaizm – rep. 15:00 Wiadomości 15:10 Zawsze po 21-szej 15:45 Układ scalony 16:00 Rower Błażeja 16:30 Moda na sukces (1597) 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Klan (579) – telenowela TVP 18:00 Mój ślad w Telewizji: Lucjan Kydryński 18:05 Sprawy rodzinne (13) – serial prod. USA 18:50 5 minut o Unii Europejskiej 19:00 Wieczorynka: Bob Budowniczy; Mysia 19:30 Wiadomości 19:56 Sport 20:01 Pogoda 20:10 Mój oczy szeroko otwarte: Ai i jej dziecko – film dok. prod. japońskiej 21:05 Teatr Telewizji: Mikołaj Gogol „Ożenek”; reż.: Jerzy Stuhr; wyk.: Maria Peszek, Małgorzata Hajewska, Anna Seniuk, Zbigniew Zamachowski 22:30 Monitor Wiadomości 22:55 Sportowy flesz 23:00 Dobre książki 23:35 „Hamam – Łaźnia turecka” – film fab. prod. włoskiej (1996) (za zgodą rodziców); reż.: Ferzan Ozpetek; wyk.: Alessandro Gassman, Francesco d'Aloja, Carlo Cecchi

10:30 Od przedszkola do Opola: Ewa Bem 11:00 Psi świat: Świąteczny nastrój – serial 11:30 Klan (565) 12:00 Wiadomości 12:15 Biografie: Grande Educator (Ignacy Domeyko) 13:15 Rodzina Połanieckich (5/7): Spełnienie 14:35 Ze sztuką na ty: Hilary z budki Canolda 15:00 Wiadomości 15:15 Czas na antyki: Antyki dawniej i dziś 15:35 Język filmu: Scenariusz 15:50 Katalog zabytków: Świdwin – fara 16:00 Panorama 16:21 Pogoda 16:30 Rewizja nadzwyczajna: Sławoj 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Do góry nogami 18:00 Psi świat: Świąteczny nastrój 18:30 Panorama 18:50 Klan (565) 19:15 Dobranocka: Przygód kilka wróbla Ćwirka 19:30 Wiadomości 19:55 Pogoda 19:57 Sport 20:00 Sportowy tydzień 21:00 Rodzina Połanieckich (5/7): Spełnienie 22:20 Sprawa dla reportera 22:50 Ze sztuką na ty: Hilary z budki Canolda 23:15 Krakowskie Portrety Muzyczne: Robert Kabara 23:45 Monitor Wiadomości 0:07 Sportowy flesz 0:10 Rycerze i rabusie (1/7) – serial TVP 1:00 Powtórki programów

6:30 Kurier 6:35 Przegląd gospodarczy 7:00 Bajki małego czarodzieja – film anim. USA 7:30 Kurier 7:35 Kaczorek Huey – serial anim. kan. 8:00 Kronika 8:10 Rola 8:30 Kurier 8:45 Gość dnia 9:00 Malowanie obrazów – poradnik 9:30 Kurier 9:35 Mike Hammer: Prywatny detektyw – film USA 10:20 Regiony kultury 10:30 Kurier 10:45 Telekurier bis 11:15 Gość dnia 11:30 Kurier 11:45 Integracja – magazyn 12:00 Od niedzieli do niedzieli 12:30 Kurier 12:35 Księżycowe dzieci – ang. film dokumentalny 13:30 Kurier 13:45 Agrobiznes 14:00 Świat – magazyn 14:30 Kurier 14:45 To jest temat 15:00 Egipt – serial dok. 15:30 Kurier 15:40 Podpowiedzi w plenerze 15:45 Kurier 15:57 Warto wiedzieć 16:00 Bzik kontrolowany 16:30 Kurier 16:45 Od niedzieli do niedzieli 17:15 To jest temat 17:30 Kurier 17:50 Tematy dnia 18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 Kto tu rządzi – pr. publ. 19:05 Warto wiedzieć 19:10 Za sprawą samorządu 19:30 Portrety 20:00 Telekurier 20:30 Kurier 20:45 Eurotel – magazyn 20:55 Echa dnia 21:15 Sport 21:20 Tematy dnia 21:30 Kurier gosp. 21:45 Kronika 22:00 Braut/Mask of desire – film fab. niem. 23:35 Kurier

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Incredible Hulk – serial anim. 7:25 Dziwoląg (1) – serial anim. 7:50 Wysoka fala 8:40 Jezioro marzeń – serial 9:30 Serca na rozdrożu – telenowela 10:25 Samo życie – serial obycz. 11:00 Amor Latino 11:45 Z głową w chmurach 12:45 Życie jak poker – telenowela 13:15 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 13:45 Apetyt na miłość 14:15 4x4 – magazyn 14:45 Twój lekarz oraz Wystarczy chcieć 15:15 Incredible Hulk – serial anim. 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa, trzy – śpiewaj ty 16:30 Idol – pr. rozrywk. 17:20 Bar 17:50 Serca na rozdrożu 18:40 Pogoda 18:45 Informacje 19:05 Sport i pogoda 19:15 Amor Latino 20:00 Bar 20:45 Samo życie – serial 21:15 Nie ma mocnych – komedia pol. (21:30 Lotto) 23:00 Informacje 23:15 Graffiti 23:25 Sport i pogoda 23:35 Puls biznesu 23:45 Bar 0:15 Bumerang 0:45 W imieniu prawa 1:40 Muzyka na bis

7:35 Telesklep 8:55 Kacper i przyjaciele 9:20 Baśnie braci Grimm 9:45 Byli sobie odkrywcy 10:15 Detektyw w sutannie 11:10 Dotyk anioła 12:00 Rytm serca – serial 12:50 Telesklep 13:55 Remington Steel – serial 14:45 Cudowne lata 15:15 Bill Cosby Show

15:45 Kacper i przyjaciele – serial anim. 16:05 Baśnie braci Grimm 16:35 Byli sobie odkrywcy 17:05 Domek na prerii 18:00 Cudowne lata 18:30 Bill Cosby Show 19:00 Dotyk anioła 19:45 Pytania... 20:00 Wydarzenia 20:30 Ulica zakochanych – telenowela 21:25 Cena strachu – film sens. USA 23:40 Wydarzenia 23:50 Pytania... 0:05 M Kwadrat

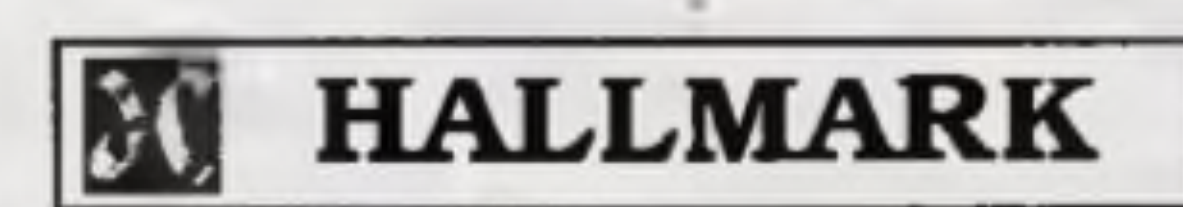
5:35 Kropka nad i 5:50 Wiosenna namietność 6:35 Telezakupy 7:05 Brzydula 7:50 Maska – serial anim. 8:15 Oliver Twist 8:40 Przybysz z gwiazd – serial anim. 9:05 Malusiński – serial anim. 9:30 Telegra – teleturniej 10:30 Telesklep 11:30 Big Brother – Ring 12:35 Rozmowy w toku 13:30 Przybysz z gwiazd – serial anim. 13:55 Oliver Twist 14:20 Beverly Hills 90210 15:15 Milionerzy 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula – telenowela 17:10 Wiosenna namietność – telenowela argent. 18:00 Rozmowy w toku 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i pogoda 20:00 Big Brother – bitwa 20:50 Milionerzy 21:35 13. Posterunek 2 22:15 Nauka jazdy 2 22:45 Maraton uśmiechu 23:15 TVN Fakty 23:30 Fakty, ludzie, pieniądze 0:00 Big Brother Extra 0:45 Multikino – magazyn 1:05 Kto was tak urządził? – reality show 1:35 Nie do wiary 2:05 Co za tydzień 2:35 Nic straconego

7:10 Kangoo – serial anim. 7:35 SOS i Croco – serial anim. 8:00 Izabella 8:50 Maria Emilia 9:40 Melrose Place – serial 10:30 Telegra 11:00 Gorączka w mieście 11:50 Telezakupy 13:50 Angela – serial obycz. 14:40 Kangoo – serial anim. 15:05 SOS i Croco – serial anim. 15:30 Magiczni wojownicy 15:55 Dragon Ball – serial anim. 16:20 Belfer z klasą – serial komediowy 16:45 Krok za krokiem – serial komediowy 17:15 Prezydencki poker – serial obycz. 18:10 Gorączka w mieście – serial sens. 19:05 Melrose Place – serial 20:00 Rażące zaniebanie – film obycz. USA 21:50 Medicopter 117 – serial sens. 22:45 Wariatkowo – film obycz. USA-kanad. 0:35 Tenbit GSM 1:05 Big Brother 2:05 Wyslanniczka – film sens. USA

6:00 Strefa „P” 6:30 A ku ku 7:00 Muzyczne listy 7:50 Hoboczeki 8:20 Alvaro 9:20 Życiowa szansa 10:20 Ten drugi – serial sens. kan. 11:20 Miasteczko Evening Shade – serial 11:50 Kolorowy dom – serial 12:20 Jak dwie krople czekolady – serial 12:45 Egzamin z życia – serial 13:15 V Max 13:45 Strefa „P” 14:20 Hoboczeki 14:45 Muzyczne listy 15:35 Miasteczko Evening Shade – serial 16:00 Alvaro 17:00 Kolorowy dom 17:30 Hot Chat 2001 17:45 Dziennik 18:00 Życiowa szansa – teleturniej 19:00 Ciężki anioł – serial sens. 20:00 Millennium II – serial 20:55 Obcy świat – serial sens. 21:50 Dziennik 22:05 Informator prawny 22:15 Policjanci z Miami – serial 23:15 Kojak – serial 0:15 Bez trzymanki – serial obycz. 0:45 X laski 1:15 Muzyczne listy 2:05 Strefa „P”

7:00 Hazardzista (1) – serial 8:00 Zaginieni – serial obycz. 9:00 Najdłuższy lot – dramat sens. USA 11:00 Tylko miłość (1/2) – film obycz. USA 13:00 Hazardzista (2) – serial obycz. 14:00 Zaginieni – serial obycz. 15:00 Katts i pies 16:00 Dr Quinn (1) 17:00 Najdłuższy lot – dramat sens. USA 19:00 Dr Quinn (1) 20:00 Królewski skandal – kryminal USA-kanad. 22:00 Jezioro cieni – thriller USA 0:00 Królewski skandal – kryminal USA-kanad. 2:00 Katts i pies – serial

Rzut oka

TO IDZIE MŁODOŚĆ

Patrząc codziennie na grupy wyrostków – agresywnych, chamskich – zaczynam się czuć niepewnie. To jeszcze nie strach, ale niepokój, że to jeden z nich może mi wybić szybę w aucie, zaatakować dziecko. Kiedy jeszcze pedagogzy i policjanci mówią, że większość z nich czuje się bezkarna, a czegoś takiego jak resocjalizacja nieletnich właściwie nie ma, zaczynam widzieć przyszłość naprawdę w czarnych barwach.

Kilka dni temu krakowski sąd oddalił wniosek o warunkowe zwolnienie z zakładu poprawczego zabójcy Michała Łyska. Ta sprawa – chyba najgłośniejsza z serii zabójstw młodych ludzi – pokazuje, że nasz system karania i przywracania społeczeństwu nieletnich zabójców i przestępców jest chory. A co najważniejsze kompletnie nie gwarantuje nieuchronności kary.

Gdy młodzi bandyci dzielą rolę, wiadomo, że najmłodszy z nich, którzy nie skończyli 16 lat, dostają zadania najbardziej groźne zatrzymaniem. Dlatego żeby w razie zatrzymania niewiele można było im zrobić. Nieletnich można najwyżej objąć opieką kuratora. Bezkarność nieletnich to powszechne już zjawisko. I powiększają je sądy dla nieletnich.

Tymczasem polski system resocjalizacji i opieki nad dzieckiem jest niewydolny. Nadal opiera się na starych metodach. Wszędzie internaty, duże grupy młodych ludzi, wychowanie przez pracę. Kompletnie brakuje systemu wsparcia po opuszczeniu przez młodego człowieka miejsca odosobnienia. W Polsce rzadko po wyjściu z poprawczaka taką osobą zajmuje się kurator, pedagog, interesuje się policja. Najczęściej przygarnia ich ulica.

W USA dla nieletnich przestępców są tzw. bud-campy – tam młody człowiek, który popełnił przestępstwo, ma do wyboru albo kilka lat w zakładzie poprawczym bądź 120 dni w miejscu będącym obozem przetrwania, gdzie czas jest zagospodarowany co do minuty. Po wyjściu taka osoba dostaje zatrudnienie, a pracodawca jest zwolniony z podatku. To inwestycja, która się zwraca – 75 proc. z takich młodych ludzi nie wraca do przestępczości. W Polsce proporcje są wręcz odwrotne – tylko 25 proc. wraca z poprawczaków zresocjalizowana.

Dlatego wiem, co wyrośnie z tych osiedlowych grup młodych mężczyzn, butnych, pewnych siebie i wulgarnych. Większość zostanie na ulicy, bo tam jest alkohol, narkotyki, łatwe dziewczyny i łatwy zarobek. Braku systemu resocjalizacji i wychowania nie zastąpi zaostrożenie prawa. W momencie, gdy brakuje autoritetów, gdy hierarchie wartości są rozchwiane, a oferta dla młodych ludzi to tylko wideo, komputer, telewizja i mecze piłkarskie – na efekty nie trzeba będzie długo czekać.

MAREK OGAREK

Tak było

WIOSNA NASZA

Wiosna 1989 roku zapowiadała w Polsce wielkie zmiany. Z ich skali mało kto wówczas zdawał sobie sprawę: wprawdzie negocjacje pomiędzy rządzącymi komunistami a opozycją, prowadzone przy okragłym stole, właśnie kończyły się pomyślnie, ale nie brakowało obaw i narzekania po obu stronach politycznej barykady. Jedni uważali, że zmiany będą tylko chwilowe i ograniczone do kosmetycznych przeróbek niewydolnego systemu, inni przewidywali stopniową kapitulację zalegalizowanej i zbiurokratyzowanej „Solidarności”. Również perspektywa kontraktowych wyborów, których wynik został ograniczony umową pomiędzy władzą a opozycją, początkowo nie wywoływała społecznych emocji.

W PRL-u nikt już prawdziwych wyborów nie pamiętał, ostatnie odbyły się w 1947 roku, a i one zostały przez komunistów cynicznie sfałszowane. Później rytuał „chodzenia do głosowania” odbywał się co kilka lat, a jedyną możliwością uchylecia się od współpracy z reżimem była odmowa uczestniczenia w wyborczej farsie. Przyjście do lokalu wyborczego oznaczało bowiem konieczność głosowania na jedną listę kandydatów, co do których z góry było ustalone, kto znajdzie się w pseudosejmie albo w równie fikcyjnych radach narodowych. Z kolei uchylecie się od „obywatelskiego obowiązku” – jak nazywali komuniści odmowę udziału w wyborach – oznaczało rozmaite szkycy: w latach sześćdziesiątych mogło spowodować utratę pracy, w latach siedemdziesiątych odmowę udzielenia paszportu na wyjazd za granicę. Dlatego osób nie biorących udziału w głosowaniu było niewiele, a nawet gdy w ostatnich latach dyktatury nieco ich przybyło, to władze i tak fałszowały dane o wyborczej frekwencji.

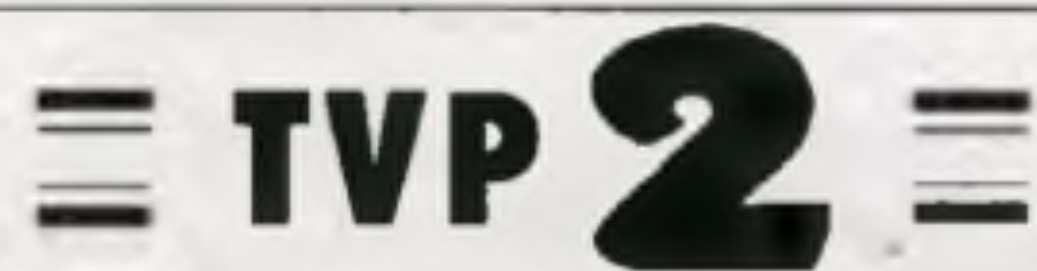
W porozumieniach okragłego stołu wyznaczono datę czerwcowych wyborów. Na przygotowania i kampanię pozostało zaledwie dwa miesiące. „Solidarność”, która dopiero wychodziła z podziemia, nie miała jeszcze przygotowanych struktur organizacyjnych, natomiast Komitet Obywatelski, który podjął się prowadzić kampanię, był zaledwie gronem znanych opozycjonistów, najczęściej nie dysponujących doświadczeniem w oficjalnej działalności publicznej. Jednak tempo tej pierwszej jawnej akcji politycznej było imponujące. Już 23 kwietnia Komitet Obywatelski zatwierdził listę swoich kandydatów do Sejmu i Senatu oraz opublikował program wyborczy. Mało kto zwracał uwagę na fakt, że całkowicie zlekceważono część antykomunistycznej opozycji i przy układaniu list kandydatów pominięto takie organizacje jak Konfederacja Polski Niepodległej czy Solidarność Walcząca. Na temat ewentualnego poszerzenia listy „Solidarności” i Komitetu Obywatelskiego doszło do sporu wśród prominentnych działaczy: zaproszenia reprezentantów także innych organizacji domagali się m.in. Aleksander Hall, Tadeusz Mazowiecki, Jan Olszewski i Jan Rokita. Zwyciężyło jednak zdanie przeciwnie, za którym opowiedzieli się Bronisław Geremek i Jacek Kuron, a także Lech Wałęsa. Tym samym komuniści osiągnęli swój cel: opozycja została podzielona, część nieprzejednanych przeciwników komunizmu wezwała do bojkotu głosowania, aż do czasu gdy możliwe będzie przeprowadzenie w pełni demokratycznych wyborów.

Lawiny zmian, uruchomionych wiosną 1989 roku, nie można już było zatrzymać. Przewaga PZPR w sejmie kontraktowym okazała się iluzoryczna, a ich groźby zamachu stanu – nieskuteczne. Wkrótce powstał solidarnościowy rząd, a w rok później odbyły się całkowicie już wolne wybory samorządowe. Jednak błędy popełnione wiosną 1989 roku przy układaniu list wyborczych, zemszcili się później i przyczyniły do rozpadu obozu solidarnościowego i powrotu do władzy spadkobierców partii komunistycznej.

RYSZARD TERLECKI

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Telezakupy 7:45 Kawa czy herbata 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Mapeciatka (27): Kopciuszek Piggy 8:50 Jedynecka 9:20 Bajeczki Jedynecki 9:25 Opowieści Mamy gęsi (12) 10:00 Muppet show, czyli rewia gwiazd: Helen Reddy 10:25 Jim Henson Show (6) 10:55 Telezakupy 11:10 Dzieci i zwierzęta. Uzdrowiające towarzystwo (2) – film dok. 11:40 Saga Rodu Ganzegal (31): Inkwizytor pierwszego kontaktu – nauka języka niemieckiego 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:20 W drodze do Unii 12:45 Klan (579) 13:15 Szansa na życie 13:30 Narodziny (14/24): Żaby 13:35 Telezakupy 13:50 U siebie: Tekuma – odrodzenie 14:10 Nieukończony cud (3): Zaćmienie słoneczne – film dok. 15:00 Wiadomości 15:10 Archiwum Polskich Wydarzeń Kulturalnych 15:35 Rewizja nadzwyczajna: Prawda o śmierci gen. Świerczewskiego 16:05 Rower Błażeja 16:30 Moda na sukces (1598) 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Klan (580) 18:00 Mój ślad w Telewizji: Stefania Grodzieńska 18:05 Zwyczajni-niezwyčajni 19:00 Wieczorynka: Miś z błękitnego domu 19:30 Wiadomości 19:56 Sport 20:01 Pogoda 20:10 Sprawiedliwość na 18 kołach (6): Prawda 21:00 Czas na dokument: Nierozłączne – film dok. 21:35 Forum 22:20 Wrzuć Jedynekę 22:25 5 minut o Unii Europejskiej 22:35 Monitor Wiadomości 22:55 Sportowy flesz 23:05 Plus minus – magazyn ekonomiczny 23:35 Opowieści o odwadze: Dwie kobiety – film fab. prod. USA (1997) (za zgodą rodziców); reż.: Peter Bogdanovich; wyk.: Elizabeth Perkins, Al Waxman, Sela Ward

7:15 Wycieczki przyrodnicze: Rybów – rybak doskonały 7:50 Studio urody 8:00 Program lokalny 8:30 Co ludzie powiedzą (14/40) 9:00 Fatalny rewolwer (29/44): Kolekcjoner 10:00 Święta wojna (71): Hippoterapia 10:30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Warszawski smak 11:00 Wielka odmiana (11/26): Kochaj, albo rzuć 12:00 Znaki czasu 12:30 Krajobraz Polski: Znasz li ten kraj (2) 13:00 Panorama 13:10 Fatalny rewolwer (33): Siedem grzechów 13:55 Przygody Chucka Finna (12): Amnezja 14:25 30 ton! lista, lista – lista przebojów 14:55 Providence (10/40) 15:40 Pr. lokalny 16:00 Panorama 16:22 Pogoda 16:30 Złotopolscy (409) 17:00 Słoneczny patrol (2) 17:50 Program lokalny 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:55 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19:30 Słowa i znaki 20:00 M jak miłość (61) 21:00 Panorama 21:20 Sport-telegram 21:28 Pogoda 21:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:35 Wieczór filmowy Kocham Kino: Mój syn jest fanatykiem – film fab. prod. USA (1998); reż.: Udayan Prasad; wyk.: Om Puri, Rachel Griffiths, Stellan Skarsgård 0:05 Juha – film fab. prod. Fińskiej (1998); reż.: Aki Kaurismäki; wyk.: Sakari Kuosmanen, Kati Outinen, Andre Wilms 1:20 Ameryka szuka odpowiedzi – film dok. prod. USA 2:15 Fatalny rewolwer (34): Kuba Rozpruwacz

TV POLONIA

6:00 Kawa czy herbata 7:30 Gość Jedyńki 7:45 Kawa czy herbata 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Klan (566) 8:50 Studnia – magazyn folkowy: Kapela Andrzej Polaka – rep. i koncert 9:35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Huculski smak 10:00 Gwiazdowski polski sport: Marian Kasprzyk 10:30 Zgadnij, odpowiedź 10:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa 10:40 Papierowy teatrzyk: Stoliczku nakryj się 11:00 Tajemnica Sagali (8): Szkoła

magów 11:30 Klan (566) 12:00 Wiadomości 12:15 Sportowy tydzień 13:15 Plebania (31) 13:45 Szansa na sukces – Koncert laureatów 2000 (1) 14:40 Ojczyzna-polszczyzna: Zaczniemy od zmartwychwstania. O prozie Kazimierza Kutza 15:00 Wiadomości 15:10 Biezańcy 15:30 TAM TAM – Tytus Wojnowicz – występ zespołu 16:00 Panorama 16:21 Pogoda 16:30 Raj – mag. katolicki 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Zgadnij, odpowiedź 17:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa 17:40 Papierowy teatrzyk: Stoliczku nakryj się 18:00 Tajemnica Sagali (8): Szkoła magów 18:30 Panorama 18:50 Klan (566) 19:15 Dobranocka: Reksio 19:30 Wiadomości 19:55 Pogoda 19:57 Sport 20:00 Marszałek Piłsudski (4/8) 21:00 Plebania (31) 21:30 Cafe Fogg, czyli co nam zostało z tych lat 22:25 997 – magazyn kryminalny 23:00 Forum – pr. publ. 23:45 Monitor Wiadomości 0:05 Sportowy flesz 0:10 Kolejka – Lista przebojów 0:40 Powtórki programów

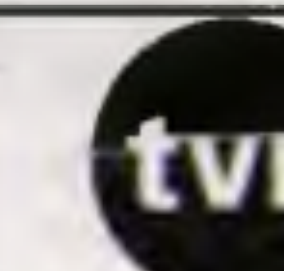
TELEWIZJA KRAKÓW

6:30 Kurier – pr. informacyjny 6:35 Echa dnia 7:00 Bajaz – serial anim. USA 7:30 Kurier – pr. informacyjny 7:35 Kłopoty z Zosią – serial 8:00 Kronika 8:10 Za sprawą samorządu 8:30 Kurier 8:45 Gość dnia 9:00 Malowanie obrazów – poradnik 9:30 Kurier 9:35 Mike Hammer – prywatny detektyw – serial 10:20 Regiony kultury 10:30 Kurier 10:45 Telekurier 11:15 Gość dnia 11:30 Kurier 11:45 To jest temat 12:00 Telenowyny – magazyn 12:30 Kurier 12:35 Życie i śmierć (2/4) – serial dok. 13:30 Kurier 13:45 Agrobiznes 14:00 Teleplotki 14:30 Kurier 14:45 To jest temat 15:00 W poszukiwaniu francuskich przysmaków 15:30 Kurier 15:40 Pogoda 15:45 Kronika 15:57 Warto wiedzieć 16:00 Nowe miasto 16:30 Kurier 16:45 Kwartet – magazyn 17:15 To jest temat 17:30 Kurier 17:50 Tematy dnia 18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 9 i 1/2 – magazyn reporterów 18:50 Warto wiedzieć 18:55 Załatwmy to razem 19:15 Na rynku pracy 19:25 Warto wiedzieć 19:30 Mówmy szczerze – magazyn 20:00 Telekurier – magazyn reporterów 20:30 Kurier 20:45 Eurotel – pr. publ. 20:55 Echa dnia 21:15 Sport 21:20 Tematy dnia 21:30 Kurier gosp. 21:45 Kronika 22:00 Ciało i dusza (1/6) – serial Wlk. Bryt. 22:45 Dolina – film dok. 23:35 Kurier

POLSAT

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Icredibile Hulk – serial anim. 7:25 Sabrina, nastoletnia czarownica – serial 7:50 Słoneczny patrol – serial 8:40 Miłość czy kochanie? – serial obycz. USA 9:30 Serce na rozdrożu – telenowela 10:25 Samo życie – serial 11:00 Amor Latino – telenowela 11:50 Z głową w chmurach – telenowela 12:45 Życie jak poker – telenowela pol. 13:15 Macie co chcieć 13:45 Trędowata – serial polski 14:45 Najzabawniejsze zwierzęta świata 15:15 Zamek czarodziejów – teleturniej dla dzieci 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa trzy śpiewaj ty 16:30 Strażnik Teksasu – serial 17:20 Bar 17:50 W imieniu prawa – talk-show 18:40 Pogoda 18:45 Informacje 19:05 Sport, pogoda 19:15 Amor Latino 20:00 Bar 20:45 Samo życie – serial obycz. 21:15 Szczeniackie wojsko – komedia USA (21:30 Lotto) 23:00 Informacje 23:15 Graffiti 23:25 Sport i pogoda 23:35 Puls biznesu 23:45 Bar 0:15 Magazyn Ligii Mistrzów

Telewizja Nova

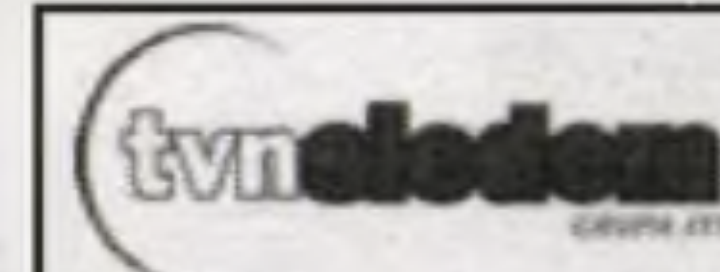
5:35 Kropka nad i 5:50 Wiosenna namiętność – telenowela 6:35 Telesklep 7:05 Brzydula – serial 7:50 Maska – serial anim. 8:15 Oliver Twist 8:40 Przyszłość z gwiazd (ost.) – serial anim. 9:05 Malusińscy – serial anim. 9:30

Telegra – teleturniej 10:30 Telesklep 11:30 Big Brother 12:10 Rozmowy w toku – talk-show 13:00 Galaktyka – teleturniej 13:30 Przyszłość z gwiazd (ost.) – serial anim. 13:55 Oliver Twist 14:20 Beverly Hills 90210 – serial 15:15 Milionerzy – teleturniej 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula – telenowela 17:10 Wiosenna namiętność – telenowela arg. 18:00 Rozmowy w toku – talk-show 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i pogoda 20:00 Big Brother – Bitwa 20:45 Oznaka zdrady – film sens. USA 22:35 Granice – serial dok. 23:05 TVN Fakty 23:20 Big Brother Ekstra 0:05 Nikki – serial komediowy USA 0:35 Ten-bit.pl 1:35 Maraton uśmiechu 2:00 Nie straconego

TV Puls

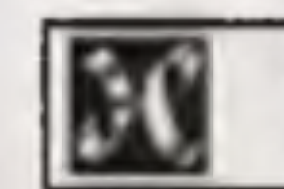
8:55 Kacper i przyjaciele 9:20 Baśnie braci Grimm – serial anim. 9:45 Byli sobie odkrywcy – serial anim. 10:15 Domek na prerii – serial 11:10 Dotyk anioła 12:00 Ulica zakochanych 12:50 Telesklep 13:55 Remington Steele – serial 14:45 Cudowne lata 15:15 Bill Cosby Show 15:45 Kacper i przyjaciele – serial anim. 16:05 Baśnie braci Grimm – serial anim. 16:35 Byli sobie odkrywcy – serial anim. 17:05 Domek na prerii – serial 18:00 Cudowne lata – serial 18:30 Bill Cosby Show 19:00 Dotyk anioła – serial 19:45 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego 20:00 Wydarzenia, sport i pogoda 20:30 Bydło Culpeppera – western USA 22:10 Studio otwarte Cybernetyki 7 23:10 Wydarzenia 23:30 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego

7:10 Kangoo – serial anim. 7:35 SOS i Croco – serial anim. 8:00 Izabella 8:50 Maria Emilia 9:40 Melrose Place – serial 10:30 Telegra 11:00 Gorączka w mieście 11:50 Telezakupy 13:50 Angela – serial obycz. 14:40 Kangoo – serial anim. 15:05 SOS i Croco – serial anim. 15:30 Magiczni wojownicy 15:55 Dragon Ball – serial anim. 16:20 Belfer z klasą – serial komediowy 16:45 Krok za krokiem – serial komediowy 17:15 Medicopter 117 – serial 18:10 Gorączka w mieście – serial sens. 19:05 Melrose Place – serial 20:00 Królowie ligi – film obycz. USA 21:45 Klaun – serial sens. 22:40 Wysłanniczka – film sens. USA 0:25 Big Brother 1:25 Śmieć się pan z tego – komedia obycz. USA

TV 4

6:00 Strefa „P” 6:30 Supergol 7:00 Muzyczne listy 7:50 Hoboczeki 8:20 Alvaro 9:20 Życiowa szansa – teleturniej 10:20 Cień anioła – serial s.f. 11:20 Miasteczko Evening Shade – serial 11:50 Kolorowy dom – serial komediowy 12:20 Jak dwie krople czekolady – serial komediowy 12:45 Egzamin z życia – serial 13:15 TV4Kropka.pl 13:45 Strefa „P” 14:20 Alicja w krainie czarów (1) – serial anim. 14:45 Muzyczne listy 15:35 Miasteczko Evening Shade – serial obycz. USA 16:00 Alvaro 17:00 Dharma i Greg – serial komed. 17:30 Hot Chat 2001 17:45 Dziennik 18:00 Życiowa szansa – teleturniej 19:00 Policjanci z Miami – serial 20:00 Wesoły babiniec – serial 20:30 Liga Mistrzów: Bayer Leverkusen – FC Liverpool (21:30 Dziennik) 22:40 Ten drugi – serial sens. 23:40 Fatum – thriller kanad.-USA 1:30 X laski 2:00 Muzyczne listy 2:50 Muzyczny VIP

HALLMARK

7:00 Hazardzista – serial 8:00 Zaginięni – serial 9:00 Spotkać białego psa – film obycz. USA 11:00 Tylko miłość (1/2) – film obycz. USA 13:00 Hazardzista – serial 14:00 Zaginięni – serial obycz. 15:00 Katts i pies – serial 16:00 Dr Quinn – serial 17:00 Spotkać białego psa – film obycz. USA 19:00 Dr Quinn – serial 20:00 Caffe Ole – komedia kanad. 22:00 Dopuszczalne ryzyko – thriller USA-kanad. 0:00 Caffe Ole – komedia kanad. 2:00 Katts i pies – serial

Zapiski Jakuba Klenia

POŁOWIĆ NA WODACH WSPÓLNOTY” (II)

Ostatnio pisałem o Przylasku Rusieckim. Dzisiaj, zgodnie z zapowiedzią, parę słów o pozostałych akwenach „Wspólnoty”. Do najbardziej atrakcyjnych łowisk w Krakowie należą niewątpliwie Bagry. To dość duży (31,4 ha) i nieźle zarybiony zbiornik. Bodajże trzy lata temu mój znajomy wyciągnął stamtąd na pęczek czerwonych robaków prawie metrowego suma. W latach 1998-2001 Bagry były zarybiane karpem, sumem oraz narybkiem szczupaka i węgorza. Jeszcze większy jest zespół akwenów Brzegi, położony na wschód od Bagrów (37,3 ha). Nigdy tam nie łowiłem, ale znam takich, którzy sobie Brzegi chwala. Do dyspozycji wędkarzy są trzy akwenty zarybiane karpem, linem, płocią, miarowym pstrągiem tęczowym, narybkiem sandacza, szczupaka i węgorza oraz sumem. Znanym, choć niestety najbardziej oddalonym od nowohuckich osiedli jest zalew w Kryspinowie. To 35,4 ha wody zarybionej karpem, płocią, narybkiem sandacza, szczupaka i węgorza oraz sumem. Obok znajduje się niewielki zbiornik Budzyn (1,1 ha) udostępniony Polskiemu Związkowi Wędkarskiemu. Przyznam, że ze względu na duży tłok wypoczywających (nad zbiornikiem są plaże i strzeżone kąpiele), praktycznie nigdy tam nie jeżdżę. Chociaż wtedy, gdy pogoda jest „pod psem”, ewentualnie wczesną wiosną lub jesienią, gdy nikt się tam nie kąpie, to nawet w Kryspinowie można połowić w spokoju. Nie odwiedzam również położonych obok siebie zbiorników w Ściejowicach i Jeziorzanach (3,9 oraz 4,5 ha wody). Chociaż oba są nieźle zarybione (można w nich złowić nawet świnkę oraz dorodne liny), to mają jeden mankament – są równie jak Kryspinów oddalone od Nowej Huty. Z tego powodu nie rozpisuję się również nad zbiornikiem w Pogórkach Tynieckich (16,4 ha), chociaż w roku ubiegłym został nieźle zarybiony. Wpuszczono do niego m. in. 3 tony karpia, pół tony leszcza tarlaka i 20 tysięcy sztuk letniego narybku szczupaka.

JAKUB KLEN

Za kierownicą

CZAS WYMIENIĆ OLEJ NA LEPSZY

Coraz doskonalsze technologie produkcji olejów silnikowych sprawiają, że wydłużają się przebiegi pomiędzy kolejnymi wymianami oleju. Niemniej każdy producent czy to oleju, czy silników samochodowych zaleca, by takiej wymiany dokonywać – bez względu na przebieg pojazdu, bo olej znajdujący się w nie użytkowanym silniku też się starzeje! – co najmniej raz w roku. Najlepiej na wiosnę. Dlaczego? Bo w mroźniejsze dni roku częściej używa się na dłuższych odcinkach tzw. urządzenia rozruchowego silnika, zwanego popularnie „ssaniem”, zaś nadmiar benzyny skraplający się w zimnym silniku spływa do miski olejowej rozcieńczając środek smarny, który traci swe właściwości. Dlatego wiosną lepiej wylać – ale nie na trawę, bo 1 litr oleju silnikowego zanieczyszcza skutecznie 1 hektar gruntu!!! – olej zmieszany z benzyną i zastąpić go nowym. Tym bardziej, że olej w silniku spełnia nie tylko funkcję smarną, lecz także chłodzącą. A latem – wiadomo – lubią bywać upały.

Jaki olej stosować do silnika? O tym decyduje producent agregatu napędowego auta i tych wskazówek – w trosce o długotrwałość eksploatacji – należy się trzymać. Warto jednak przyjąć zasadę, iż do silnika nalewamy olej NAJTAŃSZY Z NAJLEPSZYCH przeznaczonych do tego typu jednostki napędowej. Oczywiście olej powinien być markowy, a nie jakiś tam ORLEN czy inny kuszący wzrok niską ceną na półkach supermarketów. Ale z drugiej strony – bez przesady: syntetyk w silniku „poloneza” to wyrzucanie pieniędzy w...miskę olejową. Przekonanym przez nachalne reklamy, że najnowszą generację oleje uzdrowią stary, rozlatujący się silnik, przypomnę, że przed 30 laty silniki najlepszych samochodów sportowych kontentowały się takimi parametrami oleju, jakich już od lat nie spotyka się w bankach stojących na półkach sklepów motoryzacyjnych w Polsce. A przecież silnik „poloneza” konstruowany był we Włoszech w latach trzydziestych ubiegłego stulecia, zaś silnik „malucha”, stanowiący połowę silnika „volkswagena – garbusa” też konstrukcyjnie wywodzi się sprzed lat siedemdziesięciu. I praktycznie takie jednostki napędowe mogłyby być smarowane olejem do smarowania płaczków ziemniaczanych... Co innego nowoczesne jednostki z 4–5 zaworami na cylinder, dwoma wałkami rozrządu w głowicy, wtryskiem paliwa itp. Choć trzeba pamiętać, że wielozaworowy silnik miał już „peugeot” w roku 1912!

Wiosną w silniku trzeba przynajmniej skontrolować stan świec zapłonowych. W starszych silnikach, zasilanych paliwem ołowiowym, trzeba je oczyścić z jego nalotu na elektrodach, a świece wymienić na nowe po 15 000 km przebiegu. W silnikach nowszych, gdzie elektrody pokryte są warstwą metalu szlachetnych żywotność świec sięga nawet 80 000 km przebiegu! I takich nowoczesnych świec czyścić nie należy, bo zedrże się warstwę np. platyny, a poza tym produkty spalania paliwa bezołowiowego nie osadzą się na elektrodach. Za to warto się bacznie przyglądać przewodowi wysokiego napięcia, czy aby po zimie nie są spękałe i gorzej przewodzą prąd. Uchronić nas to może od niepotrzebnych postojów w upalnych promieniach słońca.

Skoro zaś mowa o upałach, to przed letnim sezonem warto wymienić płyn w układzie chłodzenia, jeżeli upłynął okres jego eksploatacji. Jaki to okres – podaje każdy wytwórca samochodu, ale zwykle zaleca się wymianę płynu chłodzącego na nowy po dwóch letnich sezonach. Zdecydowanie odradzam przy tym zastępowanie specjalnego płynu w chłodnicy – wodą. Co prawda jako ciecz gęstsza woda pozornie uszczelnia układy chłodzenia w starych samochodach, ale wrze (na poziomie morza!) w temperaturze +100 st. C, gdy płyn chłodzący nawet w +130 st. C.

WOJCIECH MACHNICKI

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Telezakupy 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Mapeciatka: Idealny przyjaciel 8:50 Jedynećka 9:25 Tajemnicze przygody (6): Dobry rzut 10:00 Muppet show, czyli rewia gwiazd: Harry Belafonte 10:25 Jim Henson Show (7) 10:55 Telezakupy 11:10 Zwierzęta świata: Tajemniczy świat ogrodów (1) – film dok. 11:40 Saga Rodu Gąźnial (32): Remanent – nauka języka niemieckiego 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:20 Kontrasty – świat, ludzie, pieniądze 12:25 Samo życie 12:45 Klan (580) 13:10 Pr. edukacyjny 13:20 Kiosk przy Wspólnej – poradnik dla ubezpieczonych 13:30 Telezakupy 13:50 Forum 14:35 Podróże małe i duże: Zaproszenie – Echa Galindów nad Krutynią 15:00 Wiadomości 15:10 Wyprzeć chorobę: Kobieta sprawa 15:35 Europa bez granic: Społecznicy 16:00 Rower Błażeja 16:30 Moda na sukces (1599) 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyneki 17:30 Klan (581) 18:00 Mój ślad w Telewizji: Tadeusz Roman 18:05 Między nami – audiotele 18:50 5 minut o Unii Europejskiej 19:00 Wieczorynka: Fraglesy 19:30 Wiadomości 19:56 Sport 20:01 Pogoda 20:10 Okruchy życia: Uwiedziony i zdradzony – film fab. prod. USA (1995) (za zgodą rodziców); reż.: Felix Enriquez Alcala; wyk.: Susan Lucci, David Charvet, Gabrielle Charteris 21:40 Kronika kryminalna 22:05 Tylko u nas 22:30 Monitor Wiadomości 22:55 Sportowy flesz 23:00 W poszukiwaniu utraconych lat – film dok. 0:00 Wiatrem przemienięło z – film fab. prod. argentyńsko-hispańsko-francuskiej (1998); reż.: Alejandro Agresti; wyk.: Vera Fogwill, Angela Molina, Fabian Vena

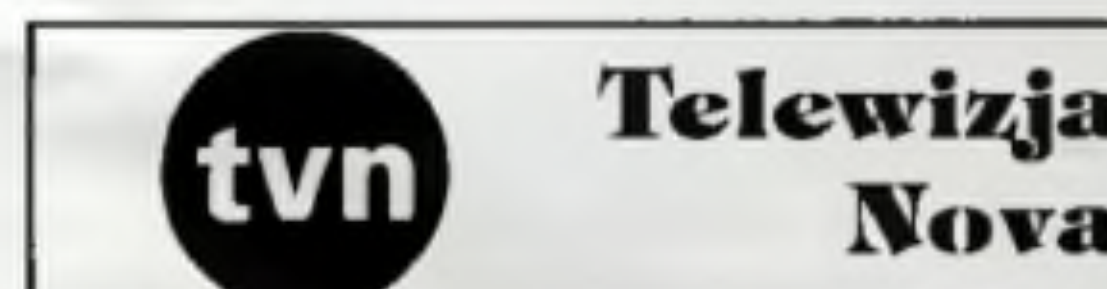
Hubner, Katarzyna Kaczmarek 14:30 Pola-Negri 15:00 Wiadomości 15:10 Rozmowy na nowy wiek: Z Pawłem Łozińskim – o zwykłych istotach 15:40 Przyrodnicy: Moja dżungla 16:00 Panorama 16:22 Pogoda 16:30 Archiwum Polskich Wydarzeń Kulturalnych: 1945. Goszyce 17:00 Teleexpress 17:20 Gość Jedyneki 17:30 Drzwi do lasu 18:00 Trzy misie (2/26): Nad bobrową rzeką 18:30 Panorama 18:50 Klan (567) 19:15 Dobranocka: Kocur Wawrzyniec i Przyjaciele 19:30 Wiadomości 19:55 Pogoda 19:57 Sport 20:00 Wieści polonijne 20:15 Gościniec 20:40 Polskie smaki 21:00 Rewizja osobista – film obycz. prod. polskiej (1972); reż.: Andrzej Kostenko, Witold Leszczyński; wyk.: Wiesława Mazurkiewicz, Zdzisław Maklakiewicz, Zygmunt Hubner, Katarzyna Kaczmarek 22:15 Improwizacje flamenco – Paco de Pena 22:55 Linia specjalna 23:45 Monitor Wiadomości 0:07 Sportowy flesz 0:10 Tylko rock: Robert Chojnacki-Big Beat – Platinowy koncert (1) 0:50 Karino (7/13): Droga do sławy 1:20 Powtórki programów

6:30 Kurier 6:35 Echa dnia – pr. publ. 7:00 Babar – serial anim. 7:30 Kurier 7:35 Opowieści Taty Bobra – serial 8:00 Kronika 8:10 9 i 1/2 – magazyn 8:30 Kurier 8:45 Gość dnia 9:00 Przewodnik po ekonomii 9:30 Kurier 9:35 Mike Hammer – prywatny detektyw – serial 10:20 Regiony kultury 10:30 Kurier 10:45 Telekurier 11:15 Gość dnia 11:30 Kurier 11:45 To jest temat 12:00 Odkryj nowy świat – reportaż 12:30 Kurier 12:35 Oko w oko z żywiołem – serial dok. 13:30 Kurier 13:45 Agrobiznes 14:00 Rodowody – Polskie młyny i wiatraki 14:30 Kurier 14:45 To jest temat 15:00 Legendy dalekich mórz – serial dok. 15:30 Kurier 15:40 Pogoda 15:45 Kronika 15:57 Warto wiedzieć 16:00 Załatwmy to razem 16:15 Na rynku pracy 16:30 Kurier 16:45 Odkryj nowy świat – reportaż 17:15 To jest temat 17:30 Kurier 17:50 Kronika Świętokrzyska 18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 Kundel bury i kocury 18:40 Warto wiedzieć 18:50 Rola – magazyn 19:05 Wieści spod Łysicy 19:25 Warto wiedzieć 19:30 Kino ma sto lat 20:00 Telekurier – magazyn reporterów 20:30 Kurier 20:45 Eurotel – magazyn 20:55 Echa dnia 21:15 Sport 21:30 Kurier gosp. 21:45 Kronika 22:00 W głębi duszy (2) – serial wł. 23:35 Kurier 0:00 Josephine – film fr.

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Zamek czarodziejów – serial anim. 7:25 Młody Herkules – serial fantasy 7:50 Strażnik Teksasu – serial 8:40 Boston Public – serial obycz. 9:30 W imieniu prawa – talk-show 10:25 Samo życie 11:00 Amor latino 11:45 Z głową w chmurach – telenowela 12:45 Życie jak poker – telenowela pol. 13:15 Izabella – serial obycz. pol. 13:45 Zerwane więzi 14:45 Graczykowie – serial komediowy 15:15 Incredibile Hulk – serial anim. 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa, trzy śpiewaj ty 16:30 Idol 17:20 Bar 17:50 Serca na rozdrożu – telenowela arg. 18:40 Pogoda 18:45 Informacje 19:05 Sport i Pogoda 19:15 Amor Latino 20:00 Bar 20:40 Liga Mistrzów – runda ćwierćfinałowa (21:30 Losowanie LOTTO) 22:40 Telewizyjne biuro śledcze – magazyn 23:10 Informacje 23:25 Graffiti 23:35 Sport i Pogoda 23:45 Puls biznesu 23:55 Bar 0:25 Magazyn Ligii Mistrzów 1:25 W imieniu prawa 2:00 Muzyka na bis

5:35 Kropka nad i 5:50 Wiosenna namietność – serial 6:35 Telesklep 7:05 Brzydula – serial 7:50 Maska 8:15 Oliver Twist – serial anim. 8:40 Młody Robin Hood (1/26) – serial anim. 9:05 Niezwykłe przygody Sindbada (1) – se-

rial anim. 9:30 Telegra – teleturniej 10:30 Telezakupy 11:30 Big Brother – Bitwa 12:10 Rozmowy w toku – talk-show 13:05 Maska – serial anim. 13:30 Młody Robin Hood – serial anim. 13:55 Oliver Twist – serial anim. 14:20 Beverly Hills 90210 15:15 Milionerzy 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula – telenowela kolumbijska 17:10 Wiosenna namietność – telenowela 18:00 Rozmowy w toku – talk-show 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i Pogoda 20:00 Big Brother 20:45 Król przedmieścia – polski serial komediowy 21:30 Kto was tak urządził? 22:00 Rodzina Soprano 23:05 TVN Fakty 23:20 Big Brother Ekstra 0:05 Granice – serial dok. 0:35 tv.onet – magazyn internetowy 0:55 Superwizjer 1:25 Nic straconego

9:20 Baśnie braci Grimm – serial anim. 9:45 Byli sobie odkrywcy – francuski serial anim. 10:00 Bydło Culpepera – western USA 12:00 Kuchnia polska – magazyn 12:20 M Kwadrat 12:50 Telezakupy 13:55 Remington Steele – serial 14:45 Cudowne lata – serial 15:15 Bill Cosby Show 15:45 Kacper i przyjaciele – serial anim. 16:05 Baśnie braci Grimm – serial anim. 16:35 Byli sobie odkrywcy – serial anim. 17:05 Domek na prerii – serial 18:00 Cudowne lata 18:30 Bill Cosby Show 19:00 Dotyk anioła – serial 19:45 Pytania... 20:00 Wydarzenia 20:30 Ressurrection Boulevard – serial obycz. 21:25 Obroza – film s.f. USA 23:15 Wydarzenia 23:25 Pytania...

7:10 Kangoo – serial anim. 7:35 SOS i Croco – serial anim. 8:00 Izabella 8:50 Maria Emilia 9:40 Melrose Place – serial 10:30 Telegra 11:00 Gorączka w mieście 11:50 Telezakupy 13:50 Angela – serial obycz. 14:40 Kangoo – serial anim. 15:05 SOS i Croco – serial anim. 15:30 Magiczni wojownicy 15:55 Dragon Ball – serial anim. 16:20 Belfer z klasą – serial komediowy 16:45 Krok za krokiem – serial komediowy 17:15 Klaun – serial 18:10 Gorączka w mieście – serial sens. 19:05 Melrose Place – serial 20:00 Na granicy – film obycz. USA 22:30 Marlin Bay – serial obycz. 23:25 Śmieć się pan z tego – komedia obycz. USA 1:05 Big Brother 2:05 Błędny ogień – film obycz. USA

6:00 Muzyczny VIP 6:30 Super VIP 7:00 Muzyczne listy 7:50 Hoboczeki – serial 8:20 Alvaro – serial 9:20 Życiowa szansa – teleturniej 10:20 Policjanci z Miami – serial 11:20 Miasteczko Evening Shade – serial 11:50 Dharma i Greg – serial komediowy 12:20 Jak dwie krople czekolady – serial komediowy 12:45 Egzamin z życia – serial 13:15 KINOMANIAK 13:45 Muzyczny VIP 14:20 Alicja w krainie czarów – serial anim. 14:45 Muzyczne listy 15:35 Miasteczko Evening Shade – serial 16:00 Alvaro 17:00 Przygody rodziny Addamsów II 17:30 Hot Chat 2001 – magaz. internautów 17:45 Dziennik 18:00 Życiowa szansa – teleturniej 19:00 Ten drugi – serial 20:00 W pogoni za tornadem – film sens. USA 21:50 Dziennik 22:00 Sport 22:05 Informator gosp. 22:15 Poliejanci z Miami – serial USA 23:15 Sabrina – komedia romantyczna USA 1:40 X La ski 2:10 Muzyczne listy 3:00 Strefa „P”

7:00 Hazardzista – serial obycz. 8:00 Zaginięni – serial obycz. 9:00 Uwierz w siebie – film obycz. USA 11:00 Emma – film kostium. Wlk. Bryt. 13:00 Gdzieś w Luizjanie – film obycz. USA 15:00 Katts i pies 16:00 Dr Quinn – serial obycz. 17:00 Uwierz w siebie – film obycz. USA 19:00 Dr Quinn – serial obycz. 20:00 Farma (1/3) – film obycz. USA 22:00 Tajemnica grobu: Legat Hiltopa Drive – horror USA 0:00 Farma (1/3) – film obycz. USA

Prawnik radzi

TRZYNASTKI

Na początku roku dokonywane są oceny pracy w roku ubiegłym. U wielu pracodawców stanowią one podstawę do nagradzania pracowników za uzyskane wyniki. Otrzymuje od czytelników pytania dotyczące wypłat tzw. trzynastek. Pytano mnie czy jest to prawo pracownika i obowiązek pracodawcy? Poniżej przedstawiam aktualny stan prawny dotyczący dodatkowych wynagrodzeń.

Fundusze na te nagrody pochodzą przede wszystkim z trzech źródeł:

♦ w gospodarce – ze środków zakładowych funduszy nagród, funduszy o podobnym charakterze lub innych środków pracodawców,

♦ w jednostkach sfery budżetowej – z wyodrębnionych środków przeznaczonych na dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników tej sfery,

♦ ze środków przeznaczonych na nagrody roczne dla osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Wymienione świadczenia pieniężne przyznawane w podmiotach gospodarczych oraz w jednostkach budżetowych nazywane są potocznie „trzynastkami”. Nagrody roczne, wypłacane na podstawie tzw. ustawy kominowej, mają charakter odrębny, w stosunku do nich ta nazwa nie ma zastosowania.

TRZYNASTKI W GOSPODARCE

Nagrody wypłacane z wyodrębnionych funduszy lub innych środków pracodawców należą do grupy nieobowiązkowych składników wynagrodzenia za pracę, nazywanych często pozostałymi elementami płacy pracownika. Mogą one stanowić ważne instrumenty oddziaływania pracodawców na pracowników i motywowania zatrudnionych do pracy wydajnej i jakościowo dobrej. Aby tak się stało, musi być spełnionych kilka warunków, wśród których istotne znaczenie ma znajomość przepisów o tych nagrodach. Zgodnie z tendencją do wzmacniania rangi umów w stosunkach pracy kodeks pracy nie zawiera kompleksowej regulacji uprawnień do tych nagród. Bezpośrednio o nagrodach kodeks wspomina tylko w art. 105 i 107 przewidujących uprawnienia pracodawców do przyznawania nagród i wyróżnień oraz w art. 87 par. 5 normującym potrącenie nagrody z zakładowego funduszu nagród na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych. Należy jednak pamiętać, że do tych świadczeń odnoszą się odpowiednio pozostałe przepisy kodeksu, zwłaszcza działu trzeciego o wynagrodzeniach za pracę i innych świadczeniach z nią związanych, w tym przepisy art. 77 par. 2 k.p. uprawniające pracodawców do wprowadzania w regulaminach wynagradzania innych świadczeń związanych z pracą oraz zasad ich przyznawania. Szczegółowe regulacje dotyczące uprawnień do nagród znajdują się przede wszystkim w układach zbiorowych pracy i w zakładowych regulaminach wynagradzania. W przypadku pracowników sfery budżetowej, jeżeli nie są oni objęci ponadzakładowym układem zbiorowym, przepisy te znajdują się w ustawach normujących ich prawa i obowiązki lub w rozporządzeniach wydanych przez ministra pracy i polityki społecznej, nazywanych – na ogół – pragmatykami zawodowymi.

Pracownik zatrudniony w gospodarce, chcąc sprawdzić, czy w jego zakładzie pracy mogą być wypłacane trzynastki, powinien zapoznać się z regulaminem wynagradzania lub zakładowym albo ponadzakładowym układem zbiorowym pracy. A najlepiej byłoby, gdyby o prawo do nagrody rocznej zapytał pracodawcę podczas uzgadniania warunków zatrudnienia.

ZASADY PRZYZNAWANIA TRZYNASTEK

Zakres osób uprawnionych do tych świadczeń oraz kryteria ich przyznawania powinny być określone w regulaminie wynagradzania, premiowania

lub nagradzania. Jeżeli dany pracodawca zawarł układ zbiorowy pracy, to uprawnienia do trzynastek określa w tym układzie. Godzi się zauważyć, że ostatnio coraz więcej pracodawców, również prywatnych, wykorzystuje przepisy obowiązujące w sferze budżetowej, dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Ponadto tworzone są fundusze nagród przeznaczanych na szybkie reagowanie na pozytywne zachowania pracownika, wykonanie nieplanowanych zadań, uchronienie zakładu pracy przed stratą, załatwienie intransigentnego kontraktu itp. Coraz częściej określone przez pracodawcę kwoty takiego funduszu przekazywane są kierownikom różnych szczebli, nawet majstrom i brygadziom. Przyspiesza to czas reakcji przełożonych na wyróżniające postawy pracowników, co ma duże znaczenie dla skuteczności całego systemu wynagradzania.

TRZYNASTKI W SFERZE BUDŻETOWEJ

Uprawnienia do tych świadczeń wynikają z ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. nr 160, poz. 1080 z późn. zm.). Trzeba tu zwrócić uwagę, że ustawa mówi o dodatkowym wynagrodzeniu, a nie o nagrodzie, ale podobieństwo tego świadczenia do nagród z różnych zakładowych funduszy nagród spowodowało, iż szybko zaczęto go nazywać trzynastką dla budżetowców.

Na podstawie art. 1 tej ustawy osobami uprawnionymi do otrzymania takiego wynagrodzenia są pracownicy następujących instytucji:

● Państwowych jednostek sfery budżetowej, w których środki na wynagrodzenia są kształtowane na podstawie odrębnej ustawy,

● Urzędów organów władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa, sądów i trybunałów wymienionych w ustawie z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) oraz Rządowego Centrum Legislacji. Jednostkami wymienionymi we wspomnianej ustawie są kancelarie Sejmu, Senatu, Prezydenta RP, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny, trybunał Konstytucyjny, Najwyższa Izba Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowe Biuro Wyborcze oraz Państwowa Inspekcja Pracy,

● Samorządowych jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, prowadzących gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych,

● Biur poselskich, senatorskich lub poselsko-senatorskich oraz klubów, kół i zespołów parlamentarnych.

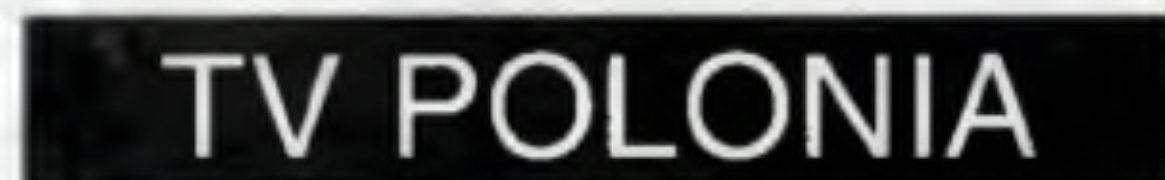
ODRĘBNE ZASADY

Spod działania ustawy z 12 grudnia 1997 r. wyłączone są pewne grupy zawodowe, zaliczane do sfery budżetowej: żołnierze oraz funkcjonariusze Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Celnej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej. Są to tzw. służby mundurowe, w stosunku do których mają zastosowanie odrębne przepisy resortowe.

(sp)

7:15 Wycieczki przyrodnicze; Niełatwo być suszem 7:50 Studio urody 8:00 Program lokalny 8:30 W labiryncie (101/120): Nagroda 9:00 Fatalny rewolwer (30/44): Traper 9:50 Wieczór z Jagielskim na bis 10:45 Zerwane więzi – film obycz. prod. USA (1974); reż.: Larry Peerce; wyk.: Beau Bridges, Meredith Baxter, Walter Brooke 12:25 Nieznane siły przyrody (1/7): Potęga zmysłów – serial dok. 13:00 Panorama 13:10 Fatalny rewolwer – serial 13:55 Przygody Chucka Finna (13): Wielka zamiana 14:25 Krzyżówka szczęścia – teleturniej 14:55 Providence (11/40) 15:40 Pr. lokalny 16:00 Panorama 16:22 Pogoda 16:30 Święta wojna – serial 17:00 Słoneczny patrol (3) 17:50 Program lokalny 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:55 Jeden z dziesięciu – teleturniej 19:30 VI Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena 20:00 M jak miłość (62) 21:00 Panorama 21:20 Sport-telegram 21:28 Pogoda 21:35 Linia specjalna – audiotele 22:35 Świadek wojny – film fab. prod. USA (1986) (za zgodą rodziców); reż.: Nathaniel Gutman; wyk.: Christopher Walken, Hywel Bennet, Marita Marshall 0:15 Polityczne gry o Kambodżę – film dok. 1:00 Football, football – mag. piłkarski

6:00 Kawa czy herbata 7:30 Gość Jedyneki 7:45 Kawa czy herbata 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Klan (567) 8:50 Rozmowy na nowy wiek: Z Pawłem Łozińskim 9:20 Przyrodnicy: Moja dżungla 9:40 Forum 10:30 Drzwi do lasu 11:00 Trzy misie (2/26): Nad bobrową rzeką 11:30 Klan (567) 12:00 Wiadomości 12:15 Marszałek Piłsudski (4/8) 13:15 Rewizja osobista – film obycz. prod. polskiej (1972); reż.: Andrzej Kostenko, Witold Leszczyński; wyk.: Wiesława Mazurkiewicz, Zdzisław Maklakiewicz, Zygmunt

TVP1

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Telegazety 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Mapeciatka (29): Strefa Dziwaka 8:50 Budzik 9:15 Kino Malucha: Dziewczynka z orzeszka 9:25 Stinky i Jake (41) 10:00 Muppet show, czyli rewią gwiazd: Leslie Ann Warren 10:25 Jim Henson Show (8) 10:55 Pan Złota Rączka (7, 8) 11:40 Telegazety 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:20 Horyzonty 12:45 Klan (581) 13:10 ZUS radzi 13:20 Dobra szkoła 13:30 Telegazety 13:50 Poszukiwacze zagubionych cywilizacji (7): Śmierć 14:15 Od Platona i Newtona... - Świat dźwięków (1) 14:40 Ja i moje życie: Rodzina 15:00 Wiadomości 15:10 Babiniec 15:35 Euroexpress 16:00 Rower Błężej 16:30 Moda na sukces (1600) 17:00 Telegazety 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Plebania (169) 18:00 Mój ślad w Telewizji: Andrzej Fidyk 18:05 Decyzja należy do ciebie: Puchar 19:00 Wiedzyanka: Miś z błękitnego domu 19:30 Wiadomości 19:56 Sport 20:01 Pogoda 20:10 Viper - serial prod. USA (za zgodą rodziców) 21:00 Sprawa dla reportera 21:35 Tygodnik polityczny Jedyńki 22:20 5 minut o Unii Europejskiej 22:30 Monitor Wiadomości 22:50 Sportowy flesz 23:00 Pegaz 23:30 Gorąco polecam - Lojalnie ostrzegam - film fab. prod. austriackiej (1997) (tylko dla dorosłych); reż.: Michael Haneke; wyk.: Susanne Lothar, Ulrich Muhe, Arno Frisch

TVP 2

7:15 Wycieczki przyrodnicze: Żyrafa - niebywałe zwierzę 7:50 Studio urody 8:00 Program lokalny 8:30 W labiryncie (102/120): Ojciec i syn 9:00 Fatalny rewolwer (31/44) 09:50 Co nam w duszy gra: Wiosna 10:45 Music-hall - film fab. prod. USA (1960); reż.: Tony Richardson; wyk.: Laurence Olivier, Brenda de Banzie, Joan Plowright 12:25 Nieznane siły przyrody (2/7): Świat bez granic 13:00 Panorama 13:10 Fatalny rewolwer - serial prod. USA 13:55 Przygody Chucka Finna (14): Powrót Buddy'ego 14:25 Euro-Quiz - quiz dla młodzieży 14:55 Providence (12/40) 15:40 Pr. lokalny 16:00 Panorama 16:23 Pogoda 16:30 J.A.G. Wojtkowe Biuro Śledcze (20) 17:20 Chłop i baba (6): Biznes, czyli biznes 17:50 Program lokalny 18:22 Pogoda 18:30 Panorama 18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Polaków portret własny 20:00 Całe zdanie nieboszczyka (6/10) 21:00 Panorama 21:20 Sport-telegram 21:28 Pogoda 21:35 Studio sport: Puchar UEFA 23:40 Bandycki Petersburg (3/23): Adwokat 0:35 Naiwniak - film fab. prod. USA (1994); reż.: Robert Benton; wyk.: Paul Newman, Jessica Tandy, Bruce Willis

TV POLONIA

6:00 Kawa czy herbata (w tym Wiadomości: 6:05, 6:30, 7:00, 7:25) 7:30 Gość Jedyńki 7:45 Kawa czy herbata 8:00 Wiadomości 8:11 Pogoda 8:15 Krakowskie Przedmieście 27 8:25 Złotopolscy (374): Obudzony 8:50 360 stopni dookoła ciała: Alergie 9:05 Kwadrans z medycyną: Na kolana 9:20 Literatura polska od A do Z 9:35 Linia specjalna 10:30 Zgadnij, odpowiedź 10:35 Przygody Rozbójnika Rumcajsa 10:40 Wyprawy z Azymutem kosmiczno-geologiczne 11:00 Tropiciiele gwiazd (15/26): Wszyscy na drzewie 11:30 Złotopolscy (374): Obudzony 12:00 Wiadomości 12:15 Wieści polonijne 12:30 Gościniec 12:55 Polskie smaki 13:15 Teatr Telewizji: Esther Vilar „Zazdrość”; (2001); reż.: Krystyna Janda; wyk.: Jan Englert, Krystyna Janda, Dorota Segda, Maria Seweryn 14:25 Robert Chojnacki-Big Beat - Platynowy koncert (1) 15:00 Wiadomości 15:10 360 stopni dookoła ciała: Alergie 15:25 Kwadrans z medycyną: Na kolana 15:40 Literatura polska od A do Z 16:00 Panorama 16:23 Pogoda 16:30 Nie tylko dla komandosów - rep. 17:00 Telegazety 17:20 Gość Jedyńki 17:30 Przygody dzielnego Sylvana (6): Szkatuła szczęścia 18:00 Tropiciiele gwiazd (15/26) 18:30 Panorama 18:50 Złotopolscy (374): Obudzony 19:15 Dobranocka 19:30 Wiadomości 19:55 Pogoda 19:57 Sport 20:00 Polaków portret własny 20:26 Ludzie listy piszą 20:45 Forum Polonijne 21:00 Teatr Telewizji: Esther Vilar „Zazdrość”; (2001); reż.: Krystyna Janda; wyk.: Jan Englert, Krystyna Janda, Dorota Segda, Maria Seweryn 22:15 Ludwig van Beethoven: V Koncert Es-dur „Cesarski” 23:00 Tygodnik polityczny Jedyńki 23:45 Monitor Wiadomości 0:07 Sportowy flesz 0:10 Euroexpress - mag. 0:25 Pegaz 0:50 Powtórki programów

6:30 Kurier 6:35 Echa dnia 7:00 Kłockowa kraina - serial 7:30 Kurier 7:35 Rycerze królestwa owadów - serial anim. 8:00 Kronika 8:10 Wieści spod Łysicy 8:30 Kurier 8:45 Gość dnia 9:00 Śladami wspólnej historii - serial dok. 9:30 Kurier 9:35 Mike Hammer - prywatny detektyw - serial 10:20 Regiony kultury 10:30 Kurier 10:45 Telekurier 11:15 Gość dnia 11:30 Kurier 11:45 To jest temat 12:00 Małe ojczyzny - dok. 12:30 Kurier 12:35 Humanoidy - film dok. kanad. 13:30 Kurier 13:45 Agrobiznes 14:00 Stacja PRL: „Wojsko” 14:30 Kurier 14:45 To jest temat 15:00 Jablko Newtona - serial popularnonaukowy 15:30 Kurier 15:40 Pogoda 15:45 Kronika 15:57 Warto wiedzieć 16:00 Kundel bury i kocury 16:15 Widziane z Franciszkańskiej - pr. publ. 16:30 Kurier 16:45 Małe ojczyzny - magazyn 17:15 To jest temat 17:30 Kurier 17:50 Tematy dnia 18:00 Kronika 18:20 Regiony kultury 18:30 Bzik kontrolowany 19:00 Warto wiedzieć 19:05 U siebie 19:25 Warto wiedzieć 19:30 Album Mazowsza - magazyn 19:45 Kościoły Pomorza Zachodniego 20:00 Telekurier - magazyn reporterów 20:30 Kurier 20:45 Eurotel 21:15 Sport 21:20 Tematy dnia 21:30 Kurier gosp. 21:45 Kronika 22:00 Znamy tę piosenkę - film fab. fr. 23:35 Kurier 0:00 Josephine - serial obycz.

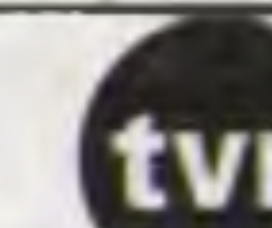
TELEWIZJA KRAKÓW

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Incredibile Hulk - serial anim. 7:25 Zwirowany świat Malcolma 7:50 Largo - serial 8:40 V.I.P. - serial sens. 9:30 Serca na rozdwoju - telenowela arg. 10:25 Rozwód po amerykańsku - serial komediowy 11:00 Amor Latino - telenowela 11:50 Z głową w chmurach - telenowela 12:45 Życie jak poker - telenowela 13:15 Macie co chcecie 13:45 Disco Polo Live 14:45 Benny Hill 15:15 Faceci w czerni - serial anim. 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty 16:30 Legendy kung-fu 17:20 Bar 17:50 W imieniu prawa - talk-show 18:40 Pogoda 18:45 Informacje 19:05 Sport, Pogoda 19:15 Amor Latino 20:00 Bar 20:45 Samo życie - serial 21:15 Ostry dyżur - serial (21:30 Losowanie Lotto) 22:10 Boston Public - serial obycz. 23:05 Informacje 23:15 Graffiti 23:25 Sport i Pogoda 23:35 Puls biznesu 23:45 Bar 0:15 Smutna Chili - dramat kanad.-fr. 2:05 Muzyka na bis

POLSAT

6:00 Piosenka na życzenie 7:00 Incredibile Hulk - serial anim. 7:25 Zwirowany świat Malcolma 7:50 Largo - serial 8:40 V.I.P. - serial sens. 9:30 Serca na rozdwoju - telenowela arg. 10:25 Rozwód po amerykańsku - serial komediowy 11:00 Amor Latino - telenowela 11:50 Z głową w chmurach - telenowela 12:45 Życie jak poker - telenowela 13:15 Macie co chcecie 13:45 Disco Polo Live 14:45 Benny Hill 15:15 Faceci w czerni - serial anim. 15:45 Informacje 16:15 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty 16:30 Legendy kung-fu 17:20 Bar 17:50 W imieniu prawa - talk-show 18:40 Pogoda 18:45 Informacje 19:05 Sport, Pogoda 19:15 Amor Latino 20:00 Bar 20:45 Samo życie - serial 21:15 Ostry dyżur - serial (21:30 Losowanie Lotto) 22:10 Boston Public - serial obycz. 23:05 Informacje 23:15 Graffiti 23:25 Sport i Pogoda 23:35 Puls biznesu 23:45 Bar 0:15 Smutna Chili - dramat kanad.-fr. 2:05 Muzyka na bis

Telewizja Nova

5:35 Kropka nad i 5:50 Wiosenna namiętność - telenowela 6:35 Telegazety 7:05 Brzydula - serial 7:50 Maski - serial anim. 8:15 Zorro (1/26) - serial anim. 8:40 Młody Robin Hood - serial anim. 9:05 Niezwykłe przygody Sindbada - serial anim. 9:30 Telegazety 10:30 Telegazety 11:30 Big Brother 12:10 Rozmowy w toku 13:05 Maski - serial anim. 13:30 Zorro - serial anim. 14:20 Beverly Hills 90210 15:15 Millionerzy 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula - telenowela kolumb. 17:10 Wiosenna namiętność - telenowela 18:00 Rozmowy w toku - talk-show 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i Pogoda 20:00 Big Brother 20:45 Zranione dusze - film obycz. USA 22:35 Adopcje - serial dok. 23:05 TVN Fakty 23:20 Big Brother Ekstra 0:05 Słaba pleć - film obycz. USA 2:05 Nic straconego

Brother 12:10 Rozmowy w toku 13:05 Maski - serial anim. 13:30 Zorro - serial anim. 13:55 Młody Robin Hood - serial anim. 14:20 Beverly Hills 90210 15:15 Millionerzy 16:00 TVN Fakty 16:15 Brzydula - telenowela kolumb. 17:10 Wiosenna namiętność - telenowela 18:00 Rozmowy w toku - talk-show 19:00 TVN Fakty 19:30 Kropka nad i 19:45 Sport i Pogoda 20:00 Big Brother 20:45 Zranione dusze - film obycz. USA 22:35 Adopcje - serial dok. 23:05 TVN Fakty 23:20 Big Brother Ekstra 0:05 Słaba pleć - film obycz. USA 2:05 Nic straconego

TV Puls

8:55 Kacper i przyjaciele 9:20 Baśnie braci Grimm - serial anim. 9:45 Byli sobie odkrywcy - serial anim. 10:15 Domek na prerii - serial 11:10 Dotyk anioła - serial 12:00 Remington Steele 12:50 Telegazety 13:55 Remington Steele 14:45 Cudowne lata - serial 15:15 Bill Cosby show 15:45 Kacper i przyjaciele 16:05 Baśnie braci Grimm - serial anim. 16:35 Byli sobie odkrywcy 17:05 Domek na prerii - serial 18:00 Cudowne lata - serial 18:30 Bill Cosby Show 19:00 Dotyk anioła - serial 19:45 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego 20:00 Wydarzenia 20:30 Pojedynek - film obycz. Wlk. Bryt. 22:20 Allo, allo - ang. serial komediowy 23:20 Wydarzenia 23:30 Pytania Krzysztofa Skowrońskiego

7:10 Kangoo - serial anim. 7:35 SOS i Croco - serial anim. 8:00 Izabella 8:50 Maria Emilia 9:40 Melrose Place - serial 10:30 Telegazety 11:00 Gorączka w mieście 11:50 Telegazety 13:50 Angela - serial obycz. 14:40 Kangoo - serial anim. 15:05 SOS i Croco - serial anim. 15:30 Magiczni wojownicy 15:55 Dragon Ball - serial anim. 16:20 Belfer z klasą - serial komediowy 16:45 Krok za krokiem - serial komediowy 17:15 Marlin Bay - serial obycz. 18:10 Gorączka w mieście - serial sens. 19:05 Melrose Place - serial 20:00 Fatalny błąd - film sens. USA 21:40 Cobra: Oddział specjalny - serial sens. 22:35 W potrzasku - film sens. Wlk. Bryt. 0:25 Big Brother 1:25 Fatalny błąd - film sens. USA

TV 4

6:00 Strefa „P” 6:30 Supergol 7:00 Muzyczne listy 7:50 Alicja w krainie czarów - serial anim. 8:20 Alvaro - telenowela braz. 9:20 Życiowa szansa - teleturniej 10:20 Ten drugi - serial 11:20 Miasteczko Evening Shade - serial 11:50 Przygody Rodziny Addamsów II 12:20 Jak dwie kropki czekolady - serial komediowy 12:45 Egzamin z życia - serial 13:15 TV4 Kropka pl 13:45 Strefa „P” 14:20 Alicja w krainie czarów - serial anim. 14:45 Muzyczne listy 15:35 Miasteczko Evening Shade - serial 16:00 Alvaro - serial 17:00 Dharma i Greg - serial komediowy 17:30 Hot Chat 2001 - magazyn internetowy 17:45 Dziennik 18:00 Życiowa szansa - teleturniej 19:00 Policjanci z Miami - pilot serialu sens. USA 20:00 Sabrina - komedia romantyczna USA 22:25 Dziennik 22:35 Sport 22:40 VIP 22:50 Ten drugi - serial sens. kan. 23:50 Odlotowi faceci - dramat kryminalny kanad. 1:35 X laski 2:05 Muzyczne listy 2:55 Muzyczny VIP

HALLMARK

7:00 Gdzieś w Luizjanie - film obycz. USA 9:00 Wędrowni w czasie - film s.f. USA 11:00 Chrysty: Wybory serca (1/2) - film obycz. USA 13:00 Niechciana - film obycz. Wlk. Bryt. 15:00 Katts i pies 16:00 Dr Quinn - serial 17:00 Wędrowni w czasie - film s.f. USA 19:00 Dr Quinn - serial 20:00 Outsider - western USA 22:00 Walter i Henry - film obycz. USA-kanad. 0:00 Duży skok - kryminal USA 2:00 Outsider - western USA

Wśród nas

MARIA KSIĄŻEK I MAGDA FARYS

Pani Maria Książek jest nauczycielką nauczania początkowego w Szkole Podstawowej nr 88 w os. Szklane Domy i zarazem wychowawczynią w klasie Magdy Farys II B. Uczniowie klas od I do III z SP 88 przed świętami wielkanocnymi wzięli udział w zajęciach w ramach Ścieżki Regionalnej w „Chałupie Szpinaka” w Nowohuckim Centrum Kultury oraz uczestniczyli ze swoimi pracami w konkursach na wielkanocne koszyczki, pisanki, kartki świąteczne. O konkursach piszemy na str. 7. Liczne prace uczniów SP 88 zostały wyróżnione przez organizatorów. Dwie uczennice klasy II B, której wychowawczynią jest Maria Książek właśnie, Magda Farys i Esterka Buska zrobiły bardzo ładne koszyczki wielkanocne. Rozmawiam z p. Marią Książek i Magdą Farys.

● Jak do tego doszło, że tak liczna reprezentacja Szkoły Podstawowej nr 88 wzięła udział w zajęciach w „Chałupie u Szpinaka” i tak dużo uczniów i uczennic przygotowało piękne prace na konkursy?

– Maria Książek: Biorąc udział w konferencji metodycznej dla nauczycieli z nowohuckich szkół podstawowych, dowiedziałam się o „Chałupie u Szpinaka” zorganizowanej przez pana Jurka Kujawskiego w Nowohuckim Centrum Kultury. Metodyczka zarekomendowała nam odbycie tam zajęć. Po mojej wizycie w Chałupie u Szpinaka i zapoznaniu się ze zbiorami oraz proponowaną lekcją zachęciłam koleżanki z klas początkowych do wzięcia udziału w zajęciach lekcyjnych w Chałupie. Dodatkowo dowiedziałam się o konkursach świątecznych.

● Jakże prace dzieci przygotowały na konkursy świąteczne?

– Maria Książek: Zgodnie z hasłem konkursów „Koszyczek Wielkanocny” dzieci przygotowały różnymi technikami pisanki wielkanocne, projekty kartek wielkanocnych, palmy wielkanocne oraz koszyczki. Sama byłam zaskoczona tak dużym zainteresowaniem dzieci konkursami oraz wykonaniem prac.

● Madziu, opowiedz, jak wykonałaś piękny koszyczek wielkanocny.

– Magda Farys: Koszyczek wykonałam samodzielnie przy pewnej pomocy mamy. Zrobiłam dużego baranka z wełny i ukraszałam pisanki.

Wszystkie ozdoby i kwiaty żonkile były zrobione z kolorowych papierów przeze mnie.

– Maria Książek: Potwierdzam, że Madzia ma uzdolnienia plastyczne i wyróżnia się swoimi pracami w klasie.

Na ręce Madzi gratulujemy wszystkim dzieciom ze Szkoły Podstawowej 88 pięknie wykonanych prac w konkursach wielkanocnych, na ręce pani Książek składamy gratulacje pozostałym paniom nauczycielkom klas od I do III i ich zdolnym uczniom. Może być także dumna pani dyrektor SP 88 Anna Mroczkowska ze swoich uczniów i nauczycieli.

Rozmawiał: Sławomir Pietrzyk
Fot. autor

Krakowska Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa przypomina P.T. Klientom - Członkom Kasy, że:

1. Górna granica kredytów udzielanych w Krakowskiej SKOK wynosi obecnie 50 000 złotych.

2. Od 1 marca br. uruchomiona została „Wiosenna Pożyczka Preferencyjna” w kwocie do 3000 zł z rocznym okresem spłaty. Oprocentowanie nominalne pożyczki wynosi 16% w skali roku, oprocentowanie efektywne, a więc faktyczny koszt kredytu wynosi tylko 8,8% pożyczzonej sumy. Pożyczki udziela się za poręczeniem 1 żyranta lub pod zastaw lokaty. Uwaga, pożyczka przeznaczona jest jedynie dla tych członków SKOK, którzy do tej pory regularnie spłacali swoje zobowiązania wobec Kasy. 3. W okresie do 15 czerwca 2002 r. Krakowska SKOK oferuje rodzicom dzieci przystępujących w tym roku do I Komunii św. tzw. „Pożyczkę Komuniijną” w kwocie do 2000 zł z rocznym okresem spłaty. Oprocentowanie nominalne pożyczki wynosi 15% w skali roku, a oprocentowanie efektywne (faktyczny koszt kredytu) wynosi tylko 8,2% pożyczzonej sumy. Pożyczki udziela się za poręczeniem 1 żyranta lub pod zastaw lokaty. Warunkiem uzyskania pożyczki jest wpis dziecka do dowodu osobistego.

4. Członkowie Kasy będący rencistami i emerytami, którzy nie ukończyli 65 roku życia, traktowani są na takich samych warunkach, jak pozostali członkowie Krakowskiej SKOK (mogą być poręczycielami kredytów, również znieśli dla nich został limit kwotowy pożyczek).

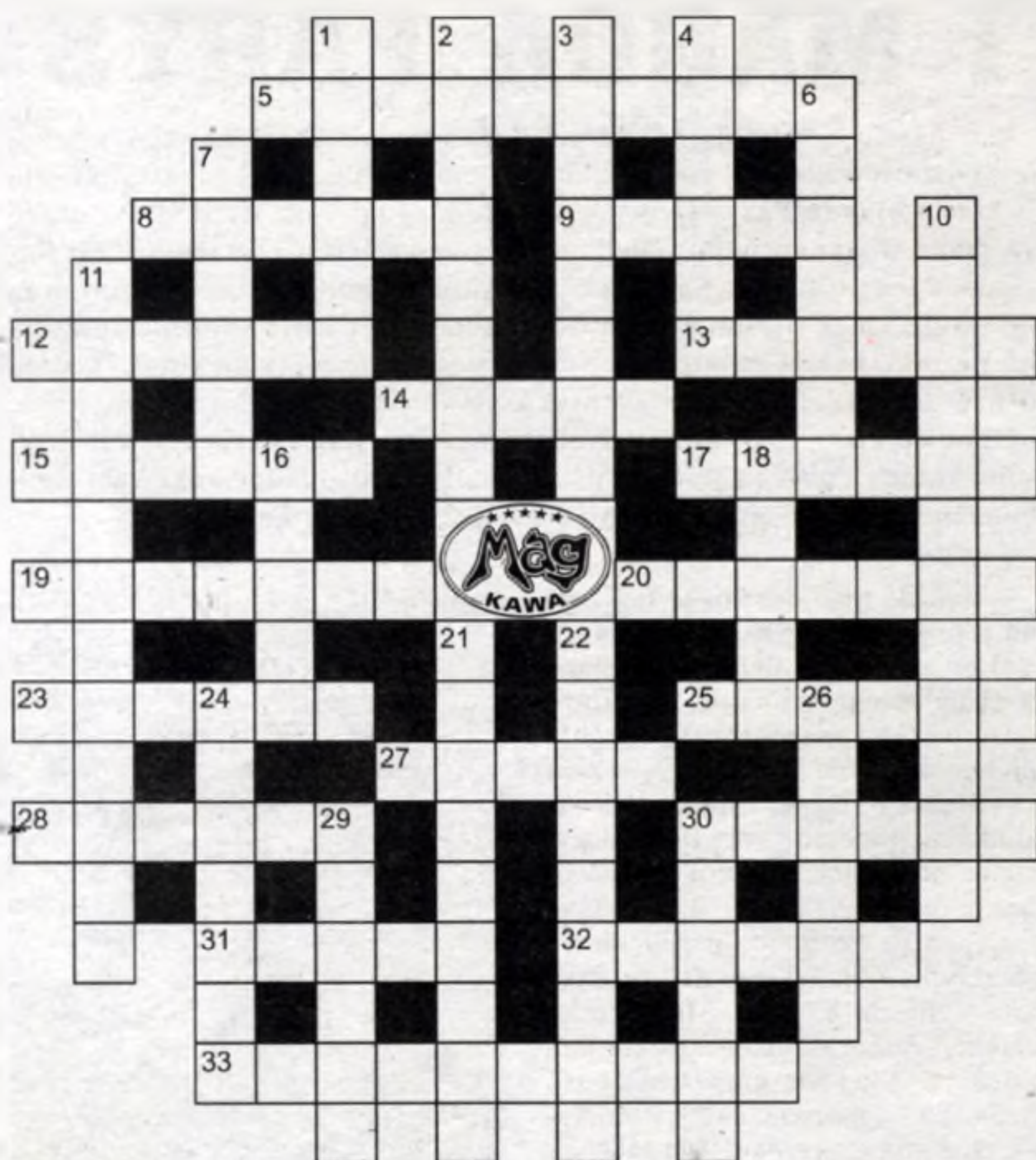

5. Członkowie naszej Kasy mogą dokonywać jednorazowych lub stałych zleceń na swoje miesięczne płatności, takie jak: opłata za czynsz, gaz, energię elektryczną, telefon i inne. Operacji tych dokonuje Dział Księgowości (Oddział I, ul. Ujastek 3). Opłata za zlecenie wynosi 2 zł od każdego przelewu.

Nasz adres: Krakowska SKOK, 30-969 Kraków, ul. Ujastek 3 tel. 643-73-99 lub 644-95-00 wew. 60-23, 60-31.

Pełny zakres usług świadczą również nasze oddziały znajdujące się na os. Boh. Września 80, os. Złotej Jesieni 1 (w Szpitalu im. L. Rydygiera), ul. Wielickiej 265 (w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym), pl. Szczepańskim 5, al. Mickiewicza 30 (AGH).

WSTĄP I ZAPISZ SIĘ DO NASZEJ KASY!

POZIOMO: 5. portret, wizerunek, 8. francuskie „przepraszam”, 9. duży port nad Wołgą, 12. wybitny francuski matematyk, fizyk, pisarz i filozof (1623–1662), 13. blaszane instrumenty muzyczne o niskiej skali, 14. pokruszone ziarno, 15. uchybienie czyjejś godności, zniewaga, 17. pomocnik proboszcza, 19. najmniejsza z grupy Wielkich Jezior na granicy USA i Kanady, 20. lek przeciwmiażdżycowy, 23. grubianin, 25. masyw górski w środkowej Grecji, siedziba Apollina i muz, 27. ogół roślin występujących na określonym obszarze, 28. według Koranu wieczna młoda i piękna dziewczyna będąca w raju mużulmańskim nagrodą dla wiernych, 30. przetarg, licytacja, 31. tkanina poliestrowa, 32. komórka nerwowa, 33. przetaczanie krwi.

PIONOWO: 1. barbakan, 2. przeciętna norma, wzorec, 3. ważne umowy międzynarodowe, 4. ostry sos pomidorowy, 6. drapieżna ryba z rodziny makrełowatych, 7. pieniężna gwarancja dotrzymania zobowiązania, 10. porównanie, zestawienie, 11. członek tajnego stowarzyszenia z pierwszej połowy XIX wieku, przeciwnego absolutyzmowi, głoszącego hasła narodowowyzwoleńcze i radykalny program społeczny, 16. powstaje wskutek rozproszenia światła słonecznego w atmosferze ziemskiej, 18. należy do Balearów, 21. całkowita zagłada, 22. ropne zapalenie torebek włosowych lub dawna nazwa kamienia szlachetnego barwy czerwonej (rubin, granat), 24. miasto we Włoszech nad Adygą, miejsce soboru katolickiego (1545–1563), 26. szef wyższej uczelni, 29. owoc tropikalny, 30. danie do zrozumienia.

Rozwiązania krzyżówki prosimy przysłać do 16 kwietnia 2002 r.

Rozwiązanie krzyżówki nr 12:

POZIOMO: 6. surrealizm, 8. cenzus, 9. Zeman, 12. rozeta, 13. kropla, 14. skroń, 15. Sforza, 17. aparat, 19. agresor, 20. Karelia, 23. grubas, 25. Papuas, 27. obraz, 28. ochota, 30. wałkoń, 31. retor, 32. wirusy, 33. fałszyfikat.

PIONOWO: 1. Kuczma, 2. prospekt, 3. kaszalot, 4. piżmak, 6. Mendoza, 7. meteor, 10. wulkanizator, 11. konfiguracja, 16. Zosia, 18. perła, 21. Kobierzyn, 22. mianownik, 24. biograf, 26. polysk, 29. Antyle, 30. Wersal.

Nagrodę za rozwiązanie krzyżówki nr 12 wylosowała p. Anna Pałac, zam. ul. Jutrzenka 34/1. Nagrodę można odebrać w redakcji w godz. 9–15. Po odbiorze należy przysłać do „Głosu” i dowodem osobistym.

TELEFON 998

PROMOCJA „ZAOCZNYCH”

W końcu marca b.t. w Szkole Aspirantów PSP odbyła się uroczysta promocja absolwentów studium zaocznego szkoły. Wcześniej, przez prawie dwa lata promowani absolwenci musieli godzić pracę zawodową w macierzystych jednostkach z nauką w Szkole Aspirantów PSP.

SZEŚĆ PŁONĄCYCH PAKAMER

30 marca br. strażacy z nowohuckiej Szkoły Aspirantów PSP otrzymali zgłoszenie, że w os. Bohaterów Września pali się pakamera. Na miejsce zdarzenia pojechały dwa samochody gaśnicze. Kierujący działaniami kapitan Krzysztof Wójcik, po przybyciu na miejsce stwierdził, że pożarem objętych jest aż 6 pakamer. W związku z trudnościami związanymi z uzupełnianiem zapasów wody w samochodach gaśniczych, konieczne stało się wysłanie na miejsce specjalnego samochodu – cysterny z wodą. Akcja gaśnicza trwała 2 godz. i 40 minut.

POŻAR NA „DYMAREK”

Dwa samochody z Zakładowej Straży Pożarnej Huty im. T. Sendzimira gasiły pożar samochodu, jaki wydarzył się na ul. Dymarek ostatniego dnia marca. W wyniku pożaru spaleni uległo wnętrze samochodu. Straty oszacowano na około 15 tys. zł.

ŚWIĘTA

W okresie dwóch świątecznych dni strażacy z nowohuckiej Szkoły Aspirantów PSP gasili 18 pożarów oraz usuwali 3 miejscowe zagrożenia. Jeden alarm okazał się fałszywy.

W ubiegłym tygodniu oddział bojowy Szkoły Aspirantów PSP interweniował 38 razy. W akcjach brało udział 286 strażaków i 49 samochodów. Łączny czas akcji wyniósł 25 godzin. Strażacy gasili 30 pożarów (w tym aż 10 pożarów traw!) i likwidowali 7 miejscowych zagrożeń (1 raz pomagali policji przy otwarciu mieszkania i 3 razy – musieli pomóc w zejściu na ziemię uwięzionym na drzewie kotom. (I)

W minionym tygodniu w Straży Miejskiej Oddział Nowa Huta zgłoszono 87 interwencji. Pouczono 61 osób. Mandatami karnymi ukarano 21 sprawców wykroczeń na łączną kwotę 1680 zł. Do Izby Wyrzeźwień odwieziono 1 osobę.

NA STRAŻY MIASTA

Straż Miejska zaczyna także wiosenne porządki, prowadząc czynności zmierzające do usuwania wraków pojazdów mechanicznych. W wyniku przeprowadzonego postępowania doprowadzono do usunięcia trzech samochodów. Jeden z pojazdów odholowano na koszt właściciela.

Strażnicy, patrolując osiedle Szkolne, usłyszeli krzyki dochodzące od strony ul. Bulwarowej. Po przybyciu na miejsce zastali tam grupę mężczyzn, z których jeden zachowywał się agresywnie i wykrzykiwał słowa uznane powszechnie za nieprzyzwoite. Mężczyznę wylegitymowano oraz poinformowano o sporządzeniu wniosku do Sądu Grodzkiego.

W okresie przedświątecznym funkcjonariusze patrolowali tereny placów targowych. W wyniku podjętych działań nie dopuszczono do procederu nielegalnego handlu. (sp)

UZDROWICIEL KOBIETA-FENOMEN HALINA CEGLIŃSKA-FORYSTEK

o sprawdzonej
i niespotykanej sile biopola.

Osiąga bardzo dobre efekty w leczeniu chorób psychosomatycznych, nerw, stanów lękowych, depresji psychicznych, bezsenności, schorzeń reumatycznych, narządu ruchu, przewodu pokarmowego, układu moczowego, krążenia, oddechowego, chorób tarczycy i skóry.

Laureatka I miejsca w plebiscycie „Uzdrowiciela” na najlepszego uzdrowiciela w Polsce.

Przyjmuje w Nowohuckim Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, dnia 13.04.2001 r. (poniedziałek), od godz. 13.00.

**Sprzedam działkę 52 a.
Ul. Habina, w Łęgu.
0601-50-60-60.**

**LEKCJE
ANGIELSKIEGO.
TEL. 0608-357-928**

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19 – pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-proc. bonifikatą książki promowanej obok. **Kupon jest ważny do 11 kwietnia 2002 roku.**

Imię i nazwisko:

Adres:

Wśród posiadaczy kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

Księgarnia „SKARBNIKA” poleca w tym tygodniu sensacyjne wspomnienia żony Antoine’a de Saint-Exupéry, Consueli pt. „Pamiętnik róży” wydaną przez „Znak”. Jest to historia burzliwego związku argentyńskiej rzeźbiarki ze słynnym pisarzem. Consuela miała duży wpływ na autora „Małego Księcia” i to ona wymyśliła postać róży.

Z KRONIKI POLICYJNEJ

PIJANI WANDALE

30 marca policjanci z KP Nowa Huta zatrzymali dwóch mężczyzn w wieku 22 i 24 lat, podejrzanych o uszkodzenie mienia. Wandale rozbili szyby w zakładzie zegarmistrzowskim oraz w klatce jednego z bloków w os. Kolorowym. Zatrzymani byli pod wpływem alkoholu. Przewieziono ich do izby wyrzeźwień.

SZESNASTOLETNI PIWOSZKA

Policjanci z KP Mistrzejowice-Czyżyny zatrzymali 16-letnią dziewczynę podejrzaną o kradzież piwa wartości 266 zł ze stacji benzynowej w os. Dywizjonu 303. Nieletnią umieszczono w Policijnej Izbie Dziecka.

WŁAMANIA DO SAMOCHODÓW

W nocy z 18 na 19 marca w os. Krakowiaków włamano się do fiata 126p, rozbijając trójkątną szybę w drzwiach od strony kierowcy. Z bagażnika samochodu skradziono linkę holowniczą, koło zapasowe, komplet narzędzi i inne drobne akcesoria. Straty wyceniono na 350 zł.

20 marca po południu włamano się do cinquanty, otwierając drzwi od strony kierowcy bliżej nie ustalonym narzędziem. Z auta skradziono radioodtwarzacz marki AIWA. Straty 650 zł.

W nocy z 20 na 21 marca w os. Na Skarpie włamano się do samochodu marki Kia Spectra. Sprawca po wybiściu szyby w tylnych drzwiach skradł z auta radioodtwarzacz panasonic. Straty 550 zł.

W nocy z 22 na 23 marca włamano się do poloneza parkującego na os. Kolorowym. Włamano się, wyłamując wkładkę zamka w przednich drzwiach od strony pasażera. Z auta skradziono pozostawione w nim dokumenty i płyty CD. Straty 500 zł.

PRZECINAJĄ KLÓDKI, ZRZYWAJĄ ŁAŃCUCHY

Przecinając łańcuch z kłódkami lub kłódkę albo je po prostu zrywając i wy-

ważając zamki w drzwiach, włamano się w ostatnich dniach marca do trzech obiektów. W nocy z 19 na 20 marca włamano się w ten sposób do kiosku kwiatowego w os. Centrum C. Z kiosku skradziono kwiaty, wazon ozdobne, świeczniki, drewniane rzeźby. Straty wyceniono na 1000 zł. Tej samej nocy, w podobny sposób włamano się do jednego z kiosków w rejonie HTS (przy ul. Mrozowej). Z kiosku skradziono artykuły spożywcze i papierosy. Tutaj straty wyceniono na 8 tys. zł.

W nocy z 22 na 23 marca włamano się do sklepu metalowego w os. Uroczym, z którego skradziono m.in. wiertarki, przedłużki kabli, noże, rury miedziane. W momencie pisania tej informacji straty nie były jeszcze ustalone.

„WYRWY”

Ostrzegamy kobiety! Nie wiadomo czemu to przypisać, ale zwiększyła się, i to niepokojąco, liczba kobiet okradanych z torebek sposobem na tzw. wyrwę.

18 marca o godz. 21.15 w os. Wilowym ofiarą nastoletniego złodzieja padła kobieta. Chłopak zerwał jej z ramienia torebkę i zbiegł w głąb osiedla. Straty wyceniła na 300 zł.

Tego samego dnia o godz. 22.15 do przechodzącej os. Centrum B (w pobliżu bloku nr 10) kobiety podbiegł młody mężczyzna. Wyrwał jej z ręki torebkę i pobiegł dalej. Poszkodowana straty wyceniła na 300 zł.

Wśród wielu takich zgłoszeń na policji znalazła się tylko jedna informacja o tym, że kobiecie udało się uratować torebkę. Zdarzenie nastąpiło 7 marca w os. Zielonym. Zaatakowana została w klatce schodowej bloku, w którym mieszka. Czekając tam na nią dwóch młodych mężczyzn, którzy przewrócili ją na posadzkę i usiłowali jej wyrwać z ręki torebkę. Ta jej z rąk nie wypuściła. Krzycząc, wzywała pomocy. Napastnicy przestraszyli się i uciekli. (jdz)

Polski Związek Motorowy

Kraków, al. Jana Pawła II (obok stacji STATOIL)

ZAPRASZA

SALON sprzedaży

– sprzedaż samochodów nowych i używanych
– ubezpieczenia komunikacyjne

tel. 644-33-88

tel. 643-66-66

fax 425-85-14

SERWIS autoryzowany

– tel. 644-17-60

– przeglądy gwarancyjne i pogwarancyjne

– naprawy wszystkich samochodów do 3,5 t

– kontrola zbieżności i geometrii kół

– analiza spalin, komputerowe badanie silnika (FIAT)

SKLEP z częściami zamiennymi – tel. 425-93-21

PRZEGLĄDY rejestracyjne wszystkich pojazdów do 3,5 t,

także napędzanych gazem

tel. 644-17-60

Wymiana opon i wyważanie kół

Salon czynny: pn.–pt. 9⁰⁰–18⁰⁰, sob. 9⁰⁰–13⁰⁰

Serwis czynny: pn.–pt. 8⁰⁰–18⁰⁰, sob. 8⁰⁰–14⁰⁰

Przeglądy rejestracyjne: pn.–pt. 8⁰⁰–19⁰⁰, sob. 8⁰⁰–14⁰⁰

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „SKARBNIKA” Anny Włodarczyk, mieszcząca się przy pl. Centralnym proponuje Czytelnikom „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” zakup książki promowanej obok z 5-procentową bonifikatą. **Kupon jest ważny do 11 kwietnia 2002 roku.**

Imię i nazwisko:

Adres:

Wśród posiadaczy kuponów zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999, **Straż Pożarna** 998, 646-01-98, 0601 42-52-00, **Policja** 997, **Pogotowie gazowe** 992, **Toksykologia** 411-99-99, **Informacja o lekach** 411-07-65 (g. 8-15, **Policja**, os. Zgody 644-44-44, **Straż Miejska** 680-15-00, **Pogotowie Ratunkowe - Nowa Huta** 644-49-99, **Pogotowie ADREM** (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 644-19-69, **Pogotowie dźwigowe** 644-23-08, **Pogotowie elektryczne** dla os. Oświecenia 647-05-65 w dni powszednie i 647-15-87 w dni świąteczne, **ADREM awarie poza budynkiem** 644-12-10, **Pogotowie c.o.** 644-38-46, **Wodociągi** 648-28-61. **Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin** 425-57-50.

MEDYCYNIA I ZDROWIE

♦ **GABINET MASAŻU LECZNICZEGO** (dypl. tech. Paweł Kaczor), os. Uroczę 6, tel. 644-43-07, pon.-piątek 14-19. Masaż klasyczny, regeneracyjny, manualne leczenie kręgosłupa, drenaż limfatyczny, moxibustion, yumeiho.

♦ **PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ** - os. Handlowe 8, tel. 644-78-26: badania jamy brzusznej, tarczycy, ginekologia, ciąża. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00, wtorek-piątek 9.00-13.00. Telefon 648-94-60 po południu.

♦ **GABINET MASAŻU LECZNICZEGO**. Os. II Plk. Lotniczego 9/1A, pon.-pt. 18-20. Tel. 647-28-15. Masaż leczniczy, relaksacyjny, segmentarny, akupresura, drenaż limfatyczny.

♦ **GABINET USG I ECHOKARDIOGRAFII**. K. Ideć i M. Kunz-Wojtyła, os. Stalowe 4 (przelączka), rej. tel. 648-33-62. Echo serca, USG: jamy brzusznej, tarczycy, sutki, jądra, przepływy naczyniowe.

OSRODEK TERAPII LASEROWEJ

Os. Złota Jesień 15b. Tel. 641-59-84.

♦ **CHIRURGIA** (dr med. M. Trystuła, lek. med. J. Łomnicki)

- zylaki kończyn dolnych (operacyjnie lub scleroterapia), pajączki naczyniowe

- choroby odbytu i jelita grubego (hemoroidy, szczeliny)

- choroby sutka (guzki)

- usuwanie znamion, blizn, narośli skórnych, tatuażu.

♦ **PROTEZOWNIA, STOMATOLOGIA**. Emerycy zniżki. Centrum B7. Tel. 643-58-83.

♦ **PROTEZY, NAPRAWY, niskie ceny**. Kolorowe 21. 425-88-53.

♦ **MASAŻE, FIZYKOTERAPIA, ODNOWA BIOLOGICZNA**. Os. Górali 18. Tel. 643-20-91 po 20.00.

♦ **SOLARIUM „EDEN”** zaprasza w godz. 9.00-20.00 na os. Kościuszkowskie 1. Oferujemy: atrakcyjne ceny, karty stałego klienta, dziesiąte opalanie gratis, wysoka jakość łóżek. Do każdego opalania folia ochronna gratis. Rezerwacja telefoniczna: 649-71-02.

USŁUGI RÓŻNE

♦ **REMONTY KOMPLEKSOWE, FLIZOWANIE**. 645-99-59.

♦ **USŁUGI SZKLARSKIE**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu), tel. 647-86-50.

♦ **FOTOLABORATORIUM, os. Centrum B 3**.

Tel. 643-20-49. 8-19, sob. 8-14. Usługi fotograficzne, atelier: zdjęcia ślubne, okolicznościowe, legitymacyjne.

♦ **PIECZĄTKI** - pełny zakres usług, wizytówki na drzwi, Centrum B 7 (obok PZU). Tel./fax 643-63-85 (10-18).

♦ **CZYSZCZENIE** dywanów i tapicerki, remonty kompleksowe, flizowanie. Tel. 644-65-41.

♦ **FOTO - VIDEO**, reportaże. Profesjonalny sprzęt i materiały. Tel. 0605-674-320.

♦ **ROWERY** - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-70-00, wew. 13, kom. 0502-73-00-87.

♦ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (na zimę - z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-70-00 wew. 13.

♦ **DOMOFONY - MONTAŻ, NAPRAWA**. Tel. 642-04-36.

♦ **ALARMY WŁAMANIOWE - TANIO**. Tel. 642-04-36.

♦ **DOMOWE USŁUGI FRYZJERSKIE**. 643-20-91 (po 20.00).

♦ **Krawieckie szycie na miarę**. Pl. Bieńczycki 1p. 0504-041-888.

♦ **Naprawa i sprzedaż torebek, toreb, plecaków, waliz itp.** Wszyskanie zamków do kurtki skórzanych. Boh. Września 58. 645-76-13.

♦ **NAPRAWA I SPRZEDAŻ PARASOLI**. Szkolne 14. 644-98-11.

♦ **NAJTAŃSZE USŁUGI OPTYCZNE**. Słoneczne 8. 643-78-22.

♦ **Naprawa torebek, plecaków (także zamki)**, Zielone 1, 644-11-23.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

♦ **„SALDO” - rozliczenia roczne, usługi księgowe**. 641-07-59.

♦ **„PROFIT”**, Bieńczycki Plac Targowy 5A, I piętro, kompleksowa obsługa. Tanie rozliczanie PIT-ów. 641-67-88, 0606 895-004.

♦ **„PRYMUS” - BIURO KSIĘGOWO-PODATKOWE**,

31-946 Kraków, os. Teatralne 24. Tel. 643-41-28, tel./fax 643-71-91. UMOWY LEASINGOWE, przedstawicielstwo Europejskiego Funduszu Leasingowego.

♦ **„IN PLUS” BIURO RACHUNKOWE**. os. Złotej Jesieni 15 C, pok. 6. Tel. 648-20-22 wew. 536, 0602-222-416. Kompleksowa obsługa firm, PIT-y, ZUS, rozliczenia roczne.

♦ **BIURO KSIĘGOWE. KOMPLEKSOWA OBSŁUGA FIRM, PIT-y, ZUS, ROZLICZENIA ROCZNE**. Osiedle Centrum A, bl. 3, wejście z przelączki.

Tel. 644-62-92, 0603-75-69-96.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

♦ **AGENCJA „NIERUCHOMOŚCI POLSKIE”**. Poszukujemy ciekawych ofert domów, mieszkań, działek do wynajęcia, dzierżawy, sprzedaży. (012) 428-13-20.

♦ **„STYL” LICENCJONOWANE BIURO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI. KUPNO - SPRZEDAŻ DOMÓW, MIESZKAŃ, DZIAŁEK**. Zapewniamy: kompleksową, bezpieczną obsługę transakcji. Polecamy: porady prawne, kredyty bankowe. Biuro czynne we wtorki i czwartki od 11.00 do 18.00, os. Bohaterów Września 76 (pawilon). Tel./fax 647-52-47, 0602-12-82-82.

♦ **AGENCJA NIERUCHOMOŚCI „TARA” - licencja zawodowa**. Mieszkania, domy, działki - obsługa prawna, kredyty bankowe. Prowadzimy zarząd nieruchomościami Wspólnot Mieszkaniowych.

Os. Ogrodowe 14. Tel./fax 644-00-59, 0605-539-951.

♦ **www.twojdom.icenter.pl** 643-76-60. LICENCJA.

♦ **„WAGA” os. Handlowe 8** - sprzedaż, zamiana. (012) 648-89-47, (012) 425-78-24.

KREDYTY, POŻYCZKI

♦ **Kredyty do 8000 zł bez poręczycieli, również dla pracowników HTS**. Tel. 641-67-88, 0606-895-003.

UBEZPIECZENIA

♦ **KOMPLEKSOWE UBEZPIECZENIA**. Atrakcyjne pakiety OC, AC, NW - PZU S.A., SAMOPOMOC, WARTA, ERGO HESTIA, HEROS, AGROPOLISA.

Bieńczycki Plac Targowy 5A. 648-67-23, 0606-895-003 (9.00-17.00, soboty 9.00-13.00).

♦ **UBEZPIECZENIA** - najkorzystniejsze komunikacyjne. Pakiety ubezpieczeniowe OC, AC, NW dla samochodów nowych i komisyjnych - „WARTA”, PZU, „ERGO HESTIA, DAEWOO, „COMPENSA”, „SAMOPOMOC”, „AGROPOLISA”, „INTER-POLSKA” - DALEW s.c., os. Słoneczne 2, tel. 643-05-48 w godz. 8.00-18.00, sobota 9.00-13.00. Bilety autobusowej komunikacji międzynarodowej.

PRACOWNIA ZŁOTNICZA

♦ **BIŻUTERIA ZŁOTE, SREBRNE, USŁUGI, NAPRAWY. GRAWEROWANIE**. Ceny producenta. Skup złota i srebra. BIEŃCZYCKI PLAC TARGOWY 23/1 (I p.). Tel. 685-53-80.

PREZENTY, UPOMINKI

♦ **ZBYCH ZAPRASZA NA STRYCH**. Pl. Bieńczycki 22, I p.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

♦ **WULKANIZACJA** pełny zakres napraw dętek i opon, komputerowe wyważanie kół - „KRAWAL”, ul. Kocmyrowska (przy Cienistej i Bulwarowej).

TEL. 425-70-08, 643-09-98. Pon. - piątek 8-20, sobota 8-14. Sprzedaż ogumienia: „Stomil Olsztyn, Dębica”, „Michelin”, „Pirelli”.

♦ **AUTOKOMPUTERS.c., A. Bulanda, inż. L. Walasek**. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. Kraków, ul. Siewna 26 (baza Hydrokopu), w godz. 8-16. Tel. 415-66-22 i 415-66-06. **Oddział Nowa Huta, ul. Makuszyńskiego 9B**, tel. 644-18-80, pon.-pt. 7.30-17.00.

♦ **MECHANIKA, DIAGNOSTYKA, WULKANIZACJA** - pełny serwis opon, sprzedaż opon; kompletne naprawy, ustawianie geometrii kół. RUDYK, al. Jana Pawła II 154, pon. - pt. 8-18, sob. 8-14, tel. 648-34-18.

♦ **AUTOALARMY, BLOKADY, CENTRALNE ZAMKI, FOLIOWANIE SZYB**. Bieńczyce, ul. Cienista 12, tel. 644-45-17.

♦ **AUTO-SERVICE**: autoryzowany dealer firmy CASTROL. Piotr Fijałkowski, os. Słoneczne 8A, tel. 644-37-43, czynne 8-16, poleca komputerowy pomiar geometrii i komputerowe wyważanie kół, bezstykową zmianę opon, pneumatyczne smarowanie, podciśnieniową wymianę olejów, mycie podwozia i nadwozia oraz silników. Oleje CASTROL po promocyjnych cenach. Opony DEBICA.

♦ **AUTOCENTRUM BLASK**, ul. Bulwarowa 33, AUTOMYJNIA tel. 644-89-06 czynna od pon. do sob. 8-18, niedziela 8-15, całodobowy parking strzeżony.

♦ **AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE**. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.

♦ **RADIOODTWARZACZE, ALARMY, URZĄDZENIA GŁOŚNO MÓWIĄCE DO TELEFONÓW GSM** - sprzedaż, montaż, ul. Dolnomłyńska 4, tel. 0-605-674-320.

♦ **AUTOSZYBY** - sprzedaż, montaż, przyciemnianie (atest), naprawa, polerowanie, szklenie busów. SZYBERDACHY. MAGNETYZERY MULTIMAG. Nowa Huta. 425-88-21, 0603-233-889.

♦ **AUTO ZŁOM „DACZEW”** - kasowanie, holowanie samochodów, sprzedaż części. Al. Solidarności 20. Tel. 0603-694-120.

ARTYKUŁY BIUROWE

♦ **„RENMAR” - hurtownia art. biurowych i szkolnych**. Zopatr. biur, szkół, sklepów, os. Złotego Wieku 88. Tel. 641-32-32.

KWIACIARNIE

♦ **KWIACIARNIA „KALINA”**, os. Centrum D, bl. 1, czynna od pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty godz. 8-17, w niedziele godz. 9-15. Tel. 644-33-36. Również zamówienia z dostawą do domu.

♦ **KWIACIARNIA „CUPIDO”**, pl. Targowy Bieńczyce 6. Tel. 641-46-35. Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

USŁUGI RTV

♦ **NAPRAWA TELEWIZORÓW U KLIENTA**. 645-92-08.

♦ **NAPRAWA TELEWIZORÓW, MONITORÓW U KLIENTA**. Dojazd gratis. 648-13-55, 0502-78-96-62.

♦ **NAPRAWA RTV**. Centrum A, bl. 5. Tel. 644-34-70.

AGENCJE TURYSTYCZNE

♦ **„ANNA TOUR”**, os. Centrum A, bl. 1, tel. 644-13-66 i 644-26-76 ♦ kwatery ♦ ubezpieczenia Warta, Polonia, Daewoo, Samopomoc ♦ wczasy ♦ wycieczki krajowe i zagraniczne ♦ bilety autobusowe po całej EUROPIE, promowe - STENA LINE, SAMOLOTOWE ♦ paszporty, bogata oferta zagraniczna ♦ last minute.

OGŁOSZENIA DROBNE

♦ **ANTENY**. (012) 648-30-42.

♦ **ANGIELSKI** - korepetycje. 643-38-77.

♦ **CHOWANIE** rur, wodomierze, piece gazowe, flizowanie.

648-70-93, 0501-340-352.

♦ **DOMOFONY** (012) 649-14-30, 0501-356-044.

♦ **DOM** z prosperującym barem, k. Huty, sprzedam (ewentualnie 3-, 4-pokojowe + dopłata).

387-18-33.

♦ **FLIZOWANIE**, malowanie, panele, hydraulika. 0603-487-967, (012) 643-70-94.

♦ **GARAŻ** blaszak do wynajęcia, ul. Stadionowa 9.

(012) 644-38-29.

♦ **HYDRAULIKA**, flizowanie, remonty.

(012) 645-41-64, 0608-640-327.

♦ **JAMNIKI**.

643-77-35.

♦ **ŁODÓWKI**, zamrażarki - naprawa u klienta, gwarancja.

647-51-22, 425-86-14.

♦ **MEBLE** kuchenne, nietypowe zabudowy, szafy z drzwiami rozsuwanymi, panele podłogowe, ściennie.

Bulwarowa 21. Nowy telefon (012) 642-24-82, 0501-38-20-47.

♦ **MŁODY** szuka pracy, uprawnień na wózki. 0505-722-319.

♦ **NAPRAWA** piecyków, hydraulika, wodomierze.

(012) 648-48-32.

♦ **NAPRAWY** lodówek, pralek. 648-00-30.

♦ **ODDAM** segment meblowy, używany. 641-29-27.

♦ **PANELARZ**. 0504-053-225.

♦ **PIT-y** wypełniam. 645-89-13.

♦ **POTENCJA USA**. 0603-221-532.

♦ **POŻYCZKI** bankowe. (10.00-17.30), os. Centrum B7.

♦ **PRZESTRAJANIE** starych radioodbiorników, 20zł.

648-76-95, Piastów 41/58.

♦ **REHABILITACJA**, masaże lecznicze, tanio - dojeżdżam.

Tel. 641-03-21, 647-59-71, 0501-787-425.

♦ **ROZLICZAMY** PIT-y. 644-82-37, 644-52-45.

♦ **RYSunek** odręczny, architektoniczny - korepetycje.

0502-112-515.

♦ **SPRZEDAM** 13a, Łuczanowice, prąd, woda, gaz, kanalizacja pod garaże itp.

(012) 644-80-85.

♦ **SPRZEDAM** 74 m kw. 0602-306-040, (012) 647-92-57.

♦ **STOLARSTWO**. 644-32-06.

♦ **SZKLARSKIE** pogotowie. 649-15-94.

♦ **SZKLARZ**, oprawa obrazów, os. Szkolne 30.

644-27-07.

♦ **WIDEOFILMOWANIE** SVHS. 645-05-68.

♦ **WSZYSTKO** remontujemy.

(012) 644-83-54.

♦ **ZAMIENIĘ** dwupokojowe na trzypokojowe.

(012) 645-48-16.

♦ **ZAMIENIĘ** mieszkanie kwatrunkowe, 54 m kw. na mniejsze.

643-64-70.

♦ **ZAMIENIĘ** mieszkanie 3-pokojowe, 64 m kw. na dwa oddzielne.

648-92-52.

♦ **ZAMIENIĘ** 4-pokojowe na dwa mniejsze.

647-13-05.

♦ **ZASTRAJKOWAŁ** telewizor? Dzwon 645-47-65.

♦ **ZGINĘŁA** suczka czarna, kudłata. Kundel wabi się Berta. Znalazcę prosimy o kontakt.

Tel. 644-04-69.

♦ **ŻALUJE**. Tel. 0503-522-700.

♦ **ŻALUJE**. Tel. 685-00-68.

Kupię łóżko piętrowe dla dzieci. Tel. 649-77-45.

SPRZEDAM KOMPUTER

Intel Pentium 133 MHz,
32 MB RAM,
HDD 850 MB,
SVGA, karta dźwiękowa,
CD-ROM
FDD 1,44,
monitor Hyundai,
Delux Scan 15" PRO,
color,
Win '95 + Word

Cena 700 zł

**Tel. 647-08-41,
0606-419-162**

Z „GALEONEM” PRZEZ EUROPE

Biuro Podróży „Galeon” proponuje bardzo atrakcyjną ofertę OBOZÓW I KOLONII na LATO 2002, na południu Europy.

WŁOCHY

• Rimini – kolonia letnia – 8 turnusów, 11 dni. Cena: 1099 zł – **NAJNIŻSZA CENA W KRAKOWIE !!!**

• Rimini – obóz młodzieżowy – 6 turnusów, 10 dni. Cena: 1280 zł.

W programie m.in. zwiedzanie Wenecji, Rzym, Aquafan, Aquabell (miasteczko wodne), Italia w miniaturze, Delfinarium (statkiem), Mirabilandia (park rozrywki), San Marino.

• Cesenatico – obóz młodzieżowy – 6 turnusów, 12 dni. Cena: 1380 zł. Wycieczki: Wenecja, Atlantica – jeden z największych wodnych parków rozrywki we Włoszech. Aquaria – kolejny wodny park rozrywki wyposażony w zjeżdżalnie, baseny – w tym jeden z hydromasazami, jezioro z łódkami i kajakami, minisamochodzik, boiska do gier i zabaw. Nocny rejs statkiem z dyskoteką – kilkugodzinny rejs luksusowym jachtem do Rimini połączony z postojem i spacerem po Rimini. Republika San Marino – najstarsze na świecie państwo – największy sklep wolnocłowy na świecie!

BULGARIA

• Złote Piaski – obóz młodzieżowy – 5 turnusów, 14 dni. Cena: 1199 zł i 1285 zł. **HOTEL Z BASENEM.**

W programie m. in. wycieczki: Warna – trzecie pod względem wielkości miasto w Bułgarii. Warna to nie tylko miejsce bitwy z dawnych wieków, to także największy port morski w Bułgarii, ze wspaniałą przystanią jachtową. Oprócz zakupów będzie szansa zobaczyć słynne warneńskie delfinarium.

CHORWACJA

• Kastel – obóz młodzieżowy – 8 turnusów, 11 dni. Cena: 1280 zł. W programie m. in. wycieczki: Trogir, Plitwickie Jeziora, Split, rejs statkiem wycieczkowym, „Wieczór Chorwacki”.

• Karlobag – obóz młodzieżowy – 7 turnusów, 12 dni. Cena: 1360 zł i 1390 zł. W programie m.in. wycieczka na wyspę Pag. Plitwickie Jeziora ze szmaragdową wodą jezior, soczystą zielenią i bielą skał to prawdziwy cud natury. Atrakcją będzie też rejs statkiem po jeziorze Kozjak – największym w Plitwicach. Będzie niepowtarzalna okazja zobaczenia Zadaru – największego miasta w tej części wybrzeża. W drodze powrotnej – wizyta w Paklenickim Parku Narodowym. Oprócz walorów krajozobowych Karlobag posiada szereg pięknych budowli z katedrą św. Jakowa. Nad miastem góruje twierdza św. Anny, skąd rozciąga się najlepszy widok na miasto, port oraz najbliższe wysepki wybrzeża.

WĘGRY

• Balatongyörök n. Balatonem – obóz młodzieżowy – 4 turnusy, 12 dni. Cena: 1095 zł. W programie m.in. wycieczka po okolicach Balatonu – w trakcie tej całonocnej wycieczki można zobaczyć: Tapolca – jedno z najpiękniejszych miasteczek węgierskich. W Sümeg – wspaniały potężny zamek warowny oraz ruiny fortecy Szigliget. Budapest – Góra Gelerta, Góra Zamkowa – możliwość zakupu ciekawych pamiątek, przejazd przez słynne mosty budapeszteńskie, w tym most Małgorzaty, zabytkowe centrum.

SŁOWACJA

• Modra – kolonia letnia – 4 turnusy, 13 dni. Cena: 1095 zł. Obóz młodzieżowy – 4 turnusy, 13 dni. Cena: 1070 zł.

Zamki, muzea, jaskinie, ciekawostki turystyczne i największe atrakcje zwiedzanych miast (m.in. Bratysława – stolica Słowacji), jaskini Driny – położonej w Małych Karpatach z charakterystycznymi stalaktytami i innymi naciekowymi formami, zamku Czerwony Kamień, szlacheckiej siedziby rodu Palffy (z ciekawą ekspozycją muzealną obrazów, ceramiki, szkła i porcelany). W zamkowym parku rośnie największy na Słowacji kasztan. W programie – również wycieczka do Wiednia i w Morawski Kras – park krajozobowy w Czechach położony na obszarze 100 km kw. z ponad 1000 jaskiń.

GRECJA

• Nea Skioni – obóz młodzieżowy – 6 turnusów, 14 dni. Cena: 1350 zł i 1395 zł. **LUKSUSOWE APARTAMENTY Z BASENEM.** W programie m.in. Waterland – wizyta w miasteczku wodnym. Okazja do zrobienia zakupów w Salonikach – drugim co do wielkości mieście w Grecji. Półwysep Kassandra – jedna z trzech odnog półwyspu Chalkidiki, niepisana stolica półwyspu Kassandra – miasteczko Kalithea oraz jedna z wielu miejscowości turystycznych – miasteczko Polichrono.

ZATRUDNIMY WYKWALIFIKOWANYCH KIEROWNIKÓW I WYCHOWAWCÓW KOLONIJNYCH!!!

Po szczegółowe oferty zapraszamy do naszego biura od poniedziałku do piątku w godz. 10.30–17.00 Kraków, os. Górali 5 (bud. Ośrodka Kultury C. K. Norwida i kina „Sfinks”) tel./fax: (012) 642-26-20, tel. c. HTS 644-46-66 wew. 57-60, tel. kom. 0606 394 103. Biuro posiada już własną stronę internetową: www.galeon.krakow.pl oraz e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

RECYKLING PO EUROPEJSKU

W środę 27 marca br. spółkę Słag Recycling zajmującą się likwidacją hutniczej haldy w Pleszowie odwiedził minister ochrony środowiska Stanisław Żelichowski. Zapoznał się z procesem odzyskiwania kruszyw, które służą m.in. do budowy autostrad.

Słag Recycling sp. z o.o. powołana została do życia w lutym 1998 roku, jako wspólne przedsięwzięcie Huty im. Tadeusza Sendzimira S.A. oraz konsorcjum Central European Recovery Holdings L.P. W imieniu konsorcjum kapitałem zarządza St. Paul's Environmental Regeneration Ltd. Działalność Spółki jest więc przykładem międzynarodowej współpracy. Skutkuje – zagospodarowaniem żużli powstających w procesach produkcji surowców i stali, a tym samym rozwiązaniem poważnego dla Huty im. T. Sendzimira problemu, jakim jest wymóg zagospodarowania

odpadów przemysłowych. Słag Recycling eksploatuje i przetwarza na kruszywa żużle hutnicze, zalegające na tzw. nowej haldzie w podkrakowskim Pleszowie. Złożono na niej ponad 20 mln ton żużli stalowniczych i wielkopiecowych oraz ok. 15 mln. ton innych odpadów poprodukcyjnych pochodzących z HTS i jej spółek-córek.

Już w pierwszych latach działalności, Słag Recycling Sp. z o.o. udowodniła, że nowoczesne i profesjonalne podejście do problemu odpadów gwarantuje doskonały biznes. W pierwszym roku istnienia Firmy liczba zatrudnionych w niej osób wynosiła 70, dzisiaj Spółka zatrudnia ponad 230 pracowników. Ilość kruszyw sprzedawanych przez Firmę w 1998 roku wyniosła 0,8 mln ton, w roku 2000 liczba ta przekroczyła 2,2 mln ton. Stale rosnąca sprzedaż stawia Słag Recycling na pierwszym

miejsu wśród producentów kruszyw sztucznych w Polsce.

Eksploatacja haldy żużli hutniczych i produkcja pełnowartościowych kruszyw pozwala na zapewnienie materiałów nawet na ogromne inwestycje drogowe i ogólnobudowlane. Odzyskane tworzywo jest alternatywą dla złóż kruszyw naturalnych, co pozwala na ochronę środowiska naturalnego. Dodatkowym efektem działalności spółki jest odzyskiwanie terenu obecnie zajmowanego przez haldę. Powołanie Słag Recycling zaowocowało stworzeniem profesjonalnego modelu gospodarki odpadami w HTS S.A.

Korzystając z własnego laboratorium, a także współpracując z wieloma instytucjami, Słag zleciła wykonanie kilkunastu prac badawczych pod kątem zbadania ekologicznych właściwości kruszyw oraz określenia ich przydatności w drogownictwie i innych działach gospodarki. Efektem było uzyskanie odpowiednich atestów.

Kruszywa Słag Recycling są czyste ekologicznie, a ich bezodpadowa produkcja nie narusza naturalnych zasobów środowiska. Wysoką jakość produktów potwierdzają nagrody regularnie przyznawane im na targach branżowych, wzrastające grono odbiorców oraz liczne inwestycje na terenie całego kraju, w których wykorzystano kruszywa Słag Recycling.

Kruszywa hutnicze są wykorzystywane w różnych inwestycjach w całej Polsce – przy budowie dróg i autostrad, parkingów i centrów handlowych, nasypów kolejowych i wałów przeciwpowodziowych.

Poza produkcją kruszyw, w trakcie eksploatacji haldy odzyskiwane są także znaczne ilości złomu skrzepowego: stalowego i surowkowego. Dzięki nowoczesnym urządzeniom, złom oczyszczany jest z zanieczyszczeń żużliowych, a odpowiednia segregacja na poszczególne gatunki powoduje, że współpraca ze Słag Recycling zainteresowany jest przemysł hutniczy.

Z Krakowa do Nowego Jorku

ŁOWCY TWARZY

Dwie najbardziej znane w świecie i konkurujące ze sobą agencje modelek z Nowego Jorku: „Ford Models” i „Next” przejeżdżają w najbliższy weekend do Krakowa w poszukiwaniu talentów na wybiegi modelek. W piątek 5 kwietnia o godz. 13.00 w galerii „Oxygenium” przy ul. Żybkowicza 12 odbędzie się casting dla agencji „Ford Models”. Natomiast agencja „Next” spotka się z dziewczynami dwukrotnie, w sobotę 6 kwietnia o godz. 10.00 w sali luźniejszej „Polska YMCA” przy ul. Krowoderskiej 8 oraz w niedzielę 8 bm. o godz. 10.00 w galerii „Oxygenium”. Obie agencje przyjeżdżają do Krakowa na zaproszenie Biura konkursu Miss Ziemi Krakowskiej. (sp)

W najbliższą niedzielę 7 kwietnia o godz. 19.30 w Bazylice Mariackiej odbędzie się niepowtarzalny koncert w wykonaniu „The Roayl String Quartet” laureata I nagrody i Grand Prix na IX Międ-

Koncert „The Roayl String Quartet”

POLA NADZIEI 2002

dzynarodowym Konkursie im. Carlo Soliva we Włoszech oraz III nagrody XIII Międzynarodowego Konkursu Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi. W programie W.A. Mozart – kwartet KV 575 oraz K. Szymanowski – kwartet nr 2. Wstęp na koncert jest bezpłatny, jedynie zbierane wolne datki w ramach akcji „Pola nadziei 2002”, zostaną przekazane na Hospicjum św. Łazarza w Krakowie Nowej Hucie. (p)

Na paryskim szlaku

W KLUBIE TRAMPA I PODRÓŻNIKA

Klub Trampa i Podróżnika działający przy Ośrodku Kultury C.K. Norwida zaprasza młodzież i dorosłych na „Paryski szlak”. Spotkanie poprowadzi Jerzy Nadher 10 kwietnia w os. Górali 5 w sali 31 o godz. 18.00. W programie prezentacja tras turystycznych, pokaz przeźrocz i map oraz fachowe porady podróżnika. Wstęp wolny. (p)

ZNANY KRĘGARZ TADEUSZ CZARNY

Po raz kolejny, w poniedziałek, 15.04 od godz. 10, w Krakowie, w NCK, będzie przyjmował znany kręgarz o sławie ogólnopolskiej Tadeusz CZARNY z Przeworska. Osiąga on znakomite rezultaty, bezboleśnie ustawiając kręgi na całej długości kręgosłupa, szyjne, piersiowe i lędźwiowe. Wykonuje także masaż leczniczy i rehabilitacyjny, zalecając ćwiczenia i profilaktykę przy schorzeniach kostnych. W sprawie rezerwacji terminu przyjęcia można kontaktować się pod numerem telefonu 644-28-63 lub 0-601 074-892. Telefon w Przeworsku: (0-16) 648-82-74.

PACJENCI JAK PSY PAWŁOWA

Do dzisiaj w medycynie dominuje podejście biomedyczne, upatrujące przyczyn wszelkich zaburzeń w czynnikach organicznych. Większość lekarzy nie uwzględnia wpływu na stan zdrowia czynników psychicznych, społecznych i sytuacyjnych. Można powiedzieć, że dla współczesnej medycyny ciało i psychika to nadal dwa odrębne byty, które nie wywierają na siebie żadnego wpływu. Jest to o tyle niepokojące, że nie potrzeba przecież specjalistycznej wiedzy, lecz jedynie chwili refleksji, aby dojść do przeciwnego wniosku. Większość ludzi słyszała o beznadziejnych z punktu widzenia lekarzy przypadkach chorych, którzy dzięki wielkiej woli życia są dziś zdrowi. Oni chcieli wyzdrowieć i wyzdrowieli. Z drugiej strony znane są też przypadki osób, które nie mając powodu do dalszego życia, poddały się chorobie bez walki. To oczywiście skrajne przykłady, ale to właśnie one najdobitniej pokazują, że nie można oddzielić ciała od psychiki.

Z punktu widzenia nauki, jednym z najbardziej przekonujących dowodów na rzecz jedności ciała i psychiki jest lecznicze działanie placebo. Chcąc się dowiedzieć ze słowników lub encyklopedii, czym właściwie jest placebo, najczęściej znajdujemy informację, iż pojęcie placebo pochodzi z łaciny i oznacza „spodobam się”, a mianem tym określa się substancję, która, mimo iż jest farmakologicznie obojętna, wywołuje skutek leczniczy. Jest to jednak tylko część prawdy. Pojęcie placebo nie jest bowiem ograniczone do dziedziny medycyny i farmakologii, ale stosowane bywa również w psychoterapii. Najczęściej oznacza ono wtedy sytuację, w której, mimo iż nie zastosowano żadnej techniki terapeutycznej, doszło do polepszenia funkcjonowania psychicznego pacjenta.

Funkcję placebo pełnić może także kontakt z lekarzem lub terapeutą, a nawet samo poszukiwanie czy oczekiwanie takiego kontaktu, wysłuchanie skarg pacjenta, badanie (w tym wypełnienie zestawu testów psychologicznych), postawienie diagnozy (nawet niepomysłnej), wyjaśnienie istoty choroby. Również określone zabiegi czy procedury lecznicze lub terapeutyczne mogą w istocie być placebo. Te wszystkie czynniki są wspólne dla psychoterapii i medycyny. W przypadku medycyny funkcję placebo pełnić może dodatkowo pozorowana operacja i przepisanie recepty.

Placebo nie musi też być substancją nieczynną farmakologicznie. Wystarczy, żeby była stosowana nie ze względu na swoje przeznaczenie, jak np. antybiotyki w leczeniu grypy, wywoływanej przecież przez wirusy, a nie przez bakterie. W przypadku psychoterapii analogiczna sytuacja występuje, gdy stosuje się jakąś technikę terapeutyczną ze względu na jej określone działanie, a jej skuteczność wynika z czegoś zupełnie innego. Tak jest np. w przypadku psychoanalizy, która jeśli w ogóle powoduje jakikolwiek skutek, to nie wynika on bynajmniej z uświadomienia sobie pewnych treści (jak twierdzą psychoanalitycy), ale po prostu z możliwości „wygadania się” przed kimś.

Nawet stosowaniu aktywnych leków czy procedur leczniczych lub terapeutycznych towarzyszy zawsze komponent placebo, w tym sensie, że ich skuteczność zależy nie tylko od działania aktywnych substancji lub technik, ale i od okoliczności towarzyszących (np. wyglądu gabinetu, prestiżu szpitala, tytułu naukowego lekarza, zainteresowania pacjentem i terapią itd.). W związku z tym instrukcja słowna może potęgować działanie aktywnej substancji, ale może je również osłabiać, znosić, a nawet odwracać. Na przykład, w wyniku podania środka pobudzającego pod pozorem leku uspokajającego obserwuje się skutki typowe dla tego ostatniego.

Określenie placebo jako wywołującego skutki lecznicze również nie jest do końca prawdziwe. Rzeczywiście, w wyniku podania placebo najczęściej obserwuje się polepszenie stanu zdrowia pacjenta, określane mianem efektu placebo. W niektórych sytuacjach placebo może jednak wywołać skutek przeciwny do zamierzonego, a więc tzw. odwrócony efekt placebo. Nie musi to od razu oznaczać negatywnego wpływu na funkcjonowanie chorego. Jeśli jednak stwierdzi się taki niekorzystny wpływ placebo na stan zdrowia, określa się go jako efekt nocebo (łac. zaszkodzę).

Choć badacze zaczęli interesować się efektem placebo dopiero w drugiej połowie XX wieku, jego przejawy obserwowane są od dawna. Do lat 20. XX wieku lekarze dysponowali zaledwie kilkoma aktywnymi substancjami leczniczymi, którymi mogli wpływać na bieg choroby. Mimo to przez wieki nieśli ulgę cierpiącym, ciesząc się powszechnym zaufaniem, wiarygodnością i wysokim statusem społecznym. Ich skuteczność wynikała prawdopodobnie z działania placebo. Również efektowi placebo przypisuje się efektywność zabiegów szamanów oraz różnych, często dziwacznych, sposobów leczenia (krew jaszczurki, kał krokodyla, pijawki itp.). Skłania to niektórych badaczy placebo do stwierdzenia, że historia medycyny to w istocie historia efektu placebo.

Nie trzeba zresztą sięgać tak daleko. Współcześnie co najmniej 30% dorosłych Amerykanów korzysta z oferty medycyny niekonwencjonalnej. Poprawa stanu zdrowia w wyniku homeopatii, bioenergoterapii, terapii witaminowej i innych metod medycyny alternatywnej, a także wszelkiego rodzaju „cudowne” uzdrowienia związane z miejscami kultu religijnego lub magią tłumaczone są efektem placebo. Również medycyna konwencjonalna zawdzięcza przynajmniej część swych sukcesów efektowi placebo. Tylko bowiem w przypadku 20% najczęściej stosowanych leków naukowo dowiedziono ich skuteczności, a aż 30–45% przepisywanych środków nie ma właściwości leczniczych dla danego schorzenia. Nawet, wydawałoby się, oczywista rola witaminy C w zapobieganiu przeziębieniom nie została w pełni dowiedziona. Jednak, mimo to, przepisywane leki przynoszą ulgę.

W przypadku psychoterapii skala występowania efektu placebo jest jeszcze większa. Zdaniem wielu badaczy psychoterapia to po prostu placebo. Spora liczba badań wskazuje bowiem, że zarówno samo zapisanie pacjenta do psychoterapeuty, jak i regularne uczęszczanie na terapię są równie skuteczne! Tak niską ocenę psychoterapii zawdzięcza głównie psychoanalizie, której

różne formy i odmiany dominują na świecie, a przez to najczęściej stanowią przedmiot badań.

Współcześnie placebo wykorzystuje się najczęściej jako podstawę oceny skuteczności leków i terapii w warunkach tzw. podwójnie ślepej próby, kiedy to ani osoby badane, ani badający nie wiedzą, komu podaje się placebo, a komu środek aktywny. Placebo stosuje się również jako lek, podając je celowo pod pozorem aktywnej substancji. Okazuje się bowiem, że jest ono skuteczne u większości osób (nawet u 100%), a skuteczność ta jest stosunkowo stała i wynosi około 55% efektywności aktywnego leku, który jest zastępowany przez placebo.

Skuteczność placebo nie ogranicza się przy tym do lekkich chorób o podłożu psychologicznym. Wręcz przeciwnie. Na przykład w przypadku zwalczania bólu, efektywność placebo jest tym większa, im bardziej dotkliwy i „realny” jest odczuwany ból. W związku z tym placebo jest nawet dziesięciokrotnie bardziej skuteczne w redukcji bólu klinicznego niż wywołwanego eksperymentalnie. Poza tym, placebo jest efektywne nie tylko w redukcji nieprzyjemnych doznań subiektywnych, ale wywiera również wpływ na podłoże organiczne schorzenia. W przypadku przeciwbólowego działania placebo obserwuje się uwalnianie w mózgu opiatów endogennych (endorfin). Są to substancje podobne do morfiny (która również jest opiatem) zarówno jeśli chodzi o budowę chemiczną, jak i działanie przeciwbólowe. Placebo okazuje się skuteczne w przypadku wielu poważnych zaburzeń, w tym nowotworów. Opisane są przypadki cofania się złośliwych i zaawansowanych nowotworów w wyniku podania placebo.

Placebo wywołuje skutki podobne do tych, jakie obserwuje się w wyniku działania aktywnego leku, pod pozorem którego podano placebo, łącznie z możliwością uzależnienia się i występowaniem skutków ubocznych. Te ostatnie obserwuje się nawet u 44% osób przyjmujących placebo.

Skuteczność placebo, ale i aktywnych leków, zależy od formy ich podania. Zastrzyk (zwłaszcza dożylny) jest skuteczniejszy niż doustne podanie leku, a tym efektywniejszy im bardziej bolesny. Kapsułki są skuteczniejsze od tabletek, a nawet od podskórnego zastrzyku. Najefektywniejsze są kapsułki białe i żółte. Jeśli zaś chodzi o kapsułki złożone, to małe czerwono-pomarańczowe i duże brązowo-zielone są skuteczniejsze od tych złożonych z innych kolorów, a zwłaszcza od małej białej tabletki. Efekty uboczne obserwuje się najczęściej po przyjęciu kapsułek czerwonoszarej.

Tabletka jest mniej skuteczna również od płynu. Duże tabletki są efektywniejsze od małych, a ciemne od jasnych. Pigułki różowe i czerwone są skuteczniejsze od niebieskich. Bardziej skuteczne są pastylki białe i duże oraz czerwone i małe, w porównaniu z małymi białymi i dużymi czerwonymi. Tabletki czerwone, różowe i żółte są efektywniejsze jako środki pobudzające, a niebieskie działają silniej jako środek uspokajający. Skuteczne płyny doustne są gorzkie i mają barwy ciepłe (czerwona, żółta, brązowa). Jeśli zaś chodzi o preparaty zewnętrzne, to lepsze są roztwory niebieskie i zielone.

Dla skuteczności placebo i aktywnych leków nie mniej ważne są inne

czynniki: wielkość dawki (im większa dawka placebo, tym jest ono skuteczniejsze, a w przypadku leków aktywnych – np. dwie tabletki podane równocześnie są bardziej skuteczne od jednej zawierającej taką samą dawkę aktywnego leku), nazwa firmy umieszczona na opakowaniu (środek oznaczony symbolem znanej firmy jest skuteczniejszy), cena (droższe leki są zwykle skuteczniejsze) czy kraj produkcji (efektywniejsze są środki zagraniczne, ale nie zawsze). Silniejszy efekt placebo uzyskuje się także w wyniku stosowania skomplikowanych procedur i aparatury. Istotny wpływ na skuteczność placebo oraz aktywnych leków mają również cechy związane z lekarzem (w tym tytuł, sława), wzajemną relacją pacjent–lekarz (zainteresowanie lekarza pacjentem, przekonanie pacjenta o fachowości lekarza, zaufanie, jakim chory darzy lekarza) oraz elementy środowiska, w jakim przebiega leczenie (wygląd gabinetu, prestiż szpitala, przedmioty i rytuały związane z leczeniem, dyplomy i certyfikaty).

Jak wynika z przytoczonych danych, siła i zakres występowania efektu placebo są ogromne. Nie sposób nie zadać jednak pytania, dlaczego placebo działa? Ponieważ efekt placebo podaje się często jako przykład siły sugestii, najbardziej oczywista odpowiedź na tak postawione pytanie to stwierdzenie, że efekt placebo jest wynikiem działania sugestii. Odpowiedź taka nie znajduje jednak uzasadnienia w faktach. Okazuje się bowiem, że podatność na placebo nie ma żadnego związku z podatnością na sugestię (podobnie jak nie ma związku z żadną inną cechą osobowości), a placebo działa nawet w sytuacji, gdy pacjentów poinformuje się, iż będą przyjmowali placebo. W tym ostatnim przypadku efekt leczniczy pojawia się, pomimo że pacjent otrzymał sugestię, iż przyjmowana przez niego substancja nie będzie działała.

Przytłaczająca większość badań poszukujących mechanizmu działania placebo dowodzi, iż efekt placebo jest wynikiem warunkowania klasycznego, a więc procedury, w której bodziec pierwotnie obojętny zaczyna wywoływać reakcję zbliżoną do tej, która naturalnie wywołwana jest przez inny bodziec. Pierwsze, i zarazem najbardziej znane eksperymenty nad warunkowaniem klasycznym przeprowadzał Iwan Pawłow nad psami. Pierwotnie reakcję ślinienia wywołuje u psów widok pokarmu. Jeśli jednak przed podaniem pokarmu prezentowany jest jakiś bodziec obojętny (np. dźwięk), to po pewnym czasie pies ślini się już na sam dźwięk.

Odnosząc to do efektu placebo (który notabene występuje również u zwierząt): reakcję leczniczą pierwotnie wywołuje substancja aktywna zawarta w leku (np. insulina, penicylina, paracetamol), a ponieważ jest ona podawana w określonej formie (np. wielkość, kolor, kształt tabletki) i warunkach (np. gabinet lekarski, obecność pielęgniarki), to po pewnym czasie sama forma leku i warunki jego podania zaczynają wywoływać reakcję leczniczą. Ponieważ aktywne leki również podawane są w określonej formie i warunkach, to efekt placebo (lub nocebo) pojawia się zawsze w sytuacji leczenia, niezależnie od tego, czy podawany lek jest czy nie jest aktywny farmakologicznie. Jeśli jest aktywny, to wystąpią co najmniej dwie reakcje: reakcja placebo (lub nocebo), a więc ta wywołwana nie przez składnik aktywny, lecz przez formę leku i warunki jego podania, oraz reakcja na aktywny składnik leku.

Wiedza o działaniu placebo, jego uwarunkowaniach i mechanizmach jest już bogata i stale rośnie. W tej chwili istotne jest jej rozpowszechnienie wśród lekarzy i terapeutów, aby umieli ją wykorzystać z korzyścią dla pacjenta.

PRZEMYSŁAW BABEL

CENTRUM ROWEROWE

TOMAR

Największy salon w Krakowie

Rowery firm:

- GIANT
- KROSS
- UNIFORTE
- MAGNUM

10 lat na rynku

posiadamy doświadczenie, sprzedaliśmy już

100.000 rowerów

Kraków, ul. Klasztorna 31, tel. 425-84-30

ROZLICZAMY SIĘ Z FISKUSEM

Niektórzy zeznania podatkowe mają już za sobą. Jednak większość podatników z różnych powodów nie zdążyła jeszcze rozliczyć się z urzędem skarbowym. Wiele osób czeka na ostatnią chwilę tj. do końca kwietnia. My jednak radzimy złożyć PIT jak najszybciej. Chociaż nie wszyscy muszą go składać.

Zeznania za 2001 r. mają obowiązek złożyć wszystkie osoby, które uzyskały dochody podlegające opodatkowaniu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Są jednak pewne wyjątki. Zeznania podatkowe nie składają osoby, które uzyskały w roku podatkowym wyłącznie dochody zwolnione z opodatkowania oraz opodatkowane w sposób zryczałtowany, od których został zapłacony podatek. Również osoby, których płatnik (np. ZUS, zakład pracy, bank, zakład karny) dokonał rocznego obliczenia podatku na formularzu PIT-40 są zwolnione z obowiązku składania rocznego PIT-a. Dodatkowo osoby, które dotychczas nie były podatnikami lub płatnikami składek ubezpieczeniowych i z tego powodu nie mają nadanego Numeru Identyfikacji Podatkowej (NIP), będą zobowiązane do wystąpienia o ten numer. W tym celu wraz z zeznaniem podatkowym osoby te składają deklarację NIP-1 lub NIP-3. Formularze NIP służą także do aktualizacji danych identyfikacyjnych (np. zmiana miejsca zamieszkania czy zameldowania), która jest obowiązkiem każdego podatnika. W zgłoszeniu NIP możemy także podać numer osobistego konta bankowego, na który będzie przesyłany ewentualny zwrot podatku.

NIEZBĘDNE DOKUMENTY

Zanim zabierzemy się do wypełniania formularzy, musimy przygotować potrzebne do rozliczenia dokumenty.

Oprócz faktur i rachunków, dokumentujących poniesione przez nas wydatki, potrzebne będą nam informacje o uzyskanych w ubiegłym roku dochodach i wpłaconych zaliczkach oraz odprowadzonych składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Dane te zawarte są w formularzach PIT-8B, PIT-R, PIT-11, PIT-11A, które otrzymujemy od płatników najpóźniej do końca marca (PIT-8B przekazywany jest do 15 marca). Osoby, które same wpłacały zaliczki na podatek, wypełniają zeznanie na podstawie deklaracji PIT-5, PIT-51 lub PIT-52.

NIE ZAWSZE FAKTURA

Aby skorzystać z przysługujących odliczeń, poniesione przez nas wydatki muszą być właściwie udokumentowane. W innym przypadku nie będziemy mieć podstawy do dokonania odliczenia. Faktura VAT, wystawiona przez podatnika VAT (nie korzystającego ze zwolnienia od tego podatku w razie sprowadzenia towarów z zagranicy) wymagana jest w przypadku wydatków poniesionych na:

- budowę, nadbudowę lub rozbudowę budynku mieszkalnego,
- remont i modernizację budynku mieszkalnego,
- zakup nowo wybudowanego budynku mieszkalnego lub lokalu w takim budynku od gminy lub osoby, która wybudowała ten budynek w ramach działalności gospodarczej,
- zakup przyrządów i pomocy naukowych.

W pozostałych wypadkach dokumentem potwierdzającym wydatek nie musi być faktura VAT. Odpłatne kształcenie podatnika i jego dzieci możemy udokumentować np. przelewem lub dowodem wpłaty, zakup gruntu – umową w formie aktu notarialnego, odpłatne świadczenie zdrowotne – imiennym rachunkiem. Wydatki na dojazd dzieci dokumentujemy imiennymi biletami okresowymi. Dokumenty, które upoważniają nas do skorzystania z ulg podatkowych przechowujemy przez 5 lat, licząc od końca roku, w którym upłynął termin składania zeznań. Dokumenty, stanowiące podstawę odliczeń za 2001 r., możemy zatem wyrzucić dopiero po 31 grudnia 2007 r. Do tego dnia urząd skarbowy może w każdej chwili zweryfikować nasz PIT. Tylko właściwe udokumentowanie wydatków, na określony w ustawie

o podatku dochodowym cel, daje podstawę do dokonania odliczenia.

WYBIERAMY PIT

Podatnicy rozliczający się z podatku za 2001 r. mają do wyboru (podobnie jak w ub. r.) dwa formularze. Bez względu na to, czy podatnik zamierza rozliczać się wspólnie czy osobno, zeznanie składa na druku PIT-36 lub PIT-37. Jeżeli podatnik korzystał z ulg, zwolnień lub odliczeń albo rozlicza osiągnięte dochody z dochodami małoletnich dzieci, do zeznania dołącza odpowiednie załączniki (PIT/D, PIT/0, PIT/M, i PIT/C), w których wykazujemy powyższe informacje.

PIT – 37 (brązowy) przeznaczony jest dla osób, które w roku podatkowym uzyskały wyłącznie przychody ze źródeł położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, od których płatnicy pobrali zaliczki na podatek z tytułu:

- wynagrodzeń i innych przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy (w tym spółdzielczego stosunku pracy) oraz pracy nakładczej,
- emerytur lub rent krajowych,
- dniówek obrachunkowych i innych przychodów z tytułu członkostwa w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych lub innych spółdzielniach zajmujących się produkcją rolną,
- zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego,
- przychodów z działalności wykonywanej osobiście (m.in. z umów zlecenia, zasiadania w radach nadzorczych, pełnienia obowiązków społecznych, działalności sportowej),
- przychodów z praw autorskich i innych praw majątkowych,
- świadczeń wypłaconych z Funduszu Pracy lub z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- należności za pracę przysługujących tymczasowo aresztowanym oraz skazanym.

W wypadku małżonków wnoszących o wspólne opodatkowanie warunki te dotyczą obojga.

PIT-36 (zielony) przeznaczony jest dla podatników, którzy niezależnie od liczby źródeł przychodów:

- prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych lub działali specjalnie produkcji rolniczej,
- osiągalni przychody z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze,
- byli obowiązani do samodzielnego rozliczania się z podatku w roku podatkowym z tytułu innych dochodów (np. z tytułu sprzedaży udziałów, akcji, działalności wykonywanej osobiście) opodatkowanych na zasadach ogólnych (składane deklaracje PIT-5, PIT51, PIT-52),
- rozliczają osiągnięte dochody małoletnich dzieci, podlegających łącznemu opodatkowaniu (np. rentę rodzinną),
- uzyskali dochody z zagranicy (np. emerytury lub renty, ze stosunku pracy),
- korzystają z odliczeń z tytułu kontynuacji ulg inwestycyjnych,
- sporządzili remanent likwidacyjny w grudniu roku podatkowego.

PIT/D składają podatnicy, którzy dokonują odliczeń z tytułu wydatków mieszkaniowych. Dotyczy to osób, które m.in. zakupiły działkę budowlaną, dom lub mieszkanie, oszczędzały w kasie mieszkaniowej bądź remontowały mieszkanie lub budynek mieszkalny. W PIT/D wykazujemy również wydatki poniesione na cele mieszkaniowe w latach 1992–2000, które nie znalazły pokrycia w dochodach (podatku) za te lata, a nadal podlegają odliczeniu.

Małżonkowie (z wyjątkiem małżonków, w stosunku do których sąd orzekł separację) wypełniają jeden załącznik PIT/D, bez względu na to, czy rozliczają się wspólnie czy osobno.

PIT/0 wypełniają podatnicy, którzy korzystają z ulg i odliczeń od dochodu oraz od podatku z tytułu darowizn, wydatków na cele rehabilitacyjne, zwrotu nienależnie pobranych emerytur, rent i innych świadczeń, wydatków na dojazd dzieci do szkół, wydatków na odpłatne kształcenie i doksztalcenie, wydatków na zakup przyrządów i pomocy naukowych oraz wydatków na odpłatne świadczenie zdrowotne.

Małżonkowie składający wspólne zeznanie podatkowe, wypełniają jeden załącznik PIT/0. W wypadku odrębnych zeznań, kiedy ulgi podatkowe dotyczą obojga małżonków, wypełnia się dwa załączniki PIT/0.

PIT/M wypełniają osoby, których małoletnie dzieci uzyskały dochody podlegające łącznemu opodatkowaniu z dochodami rodziców. Małżonkowie składają odrębne informacje PIT/M.

PIT/C stanowi informację o obliczeniu dochodu zwolnionego od podatku, zgodnie z par. 3 rozporządzenia ministra finansów z 6 lutego 1989 r. w sprawie zwolnienia od podatku dochodowego dochodów z tytułu niektórych rodzajów działalności gospodarczej (Dz. U. nr 3, poz. 20 z późn. zm.) i dotyczy tylko nielicznych podatników. PIT/C składają wyłącznie osoby, które w 2000 roku nadal korzystały ze zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie rozporządzenia. Małżonkowie składają odrębne informacje PIT/C (o ile wystąpiły okoliczności uzasadniające ten obowiązek).

Załączniki PIT/M i PIT/C stosowane są tylko do zeznania PIT-36. Do formularzy PIT i załączników zostały przygotowane objaśnienia, które otrzymamy w każdym urzędzie skarbowym.

RAZEM CZY OSOBNO

To pytanie zadaje sobie wielu podatników, którzy zamierzają rozliczyć się z podatku. Nie każdy jednak może skorzystać ze wspólnego rozliczenia. Małżonkowie mogą rozliczać się razem tylko wtedy, gdy spełniają łącznie

poniższe warunki:

- podlegają obowiązkowi podatkowemu,
- pozostają w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy,
- istnieje między nimi wspólność majątkowa,
- żaden z nich w roku podatkowym nie uzyskał dochodów opodatkowanych w formie karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych bądź zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych.

Wspólnie mogą się także rozliczać osoby nie pozostające w związku małżeńskim (matka, ojciec, opiekun prawny), które samotnie wychowują w roku podatkowym:

- dzieci małoletnie,
- dzieci do ukończenia 25 lat, uczące się lub studiujące, jeżeli w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów, z wyjątkiem dochodów zwolnionych od podatku dochodowego (tj. 2596 zł),
- dzieci, bez względu na wiek, na które pobierany był zasiłek pielęgnacyjny (zgodnie z odrębnymi przepisami),
- jeżeli żadna z tych osób (dorosła lub dziecko) nie uzyskała w roku podatkowym dochodów opodatkowanych w formie karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych bądź zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych.

Na pewno wspólne rozliczenie jest korzystne wtedy, gdy różnica pomiędzy dochodami jest znaczna z powodu różnych progów podatkowych. Zasada wspólnego opodatkowania małżonków ma również zastosowanie wtedy, gdy jeden z nich w roku podatkowym nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód jest opodatkowany lub osiągnął dochody do wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku (2596 zł). W takich przypadkach wspólne opodatkowanie może być dla małżonków korzystniejsze.

DO KIEDY I GDZIE

Zeznanie podatkowe należy złożyć w urzędzie skarbowym właściwym według miejsca zamieszkania lub pobytu. Dla podatników rozliczających się indywidualnie lub w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu 31 grudnia 2001 r. W przypadku, gdy małżonkowie rozliczają się razem i mieszkają w różnych miejscach, sami dokonują wyboru, gdzie złożyć PIT (w urzędzie właściwym dla jednego z małżonków).

Termin składania zeznań za rok 2001 oraz wpłaty należnego podatku upływa 30 kwietnia 2002 r. Do tego czasu należy złożyć PIT w urzędzie skarbowym lub wysłać go pocztą listem poleconym (liczy się data na stemplu pocztowym) oraz dokonać wpłaty (na konto fiskusa) kwoty podatku, wynikającego z rozliczenia. Za tydzień wszystko o ulgach.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

Skala podatku dochodowego od osób fizycznych w 2001 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
Ponad	Do	
	37 024	19 proc. podstawy obliczenia minus 493,32 zł
37 024	74 048	6541,24 zł plus 30 proc. nadwyżki ponad 37 024 zł
74 048		17 648,44 plus 40 proc. nadwyżki ponad 74 048 zł

Kwota wolna od podatku wynosi 2596,42 zł.

CARMAN auto sprawne od ręki

LETNIE OPONY ZA PARĘ ZŁOTYCH

⇒ **Najlepsze ceny w mieście.**

• **Montaż gratis!**

⇒ **UWAGA: oleje, tłumiki, amortyzatory**

i hamulce do 20% taniej!

Montaż w cenie!

www.carman.pl

infolinia 0-801 300 800

stacja ⇒

Kraków

os. Piastów

ul. Kruszwicka 21A

tel. (12) 640 94 60

AFERA JAZZOWA W SZKOLE MUZYCZNEJ

Życie nowohuckiej Szkoły Muzycznej im. Karłowicza toczy się swoją codziennością. Uczniowie ćwiczą na instrumentach, przygotowują się do lekcji matematyki, języka polskiego, przyrody... W zaciszu sal lekcyjnych trwa systematyczna praca nad repertuarem przygotowywanym na egzamin, audycję, konkurs, czy koncert. Na przerwach atmosfera rozgrzewa się, bo „życie towarzyskie” to ważne „spoiwo” społeczności szkolnej. Wstrząsów spowodowanych problemami wychowawczymi jest niewiele – wszyscy dbamy o to, by młodsi i starsi czuli się w naszych murach bezpiecznie. Ale byłoby sielankowo i bardzo nudno, gdyby nie afery, które wybuchają i wstrząsają naszą społecznością! Są to afery artystyczne.

A to ktoś wygra prestiżowy konkurs, a to czas egzaminów i emocji sięgających zenitu, to znowu wspaniały koncert – smak sukcesu i dużo adrenalin.

I oto kolejna afera, tym razem jazzowa – warsztaty na światowym poziomie.

Nasz pedagog i czołowy muzyk jazzowy Andrzej Cudzych zaprasza dwóch wspaniałych gości z USA na trasę koncertową po Polsce. Ale jaka publiczność jest najważniejsza? Oczywiście młodzież ucząca się muzyki, grająca i rozumiejąca jazz. Jest 21 marca, samo południe, pierwszy dzień wiosny, nic dodać, nic ująć – wymarzony czas, a miejsce też odpowiednie, na kolejną aferę artystyczną.

Zaczyna się spokojnie. Kwadrans spóźnienia, wiadomo – kawa w gabi-

necie dyrektora i drobna przekąska, bo estrada wymaga żelaznej kondycji. Na sali lekki półmrok, z którego wylaniają się kolejne rzędy, ciekawych nowego, młodych twarzy. Jest klasa VI, która przed dwiema godzinami grała koncert jazzowy i symfoniczny dla swoich kolegów z innych nowohuckich szkół i przedszkoli. Są starsi z II kl. OSM II st., jeszcze starsi z zespołów prowadzonych przez p. Cudzicha, nauczyciele i dużo gości z innych szkół – dwie, a może trzy setki – sala może pomieścić pięćset słuchaczy.

Profesorowie spokojnie, z „lekką nutką niepewności” zajmują swoje miejsca przy instrumentach. To dla nich kolejna, ale na pewno bardzo fachowa i wymagająca publiczność. Tutaj grali najwięksi światowego jazzu, np. Wynton Marsalis z zespołem, czy

Joe Zawinul z kolejną swoją formacją po Weather Report. Tutaj uczy się jazzu od blisko 15 lat.

PIERWSZE DŹWIĘKI...

Pierwszy temat – blues... pierwsza improwizacja i... pierwsze „cieple” oklaski, tak reaguje prawdziwa jazzowa publiczność. Trzeba muzykom coś dać, a oni odwzajemniają się całym swoim talentem. Kolejne solówki i koniec pierwszego utworu. Brawa za wspaniałą muzykę. Kontakt między muzykami a publicznością nawiązany. Teraz można działać, mając do siebie zaufanie. Jesteśmy wszyscy razem i chcemy razem.

Zaczynają się warsztaty. Grają uczniowie ze szkolnych zespołów m.in.: Marcin Mączyński (p), Filip Mozul (dr), Michał Krawczyk (b) i inni młodzi muzycy. Mistrzowie dają cenne, a może bezcenne uwagi. Kontakt w języku angielskim nie stanowi problemu, ale czasami w zrozumieniu detali pomaga dyskretnie tłumaczenie naszej anglistki Iwony Chudzikiewicz. Artyści zwracają szczególną uwagę na umiejętność słuchania innych grających i pozbycie się zachowań egoistycznych. Gdzie te zamierzone czasy, gdy nasi młodzi muzycy „bali się” zagrać na estradzie w obecności gości z za oceanu – trzeba znaleźć, jak zwykle, złoty środek. To jeden z elementów wychowania przez sztukę. Po kilku utworach potrzeba bezpośredniego kontaktu tak wzrasta, że słuchacze znajdują się na scenie, oczywiście zaproszeni przez mistrzów.

Trwają zajęcia w mniejszych grupach

Przy fortepianie i klawesynie Dave Kikoski – pianista, należący do najbardziej cenionych i najchętniej angażowanych muzyków sesyjnych. Współpracował m.in. z takimi muzykami, jak: Roy Haynes, Pat Metheny, Joe Henderson, Ron Carter czy Al Forster. Na perkusji Ronnie Burrage – związany z grupą nowojorskich muzyków określanych mianem „Młode Lwy”. Muzycy, z którymi grał, to m.in.: Chico Freeman, Woody Shaw, Sonny Rol-

ins, McCoy Tyner, Wayne Shorter i Joe Zawinul.

Andrzej Cudzych (pedagog naszej szkoły) – kontrabasista zaliczany do czołowych muzyków polskiej sceny jazzowej. Muzycy, z którymi występował: Janusz Muniak, Zbigniew Namysłowski, Don Cherry, Joe Newman, Eddie Henderson, Hamiet Bluiett, Carter Jefferson, Idris Muhammad i wielu innych.

Afera artystyczna trwa... wrze jak w tyglu... Dave improwizuje na zadane tematy z muzyki klasycznej... nawet elementy fugi. Ronnie przy zestawie... oblegany przez perkusistów dyskutuje i pokazuje, poprawia, ale wzbudza również duże zainteresowanie wśród dziewcząt – teraz wszystkie chciałyby uczyć się gry na perkusji. Andrzeja otoczyli młodzi muzycy, których interesuje nauka w naszej szkole.

CZAS UMYKA NIEUBLAGANIE wszyscy chcą zatrzymać tę chwilę. Ja próbuję to zrobić za pomocą aparatu fotograficznego. Wiem jednak, że niemożliwe będzie przekazanie tej atmosfery nieobecny.

Ostatni etap warsztatów to praca tria mistrzów nad nowym utworem skomponowanym przez Andrzeja Cudzicha. Publiczność wraca na widownię, pianista i perkusista otrzymują nuty i po kil-

ku słowach uzgodnień zaczynają grać. W naszej obecności powstaje nowa jakość. Temat bardzo ciekawy, solówki, oklaski i koniec. Ale Ronnie ma nieco inną koncepcję wykonania tego utworu; proponuje bardziej latynosko-funkowy beat i nieco szybsze tempo. Grają po raz drugi. Charakter utworu zmienia się. Publiczność ożywiona szczerze klaszcze.

Na zakończenie odbywa się głosowanie, która wersja się bardziej podobała. Wynik przybliżony – pół na pół. Komentarz Ronnie'go: – Andrzej jest bardzo dobrym kompozytorem, to bardzo dobra muzyka, dlatego można ją grać na różne sposoby i zawsze będzie dobra. Ja lubię grać muzykę Andrzeja i dlatego tu jestem. Prawda, że to duży komplement dla Andrzeja i naszego jazzu.

Goście pojechali, my wracamy do naszej codzienności. Koniec afery, ale coś w nas wszystkich na pewno pozostanie. Przekonacie się o tym wszyscy. Do nowej afery.

WITOLD MALINOWSKI

Więcej informacji o szkole oraz galeria zdjęć na stronie:
www.zpsmuz.sponsor.com.pl

OLZA ŁĄCZY

Cieszyn jako docelowy etap krótkiej, turystycznej wyprawy z Krakowa, cieszy się zainteresowaniem z dwóch powodów. Po pierwsze, jest to piękne miasto, które warto zobaczyć i podziwiać. Sporo tu wiekowych zabytków, uwiecznionych historycznych wydarzeń. Także najnowsze dzieje powinny być bliskie sercu Polaków. Po drugie, można tu przekroczyć granicę i po drugiej stronie Olzy, u naszych południowych sąsiadów, w Czeskim Cieszyńsku, dokonać wielu, dużo tańszych niż w ojczystym kraju, zakupów.

Komisja Kultury Zarządu Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Nowej Hucie zorganizowała dla seniorów właśnie taką, atrakcyjną eskapadę do Cieszyńska w okresie przedświątecznym. Wycieczka więc z tych obydwu, wymienionych wcześniej powodów miała duże powodzenie. Komisja Kultury PZERiI pod kierunkiem Urszuli Rajtar dba jednak o to, by każdy taki wypad miał charakter przede wszystkim turystyczny. W ciągu roku organizowanych jest wiele wycieczek do ciekawych zakątków, głównie w Małopolsce i sąsiednich regionach. Zawsze, każdy wyjazd jest starannie przygotowany. Jest to okazja do przypomnienia sobie historycznych faktów i do obserwacji, jak mieszkańcy i samorządowe władze radzą sobie dzisiaj. Wycieczki są również dobrą receptą na miłe spędzenie czasu w towarzystwie ludzi, którzy mają bogate doświadczenie życiowe i z należytym dystansem oceniają rzeczywistość.

W trakcie wycieczki do Cieszyńska zaplanowano kilka ważnych „przystanków”. Na trasie podróży z Krakowa są naturalnie Wadowice. Nie zatrzymano się jednak na smaczne „kremówki”, które robią furorę, od czasu, gdy okazało się, że ich niepowta-

rzalny smak zachowało papieskie podniebienie. Natomiast koniecznie trzeba było wstąpić do pięknego kościoła pod wezwaniem św. Piotra Apostoła. To świątynia wzniesiona w latach osiemdziesiątych. Podobnie jak w Zakopanem, została wybudowana w podzięce, że Jan Paweł II ocalał po zamachu na jego życie. Kościół robi duże wrażenie jako miejsce kultu i jako obiekt architektoniczny. Zwraca uwagę monumentalna, ciekawie zaprojektowana budowla. Równie interesujące jest wnętrze świątyni. Zarówno wyobraźnia architekta, jak i wielka staranność wykonawców, złożyły się na końcowy efekt. Powstało dzieło godne uczczenia Wielkiego Wadowicianina. To dzisiaj miejsce pielgrzymek i częstych wycieczek. Chyba o każdej porze dnia wstępuje tu wielu mieszkańców, bo widać także pojedyncze modlące się osoby.

Kolejnym, ważnym punktem w programie wycieczkowym był oczywiście Cieszyn. To miasto było niegdyś stolicą księstwa cieszyńskiego. Leży u stóp Beskidu Śląskiego, na prawym brzegu Olzy, około 300 metrów n.p.m. Powstał na miejscu grodu, którego początki sięgają ostatniego tysiąclecia p.n.e., mieszkańcami osady była ludność kultury łużyckiej, a potem kultury celtyckiej. Tędy wiódł też w czasach późniejszych szlak handlowy, bursztynowy. Prawa miejskie uzyskał Cieszyn w 1364 roku, a więc w czasie powstania Akademii Krakowskiej. Miasto przechodziło różne koleje losu. Rządzili tu książęta z linii Piastów, następnie królowie czescy, Habsburgowie. Burzliwe to dzieje, na przemienne dynamicznego rozwoju i dekonstrukcji, zabójczych pożarów, nawet trzęsienia ziemi. Bardzo dokładnie rys historyczny miasta przedstawił przewodnik tejże wycieczki, Henryk Rosiek. Pan Henryk, mgr inż. górnik, zna dokładnie, zwłaszcza południową część kraju jak własną kie-

szęć. Przemierzył ten region wzdłuż i wszerz w czasie swojej pracy zawodowej. Przedeptał też, jak to się mówi, Tatry. Jest doskonale przygotowanym przewodnikiem. Poświęca uwagę realiom dzisiejszym, ale zawsze też stara się przekazać kompendium wiedzy historycznej.

Przypomina więc, choć większość seniorów dobrze zna te fakty, także najnowsze dzieje Cieszyńska. W 1918 roku przyłączenie Śląska Cieszyńskiego do Polski i wkrótce utratę Zaolzia, zajętego przez Czechów. W 1920 roku Cieszyn zostaje podzielony na dwie odrębne jednostki. W 1938 roku Hitler zajmuje Czechy. Towarzystwa polskie domagają się przyłączenia Zaolzia do Polski. W referendum 85 proc. ludności wyraża taką wolę... Po drugiej wojnie światowej, 3 maja 1945 roku miasto zostało wyzwolone, ale przywrócono podział na prawobrzeżny Cieszyn polski i lewobrzeżny czeski. Olza jest rzeką graniczną. Olza nie dzieli, lecz łączy. Żyją tu przyjaźnie nastawieni ludzie.

Na Zaolziu mieszka duża grupa ludności polskiej. Polacy wydają swoją gazetę, czasopisma, działają w zespołach kulturalnych i w najstarszym, liczącym już półtora wieku towarzystwie „Macierz Ziemi Cieszyńskiej”.

W Cieszyńsku jest wiele wspaniałych zabytków. Trzeba więc wybierać. Część osób zdążyła już wcześniej zwiedzić interesujące obiekty. W czasie tej ostatniej wycieczki droga wiodła między innymi do kościoła Jezusowego – ewangelickiego. To monumentalna świątynia została zbudowana na początku XVIII wieku, dzięki staraniom i wytrwałości mieszkańców. W Cieszyńsku jest wielu mieszkańców wyznania augsbursko-ewangelickiego. Ziemia cieszyńska, to dzisiaj główny ośrodek polskiego protestantyzmu. W XVI wieku było tu centrum reformacji. Kościół Jezusowy wzbudził duże zainteresowanie, a że w obrzędach kościelnych i kanonach wiary są różnice w porównaniu z wyznaniem rzymskokatolickim rozmowa z młodym diakonem była bardzo ciekawa.

Kolejny ważny etap podróży to przekroczenie granicy. Cicho, przyjaźnie, szmerze Olza, drobne formalności w punkcie granicznym. Tłumy ludzi. Polacy i Czesi przekraczają granicę w tę i tamtą stronę, wymieniają pozdrowienia, robią zakupy. W okresie przedświątecznym przeważnie to byli nasi rodacy. Seniorów z Nowej Huty, także, co tu ukrywać, w Czeskim Cieszyńsku, interesowały głównie zakupy. Niektóre artykuły, zwłaszcza alkohole, są tutaj dużo tańsze niż w naszym handlu detalicznym. Kupowano więc przede wszystkim znane, markowe, czeskie piwo „złoty bażant”. Powodzeniem cieszyły się wina, niedroga, w porównaniu z cenami w naszych sklepach, dobra, czysta wódka, koniaki. Do świątecznych wypieków wybierano także orzeszki ziemne, bakalie, przyprawy do potraw, miód. W tej gorączce handlowej, seniorzy nie zapominali również o wnukach. Prawie każdy kupował, również tańszą niż u nas, czekoladę i inne słodkości.

Trzeba przyznać, że w robieniu zakupów, przeliczaniu złotych na korony czeskie, jest duża przyjemność, bo są to transakcje korzystne. Seniorzy też zastanawiali się, dlaczego nasze państwo, mówiąc niezbyt dyplomatycznie, nabija kabzę naszym południowym sąsiadom, czyli w tym przypadku, napędza koniunkturę Czechom? Tłumy Polaków przyjeżdżają z odległych zakątków kraju na zakupy, dla tych ze strefy przygranicznej wprowadzono ograniczenia. U nas się winduje ceny, a handel tutaj próbuje się porządkować zakazami, ograniczeniami. Czechom opłaca się natomiast utrzymywać przystępne ceny i w ten sposób pozyskiwać coraz więcej turystów. Jak to tłumaczyć? Odpowiedzi na intrygujące pytanie nie znalazła nawet Maria Szymuś, która zwiedziła kawał świata, nie tylko na europejskim kontynencie, a na tej wycieczce pełniła rolę wódzireja, zaskakując koleżeństwo nietuzinkową wiedzą i dowcipami. (R)

Rozmowa z o. Norbertem Paciorą

NOWOHUCKIE WYZWANIA

Już 30 lat istnieje Oaza Mogilska Ruchu Światło-Życie. Ciekawe, że chociaż „mogilska”, to obecnie mieści się w kościele na os. Szklane Domy. Opiekuje się nią ojciec Norbert Paciora.

– Czym jest Ruch Światło-Życie?

– Jest to ruch religijny, mający za cel wychowanie przez liturgię – mówi o. Norbert. – Stworzony on został przez ks. prof. Franciszka Blachnickiego w latach 1955-60. Początkowo był on skierowany do ministrantów, później rozszerzony na scholę dziewczęce oraz ruch trzeźwościowy. Jego załączki miały miejsce w diecezji katowickiej. Zajęcia odbywały się na wakacjach – podczas turnusu letniego przeżywano skrócony rok liturgiczny w 15 tajemnicach różańcowych. Metodę wychowawczą, pogłębianie wiary w małych grupach kierowanych przez starszych kolegów stworzono na wzór przedwojennego harcerstwa. Z tą różnicą, że została ona wypełniona treściami religijnymi.

Pamiętnym dniem dla ruchu był 29 sierpnia 1960 r. Wtedy to służył SB wkroczyli do baraku gdzie mieściło się Centrum Krucjaty i Ruch Oazowy. Zaplombowano pomieszczenia, nawet kaplicę z Najświętszym Sakramentem. Władze wytoczyły ks. Franciszkowi Blachnickiemu proces, podczas którego oskarżono go o pracę na szkodę PRL. Oskarżony na sali sądowej stwierdził, że nie spodziewał się, że w pomieszczeniu gdzie gestapo skazywało go na karę śmierci za pracę konspiracyjną w AK, oskarża się go o pracę na szkodę Polski. Po pobycie w więzieniu ksiądz Franciszek Blachnicki rozpoczął pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie szczegółowo opracował metodę rekolekcji przeżywczych dla młodzieży.

– Oaza na Szklanych Domach miała swój początek w Mogile...

– W 1971 roku ojciec Benignus Deptuła z Mogiły wysłał kilkunastu ministrantów i ich siostry do ośrodka rekolekcyjnego do Olszówki koło Rabki. Taki był początek ruchu w Mogile. Ojciec Benignus wołał kontynuować swoją pracę z dziećmi, więc młodzież oazową zajął się ojciec Pius Filipek, który po roku dokooptował mnie. W 1984 r. w czasie tworzenia nowej parafii na os. Szklane Domy postarałem się o przeniesienie oazy do tutejszego kościoła. Powód był prosty – 3/4 młodzieży oazowej mieszkało w obrębie nowej parafii. Oczywiście nie zaprzestano pracy w Mogile.

– Jak liczna jest oaza Ruchu Światło-Życie na os. Szklane Domy?

– Należy do niej 30 procent parafian w wieku młodzieżowym (starsze klasy gimnazjum, szkoły średnie – dop. red.).

– Jak wygląda struktura organizacyjna oazy?

– Grupą oazy zajmuje się moderator parafialny, który ma do pomocy animatorów. Ci z kolei kierują małymi grupami nazywanymi małą oazą. Liczą one od 5 do 7 osób. Te małe grupki kierowane są przez starsze koleżanki lub kolegów (animatorów), najczęściej będących w klasie maturalnej lub na pierwszych latach studiów. Animatorzy muszą przeżyć trzystopniowy system rekolekcyjny na wakacjach.

– Ilu animatorów jest w parafii na Szklanych Domach?

– Obecnie są cztery osoby.

– Jak nowe osoby znajdują się w oazie Ruchu Światło-Życie?

– Rekrutacja odbywa się w sposób spontaniczny podczas spotkań orga-

O. Norbert Paciora podczas audiencji prywatnej u Ojca Świętego w trakcie pielgrzymki do Rzymu z okazji 30-lecia Oazy Mogilskiej Ruchu Światło-Życie.

nizowanych przez członków oazy. Są to różnego rodzaju imprezy bezalkoholowe, przedstawienia teatralne, ogniska, jednodniowe rajdy i tym podobne imprezy.

– Czym oprócz pogłębianiem własnego wnętrza duchowego zajmuje się młodzież oazowa?

– Pracą charytatywną, pomocą parafialnemu Caritasowi – m.in. rozdając paczki dla ubogich na święta Wielkanocne i Boże Narodzenie. Przez wiele lat urządzaliśmy wigilię dla samotnych. Swego czasu w oazie w Mogile odbywało się dokształcanie dzieci cygańskich prowadzone przez hrabinę Helenę Mycielską. Na Szklanych Domach 2 lata temu wspólnie z Beatą Pęczarską założyliśmy Młodzieżowy Zespół Charytatywny jako filię Caritasu Krakowskiego. Owocem tego zespołu było stworzenie świetlicy środowiskowej. Sprawują tam opiekę m.in. byli członkowie oazy. Znajdują tam schronienie, opiekę dzieci z rozbi-

tych, patologicznych rodzin z terenu parafii.

– Na pewno świetlica ta jest jednym z sukcesów oazy. A jakie inne pozytywne przedsięwzięcia udało się przeprowadzić z trudną na pewno, nowohucką młodzieżą?

– Na pewno okoliczna młodzież jest zagubiona. Brakuje jej dobrych wzorców, oparcia w rodzinie. Fatalny wpływ na wychowanie ma rozbić rodziny, czy patologie w niej zachodzące, a takowe zdarzają się często. Próbowaliśmy kilkakrotnie wyciągnąć do nich rękę. Były spotkania z animatorami, później też z młodym małżeństwem, które dawało świadectwo wiary. Niestety, większość owszem, wysłuchała, ale podeszła do tego obojętnie. Potrzeba dla tej młodzieży dużo cierpliwości.

Cieszy mnie to, że z oazy wyszły dziesiątki dobrych rodzin. Z chęcią wracają aby się okazjonalnie spotkać, razem pomodlić.

(RAF)

W dzielnicy

● Trwają prace przy budowie mostu Wandy, który ma połączyć Nową Hutę i Podgórze na wysokości ul. Klasztornej i Półlanki. Firma Mostostal SA, która prowadzi roboty, kończy już prace przy palowaniu, czyli osadzaniu w gruncie stalowych pali, na których posadowione zostaną żelbetowe przyczółki i filary. Oprócz wbijania pali rozpoczęto także wykonywanie stóp fundamentowych dla filarów. W sumie konstrukcja mostowa opierać się będzie na dwóch przyczółkach i 7 filarach.

Na dniach rozpoczną się prace przy posadowieniu jednego filara mostu, który znajdować się będzie bezpośrednio w rzece. Rozpoczęto także prace przy drodze dojazdowej do przeprawy od strony Podgórza. Prowadzone są roboty ziemne, przygotowujące podbudowę pod przyszłą ulicę.

★★★

● W Nowohuckim Centrum Kultury można oglądać wystawę malarstwa Agnieszki Kozień (otwarto ją w ubiegłym tygodniu). Ci, którzy odwiedzili niedawny Salon Zimowy w galerii NCK zauważyli zapewne obrazy tej artystki. Teraz można je oglądać w towarzystwie innych współtworzących cykl „Rajasthan”. Cykl dość nowy: obrazy pochodzą głównie z lat 2000-2001. Agnieszka Kozień ma w dorobku udział w ok. 40 wystawach w kraju i za granicą. Temat północno-zachodnich Indii opowiadany jest przez autorkę bardziej nastrojami i domysłami niż dosłownością pejzażu. Wystawę Agnieszki Kozień w galerii Nowohuckiego Centrum Kultury można oglądać do 7 kwietnia.

BEZPIECZNIEJ W CENTRUM

Została sfinalizowana kolejna inicjatywa radnych Dzielnicy XVIII zmierzająca do poprawy bezpieczeństwa na nowohuckich

drogach i chodnikach. Na placu Centralnym (na os. Centrum C nieopodal księgarni) zamontowano słupki na chodniku przy jezdni. Po-

stawiono je od wjazdu na al. Róż, aż do przejścia dla pieszych (do przystanku tramwajowego w stronę Mistrzejowic).

Na łuku często parkowały samochody osobowe i dostawcze. Zasłaniały one całkowicie widoczność kierowcom nadjeżdżającym od strony al. Solidarności, którzy nie widzieli pieszych przechodzących przez jezdnię.

– To oczywiście nie jedyny przykład poprawy bezpieczeństwa pieszych na naszym terenie – mówi przewodniczący Komisji Prawa i Porządku Publicznego w Radzie Dzielnicy XVIII, Marian Paciorek.

– Na przykład z naszej inicjatywy na niebezpiecznych przejściach dla pieszych budowane są wysepki na środku jezdni. Na przykład taka jest między os. Szklane Domy a Centrum B (obok sklepu ABC).

tekst i fot. (RAF)

NIE TYLKO DLA KOBIET

Za kilka dni (9 kwietnia) w Nowohuckim Centrum Kultury odbędzie się przegląd prac dyplomowych uczniów Zespołu Szkół Odzieżowych z ulicy Bulwarowej. Impreza ta na stałe zagościła w kalendarzu, gdyż odbywa się od ładnych kilka lat (około 10). Nie ma charakteru zwykłego pokazu mody.

– Jest to raczej przedstawienie muzyczno-teatralne, niż pokaz mody – mówi nauczycielka Zespołu Szkół Odzieżowych, Wanda Kuriańska. – Zawsze prace i występ są podporządkowane jakiemuś wydarzeniu, idei. Na przykład dwa lata temu był to Kraków 2000, rok temu Unia Europejska. Jednak ostateczny kształt występu pozostaje tajemnicą, nawet dla nauczycielek szkolnych. Dopuszczone są do niej tylko osoby niezbędne przy realizacji, na przykład pani dyrektor.

O godz. 10 odbędzie się prezentacja dla zaproszonych szkół gimnazjalnych i średnich. Natomiast dwie godziny później na sali NCK zasiadą zaproszeni goście (władze miasta, dzielnicy, kuratorium) oraz widzowie.

– Większość naszych podopiecznych, i siłą rzeczy biorących udział w przedstawieniu, to dziewczynki – mówi Kuriańska. – W efekcie niektóre role męskie podczas występu muszą grać uczennice, z czego są bardzo niezadowolone. Ciekawe, że na świecie większość projektantów to mężczyźni. Nie wiem czemu u nas się utarło, że to kobiety zawód.

(RAF)

OSIEDLA PO STAREMU

Nie będzie zmian nazw osiedli nowohuckich. Nasza informacja zamieszczona w poprzednim numerze magazynu „Nasza Nowa Huta” była żartem prima-aprilisowym. Mamy nadzieję, że nikogo on nie uraził.

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVIII, os. Centrum B 6, telefon: 644-78-40. Przewodniczący: Tomasz Urynowicz, zastępca przewodniczącego Józef Krężolek, członkowie Zarządu: Adam Cichostępski, Ryszard Karbownicki, Władysław Kolaś, Franciszek Partyka. Dyżur przewodniczącego: każdy wtorek, godz. 16.00 do 17.00. Dyżur zastępcy przewodniczącego: każdy czwartek, godz. 16.00 do 17.00. Dyżur członka Zarządu: każdy poniedziałek, godz. 16.00 do 17.00. Biuro Rady i Zarządu czynne: poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek – godz. 8.30 do 13.30, środa – godz. 13.00 do 16.00.

DZIELNICA XV – MISTRZEJOWICE

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XV

Przewodniczący – Stanisław Zięba, **zastępca przewodniczącego**: Jan Grzegorz Zynek, **członkowie zarządu**: Regina Rogozik, Krzysztof Bogusławski, Piotr Świątek.

Biuro Rady Dzielnic, ul. Miśnieńska 58 w os. Tysiąclecia, czynne od poniedziałku do czwartku w godz. 9.00–17.00, piątek godz. 7.30–15.30, środa – bez przyjmowania stron. Tel. 648-96-18.

Dyżury: przewodniczący lub zastępca przewodniczącego – czwartki w godz. 14.00–17.00, członkowie zarządu – wtorki w godz. 14.00–17.00.

Dyżury: Policja – wtorek, czwartek w godz. 15.00–17.00; Straż Miejska – poniedziałek, środa w godz. 15.00–17.00.

DZIELNICA XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE

RADA I ZARZĄD DZIELNICY XVII, os. Na Stoku 15. Tel. 645-30-09, tel./fax 645-14-17.

Przewodniczący – Stanisław Madej, **zastępca przewodniczącego**: Edward Dutkowski, **członkowie zarządu**: Helena Mikulska, Ewa Gałązkiewicz-Balińska, Julian Podsiadło.

Dyżury Zarządu: przewodniczący Zarządu – wtorek w godz. 10.00–12.00, zastępca przewodniczącego – poniedziałek w godz. 10.00–12.00, członek Zarządu – środa 12.00–14.00, czwartek 17.00–17.30, piątek 13.00–14.30.

Stanisław Madej – przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnic XVII.

Wtorek 10.00–12.00. ♦ całokształt pracy Rady i Zarządu ♦ finanse i budżet ♦ remont i modernizacja oświetlenia.

Edward Dutkowski – wiceprzewodniczący Rady i Zarządu Dzielnic XVII.

Poniedziałek 10.00–12.00. ♦ remonty dróg i chodników ♦ ogródki jordanowskie ♦ pielęgnacja zieleni.

Ewa Gałązkiewicz-Balińska – członkini Zarządu

Dzielnic XVII.

Czwartek 17.00–17.30. ♦ ochrona zdrowia ♦ sprawy mieszkaniowe.

Helena Mikulska – członkini Zarządu Dzielnic XVII.

Piątek 13.00–14.30. ♦ sprawy oświaty i kultury ♦ kultura fizyczna i sport.

Julian Podsiadło – członek Zarządu Dzielnic XVII.

Środa 12.00–14.00. ♦ praworządność i interwencje ♦ sprawy porządkowe.

W Szkole Podstawowej nr 155

TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ O PUCHAR DZIELNICY XIV

W sobotę i niedzielę, 23 i 24 marca br. w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 155 odbyły się rozgrywki turniejowe halowej piłki nożnej o puchar Dzielnic XIV. W rozgrywkach wzięli udział uczniowie klas IV–VI szkół podstawowych i klas gimnazjalnych. Jak zwykle publikujemy wyniki młodzieżowych rozgrywek.

DRUŻYNY KLAS IV–VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ Grupa „A”

1. SP 155 – SZKRABY „52” 3–1. Bramki: M. Kula (2), L. Półtorak (1), K. Bielecki (1).

2. SZKRABY „52” – SMI MŁODOŚCI 0–4. Bramki: Ł. Techmański (3), R. Hul (1).

3. SMI MŁODOŚCI – SP 155 5–1. Bramki: Ł. Techmański (4), M. Karwowski (1), M. Kula (1).

Wyniki:

SMI MŁODOŚCI – 6 pkt

SP 155 – 3 pkt

SZKRABY „52” – 0 pkt

Grupa „B”

1. FC RAKIETY – DRUŻYNA MARZEŃ „52” 0–2. Bramki: P. Bąk (2).

2. DRUŻYNA MARZEŃ „52” – UKS CENTRALNI 0–4. Bramki: Ł. Wójcik (1), J. Kącki (1), D. Kubera (1), M. Stanek (1).

3. FC RAKIETY – UKS CENTRALNI 1–4. Bramki: M. Kramarczyk (1), D. Kubera (2), M. Stanek (1).

Wyniki:

UKS CENTRALNI – 6 pkt

DRUŻYNA MARZEŃ „52” – 3 pkt

FC RAKIETY – 0 pkt

Półfinały

SMI MŁODOŚCI – DRUŻYNA MARZEŃ „52” 3–4. Bramki: Ł. Techmański (1), R. Hul (1), M. Karwowski (1), M. Doroz (2), J. Rogóż (1) oraz bramka samobójcza.

UKS CENTRALNI – SP 155 3–1. Bramki: J. Kącki (1), T. Morawski (1), M. Stanek (1), M. Kula (1).

Mecz o III miejsce

SMI MŁODOŚCI – SP 155 0–2.

Bramki: M. Kula (2).

Mecz o I miejsce

DRUŻYNA MARZEŃ „52” – UKS CENTRALNI 1–2. Bramki: P. Gryszka (1), D. Kubera (1), Ł. Wójcik (1).

W turnieju zwycięstwo odniosła drużyna UKS CENTRALNI. Na

drugim miejscu uplasował się zespół DRUŻYNA MARZEŃ „52”, a miejsce trzecie zajęła drużyna SP 155. Najlepszym bramkarzem turnieju okazał się Paweł Bąk z Drużyny Marzeń „52”, najlepszym strzelcem Marcin Kula z SP 155, a za najlepszego zawodnika turnieju uznany został Łukasz Techmański z SMI Młodości.

DRUŻYNY KLAS I–III GIMNAZJUM Grupa „A”

1. NH SQAD – SMI MŁODOŚCI II 3–0. Bramki: J. Leśniak (1) M. Michał (1), P. Pieniążek (1).

2. LUBOCZANKA – SMI MŁODOŚCI II 4–6. Bramki: D. Piśkuła (3), R. Gruchała (1), P. Kornio (4), R. Błachut (1), M. Karwacki (1).

3. LUBOCZANKA – NH SQAD 1–2. Bramki: M. Pazdan (1), P. Pieniążek (1).

W rozgrywkach nie wzięła udziału zgłoszona wcześniej drużyna Smoki Centrum E.

Wyniki:

NH SQAD – 6 pkt

SMI MŁODOŚCI – 3 pkt

LUBOCZANKA – 0 pkt

Grupa „B”

1. DYWIZJONU 303 – SMI MŁODOŚCI I 2–11. Bramki: G. Gącarz (1), K. Sitarz (5), R. Pajdak (1), D. Żółty (1), D. Kościelniak (1), reszta bramek samobójcza.

2. KS SKARPA – SPÓŁDZIELCZE 2–8. Bramki: K. Świątek (4), G. Korneluk (3), T. Adamek (1).

3. DYWIZJONU 303 – KS SKARPA 1–4. Bramki: M. Janik (1), P. Kocoń (3), K. Budka (1).

4. SMI MŁODOŚCI I – SPÓŁDZIELCZE 3–4. Bramki: D. Żółty (1), K. Sitarz (1), R. Pajdak (1), G. Korneluk (3), K. Świątek (1).

5. DYWIZJONU 303 – SPÓŁDZIELCZE 4–6. Bramki: M. Janik (1), K. Pruchnicki (1), P. Skólik, D. Cuganek (1), G. Korneluk (5), K. Świątek (1).

6. SMI MŁODOŚCI I – KS SKARPA 2–5. Bramki: D. Żółty (1), K. Sitarz (1), P. Kocoń (3), M. Nowak (1), K. Świątek (1).

Wyniki:

SPÓŁDZIELCZE – 9 pkt

KS SKARPA – 6 pkt

SMI MŁODOŚCI – 3 pkt

DYWIZJONU 303 – 0 pkt

Półfinały

SMI MŁODOŚCI II – SPÓŁDZIELCZE 2–4. Bramki: A. Raczynski (1), R. Błachut (1), T. Adamek (1), K. Świątek (3).

KS SKARPA – NS SQAD 1–5. Bramki: M. Budka (1), P. Tomasik (2), M. Pazdan (1), M. Marek (1), J. Leśniak (1).

Mecz o III miejsce

SMI MŁODOŚCI II – KS SKARPA 3–6. Bramki: P. Kornio, A. Raczynski (2), M. Nowak (2), M. Budka (3), W. Skowron (1).

Mecz o I miejsce

SPÓŁDZIELCZE – NH SQAD 2–3. Bramki: K. Świątek (2), J. Leśniak (2), M. Pazdan (1).

Pierwsze miejsce w turnieju zajęła drużyna NH SQAD, drugie SPÓŁDZIELCZE i trzecie KS SKARPA.

Najlepszym bramkarzem zawodów został Dominik Raczynski z drużyny Spółdzielcze, najlepszym strzelcem Krzysztof Świątek z tej samej drużyny, a najlepszym piłkarzem turnieju Paweł Kornio z SMI Młodości II.

Puchary zwycięskim drużynom wręczali przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnic XIV Alicja Gluc i wiceprezes SMI „Świat w oknie” Tadeusz Żółty.

Organizatorzy turnieju SMI „Świat w oknie” dziękują Radzie i Zarządowi Dzielnic XIV za pomoc w zorganizowaniu turnieju.

Szczególne podziękowania kierują pod adresem dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 155, p. E. Zelek, p. Z. Koszyk, a także pod adresem opiekunów drużyn oraz p. M. Gonciarzyka z Dzielnic XIV za wkład w przygotowanie turnieju.

Tadeusz Żółty, wiceprezes SMI „Świat w oknie”. (f)

Wspólna inicjatywa Nowohuckiego Centrum Kultury i „Głosu–Tygodnika Nowohuckiego”

SPOTKANIA Z PIOSENKĄ

Lubisz śpiewać? Chcesz...

– miło spędzić czas słuchając starych, niezapomnianych przebojów?

– poznać historię polskiej piosenki?

– nauczyć się piosenek, których teksty drukujemy w *Głosie*?

– zaśpiewać piosenkę z profesjonalnym podkładem muzycznym?

Zapraszamy (bez względu na wiek) do Klubu Miłośników Polskiej Piosenki przy Nowohuckim Centrum Kultury.

Spotkania z piosenką, które prowadzi Wojciech Dąbrowski, uczestnik telewizyjnej *Szansy na sukces*, odbywają się w drugą i czwartą niedzielę każdego miesiąca.

Najbliższe *Spotkanie* w niedzielę, 14 kwietnia w kawiarence NCK (gmach A) o godzinie 16.

Przyjdź koniecznie, nie zapomnij.

ANTOLOGIA POLSKIEJ PIOSENKI XX WIEKU pod redakcją Wojciecha Dąbrowskiego (część 53)

Pamiętam Twoje oczy

(tango z repertuaru Mieczysława Fogga i Chóru „Dana”)

Muzyka: Zygmunt Karasiński

słowa: Stanisław Biernacki

(Tadeusz Stach)

Twoich przenaślających pieśń
Nigdy, przynigdy nie zapomnę,
Ani twoich ust gorących,
Ni słów miłością drżących.

Minęło wiele już lat,
Lecz został wspomnień tych ślad,
A choć przez długie te chwile
Kobiet już tyle do mnie szło,

Pamiętam twoje oczy dzikie,
Z rozkoszy nieprzytomne,
Rozwarte i ogromne,
Tak, jak by to było dziś.

Dziś nie znam żadnej z nich,
Nie wracam myślą do kochanek
mych,
Bo choć miałbym ich sto,
Lecz to wszystko nie to.

Twoich przenaślających... itd.

Zygmunt Karasiński (1898-1973), kompozytor, skrzypek i pianista, był synem Adama Karasińskiego (1868-1920), dyrygenta i twórcy muzyki tanecznej (walce, polonezy, kadryle, polki i mazury), zwanego *królem walca* albo *polskim Straussiem*, prowadzącego do roku 1915 własną orkiestrą rozrywkową (najsłynniejsza kompozycja: walc *Francois*, 1907, patrz odcinek 10 naszej *Antologii*).

Zygmunt Karasiński początkowo kształcił się pod kierunkiem ojca, potem był uczniem profesora J. Jastrzębskiego w konserwatorium warszawskim, ale jego naukę przerwał wybuch I Wojny Światowej. Pracę muzyka rozpoczął w jednym z kin warszawskich, grając wspólnie ze swym kolegą, Szymonem Kataszką, podczas projekcji filmów niemych. W roku 1921 koncertował w Berlinie, rok później związał się na Wybrzeżu z pierwszym polskim zespołem jazzowym, grającym w składzie: Szymon Kataszek i Jerzy Petersburski (fortepian) oraz Sam Salwano (perkusja).

Po przeniesieniu się do Warszawy, *Jazz-Tango-Orkiestra Karasińskiego i Kataszki* stała się jednym z najbardziej popularnych zespołów tanecznych, występując w rewiach, kinach i operze. W latach 1934-35 odbyła wielkie tournée po Europie i krajach Bliskiego Wschodu.

Po wojnie Zygmunt Karasiński współpracował z Polskim Radiem jako kompozytor i aranżer, występował w programie *Tysiąc taktów muzyki jazzowej*. W roku 1945, w sali warszawskiej *Romy*, obchodził jubileusz 25-lecia pracy kompozytorskiej.

Był autorem wielu popularnych piosenek: *Pamiętam twoje oczy*, *Serce matki*, *Czy pani mieszka sama*, *Cała Warszawa* (sł. Andrzej Włast), *Czy pamiętasz tę noc w Zakopanem*, *Spotkamy się na Nowym Świecie* (wspólnie z Szymonem Kataszką, sł. Willy), a także twórcą muzyki filmowej (*Każdemu wolno kochać*, sł. Emanuel Schlechter). Opracował także na nowo walc *Francois*, skomponowany przez swojego ojca, do którego słowa, dedykowane Toli Mankiewiczównie (Teodorze Raabe, 1900-1985) dopisał Andrzej Włast.

Chór Dana był najpopularniejszym męskim zespołem wokalnym lat trzydziestych, porównywanym do amerykańskiego Mills Brothers. Występował w kilkunastu krajach Europy, na Broadwayu i w Hollywood. Założycielem (debiut w teatrze *Qui pro quo*, 1928) był kompozytor Władysław Daniłowski Dan, twórca muzyki filmowej (*Pieśń flisaków*) i piosenek: *Kochana* (sł. Mieczysław Fogg), *Co nam zostało z tych lat*, *Pokoik na Hożej* (sł. Julian Tuwim) za repertuaru Miry Zimińskiej i słynnych *Kupletów warszawskich* (sł. Aleksander Jellin).

Tango *Pamiętam twoje oczy* śpiewał z Chórem Dana Mieczysław Fogg (patrz część 10 naszej *Antologii*).

Uwaga maturzyści z roku 1962 XI Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Dąbrowskiej (os. Teatralne)

Z okazji 40-lecia matury, Wojciech Dąbrowski zaprasza na specjalne Spotkanie z piosenką w Nowohuckim Centrum Kultury w niedzielę 12 maja 2002 roku o godzinie 16.

Informacje i zgłoszenia: tel./fax Warszawa (22) 641 64 40, e-mail: wojdabrowski@poczta.onet.pl.

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „MORFON”

31-874 Kraków, os. Dywizjonu 303 31J (od strony ul. Andersa),
tel. (012) 641-68-17
czynny w godzinach: pon.-pt. 8⁰⁰-16⁰⁰, sobota 8⁰⁰-13⁰⁰
tel. całodobowy: (012) 649-59-96, kom. 0604 29-69-32

Zakres usług: – sprzedaż trumien – przewóz zwłok – kompleksowa obsługa pogrzebu – wieńce i wiązanki – krzyże, tabliczki, klepsydry itp. – nekrologi w prasie – kremacja (spopielenie)
CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZWŁOK Z DOMU DO CHŁODNI
Bezgotówkowe rozliczenie pogrzebu w ramach zasiłku ZUS

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „IRYS”

NOWA HUTA OS. NA SKARPIE 35
ZAKŁAD CZYNNY OD 8.00 DO 15.00

USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
DYŻUR CAŁODOBOWY, PRZEWÓZ Z MIESZKAŃ
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA.

☎ 644-17-42

☎ 0602-63-96-96

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG POGRZEBOWYCH KONDUKT

os. Urocze 5 Tel. 685-53-44, 600-783-304

ŚWIADCZYMY KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

- wyrabiamy akty zgonu
 - obsługa pogrzebu
 - przewóz zmarłych z mieszkań (również w niedziele i święta)
 - przewóz zmarłych na terenie kraju i zagranicy
 - kremacja
 - wieńce i wiązanki (własna kwiaciarnia)
 - odzież żałobna
 - organizacja styp
 - rozliczenia bezgotówkowe w ZUS, KRUS i inne
- Przedsiębiorstwo czynne: 8.00–16.00

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG POGRZEBOWYCH KONDUKT os. Urocze 5

Tel. 685-53-44, 600-783-304

ODZIEŻ ŻAŁOBNĄ

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

przyjmuje

**Biuro Ogłoszeń
„Głosu – Tygodnika
Nowohuckiego”**

(al. Jana Pawła II 232 – NCK)

tel. 643-44-33

oraz biura ogłoszeń

współpracujące

z naszym Tygodnikiem

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Victoria” w Krakowie, os. Kościuszkowskie 5

w oparciu o ustawę z dnia 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych
ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

(licytacja)

na pierwszeństwo ustanowienia tytułu prawnego
do garażu położonego w Krakowie,
os. Albertyńskie, bl. 18, kl. IV,
o pow. użytkowej 44 m².

Przetarg odbędzie się w siedzibie spółdzielni dnia
16.04.2002 r. o godz. 14.30.

Cena wywoławcza 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wynosi 600,00 zł.

Wadium w wysokości 1300,00 zł należy wpłacić w kasie
spółdzielni do dnia 16.04.2002 r. do godz. 13.30.

Wadium przepada na rzecz spółdzielni, jeżeli oferent, który
wygra przetarg uchyli się od wpłacenia ceny nabycia oraz załatwienia formalności związanych z nabyciem prawa.

Garaż można oglądać w dniu 15.04.2002 r. w godz. 10.40–11.10.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się ze
stanem technicznym lokalu, projektem umowy i regulaminem
przetargowym w sprawie zasad organizowania przetargów na
pierwszeństwo ustanowienia tytułu prawnego do lokalu
mieszkalnego i garażu będącego własnością S.M. „Victoria”
w Krakowie.

Dodatkowe informacje: pok. nr 4, tel. 648-67-73 wew. 35.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu
bez podania przyczyn.

GIMNASTYKA:

- ♦ rehabilitacyjna
- ♦ korekcyjna
- ♦ aerobik
- masaże
- fizykoterapia
- odchudzanie

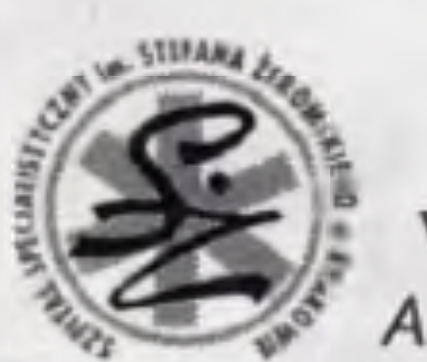
Os. Górali 18B
(Przedszkole nr 68)
Zapisy pod nr. tel.
643-20-91 (po 20.00)

SUPERPROMOCJA 50% TANIEJ

STRZYŻENIE MĘSKIE	-12.00	- 6.00
STRZYŻENIE PAŃ	-15.00	- 7.50
TRWAŁA	-55.00	- 27.50
FARBA	-55.00	- 27.50
PASEMKA	-60.00	- 30.00

SALON FRYZJERSKI „GAGA”

UL. BIEŃCZYCKA 168/117 „TOMEX” ☎ 0602-114-789

Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
w Krakowie, os. Na Skarpie 66. Centrala i inform. tel.: 644-01-44

Aby zaspokoić potrzeby pacjentów i zapewnić im maksymalny
komfort korzystania z usług medycznych otworzyliśmy

OŚRODEK CHIRURGII JEDNEGO DNIA I CHIRURGII LAPAROSKOPOWEJ

Kierownik Ośrodka: dr n. med. Zbigniew Ulatowski

INFORMACJA CAŁODOBOWA: TEL. 644-35-26

KONSULTACJE W DNIACH: PONIEDZ.: 13–15, ŚRODA: 12–14

Wykonujemy usługi w zakresie:

- CHIRURGII OGÓLNEJ I NACZYŃ – zabiegi laparoskopowe, m.in. diagnostyczne, pęcherzyka żółciowego, przepukliny, żyłaków kończyn dolnych, żyłaków odbytu m.in. metoda Longo.
- CHIRURGII ORTOPEDYCZNO-URAZOWEJ – artroskopia stawu kolanowego.
- GINEKOLOGII – zabiegi laparoskopowe, zabiegi w mini laparotomii, tzw. „małej chirurgii” (wyłyżeczkowanie jamy macicy, usuwanie polipów itp.) – m.in. laparoscopia diagnostyczna, laparoskopowa hydrotubacja i resekcja klinowa jajnika, uwolnienie zrostów, wyluszczenie torbieli jajnika, laparoskopowe wycięcia przydatków, usunięcie mięśniaków macicy.
- UROLOGII – m.in. operacje stulejki, wodniaka jąder, biopsja jąder, operacje żyłaków powrózka nasiennego.
- CHIRURGII DZIECI – zabiegi diagnostyczne, tzw. „małej chirurgii”, operacje plastyczne.
- OTOLARYNGOLOGII – usunięcie trzeciego migdałka, korekcja przegrody nosa, usunięcie polipów nosa, nastawianie złamanych kości nosa, korekcja małżowin nosowych, mikrochirurgia krtani.

Oferujemy usługi bezpłatne w ramach kontraktu z Małopolską
Regionalną Kasą Chorych oraz usługi komercyjne.

PRYWATNE GIMNAZJUM

w III LO, os. Wysokie 6
tel. 648-42-76

20% rabatu (wpisowego i
czesnego za IX) przy okazaniu
gazety z ogłoszeniem.

WULKANIZACJA

OPONY: ♦ DOBRE ♦ TANIE

♦ UŻYWANE ♦ ZACHODNIE

DO SAM. OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH, CIĘŻAROWYCH

Firma „DAJAN”

ul. Ptaszyckiego 19. (012) 643-49-05

MEBLE

- mebleścianki
- komplety wypoczynkowe
- kuchnie
- wykonujemy również
meble na zamówienie

kolor i wymiar dowolny

ul. Mogińska 97, I piętro
tel. 412-18-85, 634-54-58
transport do Nowej Huty - GRATIS

OKNO-POL

SPÓŁKA Z O.O.

PRODUCENT STOLARKI BUDOWLANEJ

865 x 1435 1465 x 1435 1765 x 1435 865 x 2085 1465 x 2085

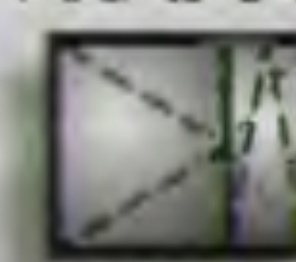
Przykładowe
ceny netto
okien z PCV

379 zł

635 zł

699 zł

419 zł

949 zł

W standardzie:

Szyba 4+4, mikrowentylacja, blokada kłamek, podnośnik skrzydła, wypełniona dolna część ramy.

W ofercie:

Drzwi: antywłamaniowe, zewnętrzne
wewnętrzne, techniczne

OKNA: drewniane, aluminiowe, akcesoria

Podłogi: panele, drewniane

Profil REHAU 3 i 5-cio komorowy

dobry
TROP

RABATY od 25%!

Pomiar, doradztwo, transport - GRATIS!

Bieńczycki Plac Targowy 25a, 19a, tel. 641 46 30, 648 41 81.

Poszukujemy przedstawicieli handlowych oferujemy atrakcyjne warunki współpracy tel. 0608 397 662

Dealer: TŁUMIKI alu
bosal
Dealer **ASMET**
Bieńczycka 2a (012) 648-27-62
Gdyńska 28 (012) 638-03-81

Auto-Wydech
przegląd gratis, gwarancja
hurt-detal, wszystkie marki
wymiana tylko 30 minut
Sondy Amortyzatory Katalizatory
Akumulatory Haki holownicze

RESTAURACJA „PIASTOWSKA”
OS. TYSIĄCLECIA 42, TEL. 648-27-26
zaprasza codziennie w godz. 10⁰⁰–21⁰⁰

- organizujemy przyjęcia okolicznościowe, wesela i bankiety w restauracji lub w miejscu wyznaczonym przez klienta;
- oferujemy wyroby garmazeryjne w cenach zbytu dla odbiorców zbiorowych i indywidualnych;
- tanie obiady po 6,50 zł.

KRYNICZANKA
Hurtownia Napojów „U Jakuba”
poleca w sprzedaży hurtowej i detalicznej
wody mineralne, wody lecznicze, napoje, soki
Kraków, ul. Ławnicza 8, tel. 644-73-64.
Zapraszamy: pon.–pt. 8–20, sobota 8–16.

Ośrodek Usprawniania Leczniczego „REHABILITACJA”
os. Piastów 40, pok. 216, tel. 641-23-28

- laser • masaż • fizykoterapia • gimnastyka lecznicza
- ODCHUDZANIE KOMPUTEROWE • AKUPUNKTURA**
- drenaż limfatyczny - likwidacja cellulitu - pielęgnacja poporodowa
- Zabiegi i badania pod kontrolą lekarzy**

KOMISY WIELOBRANŻOWE
MEBLE RTV - AGD
SPRZĘT SPORTOWY
ROWERY, KOSIARKI

GARAŻE DO WYNAJĘCIA

Otwarte pon. - pt. 9.00 – 18.00, sobota 9.00 – 13.00
CENTRUM A 17A (garaże podziemne) tel. 644-72-94
OS. SZKOLNE 19 (Internat ZSB) tel. 643-07-37

CIĄGŁE DOSTAWY Z NIEMIEC

PANELE
podłogowe na HDF gr. 8 mm, klejone i uni-clic

SUPER OKAZJA
15 zł/m²

ul. Igołomska 30
31-983 Kraków
od 7:30 do 15:30
tel. (612) 425 92 20

OKNA PCV * DREWNIANE * ALUMINIOWE

- DEMONTAŻ I MONTAŻ
- SZYBKIE TERMINY REALIZACJI
- SZYBKI I FACHOWY MONTAŻ
- POMIARY, WYCENA, TRANSPORT – GRATIS

PROFILE: BRÜGMANN, SCHÜCO, REHAU
OKUCIA: WINKHAUS, SCHURING

NIETYPOWE MEBLE
NA INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA

- ZABUDOWY WNĘK
- SZAFY • MEBLE BIUROWE
- KUCHNIE

„OK-BUD”
os. Zielone 1
Tel./fax 644-30-16

STRACIŁEŚ ?
MY ODZYSKAMY !

- * długi - odzysk - windykacja
- usługi:**
- * detektywistyczno - inwigilacyjne
- * wywiadownia gospodarcza

GRUPA INKASO SYSTEM
rewindykacja należności

Kraków ul. Szlak 65/912
tel/fax 632-17-31
0608-22-46-82

F.H.U. MOTO-MAT
ul. Szybka 29/1 tel: 685-52-20

oferuje:
MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE
i CZĘŚCI DO WSZYSTKICH MAREK
SAMOCHODÓW OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH i CIĘŻAROWYCH
NAJNIŻSZE CENY W OKOLICY!
Zapraszamy: 8-19, sob. 9-15.

Handel ☆ Usługi ☆ Produkcja
oraz BIEŻĄCA INFORMACJA
O OGŁOSZENIACH PRASOWYCH

Tel. 94-77

Telefoniczna Agencja Informacyjna
CAŁODOBOWO

OKNA PCV
Kraków
ul. Makuszyńskiego 13
644-13-63 lub 281-26-15 po 17.00

MONTAŻ OKIEN GRATIS
ZABUDOWY BALKONÓW
PCV, ALU, STAL

MEBLE NA ZAMÓWIENIE

- ♦ MEBLE KUCHENNE
- ♦ ZABUDOWA WNĘK
- ♦ MEBLE NIETYPOWE

KRÓTKIE TERMINY. ATRAKCYJNE CENY
PROJEKT, TRANSPORT, MONTAŻ - GRATIS
0607-692-537, 0501-131-291

Ośrodek
Rekreacji Siłowej
„NIUTON” S.C.

Zniżki dla uczniów i studentów

Godziny otwarcia:
O.R.S. „NIUTON”, os. Kościuszkowskie 5
(tel. 648-02-04) pn.–pt. 8.30–22.00, sob.
10.00–16.00, niedziela 10.00–14.00
al. Jana Pawła II 232 (NCK)
(tel. 644-02-66 w. 263)
pn.–pt. 8.00–22.00, sobota 10.00–16.00
niedziela 10.00–15.00

POMIESZCZENIA POD HANDEL
LUB BIURA, parter, 38 m kw.,
I p., 72,5 i 40 m kw. przy ul. Szybkiej (Kocmyrzkowskiej) obok placu targowego w Bieńczykach
SPRZEDAM LUB WYNAJMĘ.
Tel. 648-58-96.

PRACOWNIA
RENTGENOWSKA
OGÓLNODIAGNOSTYCZNA
os. Uroczę 2
Tel. 644-92-82

KOREPETYCJE,
MATEMATYKA.
Tel. 644-00-14

BIURO OGŁOSZEŃ
PRASOWYCH
648-67-23
0 606-246-519
Plac Bieńczycki 5A, Ip.

WYKONUJEMY NADRUKI FIRMOWE NA TORBACH PAPIEROWYCH, TORBACH I REKLAMÓWKACH FOLIOWYCH

OPAKOWANIA
PAPIEROWE, FOLIOWE, JEDNORAZOWE, OZDOBNE

PAPAK Zadzwoń!
6-433-433
642-15-59
os. Kolorowe 16A 644-06-79

DOSTAWY W DNIU ZAMÓWIENIA

AGD / CHEMIA
w połowie SAMOOBŚLUGA

METKOWNICE
⇒ sprzedaż
⇒ serwis

BARDZO SZEROKI ASORTYMENT

ART. BIUROWE

WYKONUJEMY NADRUKI FIRMOWE NA TORBACH PAPIEROWYCH, TORBACH I REKLAMÓWKACH FOLIOWYCH

KOREPETYCJE,
CHEMIA.
Tel. 647-08-41, 0606-419-162

MASAŻYSTKA
DYPLOMOWANA
POSZUKUJE PRACY
Tel. 411-52-28

ADREM
os. Słoneczne 3,
Kraków 31-956, skr. poczt. 11
tel. 644-24-12, fax 644-10-62
e-mail: sekretariat@adrem.krakow.pl
www.adrem.transfer.pl

P.P-U „ADREM” S.A.
oferuje

współnotom mieszkaniowym
oraz właścicielom nieruchomości
usługi w zakresie

zarządzania
i administrowania
budynkami
oraz innymi
nieruchomościami

- zatrudniamy zarządców i administratorów legitymujących się państwową licencją zarządcy;
- współpracujemy ze sprawdzonymi firmami wykonującymi usługi bieżącego utrzymania technicznego budynków,

Z

Zdrowie i uroda

15% rabatu na dowolną oprawę

SOCZEWKI firmy "ZEISS" szklane za 47 zł plastikowe za 66 zł
SOCZEWKI firmy "CORNING" fotochromatyczne za 73 zł
LEKARZE OKULIŚCI
MISTRZOWIE OPTYCZY Koczorowski
 PROFESJONALIZM I TRADYCJE RODZINNE
 os. Niepodległości 3 tel. 649 66 66
 os. Wysockie 22/B tel. 648 55 46
 ul. Długa 64 tel. 632 78 64
 ul. Pilotów 6 KrakChemia tel. 413 54 42

PRZEMYSŁOWA PRZYCHODNIA LEKARSKA
NOWA HUTA, os. Szklane Domy 2a
 tel. 643-76-03, fax 644-61-07
REJESTRACJA: 644-98-99
 * **BADANIA CYTOLOGICZNE**
 * **BADANIA PRACOWNICZE**
 - wstępne
 - okresowe
 - na książeczkę zdrowia
 - kierowców kwalifikacyjno-okresowe
 ♦ **LEKARZE**
 - internista
 - neurolog
 - chirurg
 - laryngolog
 - okulista
 - dermatolog
 - ginekolog
 - reumatolog
 - urolog
 ♦ **PRACOWNIA ANALITYCZNA**
 - wszystkie badania
 ♦ **EKG**
 ♦ **USG** (ginekologiczne, jama brzuszna)
 ♦ **RENTGEN** zębów, kręgosłupa, klatki piersiowej - małowymiarowy
 ♦ **REHABILITACJA LECZNICZA**
 ♦ **ZABIEGI PIELĘGNIARSKIE**
BADANIA W DNIU ZGŁOSZENIA!!!!

RentgenMed
NZOZ Pracownia Radiologiczna
 os. Krakowiaków 43 I piętro
 Zdjęcia RTG dorosłych i dzieci w dniu zgłoszenia
BADANIA PRACOWNICZE
 - wstępne - okresowe
NEUROLOG
 Rejestracja: 644-19-06
 pon.-pt. 8.00-18.00

ECHO SERCA, USG
 os. Stalowe 4 (przełęczka)
 Tel. 648-33-62

SELEN NA ZAPALENIE STAWÓW

Co jest takiego w selenie, że okazał się skutecznym lekiem na bóle stawowe i czy rzeczywiście to działanie zostało udowodnione naukowo? Wielu lekarzy bliżej przyjrzało się życiodajnej sile selenu i jego wpływowi na zdrowie człowieka.

Coraz częściej docierają do nas nowe informacje o selenie i sposobie, w jaki ten śladowy pierwiastek jest w stanie uleczyć ból stawów w ciągu tygodni czy miesięcy. Ludzie, którzy przez wiele lat cierpieli z powodu silnego bólu palców, łokci, kolan, stawów biodrowych, nagle, wraz z przyjmowaniem dziennej dodatkowej dawki selenu, odzyskali całkowitą ruchomość w tych stawach. Ból ustępuje, obrzęk i proces zapalny znikają, a chora osoba pozostaje z uczuciem, że wydarzył się jakiś cud. Ale czy to na pewno cud? Nie, korzyści płynące z suplementacji selenu mogą rzeczywiście być pojmowane w kategorii cudu, ale nim nie są. Istnieje bardzo proste wytłumaczenie tej „cudotwórczej” mocy selenu.

ZAPOBIEGANIE PROCESOWI ZAPALNEMU

Wszystkie witaminy i minerały mają swoje specyficzne zadania w organizmie. Selen na przykład jest szczególnie ważny dla układu odpornościowego, a dokładniej dla enzymu antyoksydacyjnego zwanego peroksydazą glutationową. Enzym ten, produkowany endogennie, nie może działać sprawnie, gdy istnieje niedobór selenu. Może to mieć poważne konsekwencje, ponieważ jednym z głównych jego zadań jest ochrona błony komórkowej przed atakiem wolnych rodników tlenowych. Badania naukowe wykazały, że proces zapalny, ból i obrzęk stawów u pacjentów chorych na zapalenie stawów są zależne od działania wolnych rodników tlenowych. Wykazano również, że u tych pacjentów aktywność enzymu antyoksydacyjnego jest znacznie niższa niż normalnie, co wskazuje, że mechanizmy obronne nie funkcjonują jak należy.

PRZYWRÓCENIE RÓWNOWAGI

Przyjmowanie tabletek przeciwbólowych zmniejszy oczywiście ból i uczyni życie bardziej znośnym, ale nie rozwiąże problemu leżącego u podstaw choroby. Natomiast zwiększone przyjmowanie selenu przywraca

ca prawidłową równowagę i zapewnia organizmowi naturalny sposób walki z bólem i procesem zapalnym. Z tego powodu suplementacja selenu bardziej jest postępowaniem dietetycznym niż medycznym, ponieważ u podstaw choroby leży właśnie niedobór tego minerału. Coraz więcej lekarzy zaczyna dostrzegać ważną rolę selenu i innych substancji odżywczych, które mają jeszcze i tę zaletę, że stosowane w zalecanych dawkach nie wykazują działań niepożądanych.

SELEN

A DOBRE SAMOPOCZUCIE

Wiele badań dowiodło, że selen przenika do tkanki mózgowej. Stwierdzono, że deficyt selenu może zwiększyć ryzyko stanów depresyjnych i innych niepożądanych zmian nastroju. Jedno z amerykańskich badań wykazało, że ludzie stosujący dietę ubogą w selen mają skłonności do depresji, tymczasem ci, których pożywienie zostało wzbogacone selenem, cechowała bystrość umysłu i dobre samopoczucie. W badaniach brytyjskich dowiedziano, że przyjmowanie 100 mikrogramów organicznie związanego selenu znacząco zmniejsza stany przygnębienia, depresji i zmęczenia. Fakt ten świadczy o tym, że selen może być używany jako środek poprawiający nastrój.

JAK DZIAŁA SELEN?

Selen spełnia wiele zadań w organizmie człowieka.

- ♦ Zapobiega uszkodzeniom komórki przez wolne rodniki tlenowe.
- ♦ Zapobiega mutacjom i opóźnia proces starzenia się organizmu.
- ♦ Zapobiega tworzeniu zakrzepów krwi.
- ♦ Stymuluje układ odpornościowy.
- ♦ Chroni przed rakiem.
- ♦ Wiąże metale ciężkie i chroni organizm przed ich szkodliwym działaniem.

Współcześni naukowcy uważają, że codzienne spożycie selenu powinno wynosić 50 mikrogramów.

(sp)

SYROP ZE SPIŻARNI

Aby uchronić się przed infekcjami, dobrze jest pić zimą pasteryzowane soki owocowe nie zawierające konserwantów. Godne polecenia są na przykład syropy z serii „Owocowa Spiżarnia” (Herbapol Lublin) – z dzikiej róży, czarnych porzeczek czy malin. Zawierają bardzo dużo naturalnej witaminy C (aż 100 mg w 100 g soku) oraz wiele innych witamin – A, E, K, PP, z grupy B. Te smaczne soki są też skarbnicą składników mineralnych: potasu, żelaza, fosforu, sodu, manganu, wapnia.

(sp)

PRZYPRAWIAJ LEBIODKĄ

O tym, że to popularne zioło – nazywane też z włoskiego oregano – ułatwia trawienie i zapobiega problemom z żołądkiem, wiadomo było od dawna. Okazało się jednak, że to nie koniec jego zbawiennych właściwości. Amerykańscy naukowcy odkry-

li, że olejek uzyskany z lebiodki ma bardzo silne działanie bakteriobójcze. Chodzi zwłaszcza o wyodrębniony z niego związek o nazwie karwakrol, który hamuje namnażanie się gronkowców opornych na tradycyjne antybiotyki.

(sp)

NA DOBRY SEN

Istnieje tysiące metod i technik odprężania ciała i umysłu. Proponujemy kilka rad dla tych, którzy mają problem z zaśnięciem – na podstawie poradnika „Sen. Jak zasnąć bez proszków?” autorstwa Rosemary Nicol.

☉ Nie złość się i nie chowaj urazy. Nie zmienisz tego, co już się stało, a podkopiesz swoje zdrowie. Nie życz nikomu zła, bądź wyrozumiały, wybacжай i – co najważniejsze – uśmiechaj się jak najczęściej. Śmiech to najlepszy lek na stres i gniew.

☉ Pogódź się z tym, że pewnych rzeczy nie da się zmienić. Nie zadreżaj się problemami, na które nie masz wpływu. Zamartwianie się z ich powodu pogłębia tylko stres i bezsenność.

☉ Próbuć nie martwić się na zapas i nie bój się przyszłości. Ciesz się dniem dzisiejszym i staraj się, aby był najlepszy. Nigdy nie rozpamiętuj w łóżku wydarzeń minionego dnia i nie myśl o tym, co czeka cię jutro.

☉ Naucz się robić wszystko wolniej – wolniej jedz, chodź, mów, prowadź samochód. Bądź damą (dżentelmenem) a nie kulisem.

☉ Unikaj nierealnych terminów. Przyjmuj tylko takie, którym jesteś w stanie sprostać.

☉ Nie rób dziesięciu rzeczy naraz. Do czynności następnej zabieraj się po ukończeniu pierwszej. Satisfakcja w jej zakończeniu ułatwi ci dalsze działanie.

☉ Zawsze tak planuj swój rozkład zajęć, aby mieć czas na zjedzenie posiłku. Spokojnie, nie na chybcika! Jedzenie łykane w pośpiechu leży kamieniem w żołądku i stresuje, a powinno przecież sprawiać ci przyjemność.

☉ Nie chciej wszystkiego od razu. Poczekaj!

☉ Każdego dnia wygospodaruj trochę czasu dla siebie, aby być w ciszy i spokoju. Naucz się medytować.

☉ Gimnastykuj się regularnie i staraj się być w dobrej kondycji fizycznej. Wieczorny spacer (pół godziny) zapewni ci dobry sen i dobre funkcjonowanie następnego dnia.

☉ Uprawiaj regularnie ćwiczenia oddechowe. Rozładowują stres, przywracają spokój i dobre samopoczucie. Ćwiczeń jest wiele, na początek można zacząć od oddychania w tempie 2-4-6: wykonaj bardzo głęboki (mussz poczuć jak wypuściła się brzuch) powolny wdech, licząc w myślach do 2, zatrzymaj powietrze w płucach, licząc do 4 i wolno je wydmuchuj przez lekko ściśniętą usta w tempie do 6. Powtórz kilka razy, ale gdy poczujesz zawrót głowy natychmiast przerwij ćwiczenie.

☉ Nie traktuj seksu jako lekarstwa na bezsenność, ale docen jego znaczenie dla zdrowia psychicznego i fizycznego. Pamiętaj – zadowolenie musi być obopólne.

☉ Staraj się polubić ludzi. Traktuj ich w taki sposób, w jaki – twoim zdaniem – powinni traktować ciebie.

☉ W momentach szczególnego napięcia (kłótni, strachu, gdy dziecko, szef lub współmałżonek doprowadza cię do pasji) zrób: kilka głębokich wdechów, rozluźnij ramiona, rozchyl dłonie, rozluźnij mięśnie twarzy, szczęki i ust, obniż głos – mów ciszej i spokojniej, postaraj się spojrzeć na całą sytuację z dystansem i ze zrozumieniem. Powiedz sobie: jestem spokojny, spokój jest we mnie...

★★★

To wszystko zapewni ci nie tylko lepszy sen, ale przyniesie lepsze samopoczucie i lepsze relacje z innymi ludźmi. Spróbuj – to działa.

(opr. I)

RZUĆ PALENIE!

Terapie antynikotynowe za pomocą aparatu BRT są niezwykle pomocną metodą w walce z nałogiem palenia tytoniu – 90% skuteczności.

Leczymy również:

- ALERGIE • NERWICE • BÓLE KRĘGOSŁUPA
- BÓLE STAWÓW • DEPRESJE • OTYŁOŚĆ

Kraków, os. Krakowiaków 43, tel. (012) 642-07-03

PRODENT®

NAJNIŻSZE CENY W KRAKOWIE!

tel. 681-34-80,
681-33-22,
0601-50-28-35

- RATY -

os. Niepodległości 3 A

(w nowo wybudowanym bloku)

czynne codziennie 9-19, soboty 9-14

- stomatologia zachowawcza, chirurgia
- kamera wewnątrzustna
- protetyka (protezy, mosty, korony, ekspresowe naprawy protez)
- protezy w jeden dzień!
- ortodoncja

RENCIŚCI I EMERYCI - 30% ZNIŻKI

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE PEŁEN ZAKRES LECZENIA PRZYSTĘPNE CENY

ul. Mogilska 121, tel. (012) 413-04-66
 czynne: pn.-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-21.00

Tak! Ja dbam o oczy ...
 Przyjdź, a pomożemy Ci dobrać okulary w satysfakcjonującej Cię cenie

Promocja marcowa 2002 - szkła już od 25,00 zł

Zakłady Optyczne

"AXIS" os. Alibertyskie 16a/2
 tel. 648-41-18
 "Droptyk" os. Kolorowe 10
 paw. 3, tel. 644-54-71
 Optyk os. Handlowe 7, 644-27-29
 Optyk os. Słoneczne 15, 644-14-33
 Optyk os. Uroczę 2
 Przycz. Rej. nr 1 Na Skarpie 6
 tel. 644-19-00 w.323

Sport

Z NOTESU KIBICA

6.04 (sobota) – godz. 11, piłkarska małopolska liga juniorów: Olimpic Kraków – Hutnik (boisko Bronowianki)

6.04 (s) – godz. 15, piłkarska klasa A – grupa I: Grzegórzecki Kraków – Grębalowianka

6.04 (s) – godz. 15.30, sparing żużlowy: Wanda – Śląsk Świętochłowice

6.04 (s) – godz. 16, II liga piłki nożnej: Hutnik – Ceramika Opoczno

6.04 (s) – godz. 16, piłkarska klasa okręgowa: Puszcza Niepołomice – Hutnik II

7.04 (niedziela) – godz. 11, piłkarska klasa B – grupa III: Wiarusy Igołomia – Jutrzenka Giebułtów; godz. 13: Sparta Skrzyszowice – Spartak Wielkanoc; godz. 14: Wawrzynianka – Niedźwiedź II; godz. 15: Szreniawa Koszyce – Polanowice

7.04 (n) – godz. 13, klasa A – grupa I: Kosynierzy Łuczyce – Wanda; godz. 15: Sokół Kocmyrów – Liszczanka

7.04 (n) – godz. 13.30, klasa C – grupa IV: Victoria Smroków – Błyskawica II Wyciąże

7.04 (n) – godz. 15, klasa A – grupa II: Dąb Zabierzów Bocheński – Piłkarz Podłęże; godz. 16: Strażak Kokotów – Wisła Niepołomice, Złomex Branice – Wolni Kłaj, Węgrzanka – Nadwiślanka, Nowe Brzesko, Czarni Staniatki – Partyzant Dojazdów

10.04 (środa) – godz. 16, piłkarska małopolska liga juniorów: Hutnik – Sandecja Nowy Sącz; godz. 17: Krakus – Olimpic

MĘCZYLI SIĘ

Juniorzy Hutnika podejmowali najslabszy zespół ligi małopolskiej, Okocimskiego Brzesko, wygrywając tylko 1-0 (0-0). Krakowscy piłkarze – występując coraz więcej zawodników z młodszych roczników – męczyli się trochę ze starszymi konkurentami, a o ich zwycięstwie przesądził jeden z bardziej doświadczonych graczy, **Kulak**.

Nie sprościli natomiast Wiśle juniorzy Krakusa, przegrywając wyjazdowe spotkanie 0-3 (0-1). Po stracie pierwszego gola na początku meczu (z rzutu karnego) nowohucki gracz dosyć długo się trzymali, ale w końcówce więcej sił zachowali wiślaczy.

Prowadzi Sandecja Nowy Sącz – 34 pkt, Hutnik jest czwarty – 31, a Krakus dziesiąty – 22. (dan)

ŻUŻLOWY POCZĄTEK

W poniedziałek rozpoczęły się rozgrywki ekstraklasy i I ligi żużlowej, a na start II ligi trzeba poczekać jeszcze kilka dni. Ale w najbliższą sobotę, 6 kwietnia (godz. 15.30), po raz pierwszy w tym roku zaprezentują się żużlowcy Wandy, którzy pojeżdżają na swoim torze w meczu sparingowym zespół Śląska Świętochłowice.

Krakowianie wystąpią w składzie: 9. Eugeniusz Skupień, 10. Marcin Bzdęga, 11. Mariusz Niemczura, 12. Maciej Bornecki, 13. Tomasz Łukasiewicz, 14. Łukasz Loman, rez. Adrian Marczak. W zespole gości mają pojechać: Mirosław Korbel, Sebastian Kowolik, Rafał Chiński, Krzysztof Bas, Przemysław Pyzik, Tomasz Krzykowski. (dan)

NA RAZIE BEZPIECZNI

WŁÓKNIARZ KIETRZ – HUTNIK 2-4 (1-0)
1-0 Jakosz (36), 1-1 Madejski (63), 1-2 Lewandowski (67), 1-3 Kozoś (73), 2-3 Sosna (75), 2-4 Dąbrowski (85).

HUTNIK: Cabaj – Powroźnik, Lewandowski (80 Kołodziej), Księżyc, Kostera – Makuch, Bernas (46 Dąbrowski), Przytuła, Kępa – Madejski (70 Chmiest), Kozoś.

Sędziował Michał Nowak z Katowic. Widzów 800.

Po śródownym zwycięstwie piłkarze Hutnika awansowali na dwunaste miejsce w drugoligowej tabeli (mają 37 pkt) i na razie są bezpieczni, ale ich przewaga nad strefą spadkową jest niewielka. W Kietrze początkowo wydawało się, że pozostaną pod „kreską” przynajmniej do następnej kolejki. Gospodarze bowiem uży-

skali w pierwszej połowie ogromną przewagę, ale z licznych okazji wykorzystali tylko jedną.

Za to po przerwie o wiele lepiej spisywali się krakowianie, którzy coraz częściej przedzierałi się w pobliże bramki Włóknarza. Podenerwowani tym kietrzanie, którym po kontuzji Klaczki rozsypała się obro-

na, grali coraz bardziej chaotycznie, a w ogóle spuścili z tonu po wyrównującej główce Piotra Madejskiego.

I hutnikom wystarczyło dziesięć minut, by było po meczu. W 67 min pięknym uderzeniem z 20 metrów popisał się **Grzegorz Lewandowski**, a dobił gospodarzy **Igor Kozoś**. Nawet bramka **Tomasza Sosny** niewiele im dała, ponieważ wciąż bardziej aktywni byli krakowianie. A w 85 min byli już pewni zwycięstwa po trafieniu **Roberta Dąbrowskiego**, dla którego był to pierwszy gol w barwach Hutnika. (dan)

NIE POSŁAŁ W NIEBO

HUTNIK – GÓRNIK ŁĘCZNA 1-0 (0-0)
1-0 Księżyc (84).

HUTNIK: Cabaj – Powroźnik, Księżyc, Durić – Makuch, Kołodziej (80 Lewandowski), Przytuła, Bernas (72 Dąbrowski), Kępa – Kozoś, Madejski (62 Chmiest).

Sędziował Zbigniew Lisiecki z Poznania. Żółte kartki: Durić, Kozoś oraz Holc, Szałchowski. Widzów 500.

Piłkarze z Łęcznej mają szansę na udział w barażach o ekstraklasę i choćby dlatego trudno było oczekiwać, iż potraktują ten mecz „świętęcznie”. Od razu też chcieli dowiedzieć, że przyjechali po wygraną i pierwszy ruszyli do ataku, uzyskując przewagę. W 8 min byli bliscy uzyskania prowadzenia, ale po strzale **Pawła Holca** piłka odbiła się od poprzeczki. Następną groźną akcję przeprowadził **Paweł Pranagal**, który jednak nie zdołał pokonać **Marcina Cabaja**. Później krakowskiemu bramkarzowi kilka razy zagroził **Paweł Bugala** (więcej Pawłów w Górniku już nie ma), lecz albo bił za wysoko, albo znowu dobrze spisywał się Cabaj.

Po 30 minutach gry w końcu zaczęli nacierać drugoligowcy z Nowej Huty. I niewiele brakowało, a cieszyliby się z

prowadzenia. **Igor Kozoś** przełobował z linii pola karnego **Bartosza Rachowskiego**, jednak piłka najpierw odbiła się od poprzeczki, a potem od linii bramkowej. Kozoś nawet podniósł radośnie ręce, lecz sędzia gola się nie dopatrywał.

Bardziej ofensywnie byli nastawieni krakowianie po przerwie. O wiele częściej strzelali – zaczął **Dariusz Kołodziej** z rzutu wolnego – ale kopali piłkę podobnie jak ich rywale przed przerwą. Do czasu, bo w 84 min Rachowski minął się z piłką po rzucie rożnym **Krzysztofa Przytuły**, przejął ją **Grzegorz Lewandowski**, który od razu oddał ją **Tomaszowi Księżycowi**. Ten, długo się nie namyślając, kropnął z półobrotu, zdobywając zwycięskiego gola. – *Balem się jednak, że jak uderzę z pierwszej piłki, to posłę ją w niebo* – mówił po spotkaniu krakowski stoper.

– *Był to trudny dla nas mecz* – ocenił trener Hutnika **Leszek Walankiewicz**. – *Zagraliśmy z większą determinacją niż Górnik, oddaliśmy bardzo dużo strzałów na jego bramkę. Po strzale Kozosia można się było zastanawiać, czy był gol.* (dan)

FUTBOŁOWE JAJA WIELKANOCNE

❶ **Jajo pierwsze.** Jeszcze niedawno w krakowskim futbolu obowiązywała pewna zasada. Kluby z niższych klas stosowały się do terminów spotkań wyżej występujących drużyn. Na przykład mecze Wisły i Hutnika rozgrywane były o różnych godzinach, niezależnie od tego, w której lidze występowały. W Wielką Sobotę oba zespoły grały prawie o tej samej godzinie. Wisła raczej na tym nie straciła, za to na Hutnika przyszło ze 200-300 osób mniej. A przecież mógł Hutnik rozegrać spotkanie z Łęczną choćby w czwartek (w krajach Europy Zachodniej w Wielki

Piątek nie odbywają się żadne imprezy sportowe).

❷ **Jajo drugie.** W przerwie spotkania Hutnik – Górnik Łęczna do schodzących do szatni sędziów podbiegł jakiś agresywny kibic nowohucki, który zdołał przedostać się przez ogrodzenie. Przed bardziej ekspresyjnym wyrażeniem jego opinii powstrzymali go krakowscy piłkarze, przekazując w ręce ochroniarzy. Ci jednak wypuścili owego awanturnika. Ciekawe, kto teraz zapłaci karę, bo przecież można spodziewać się, że arbiter opíše całe wydarzenie.

❸ **Jajo trzecie.** W sobotę w zespole Hutnika debiutował **Robert Dąbrowski**, ostatnio występował w Górniku Wieliczka, piłkarz o sporych umiejętnościach, który preferuje jednak futbol halowy (na trawie osiągnąłby przez minione lata znacznie więcej, gdyby tylko chciał). O tym, że Hutnik stara się o tego gracza, było wiadomo kilka dni wcześniej – trenował przecież z drużyną – lecz nikt w klubie nie chciał tego potwierdzić, robiąc z tego wielką tajemnicę (podobna sprawa dotyczy innych zawodników). Jakby od tego zależała przyszłość Hutnika. (dan)

PIŁKARSKA KLASA B – GRUPA III

7.04 (niedziela) – godz. 11: Wiarusy Igołomia – Jutrzenka Giebułtów; godz. 13: Sparta Skrzyszowice – Spartak Wielkanoc; godz. 14: Wawrzynianka – Niedźwiedź II; godz. 15: Szreniawa Koszyce – Polanowice; godz. 16: Wielmoża – Błyskawica Wyciąże

14.04 (n) – godz. 11: Polanowice – Wawrzynianka; godz. 14: Sparta – Żelków; godz. 15: Błyskawica – Bibiczanka; godz. 16: Spartak – Szreniawa, Niedźwiedź II – Wiarusy

21.04 (n) – godz. 11: Wiarusy – Polanowice; godz. 15: Szreniawa – Sparta; godz. 16: Wawrzynianka – Spartak, Żelków – Błyskawica

28.04 (n) – godz. 13: Sparta – Wawrzynianka; godz. 14: Szreniawa – Żelków; godz. 16: Spartak – Wiarusy; godz. Jutrzenka – Błyskawica

5.05 (n) – godz. 11: Wiarusy – Sparta; godz. 15: Błyskawica – Niedźwiedź II; godz. 16: Wawrzynianka – Szreniawa

12.05 (n) – godz. 11: Polanowice – Błyskawica; godz. 13.30: Sparta – Wielmoża; godz. 15: Wawrzynianka – Żelków; godz. 16: Szreniawa – Wiarusy

19.05 (n) – godz. 14: Wielmoża – Szreniawa; godz. 15: Błyskawica – Spartak; godz. 16: Bibiczanka – Sparta, Wiarusy – Igołomia

26.05 (n) – godz. 11: Wawrzynianka – Wielmoża; godz. 15: Wiarusy – Żelków, Sparta – Błyskawica; godz. 17: Szreniawa – Bibiczanka

2.06 (n) – godz. 14.30: Wielmoża – Wiarusy; godz. 15: Błyskawica – Szreniawa; godz. 17: Jutrzenka – Sparta, Bibiczanka – Wawrzynianka

9.06 (n) – godz. 17: Wiarusy – Bibiczanka, Wawrzynianka – Błyskawica, Szreniawa – Jutrzenka, Sparta – Niedźwiedź II

16.06 (n) – godz. 17: Polanowice – Sparta, Niedźwiedź II – Szreniawa, Jutrzenka – Wawrzynianka, Błyskawica – Wiarusy.

KLASA C – GRUPA IV

7.04 (niedziela) – godz. 13.30: Victoria Smroków – Błyskawica II Wyciąże

14.04 (n) – godz. 15: Juwenia Prandocin – Błyskawica II, Sokół II Kocmyrów – Słomniczanka II

21.04 (n) – godz. 15: Spartak Charsznica – Sokół II; godz. 17: Błyskawica II – Milenium Radziemice

28.04 (n) – godz. 11: Sokół II – Strażak Przybyławice; godz. 16.30: Olimpia Czaple Wielkie – Błyskawica II

1.05 (środa) – godz. 16: Błyskawica II – Orzeł Iwanowice, Trątnowianka – Sokół II

5.05 (n) – godz. 14: Sokół II – Wierzbowianka; godz. 16: Pogoń Opatkowice – Błyskawica II

12.05 (n) – godz. 16: Błyskawica II – Sokół II

19.05 (n) – godz. 11: Sokół II – Juwenia

26.05 (n) – godz. 15: Błyskawica II – Słomniczanka II; godz. 16: Milenium – Sokół II

2.06 (n) – godz. 14: Sokół II – Olimpia; godz. 17: Spartak – Błyskawica II

9.06 (n) – godz. 11.30: Orzeł – Sokół II; godz. 16: Błyskawica II – Strażak

16.06 (n) – godz. 16: Sokół II – Pogoń, Trątnowianka – Błyskawica II

23.06 (n) – godz. 16: Błyskawica II – Wierzbowianka, Victoria – Sokół II.

PRZYSZEDŁ PIWOWAR

Siatkarze Wandy Intro Dajwór przygotowują się teraz do barażu decydujących o utrzymaniu w drugiej lidze. Pierwsze spotkania z jednym z trzeciogigowych konkurentów rozegrają w trzeciej dekadzie kwietnia, a nowohucki zespół poprowadzi w nich nowy szkoleniowiec. Dotychczasowego trenera **Janusza Filipowskiego** zastąpił **Jerzy Piwowar**, szkoleniowiec z wieloma osiągnięciami, który prowadził kiedyś m.in. świetną drużynę Hutnika. (dan)

Po raz 22 odbędzie się międzynarodowy turniej w piłce ręcznej dziewcząt i chłopców o Puchar Lajkonika. Zawody organizuje Zespół Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 1 (os. Handlowe) i działający przy nim SKS Kusy. Jak zwykle pomocą służy Wydział Spraw Społecznych UMK oraz grupa sponsorów.

SZCZYPIORNIAK I LAJKONIK

W tegorocznych zawodach weźmie udział 26 zespołów (12 dziewcząt i 14 chłopców) z Polski, Czech, Litwy i Szwecji. Rywalizować będą w grupach, a mecze odbywać się będą w hali w Zielonkach i w nowohuckim obiekcie Tomeksu na Suchych Stawach. W dniach 5-6 kwietnia (piątek i sobota) spotkania rozgrywane będą w godz. 8-20. Niedzielne spotkania – decydujące o końcowej klasyfikacji – rozpoczną się również o godz. 8. W Zielonkach toczyć się będą do godz. 11.40, a spotkania finałowe rozpoczną się w Nowej Hucie o godz. 12. (dan)

DO OSTATNIEJ CHWILI

Lider krakowskiej okręgówki, Puszcza Niepołomice, wygrał kolejny mecz. Tym razem pokonał na Ludwinowie rezerwy Garbarni 2-0 (1-0), ale swą grą nie zachwycił, choć gospodarze to jeden ze słabszych zespołów. Piłkarze z Niepołomice zmarnowali mnóstwo okazji do zdobycia gola, prowadzenie uzyskując ze strzału **Gacka** z rzutu karnego. Na następne trafienie goście czekali do samego końca, a uzyskał je **Strojek**.

W meczu Hutnika II ze Zwierzyniec-kim także nie było wątpliwości, która drużyna jest lepsza. Gospodarze zdobyli jedyną bramkę dopiero w ostatniej akcji spotkania, a była to 92 min. Strzelił ją w efektowny sposób (z przewrót-ki) **Rączka**, któremu starał się dorównać tylko Macedończyk **Janev**.

Na czele znajduje się Puszcza – 41 pkt, 7. Hutnik II – 25. (dan)

WIĘCEJ AWANSUJE

W najbliższy weekend rozpoczyna się runda rewanżowa w piłkarskich klasach A, B i C okręgu krakowskiego. W trakcie zimowej przerwy nastąpiła zmiana zasad awansu w klasach B i C. Według poprzednich reguł premię uzyskiwały tylko zespoły, które zajęły pierwsze miejsce w swych grupach. Teraz awansują po dwie najlepsze drużyny. Decyzję taką podjęto po staraniach działaczy klubów rywalizujących w tych rozgrywkach, którzy uważali, iż przyczyni się to do zwiększenia atrakcyjności spotkań. Oznacza to, że w przyszłym sezonie w klasie A i B zwiększy się liczba zespołów gdyż liczba „spadkowiczów” pozostanie bez zmian. W trakcie sezonu nie można zmieniać zasad gry na niekorzyść zainteresowanych. (dan)

RAZEM Z TKKF

W najbliższy weekend rozegrany zostanie ostatni w tym sezonie halowy turniej piłki nożnej dla amatorów (od lat 18) drużyn pięcioletnich. Obowiązują jednakowe koszulki, potrzebna będzie także zgoda lekarza (do przedłożenia przed pierwszym meczem). Eliminacje rozgrywane będą w grupach, systemem każdy z każdym. Ostatnie zapisy w czwartek, 4 kwietnia.

Natomiast w dniach 13-14 kwietnia rozegrany zostanie turniej otwarcia sezonu na wolnym powietrzu. Mecze rozgrywane będą na sztucznej nawierzchni Italsport. Obowiązują podobne zasady jak w zawodach halowych.

Zapisy do obydwu imprez w Zarządzie Wojewódzkim MTKKF, ul. Lenartowicza 14, tel. 633 26 62. (dan)

FIRMA HANDLOWA
AUTO GAMA
ARTYKUŁY MOTORYZACYJNE

KRAKÓW, NOWA HUTA OS. KOMBATANTÓW 9 www.auto-gama.pl
TEL. 647-48-98 www.autogama.pl
TEL./FAX 649-85-75 e-mail: auto@autogama.pl

CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW:
• OSOBOWYCH • DOSTAWCZYCH • CIĘŻAROWYCH

PRODUKCYJA KRAJOWEJ I ZAGRANICZNEJ
ORAZ PŁYNY ASORTYMENT AKCESORIÓW

ZAPRASZAMY CODZIENNIE 8.00-18.00, SOBOTY 9.00-14.00

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III – 19 IV). Nie rozdzielaj włosy na czworo. Bierz życie takim, jakie jest. Los wobec Ciebie jest łaskawy i poważnie sprawy układają się po Twojej myśli. Możesz bez niepotrzebnych obaw myśleć o przyszłości.

BYK (20 IV – 20 V). Ogarnęła Cię melancholia, stałeś się refleksyjny, a wszelkie zajęcia sprawiają więcej trudności niż zwykle. Jest to symptom pozimowego zmęczenia. Potrzebujesz witamin i spokoju.

BLIŹNIĘTA (21 V – 21 VI). Twoje zazwyczaj znakomite pomysły wymagają przemyślenia. Najlepiej, gdy plany remontu i jakiegokolwiek większej inwestycji odłożysz na

później, bo jak mawiają seniorzy – co nagle, to po diable...

RAK (22 VI – 22 VII). Nie forsuj na siłę swoich racji, nawet gdybyś był przekonany o swojej nieomyślności. Znakomitą kondycję fizyczną spożytkuj na domowe porządki, a w chwilach wolnych nie zapominaj o spacerze.

LEW (23 VII – 22 VIII). Nie narzekaj na nudę w otoczeniu i nie leniuchuj w nieskończoność po świętach. Sam błysnij pomysłem i zorganizuj spotkanie dla przyjaciół, jeśli tęsknisz za ciekawym towarzystwem.

PANNA (23 VIII – 22 IX). Będziesz zmuszony wiele zmie-

LOKALE UŻYTKOWE NA SPRZEDAŻ

cena 2100 zł/m²

- Budynek 2 piętrowy: przyziemie, parter, pomieszczenia magazynowe, własna kotłownia;
- Bezpośrednie sąsiedztwo Klasztoru w Mogile, dworku;
- Indywidualne opomiarowanie mediów;
- Sąsiedztwo zabudowy jednorodzinnej, piekarni;
- Dogodna komunikacja (planowany most na Wiśle).

Kraków, ul. Klasztorna 2
tel.: 425-83-69, 425-83-70 fax.: 642-14-38

nić w swoich życiowych planach i zawodowej ekspansji. Najwyższy czas być pomyślnym o relaksie, zasłużyłeś przecież sobie na przyzwolony relaks.

WAGA (23 IX – 22 X). Znajdziesz w sobie dość siły, by konsekwentnie, dzień po dniu realizować to, co postanowiłeś. Powodzenie w tej sytuacji jest prawie pewne. Można Ci pozazdrościć twórczego uporu.

SKORPION (23 X – 21 XI). Uczucia religijne są teraz dla Ciebie najważniejsze. Chętnie też ten temat podejmujesz w dyskusjach. Rodzina zauważa u Ciebie metamorfozę i szanuje Twoje przekonania.

STRZELEC (22 XI – 21 XII). Nie myśl o dalekosiężnych planach, wyjazdach, bo wszystko może się jeszcze całkowicie zmienić. Nie uciekaj od codzienności,

staraj się ciekawie przeżyć każdy dzień.

KOZIOROŻEC (22 XII – 19 I). Nie myślisz korzystać z protekcji. Wiedzą jednak, że masz przyjaciół, i to wpływowych, na których możesz liczyć. Z taką świadomością możesz spokojnie odpocząć po świątecznej krzątaninie.

WODNIK (20 I – 18 II). Znakomicie wypocząłeś w świąteczne dni, gdyż umiejętnie zorganizowałeś czas, nie koncentrując się tylko na kulinariach. Teraz możesz rozwinąć skrzydła w firmie i pokazać, co naprawdę potrafisz.

RYBY (19 II – 20 III). W Twoim otoczeniu jest ktoś, kto zabiega o Twoje względy. Chyba powinienś to w końcu zauważyć, bo być może, to całkiem poważne uczucia i szansa na przeżycie niebanalnych chwil.

SAMANTA

JUNKERS VAILLANT
TERMET ARISTON BERETTA

- ♦ OSZCZĘDNOŚCIOWE PIECE ŁAZIENKOWE I C.O. (gazowe i elektryczne)
- ♦ ARTYKUŁY INSTALACYJNO-SANITARNE

MONTAŻ • TRANSPORT • RATY

F.H.U. „RELAX” 648-46-19,
os. Niepodległości 3 (obok Plaza Hut) 0502 587-520
NAJNIŻSZE CENY

HUMOR

Nauczycielka pyta Jasia:

- Jasiu, a gdzie jest twój tatuś?
- Mama mówiła, że wyjechał w ważnej sprawie służbowej na pięć lat, ale jak się będzie dobrze sprawował, to wróci wcześniej.

- Babciu, jak ci smakował ten cukierek? – pyta Jasio.
- Bardzo mi smakował, wnucusiu – odpowiada babcia.
- Dziwne... Ania go wypłula, pies go wypłul, a tobie smakował...

- Tato, dlaczego pies sąsiadów już nie szczeka – pyta Jasio.
- Nie pyskuj, smarkaczu, tylko jedz kotlety!

SKLEP DRZEWNY
os. Kombatantów 6, tel. 649-65-42

oferuje: • BOAZERIE • PANELE • LISTWY WYKOŃCZENIOWE • DRZWI HARMONIIKOWE

FACHOWA OBSŁUGA, INSTRUKCJE MONTAŻU

zapraszamy: pon.–pt. 9.00–18.00, soboty 9.00–14.00

Hurt i detal
Os. Willowe 29
tel./fax 643-21-73

BAU-FIX s.c.

OKNA i DRZWI
MATERIAŁY I USŁUGI BUDOWLANE
(chemia budowlana, gips, karton, farby itp.)
MEBLE KUCHENNE DO ZABUDOWY

RABATY DO 35% RATY!!!

SKLEP OGRODNICZY „Agro-TROP”

Nowo otwarty:
• PL. BIENIŹYCKI, PAW. 1
pon.–pt. 8–18, soboty 8–15
tel.: 641-46-38

• UL. SZYBKĄ 13
pon.–pt. 8–16, soboty 8–14
tel.: 644-13-30

- doniczki • ziemia • odżywki dla roślin • węże
- nasiona • nawozy • narzędzia • folie • siatki • kosiarki
- cebulki kwiatów • środki ochrony roślin • złaczki

TRAS OKNA SA

NOWOCZESNE OKNA DREWNIANE, ALU
10 lat gwarancji
Rabat do 30%

Rolety, zabudowy balkonów
RABATY, RATY!

Plac Targowy Bieńczyce,
ul. Szybka 7, tel. 643-67-05

PLASTBUD
FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA

PROMOCJA OKIEN PCV NOWOCZESNE OKNA

RABAT 27%

Producent okien i drzwi z PCV profil aluplast okucia winkhaus w standardzie mikrouchylszyba 1,1

TANIE GRESY!

Szeroki wybór:
paneli MDF (ponad 30 kolorów)
paneli podłogowych
parapetów

Kraków, ul. Makuszyńskiego 15, tel. 643-78-01
ZAPRASZAMY CODZIENNIE 9.00-17.00, SOBOTY 9.00-13.00

SALATKA „HAWANA”

Składniki: 2 grube plastry szynki, 3 plastry ananasa z puszki, puszka groszku zielonego, główka sałaty, szklanka sosu tatarskiego, łyżka sosu sojowego.

Ananasy i szynkę pokroić w kostkę. Sałatę porozrywać na małe kawałki. Do naczynia włożyć szynkę, ananasy, osączony groszek i sałatę. Dodać sos sojowy i wymieszać. Polać sosem tatarskim i jeszcze raz wymieszać. Przed podaniem przełożyć do salaterki wyłożonej liśćmi sałaty.

Sentencja tygodnia

Być bohaterem przez minutę, godzinę, jest o wiele łatwiej niż znosić trud codzienny w cichym heroizmie.

Fiodor Dostojewski

§ Akta sprawy... Nie tylko lanie wody

Śmigusowo-dyngusowe chamstwo zaczyna się coraz bardziej dawać we znaki osobom wracającym z kościoła, czy idącym na spacer w drugi dzień Świąt Wielkanocnych. 18-letni Leszek zapamięta zeszłoroczny lany poniedziałek z nie najlepszej strony – kobietą którą oblał, dopięła swego – potraktowanie jej futra zimną i mało krystaliczną wodą zakończyło się dla młodego krakowianina w kolegium ds. wykroczeń.

Watahy wyrostków z wiadrami zastąpiły kilka lat temu młodzież próbującą kultywować stare tradycje za pomocą małych zabawek-sikawek czy pojemników na płyny do mycia. Na ulicach od rana gromadzą się grupy polewających i szukających ofiar.

Rok temu, w drugi dzień świąt mieszkanka jednej ze śródmiejskich kamienic wybrała się do kościoła. Pogoda nie była taka ładna jak w tym roku i kobieta ubrała piękne futro z białych lisów. Gdy wraz z mężem wracali do domu, zza węgła wyskoczyło kilku młodych ludzi i oblało wodą jej głowę i ubranie. Jeden z nich był na tyle agresywny, że całe 15-litrowe wiadro napelnione wodą z pobliskiej sadzawki wylał na futro kobiety.

Mąż zaatakowanej, który wysiadł z samochodu, szybko udał się w pościg za grupką wodnych agresorów. I z pomocą przechodniów udało mu się zatrzymać najbardziej agresywnego z nich.

Kiedy przyprowadził go w miejsce zdarzenia, okazało się, że świeżo czyszczone futro jest w fatalnym stanie, a brudna woda pełna rdzy, zostawiła trwałe plamy na lisiej sierści. Ponieważ kilka dni temu renowacja tego stroju kosztowała kilkadziesiąt złotych, poszkodowana sięgnęła po telefon i wezwała policję. Gdy funkcjonariusze się pojawili, jeden z nich zapytał poszkodowaną, na ile ocenia swe straty. Odpowiedziała, że na 250 złotych – więc policjant poprosił, aby zdecydowała się na niższą lub wyższą kwotę. Zdziwiona kobieta dowiedziała się, że jeżeli będzie to suma większa o złotówkę, wtedy sprawca może odpowiadać jako przestępca.

Ponieważ poszkodowana nie miała aż tak krwiożerczych instynktów, poza tym nie chciało jej się oddawać futra biegłemu, by oszacował straty, sprawa trafiła tylko do kolegium ds. wykroczeń. Tam Leszek H., uczeń jednej z krakowskich szkół zawodowych, pobrał pierwszą lekcję prawa, która najdrożej kosztowała jego rodziców. Musieli bowiem zapłacić za wybryk syna – 500 złotych grzywny i oddać 200 złotych poszkodowanej elegancie za kolejne czyszczenie lisiego futra. Sprawca i tak miał sporo szczęścia, teraz po takim wykroczeniu musiałby zjawić się w sądzie grodzkim. A co by nie mówić, prestiż prawny tej instytucji jest o wiele większy, nie mówiąc o tym, że wtedy bardziej prawdopodobne mogłoby być orzeczenie o umieszczeniu 18-latka w areszcie.

(mar)